72

ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ

अमर कोंकणी

Amar Konkani

BIANNUAL JOURNAL OF KONKANI RESEARCH

ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ್, ಮಂಗ್ಳುರ್

INSTITUTE OF KONKANI, ST ALOYSIUS COLLEGE (AUTONOMOUS), MANGALURU

AMAR KONKANI

December 2019

No. 72

ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ

ಪ್ರಗಟ್ಣಾರ್:

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ,

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ್

ಮಂಗ್ಳುರ್ – 575 003

Printed at: Assisi Press, Jail Road, Mangalore - 575 003

DTP & Designed by: Smt. Chandrakala - 9902337339

अमर कोंकणी – ७१

रेक्टर:

बाप डयनीशियस वाज, जे.स.

प्रांशुपाल:

बाप दो. प्रवीण मार्टीस, जे.स.

संपादक/निर्देशक:

बाप दो. मेल्वीन पिन्टो, जे.स.

संपादकीय सलहा मंडळी

श्रीमती फ्लोरा कास्तेलीन
श्री जोकिम पिन्टो

प्रगटनार
सां. लुवीस कोंकणी संस्थो,
सां. लुवीस महाविद्यालय
मंग्ळूर – ५७५ ००३

ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ - 72

ಮಾಂಡಾವಳ್

ಪಾನ್

Statement of ownership and other particulars about the journal

"AMAR KONKANI"

FORM IV (Rule 8)

1.	Place of Publication	–	Mangaluru
2.	Periodicity of its Publication	–	Half Yearly
3.	Printer's name	–	Fr Maxim D'Silva
	Nationality	–	Indian
	Address	–	Assisi Press Mangaluru – 575003
4.	Publisher's Name	–	Dr (Fr) Praveen Martis SJ
	Nationality	–	Indian
	Address	–	St Aloysius College(Autonomous) Mangaluru – 575003
5.	Editor's Name	–	Dr (Fr) Melwyn Pinto SJ
	Nationality	–	Indian
	Address	–	St Aloysius College (Autonomous) Mangaluru – 575003
6.	Name and Address of Individuals who own the journal and partners or shareholders holding more than one percent of the total capital	–	Dr (Fr) Praveen Martis SJ Principal St Aloysius College (Autonomous) Mangaluru – 575003

I, Dr (Fr) Praveen Martis SJ hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Mangaluru
1.1.2020

Dr (Fr) Praveen Martis SJ

ಸಂಪಾದಕಾಚೆ ಶ್ಬರೆ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ವ್ಹಡ್ ದಖೊ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಪಡ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಸುಮಾರ್ ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ವಾವ್ರ್ ದೀವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಕುಡ್ಮಿ ಜಾನಪದ್ ಕಲಾಕಾರ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ ಅವ್ಚಿತ್ ಮರಣ್ ಪಾವೊನ್, ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಡುನ್ ಗೆಲೊ. ತಾಚೆಂ ಮರಣ್ ಕೇವಲ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ಜಾನಪದ್ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಏಕ್ ಭರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ ತಸಲೊ ನಶ್ಟ್, ತಾಣೆಂ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್, ಆನಿ ವಿಶೇಸ್ ಕರ್ನ್, ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ದಿಲ್ಲಿ ಸೆವಾ ಅಮರ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ತಾಣೆಂ ಕೆಲ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ನಿರ್ಫಳ್ ಜಾಯ್ನಾಸ್ತಾಂ ಮುಕಾರುನ್ ವರಿಜೆ ಜಾಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಮಾ ಸರ್ವಾಂಚಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ತಾಕಾ ಆಮಿ ಸಾಸ್ಣಾಚೊ ವಿಶೆವ್ ಮಾಗ್ತಾಂವ್. ತಾಚೊ ಉಡಾಸ್ ಕಾಡ್ನ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿ'ಸೋಜಾನ್ ಲಿಕ್‌ಲ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಲೇಕ್ ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾ.

ತಶೆಂಚ್ ಗೋಪಾಲ್ ಗೌಡಾಚ್ಯಾ ಉಡಾಸಾಕ್ ತಾಣೆಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಲಿಕ್‌ಲ್ಲೆಂ ಏಕ್ ವಿಸ್ತಾರ್ ಲೇಕನ್ ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಹೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಕೊಂಕ್ಣೆ ದಿಶಿಂ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ನ್ಂಚ್ ಆಯ್ಲಾ. ತರಿಪುಣ್, ಆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತಿ ದೆಂವೊನ್ಂಚ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಬಿಂ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕರಿಜಯ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಆನಿ ಸಂಶೋದನಾತ್ಮಕ್ ಕಾಮಾಂ ಸಬಾರ್ ಆಸಾತ್. ತ್ಯಾ ಲಗ್ತಿ ಕಾಂಯ್ ಥೊಡೆಂ ಪ್ರೇತನ್ ಜಾರಿ ಉರ್ತಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಆಮಿ ಭಾಸಾಯ್ತಾಂವ್.

ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾನ್ ರಚ್‌ಲ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಿಶಾಲ್ ಆನಿ ಅವ್ವಲ್ ಆಸಾ ತಾಚಿ ವ್ಹಳಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಬಾರಾಂಕ್ ನಾ. ಕೇರಳಾಂತ್‌ಯೀ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡಮಿ ಆಸೊನ್ ತ್ಯಾ ಲಗ್ತಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಮಾನ್ ಮೆಳ್ಚ್ಯಾ ತಿ ಗೋಶ್ಟಿ ದಾದೊಸ್ಕಾಯೆಚಿ. ಕೇರಳಾ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಗೋಕುಲ್‌ದಾಸ್ ಪ್ರಭುನ್ ಲಿಕ್‌ಲ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಲೇಕನ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ'ಂತ್ ನಿಜಾಕೀ ಮೊಲಾದಿಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ಮಾನ್ತಾಂ.

ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ವಿಮರ್ಶಾ ವಿಶಿಂ ಆದಿಂ ಮಾಗಾ ಥಾವ್ನ್ ಮಸ್ತು ಚರ್ಚಾ ಚಲೊನ್'ಂಚ್ ಆಸಾ. ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ವಿಮರ್ಶಾ ವಿಶಿಂ, ಆನಿ ವಿಮರ್ಶಾ ಪ್ರಕಾರಾಂತ್ ವರ್ಸಾಂ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಚಾಲು ಆಸ್'ಲ್ಲ್ಯಾ ವಿವಿದ್ ವಾದಾಂ ವಿಶಿಂ ಝುಳಕ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಏಕ್ ಲೇಕನ್'ಯೀ ಘಾಯ್ಸ್ ಕರ್ತಾಂವ್.

'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಪತ್ರಾಕ್ ಖಾಯ್ಸ್ ಚಡ್ ಜಾವ್ನ್'ಂಚ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಸಬಾರಾಂನಿ ಧಾಡುನ್ ದಿಲ್ಲಿ, ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಬಾಂದ್'ಲ್ಲಿ ವರ್ಗಣಿಂಚ್ ವ್ಹಡ್ ಸಾಕ್ಸ್. ಅಸಲ್ಯಾ ಮೊಗಾಚ್ಯಾ ಕರ್ಣೆ ದ್ವಾರಿಂ ತುಮಿ ಆಮ್ಚಿ ಹುಮೆದ್ ಚಡಯ್ಲ್ಯಾ. ಆನಿಕೀ ಚಡಿತ್ ನವೆಸಾಂವ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಅಮ್ಕಾಂ ಆಧಾರ್ ದೀವ್ನ್'ಂಚ್ ರಾವಾ.
ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆಂ ಬರೆಂ ಜಾಂವ್.

ಬಾ। ದೊ। ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪಿಂಟೊ, ಜೆ.ಸ.

ಅರ್ಪಣ್

ಕುಡ್ಮಿ ಜಾನಪದ್ ಕಲಾಕಾರ್, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ ಹಾಣಿಂ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ದಿಲ್ಲಿ ಸುದೀರ್ಘ್ ಅವ್ದೆಚಿ ಸೆವಾ ಮಾಂದುನ್ ಘೆವ್ನ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ'ಚೊ ಹೊ ಅಂಕೊ ಉಪ್ಕಾರಿ ಮನಾನ್ ತಾಕಾ ಅರ್ಪಣ್ ಕರ್ತಾಂವ್.

ಕುಡ್ಮಿ ಜಾನಪದ್ ಕಲಾಕಾರ್

ದೆ। ಎಮ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ

ಶಿಡಿಯೆಚಿಂ ತೀಸ್ ಆನಿ ಸಾತ್ ಮೆಟಾಂ

ಹಿ ಎಕ್ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ನ್ಹಂಯ್ ಪುಣ್ ಎಕ್ ಯಾದ್ಗಾರ್

– ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ

(ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಮಾಜಿ ಕಾರ್ಯಾಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕ್)

ಹಿ ಎಕ್ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಬಿಲ್ಕುಲ್ ನ್ಹಯ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮ್ಹಜೆ ಜಿಣಿಯೆಂತ್ ಅಸಲೆಂ ಎಕ್ ಸನ್ನಿವೇಶ್ ಯೇತ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವೆಂ ಚಿಂತ್‌ಲ್ಲೆಂಚ್ ನಾ. ಪುಣ್ ಮರಣ್ ಕೊಣಾಯ್ಚ್ಯೆ ಜಿಣಿಯೆಂತ್ ದಾಂಗ್ರೊ ಘೆರಾವ್ನ್ ಯೇವಾ. ಪುಣ್ ಗೋಪಾಲ್ ಗೌಡಾಚೆ ಜಿಣಿಯೆಂತ್ ಅಸಲೆಂ ಕಶೆಂ ಆನಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಘಡ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಣಾಯ್ಕಿ ಕಳಿತ್ ನಾ ಆನಿ ಕಳಿತ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂಯಿ ನಾ. ಸಗ್ಳಿ ಆಪ್ಲಿ ಜೀಣ್ ಆನಿ ಆಪ್ಲೊ ಶಿರ್ಪುಟೊ ಸುಡ್ಸುಡಿತ್ ಜೀವ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಚಾಲಿಂತ್‌ಚ್ ಖರ್ಚಿಲ್ಲೊ ಗೋಪಾಲ್ ಯೆಕಾಚಾಣೆ ಮಾಯಗ್ ಜಾಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆತಾಂ ಯಾ ದೆದಾಳಾರಿ ಕೊಣೀ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಚೆ ನಾಂತ್.

ತಾಚಿ ಮಾಹೆತ್ ಆನಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಅಪ್ರತಿಮ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ಕಸಲ್ಯಾ ಮುಲಾಜಾವಿಣೆಂಯೀ ಸಾಂಗ್ತಾಂ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಸಾತ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಜಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಹಾಂವೆಂ ಕೊಂಕಣಿಚ್ಯಾ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ "ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ" ಶಣ್ಮಾಸಿಕಾಂತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಯಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂತ್ ಗೋಪಾಲಾಚೊ ಹಾತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ತರ್ ಶಣ್ಮಾಸಿಕಾಚೊ ಅಂಕೊಚ್ ಭಾಯ್ರ್ ಯೆತೊ ನಾ. ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಆಮಿ ಬರಂವ್ಚೆ ತಿತ್ಲೆ ಸುಡಾಳಾಯೆನ್ ತೊ ನಾಗರಿ ಲಿಖ್ತಾಲೊ ಆನಿ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಂತ್‌ಯೀ ತಾಚೊ ಬಳಿಶ್ಟ್ ಹಾತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತಾಕಾ ಮಾಹೆತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಗಿನ್ಯಾನಾಂತ್ ಮಾತ್ರ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ನೆಣಾ, ಪುಣ್ ತೊ ಕಂಪ್ಯೂಟರಾ ಸರ್ಶಿಂ ಯೇನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ಹಾಂವೆಂ ತಾಕಾ ಕೀಬೋಡಾ ಸರ್ಶಿಂ ಹಾಡುಂಕ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಪ್ರೇತನ್ ಬಿಲ್ಕುಲ್ ಫಳ್ಲಾಲೆಂ ನಾ.

ತಾಚೆಂ ಬಿಡಾರ್ ಆನಿ ನಿವಸ್ ಎಡಪದವ್ ದೊಂಗ್ರಾರ್ ಆನಿ ತಾಕಾ ಹಾಂವೆಂ 'ಮಾತಿಯೆಚೊ ಪೂತ್' ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಸಲೆಂಚ್ ಅತಿಶಯ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ನಾ. ತಾಣೆಂ ಪಿಕಯಿಲ್ಲಿ ಪೀಕ್ ಥರಾವಳ್ ಥರಾಂಚಿ. ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಹಿತ್ಲಾ ಥಾವ್ನ್ ಚಿಂಚೊ, ಆಂಬಾಡೆ ಆನಿ ರೊಸಾಳ್ ಆಂಬೆ ತಾಂಣೆಂ ಹಾಡುನ್ ದಿಲ್ಯಾತ್; ಮ್ಹಾಕಾ ಕುಲ್ರ್ಯಾಂಚಿ ರೂಚ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ತಾಣೆಂ ಎಕಾ ಸಕಾಳಿಂ

ಏಕ್ ಪೊತೆಂಭರ್ ಖಡ್ಡಾ ಕುರ್ಲ್ಯೊ ಧರುನ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಹಾಂವ್ ವಿಸ್ರೊಂಕ್ ನಾ. ತ್ಯಾ ಪೊತ್ಯಾಕ್ ಶಿಂಧುನ್ ತ್ಯಾ ಕುರ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಧಾಂವ್ ಮಾರ್‌ಲ್ಲೊ ಹಾಂವ್ ವಿಸ್ರೊಂಕ್ ನಾ.

ತೊ ಆಪುಟ್ಟ್ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ. ಶಿಕಾರೆಚೆಂ ಮಾಸ್ ಮಾತ್ರ್ ಖಾಂವ್ಚೊ ಮನಿಸ್. ತಾಚ್ಯಾ ದೊಗಾಂ ಪುತಾಂಕ್ ಆನಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ಮಿತ್ರಾಂಕ್ ಎಡಪದವಾಚ್ಯಾ ರಾನಾಂನಿ ರಾನ್ ದುಕ್ರಾಂಚಿ ಬೋಂಟ್ ಆಂಬಡ್ಜಿ ಪಿಸಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಎಕೇಕ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಪೊಟ್ಲಿ ಬಾಂದುನ್ ಶಿಕಾರೆಚೆಂ ಮಾಸ್ ಹಾಡುನ್ ತೊ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಯೆತಾಲೊ. ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಹಾಂವೆಂ ತಾಕಾ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಸಾ "ಗೋಪಾಲ್, ಖಂಯ್ಯಾ್ಯಯಿ ಎಕಾ ದಿನಾ ತುಕಾ ಆನಿ ತುಜ್ಯಾ ಹಂಟರಾಂಕ್ ಫೊರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಾಚೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಖಂಡಿತ್ ಕಯ್ದ್ ಕರ್ತೆಲೆಚ್." ಪುಣ್ ತೊ ಮ್ಹಜೆಂ ಕಸಲೆಂಚ್ ಆಯ್ಕಾನಾತ್‌ಲ್ಲೊ.

ತಾಚೆಂ ಧೈರ್ಯ್ ಅಸಾಧಾರಣ್. ಎಕಾ ದಿಸಾ ಸುಜ್‌ಲ್ಲೊ ಹಾತ್ ಘೆವ್ನ್ ತೊ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಅಯ್ಲೊ. "ಕಿತೆಂ ಜಾಲೆಂ?" ಹಾಂವೆಂ ವಿಚಾರ್ಲೆಂ. ತೊ ಹಾಸ್ಲೊ. "ಮ್ಹಾಕಾ ಸರೊಪ್ ಚಾಬ್ಲೊ". "ಆನಿ ತುವೆಂ ಕಿತೆ ಕೆಲೆಂಯ್? ದಾಕ್ತೆರಾ ಸರ್ಶಿಂ ಪುಣಿ ಗೆಲೊಯ್?" ತೊ ಪರತ್ ಹಾಸ್ಲೊ. "ಎಡ್ವಿನ್ ಬಾಬ್!" ತೊ ಮ್ಹಣಾಲೊ. "ಪ್ರಕೃತೆಂತ್ ಸಬಾರ್ ವಕ್ತಾಂ ಆಸಾತ್. ಹಾಂವ್ ಥೊಡಿಂ ಜಾಣಾಂ. ಕಸಲಿ ಜಂತು ಮ್ಹಾಕಾ ಚಾಬ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಕಳಿತ್ ಜಾತಚ್ ಹಾಂವೆಂ ಹೆಣೆಂ ತೆಣೆಂಚೊ ಆಲೊ ಪಾಲೊ ಬುಡ್ಡುನ್ ಹ್ಯಾ ಘಾಯಾಂಕ್ ಪುಸ್ಲೊ ಆನಿ ಅಬ್ಬೆ, ಎಕಾ ಘಂಟ್ಯಾನ್ ಸುಜ್ ದೆಂವ್ಲಿ ಆನಿ ಹಾಂವ್ ಸ್ವಸ್ಥ್ ಆಸಾಂ !"

ಮ್ಹಜೆಲಾಗಿಂ ಉತ್ರಾಂ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿಂ.

ಆತಾಂ ಶಿಡಿಯೆಚಿಂ ತೀಸ್ ಆನಿ ಸಾತ್ ಮೆಟಾಂ ಖಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲಿಂ?

ಧರ್ಣಿ ಥಾವ್ನ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಪಾವೊಂಕ್ ತೀನ್ ಆನಿ ಸಾತ್ ಮೆಟಾಂ ಚಡೊಂಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ಆನಿ ಮ್ಹಾಕಾ ಹಳ್ಟಾಚಿ ಖರಸ್ ಯೆತಾಲಿ. ಪುಣ್ ಗೋಪಾಲ್ ಖಿಣಾಭಿತರ್ ಹಿಂ ಮೆಟಾಂ ಚಡ್ತಾಲೊ. ಹಾಂವೆಂ ತಾಕಾ ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಸಾ, "ಗೋಪಾಲ್, ತಿತ್ಲೆ ತೇಜಿನ್ ಮೆಟಾಂ ಚಡಾನಾಕಾ. ಆಮಿಂ ದೀಸ್ ವೆತಾಂ ವೆತಾಂ ಆಮ್ಚೆಂ ತ್ರಾಣ್ ಚಡಾನಾ."

ಪುಣ್ ಗೋಪಾಲ್ ಮ್ಹಜೆಂ ಖಂಯ್ ಆಯ್ಕಾತಾ? ಹ್ಯಾ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಸವಾಲಾಂಕ್ ಜಾಪಿ ಸೊಡುನ್ ತೊ ಗೆಲೊ. ತಿಂ ಮೆಟಾಂ ತಶಿಂಚ್ ಸೊಡುನ್ ತೊ ಗೆಲೊ.

ನಾ ಗೋಪಾಲ್ ತುಂ ಆಮ್ಕಾ ಸಾಂಡುನ್ ವಚುಂಕ್‌ನಾಂಯ್.

ಹೊ ಎಕ್ ಆದೇವ್ಸ್ ನ್ಹಯ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ನವ್ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ತುಂವೆಂ ದಿಲ್ಲೊ ಪಾಟಿಂಬೊ ಆನಿ ಸ್ವಾಗತ್! ❖

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಚಲೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ವಾಟ್

– ಎಮ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ

ಮುಂಬಂಯ್ತ್ ಜರ್ಮನಿಚ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾಂತ್ ಬೆಲ್ಜಿಯುವ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ, ತ್ರಿಚ್ಚಿಂತ್ ಫ್ರೆಂಚ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಕೆಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಿಕ್ ಉದರ್ಗತ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಮ್ಹಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣಿಕ್ ಪುಡಾರಾಖಾತಿರ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಧಾಡಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಲಾಗಿಂ 1858 ವರ್ಸಾ ಥಾವ್ನ್ ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ವಯ್ರ್ ವಯ್ರ್ ಮನವಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಹಾಂಚ್ಯಾ ವಿನಂತಿಕ್ ಜವಾಬ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಾಪಾ ಲಿಯಾಂವ್ ತೆರಾವ್ಯಾನ್ 1878 ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 27ವೆರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕೆ ಡಿಗ್ರಿ ಮಾರಿಫತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಆನಿ ಮಲಬಾರ್ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚೊ ಏಕ್ ಭಾಗ್ ಒಟ್ಟು ಕರುನ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚೆ ತಾಬೆಕ್ ಮೆಳಯ್ಲೊ. ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಏಕ್ ಕೊಲೆಜ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾರ್ ಕಾರ್ಮೆಲಿತ್ ಆಡಳ್ತ್ಯಾ ಅಧೀನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಮಿಷನ್ ತೆದಾಳಾಚ್ಯಾ ಜೆಸ್ಯುಯಿಟ್ ಜನರಲ್ ರೆ. ಫಾ. ಭೆಕ್ಸ್ (Backx) ಹಾಂಣಿ ವೆನಿಸ್ ಜೆಸ್ಯುಯಿಟ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸಾಕ್ ಮೆಳಯ್ಲೆಂ. ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬ್ ತೆರಾವ್ಯಾ ಲಿಯಾಂವಾಚ್ಯಾ ಆಶೀರ್ವಾದಾ ಸವೆಂ ಇಟೆಲಿಂತ್ಲ್ಯಾ ನೇಪಲ್ಸಾ ಥಾವ್ 1878 ನವಂಬರ್ 27 ತಾರಿಕೆರ್ ಫಾ। ಆಂಜೆಲೊ ಮುಟ್ಟಿ, ಫಾ। ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿ, ಫಾ। ಕ್ವಿಂತಿನುಸ್ ಸಾನಿ, ಬ್ರ। ಮೆಥ್ಯು ಮೆನೆಘಟ್ಟ, ಬ್ರ। ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಝೂಂಬೊನಿ, ಮೇರಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸಾಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಫಾ। ಆಗಸ್ಟಸ್ ಮುಲ್ಲರ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಭಾಯ್ರ್ ಸರೊನ್ ನತಾಲಾಂಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ದಿಸಾದ್ದಿಂ ಮುಂಬೈ ಯೇವ್ನ್ ಪಾವ್ಲೆ. ತೆದಾಳಾ ಮುಂಬೈ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಜರ್ಮನ್ ಜೆಸ್ಯುಯಿಟ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸಾಚ್ಯಾ ಬಾಂಬೆ ಮಿಷನಾಚೆ ಫಾ। ಉರ್ಬಾನ್ ಸ್ಟೈನ್, ಫಾ। ಆಟೊ ವ್ಹರ್ಲ್, ಗೊಂಯಾಂತ್ ಮಿಷನ್ ಸುಪೀರಿಯರ್, ಆನಿ ಪ್ರೊ–ವಿಕಾರ್ ಆಪೊಸ್ತಲಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಫಾ। ನಿಕೊಲಸ್ ಪಾಗಾನಿ ಹೆ ಸಾಂಗಾತಾ 9 ಜಣ್ ಮಿಶಿಯೊನರಿ ಭಾಯ್ರ್ ಸರೊನ್ ಎಸ್.ಎಸ್. ಖಂಡಾಲಾ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ತಾರ್ವಾರ್ 1878 ದಶಂಬರ್ 31ವರ್ ಸಕಾಳಿಂ ಧಾ ವೊರಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಬಂದ್ರಾರ್ ಯೇವ್ನ್ ಪಾವ್ಲೆ. ತೆದೊಳ್ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದೇವ್ ಪರ್ಜೆಚಿ ಸೆವಾ ಕರುನ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಮಿಲಿತಾಂನಿ ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಚ್ಯಾ ಹುಕ್ಮೆ ಪ್ರಕಾರ್ ರುಜಾಯ್ ಕಾಥೆದ್ರಾಲಾಂತ್ ಸಕಾಳಿಂ ಸಾಡೆ ಇಕ್ರಾ ವೊರಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಮಿಸಾಂವಾಚೆಂ ಆಡಳ್ತೆಂ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಸೊಡುನ್ ದಿಲೆಂ.

'ಉದೆಂತಿಚೆಂ ರೋಮ್' ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೊ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕರ್ಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನ್

ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಅಶೆಂ, ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬಯ್ಲಾಂತ್ ಮೇರಿ ಮ್ಯಾಗ್ಡಲಿನ್ ಕುವೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ದಾನಿಚ್ಯಾ ಭಾಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಬಂಗ್ಲ್ಯಾಂತ್ 12 ಜನೆರ್ 1880ವೆರ್ 150 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂ ಸವೆಂ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಸಂಸ್ಥೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರುನ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಸೆವೆಕ್ ಬುನ್ಯಾದ್ ಘಾಲ್ಲಿ. ಕೊಲೆಜ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾತಾನಾ ಫಾ। ಜೊಸ್ ವಿಲ್ಲಿ ಆನಿ ಸ್ಕೊಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪೊಸ್ಲೆ ವೈಟ್ - ಹೆ ದೊಗ್‌ಜ್ಣ್ ಅಧ್ಯಾಪಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಆಗಸ್ಟ್ 1887 ವರ್ಸಾ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಾ ಥಾವ್ನ್ ಫರ್ಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಮಾನ್ ಮೆಳ್ಳೊ. 1923 ಮ್ಹಣಾಸರ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕರಾವಳಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಫರ್ಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕೊಲೆಜಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪಯ್ಲಿ ಟ್ರಿವೆಂಡ್ರಮ್ ಮಹಾರಾಜ ಕೊಲೆಜ್ ದುಸ್ರಿ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ಲಿ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್. ಮಂಗ್ಳುರ್ ಶಹರ್ ಸರ್ವ್ ರಿತಿನ್ ಪ್ರಗತೆಕ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾವ್ನ್ 139 ವರ್ಸಾಂ ಸಂಪ್ಲ್ಯಾಂರ್ ಆಸಾತ್. ಇತ್ಲ್ಯಾ ಲಾಂಬ್ ಆವ್ದೆಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂನಿ ರಾಷ್ಟ್ರ-ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್, ಧಾರ್ಮಿಕ್, ಶಿಕ್ಷಣಿಕ್, ವಿಜ್ಞಾನಿಕ್, ತಾಂತ್ರಿಕ್, ವ್ಯಾಪಾರ್ ಉದ್ಯಮ್, ರಾಜಕೀಯ್, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್, ದೇಶ್ ರಕ್ಷಣ್.... ಅಸಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ವಿಭಾಗಾಂನಿ ನಾಂವ್ ಜೊಡ್ಲಾಂ.

ಮಂಗ್ಳುರ್ ಉನ್ನತ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಕೇಂದ್ರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಹಾಂಗಾಚೊ ಲೋಕ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾಕ್ ಪಾವೊಂಕ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಸುರು ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಮೊಟೊ ವಾಂಟೊ ಆಸಾ. ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಸ್ವಾಯತ್ತ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಸಂಸೊಧಾಚೊ ವಾವ್ರ್‌ಯೀ ಚಲೊನ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಖ್ಯಾತಿಚೊ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಫಾ. ಲಿಯೊ ಡಿಸೋಜಾ, ಜೆ.ಸ. ಹಾಂಗಾ ಆಸಾ. ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಅಸಲೆಂ ಉಂಚ್ಲೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಆಪ್ಲಾಂವ್ಕ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಖಳ್ಮಿತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಸೆವಾ ದಿಲ್ಯಾ.

"ಸಂಸರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಭಾಶೆಂತ್ಲೆಂ ಸುರ್ವಿಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವಿಷಯಾಂನಿ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾತಾ. ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಗ್ರೀಕ್, ಲಾತಿನ್, ಹಿಬ್ರೂ ಅಸಲ್ಯಾ ಪ್ರಾಚೀನ್ ಭಾಸಾಂಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಾಡ್ಲೆಂ ಆನಿ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ಜಿಬೆರ್ ಜಿವೆಂ ಉರ್ಲೆಂ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾದ್ವಾರಿಂ. ದೆಕುನ್ ತೆಂ ಆಜೂನ್ ಉರ್ಲಾಂ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಕಾಣಿಯೀ ಅಶಿಚ್ - ಮ್ಹಣ್ತಾ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚೊ ವಿಶ್ರಾಂತ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಬಾ। ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್.

ಯೆರೂಪಾ ಭಾಯ್ರ್ ಮಿಸಾಂವ್ ವಾವ್ರ್ ಜಾಯ್‌ಜೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮಿಶಿಯೊನರಿಂನಿ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಮುಖೆಲ್ಯಾಂನಿ ಸ್ಥಳೀಯ್ ಭಾಸೊ ಶಿಕ್ಚಿ ಗರಜ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜೊನ್ 15ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಪಾಪಾ ಪಿಯುಸ್ ಪಾಂಚ್ವ್ಯಾನ್ ತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ನಿಯಮ್ ಕೆಲೆ. ಹೆ ನಿಯಮ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಭಿಸ್ಪಾಂನಿ ಆನಿ ಪುಡ್ತುಗೆಜ್ ಆಡಳ್ತೆದಾರಾಂನಿ ಕಾರ್ಯಾ ರೂಪಾಕ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೆ.

ಇಟೆಲಿ ಥಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಜೆಜ್ವಿತಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಫಾ। ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿ ಎಕ್ಲೊ ಪ್ರಮುಖ್ ಆನಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ್ ಮಿಶಿಯೊನರಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಪ್ರಗತೆಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ತಾಲೆಂತ್, ಸಾಧನ್ ಆನಿ ಸೆವೆದ್ವಾರಿಂ ಉಂಚ್ಲೆಂ ಆನಿ ಶಾಶ್ವತ್ ದಿರ್ವೆಂ ತಾಣೆಂ ದಿಲಾಂ.

ಆಲ್ಫ್ಸ್ ಪರ್ವತಾಚ್ಯಾ ಫಾಲ್ಯಾಂತ್ ಪಿಂರ್ಘೊಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ 1844 ನವೆಂಬರ್ 12 ತಾರಿಕೆರ್ ಮಾಫೇಯಿ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಇತಾಲಿಯನ್ ಕುಟ್ಮಾಂತ್ ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೇಯಿ ಜಲ್ಮಾಲೊ. ಶಿಕ್ಷಣಾಕ್ ನಾಂವಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಟ್ರೆಂಟ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ಹಾಚೆಂ ಶಿಕಪ್ ಜಾತಚ್, ಸಾಸೆರ್ದೊತ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ರೊಮಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಗ್ರೆಗೊರಿಯನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತ್ ತತ್ವ್‌ಜ್ಞಾನ್ ಆನಿ ದೇವ್ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಹೆಂ ಶಿಕಪ್ ಲಾತಿನ್ ಭಾಶೆನ್, ದೇವ್ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರೀಕ್ ಆನಿ ಹಿಬ್ರು ಭಾಶೆನ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ 27 ವರ್ಸಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಯಾಜಕ್‌ಪಣಾಚಿ ದೀಕ್ಷಾ ಮೆಳ್ತಾನಾ ಮಾಫೆಯು ಪಾಂಚ್ ಭಾಸಾಂಚೊ ಪ್ರವೀಣ್ ಜಾಲೊ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ದೆಣ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಆನಿ ಪ್ರಯತ್ನಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಣೆ ಪಿಹೆಚ್.ಡಿ. ಆನಿ ಡಿ.ಡಿ. ಸನದ್ಯೊ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲ್ಯೊ. ಯಾಜಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಆಂಗೊವ್ಣ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಾವೆರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚಡಿತ್ ನಾಂವ್‌ಯೀ ತಾಕಾ ಮೆಳ್ಳೆಂ.

ಇಟೆಲಿ ಥಾವ್ನ್ ಸುವಾರ್ತಾ ಪ್ರಸಾರಾಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಪಾವ್ತಾನಾ ಮಾಫೆಯಿಕ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ದೊನೀ ಭಾಸೊ ನವ್ಯೊಚ್. ವಿಶೇಸ್ ಉಡಾಸಾಚಿ ಸಕತ್ ಆನಿ ಜಾಣ್ವಾಯೆನ್ ಭೊರ್‌ಲ್ಲೊ ಮಾಫೇಯಿ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ್ ಅಧ್ಯಯನಾಕ್ ಸಮರ್ಪುನ್, ನಿರಂತರ್ ಪ್ರಯತ್ನಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಉಂಚ್ಲೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲೊ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಅತಿಶಯ್ ಜ್ಞಾನಾನ್ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ಮಹಿನ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆನ್ ವಿವಿಧ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಪ್ರಸಂಗ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ತಿತ್ಲೊ ಪರಿಣತ್ ಜಾಲೊ. ಪಯ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಸೆಮಿನಾರಿಂತ್ ವ್ಹಡಿಲ್ ಆನಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮಿಲಾರ್ ಫಿರ್ಗಜ್ ಪಾದ್ರಿ ಜಾವ್ನ್ ತಾಕಾ ನಿರಂತರ್ ಕಾಮ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ಹೊ ಭಾಸೊ ಶಿಕ್ತಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಶಿವಾಯ್ ತುಳು, ಕಾನಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಮಾಗಿರ್ ತಾಕಾ ಮಲಬಾರಾಕ್ ಧಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮಲಯಾಳಮ್ ಆನಿ ತಮಿಳ್ ಭಾಸಾಂಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್‌ಯೀ ತಾಣೆ ಜೊಡ್ಲಿ. ದೇಡ್ ವರ್ಸಾ ಭಿತರ್ ಪರ್ಗಾಂವಾ ಥಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಯಾಜಕಾಂಕ್ ಶಿಕೊಂಕ್ 1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಣೆ ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಛಾಪುನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ಲೆಂ. 1883ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಇಂಗ್ಲಿಶ್-ಕೊಂಕಣಿ, ಕೊಂಕಣಿ-ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ಬರವ್ನ್ ಕಾಡ್ಲೆ. ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕೊಂಕಣಿಂತ್‌ಚ್ ಪ್ರಥಮ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚೆ ಹೆ ಪುಸ್ತಕ್ ತವಳ್ಚ್ಯಾ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಖರ್ಚಾರ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲಿ ಗಜಾಲ್ ಮಹತ್ವಾಚಿ.

1888 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಚರಿತ್ರೆಚೊ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಾಫೆಯಿ ನೇಮಕ್ ಜಾಲೊ. 1891 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾಂ ಭಿತರ್ ತಾಕಾ ರೆಕ್ಟರ್‌ಯೀ ಕೆಲೊ. 1896 ಪರ್ಯಾಂತ್ ರೆಕ್ಟರ್, ಆನಿ 1898 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಇತ್ಲ್ಯಾ ಜವಾಬ್ದಾರೆಚ್ಯಾ ಕಾಮಾಂ ಮಧ್ಂಯೀ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಸೆವಾ ತಾಣಿ ಮುಂದರುನ್ ವ್ಹೆಲಿ. ಕುಮ್ಸಾರಾಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಸಲಿಸ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ 'ಯಾಜಕಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಂಗಾತಿ' (Confessor's Vade-Mecum) ಮ್ಹಳ್ಳಿ 38 ಪಾನಾಂಚಿ ಕಡ್ತಿಲ್ 1891 ವರ್ಸಾ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲಿ. 1882ವೆರ್ ಛಾಪೂನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಪುಸ್ತಕ್ ದರ್ವಡ್ಯಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ 1892 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಉತ್ತಿಮ್ ಮಾಂಡಾವಳಿಚಿ ಸುಧಾರಿತ್ ಆವೃತ್ತಿ – 'ಕೊಂಕಣಿ ರಾನಾಂತ್ಲೊ ಸೊಭಿತ್ ಸುಂದರ್ ತಾಳೊ' ಛಾಪೂನ್ ಪ್ರಗಟ್ಲೊ. ಮಂಗ್ಳುರ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲೆ ತವಳ್ ಥಾವ್ನ್, ಲಿಪಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ದಿರ್ವ್ಯಾಪರಿಂ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಘಡಿತಾಂನಿ ಭರೊನ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಆಟಾಪುನ್, ಏಕ್ ಬೂಕ್ ಬರಂವ್ಚ್ಯಾ ಉಮೆದಿನ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಮಾಹೆತ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ ಜಮಂವ್ಕ್ ತಾಣೆ ವರ್ತೆ ಕಷ್ಟ್ ವಾಂವ್ಟ್ ಕಾಡ್ಲೆ. ಪುಣ್ ಬೂಕ್ ಬರಂವ್ಕ್ ತಾಕಾ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ. ತಾಣೆ ಜಮೊ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮಾಹಿತಿಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಿ ಚರಿತ್ರಾ ಆಟಾಪ್ಚೊ ಬೂಕ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಬಾಪ್ ಮಾ. ಮೂರ್ ಹಾಣೆ ಬರಯ್ಲೊ.

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ಯೀ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಅಧ್ಯಯನಾಕ್ ವಿವಿಧ್ ಕಾಳಾರ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ದೀವ್ನ್ ತಿಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ದೆಣ್ಗಿಂ ದಿಲ್ಯಾಂತ್. ಫಾ। ಮಾಫೆಯಿನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ವಾಡಾವಳಿಚ್ಯಾಚ್ ಮೆಟಾಂನಿ ಮುಕಾರ್ ಸರೊನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶೆಂಭರ್ ವರ್ಸಾಂಚಾ ಜುಬ್ಲೆವಾ ಉಡಾಸಾಚಿ ಕಾಣಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ 1980 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ತಾಚಿ ಉದರ್ಗತ್, ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಚಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಹಿತಸಂಬಂಧಾಚಿ ವಾಡಾವಳ್ – ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಹೆ ಉದ್ದೇಶ್ ಕಾರ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ಹಾಡ್ಚಿಂ ಧೋರಣಾಂ, ಯೋಜನಾಂ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂ ಅಶಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ –

1. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೊ ಆರಂಭ್, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹ್ ಸಂಶೋಧನ್ ಚಲಂವ್ಚೆಂ.

2. ವಾಕ್ಸರಿ, ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್, ಉತ್ರಾವಳಿ, ಪುರಾತನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಪಾದುನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಂವ್ಚೆಂ.

3. ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ್‌ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾಕ್ ಆಧಾರ್ ದೀವ್ನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ.

4. ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಉದ್ದೆಶಾಂ ಖಾತಿರ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಮಧೆಂ ಸಂಪರ್ಕಾಚೆಂ ಮಾಧ್ಯಮ್ ಜಾಯ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಏಕ್ ನವೆಂ ಪ್ರಮಾಣ್ ಘಡುನ್ ಹಾಡ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವುರ್ಚೆಂ.

5. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ವಿವಿಧ್ ರುಪಾಂ ಮಧೆಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಆಸಾ ಕರ್ಚೊ.

6. ಕೊಂಕಣಿಚಾ ವಿವಿಧ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಕರುನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ.

7. ಸಮ್ಮೇಳ್, ಜಮಾತಿ, ಸಭಾ, ಪ್ರದರ್ಶನಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ.

8. ಪುಸ್ತಕಾಲಯ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪಾಘರ್ ಚಲಂವ್ಚೆಂ.

9. ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಪಾಠ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚಿಂ ಆನಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ತರ್ಫೆನ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಪಾ ಮಾಂಚೊ ಚಲಂವ್ಚೊ.

10. ಪುಸ್ತಕಾಂ, ನೆಮಾಳಿಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಚಿಂ.

11. ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಥಾವ್ನ್ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂಕ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಭಾಶಾಂತರ್ ಕರ್ನ್ ಭಾಸಾಂ ಮಧೆಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಆಸಾ ಕರ್ಚೊ.

ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಯೆವ್ಜಿಲ್ಲಿಂ ಯೋಜನಾಂ ಕಾರ್ಯಾರೂಪಾಕ್ ಹಾಡ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಆತಾಂ ಮೆರೇನ್ ಚಲೊನ್ ಆಯ್ಲಾಂ. ಪ್ರಥಮಾರ್ ಏಕ್ ಬುಕಾಂ ವಳೆರ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪಾ ಘರ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಬುಕಾ ವಳೆರಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿಚಿ ಚರಿತ್ರಾ, ಸಂಶೋಧಿತ್ ವಿಶಯ್, ವಾಕ್ಸರಿ, ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್, ವ್ಯಾಕರಣ್, ಭಾಶಾಶಾಸ್ತ್ರ, ಲೋಕ್‌ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಗದ್ಯ್, ಕಾವ್ಯ್ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಲಗ್ಭಗ್ ಧಾ ಹಜಾರಾಂಚ್ಯಾಕೀ ಚಡ್ ಬೂಕ್ ಆನಿ ಸಾಧಾರ್ನ್ ದೋನ್ ಹಜಾರ್ ನೆಮಾಳ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂಚೆ ಖಂಡ್ ಜಗವ್ನ್ ದವರ್ಲ್ಯಾತ್. ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಸಂಶೋಧನ್ ಚಲಯ್ತಲ್ಯಾಂಕ್ ಹೊ ಸಂಸ್ಥೊ ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಜಾಲಾ. ಸೊಳಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚಿ ಫಾ। ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ಸಾಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣಾಚಿ ಏಕ್ ಹಾತ್ ಪ್ರತಿ ಹಾಂಗಾ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಲ್ಯಾ. ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಿ ಬುಕಾಂವಳೆರ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪಾಘರ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಯೇವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊನ್, ತಿಕಾ ಭುಲೊನ್, ತಿಚೆ ಸೆವೆಖಾತಿರ್ ವರ್ತಿ ಕಾಣಿಕ್ ಭೆಟಯಿಲ್ಲೊ ಮಿಶಿಯೊನರಿ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸುಪುತ್ರ್ ಮಾ। ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿಚ್ಯಾ ಮಾನಾಕ್ ಭೆಟಯ್ಲ್ಯಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾ ಯೋಜನಾಂ ಪ್ರಕಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಫಾಮಾದ್ ಲೇಖಕಾಂಚೆಂ ಮೌಲ್ಯಾಂ ಭರಿತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲೆ ಸಂಗ್ರಹ್ ಯೋಗ್ಯ್ 24 ಗ್ರಂಥ್ ವಿವಿಧ್ ಕಾಳಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್.

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಶತಾಬ್ದಿಚ್ಯಾ ಅಮರ್ ಸ್ಮರಣಾ ಖಾತಿರ್ ನಿಯೋಜಿತ್ ಕಾರ್ಯಾಕ್ರಮಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಉಂಚ್ಲೆಂ ಜ್ಞಾನ್ ಆನಿ ಸಂಶೋಧಿತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆಟಾಪ್ಚೆಂ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಷಣ್ಮಾಸಿಕ್ ಜನೆರ್ 1981 ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕರುಂಕ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಅನಿಯೆಕ್ ಸಾಧನ್. ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಪರ್ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ, ಪುರ್ಸ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ಆರ್ಸ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾ ಮಧೆಂ ಜಾಗರಣಾಚೆಂ, ಸಳಾವಳಿಚೆಂ, ಸಂಪರ್ಕ್ ಸಂವಹನಾಚೆಂ ಮಾಧ್ಯಮ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಪ್ರಾರಂಭಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ಕಾನಡಿ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಏಕ್‌ಚ್ ಏಕ್ ಅಂಕೊ ಖಳಾನಾಸ್ತಾಂ ಪ್ರಕಟತ್ತ್ ಆಸಾ. ಶ್ರೀ ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ, ಪ್ರೊ. ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನೊ, ಶ್ರೀ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ, ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ, ಫಾ. ಸ್ಟೇನಿ ಡಿಸೋಜಾ, ಫಾ. ಎಪ್ಷಿನ್ ಲೋಬೊ, ಫಾ. ಸ್ವೀಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ – ಹಾಂಚ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಖಾಲ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಫಾಮಾದ್ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ, ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗೆಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಯನಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡ್ಚ್ಯಾ ತಸಲೊ ವ್ಹಾಳೊಚ್ ಯೆದೊಳ್ಚ್ಯಾ 71 ಅಂಕ್ಯಾಂನಿ ವ್ಹಾಳೊನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ಪ್ರಸ್ತುತ್ 72ವೊ ಅಂಕೊ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾರ್ ಆಸಾ ಆನಿ 70ವ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ದೊ. ಫಾ. ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪಿಂಟೊ ಜೆ.ಸ. ಹಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಚಲಯ್ತಾ.

ಕೊಂಕಣಿಚ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಂತ್ 4 ಜನೆರ್ 1992 ಭಾಂಗ್ರಾಳ್ಯಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ದಾಖಿಲ್ ಕರುಂಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೊ ದೀಸ್. ತ್ಯಾ ದೀಸ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿಚ್ಯಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ದಾಕ್ಲೊ ರಚ್ಲೊ. ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೊ ಉಪಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ. ಎಮ್.ಐ. ಸವದತ್ತಿನ್ ತವಳ್ಚೊ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಸರ್ಕಾರಾಚೊ ಕಾಯ್ದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಬ್ಲೇಸಿಯಸ್ ಡಿಸೋಜಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗ್ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೊ ಆನಿ ನವ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗಾಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಸಹಕಾರ್ ಭಾಸಾಯ್ಲೊ. ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಬಾ. ಆವೆಲಿನ್ ಡಿಸೋಜಾ, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಬಾ. ಜೊಸೆಫ್ ನೆಲಪತಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಸಮರ್ಥಕಾಂಚ್ಯಾ ಉಮೆದಿನ್ ಆನಿ ಪ್ರಯತ್ನಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಾಚ್ಯಾ ಅಧಿಕೃತ್ ಅನುಷ್ಠಾನಾಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಲಾಭ್ಲೊ, ಚಾರ್ ಹಂತಾಂಚೊ ಎಕಾ ವರ್ಸಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ 30 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂ ಸವೆಂ ಸುರು ಜಾಲೊ. ಆಖ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಪ್ರಥಮ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೋರ್ಸ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಿ.

ಕೊಂಕಣಿ ಚರಿತ್ರಾ, ವ್ಯಾಕರಣ್, ಲೋಕ್‌ವೇದ್, ಕವಿತಾ, ಕತಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್, ನಾಟಕ್, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ಲೇಖನಾಂ, ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕಾ, ಕೊಂಕಣಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಬರೊಂವ್ಚಿ ಪದ್ಧತ್, ಆನಿ ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ವಿಶಯಾಂನಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಸಾಂಜೆಚ್ಯಾ ಸ ಥಾವ್ನ್ ಆಟ್ ವರಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕ್ಲಾಸಿ ಚಲಯ್ಲ್ಯಾ. ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ಕವಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಲ್ಲೆ ಸರ್ವಶ್ರೀ ವಿಜೆಪಿ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ, ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ, ಜೊಸ್ಸಿ

ವಾಸ್, ಫಾ. ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್, ಹೆನ್ರಿ ಅಲ್ಮೇಡಾ ಎಸ್.ಜೆ., ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ, ಸಿ. ಸೆಲಿನ್ ವಾಸ್, ಪ್ರೊ. ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್, ವೆಂಕಟೇಶ್ ಪ್ರಭು, ಪ್ರಭಾ ಕಾಮತ್, ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆಕೋಸ್ತಾ, ದೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ, ಮೆಲ್ವಿನ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್, ಮಾವ್ರಿಸ್ ದೆಸಾ, ಸಿ. ಲಿಡಿಯಾ, ಮಾ. ಫಿಲಿಪ್ ನಜರೆತ್, ಬಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ದೊತೊರ್ ಆನಂದಿ ಮಾರ್ಟಿಸ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಜುಡಿತ್ ಪಿಂಟೊ... ಅಸಲ್ಯಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಶಿಕಯ್ಲಾಂ. ಶ್ರೀ ಡೆನಿಸ್ ಫೆನಾಂಡಿಸ್, ಶ್ರೀ ನೊರ್ಬರ್ಟ್ ಡಿಸೋಜಾ... ಹಾಂಣಿ ಸಾಂದೆ ಜಾವ್ನ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿಲಾ. ಶ್ರೀ ಜೊನ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ, ಶ್ರೀ ಲೊರೆನ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸ್... ಅಸಲ್ಯಾಂನಿ ಸೆವಾ ದಿಲ್ಯಾ.

1996 ಥಾವ್ನ್ ಬಿ.ಎ. ಕ್ಲಾಸಿಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ 2007 ಥಾವ್ನ್ ಬಿ.ಎಸ್‌ಸಿ., ಬಿ.ಕೊಮ್. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಸಯ್ತ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಮೆಳ್ಳೊ. ಅಶೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್‌ಲ್ಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಜ್ ದೇಸ್‌ಭರ್ ಲೇಖಕ್, ಪತ್ರಕರ್ತ್, ಪುಸ್ತಕ್ ಪ್ರಗಟ್ಣಾರ್, ವಕೀಲ್, ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಭಾವ್‌ಭಯ್ಣಿಂ, ಕೊಲೆಜ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕ್ಷೇತ್ರ್, ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ್, ಕಲಾಕಾರ್... ಅಸಲ್ಯಾ ವಿವಿಧ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂನಿ ವಿದೇಶಾಂನಿ ಸಯ್ತ್ ವ್ಹಡ್ ಹುದ್ದ್ಯಾಂನಿ ನಾಂವಾಡ್ಲ್ಯಾತ್.

1997 ಮಾರ್ಚ್ 7 ಥಾವ್ನ್ ಹೊ ಕೋರ್ಸ್ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಪದವಿ ತಪ್ಪಾಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಬದ್ಲಾಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ವಯ್ರ್ ಅಪಾರ್ ಅಭಿಮಾನ್ ಆಸ್ಚೊ ತವಳ್ಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್, ಸಂಶೋಧಕ್ ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ ಹಾಂಣಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳುನ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯಾ ಯೋಜನಾಂಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಕಾನಡಿ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂನಿ ಹೆಂ ಟಪ್ಪಾಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲೆಂ. ಪ್ರಥಮ್ ವರಸ್ 143 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂ ಸವೆಂ ಸುರು ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣಾ ದ್ವಾರಿಂ ಯೆದೊಳ್ ವರೆಗ್ ದೇಶ್ ವಿದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ 500ಚ್ಯಾಕೀ ಅಧಿಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂನಿ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಉಂಚ್ಲೆಂ ಶಿಕಪ್ ಜೊಡ್ಲಾಂ. ಸಬಾರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂನಿ ವಿವಿಧ್ ವಿಶಯಾಂ ವಯ್ರ್ ಸಂಸೊಧ್ ಚಲವ್ನ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಮಟ್ಟಾಚಿಂ ಪ್ರಬಂಧಾಂ ಮಂಡನ್ ಕೆಲ್ಯಾಂತ್. ಥೊಡೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತಾಂಚೆ ಸ್ವಂತ್ ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಕಟಣ್ ಕರುಂಕ್‌ಯೀ ಸಕ್ಲ್ಯಾತ್.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್‌ಯೀ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಬರ್‍ಯಾ ರೀತ್, ವ್ಯಾಕರಣ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚನ್, ಸಂಸ್ಕೃತೆಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಅಸಲ್ಯಾ ವಿಶಯಾಂಚೆರ್ ಕಾಮಾಸಾಳ್, ಪರಿಸಂವಾದಾ ತಸಲಿಂ ಸಬಾರ್ ಕಾರ್ಯಾಕ್ರಮಾಂ ವಿವಿಧ್ ಸಂದರ್ಭಾಂನಿ ಸಂಪನ್ಮೊಳ್ ವೆಕ್ತಿಂ ಸವೆಂ ಮಾಂಡೂನ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ರಮಾಂನಿ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲಾ. ಥೊಡೆ ಪುರಸ್ಕಾರ್‌ಯೀ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾ. ಪ್ರಮುಖ್ ಥೊಡಿಂ ಘಡಿತಾಂಚೊ ವಿವರ್ ಹ್ಯಾ ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲಾ –

14.4.1980ವೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆಶ್ರಯಾಖಾಲ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಒ.ಬಿ.ಎ. ಹೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚಿ ಪಯ್ಲಿ ಜಮಾತ್ ಮೆಳ್ಳಿ. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯೊ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮಾ. ಬಾಜಿಲ್ ಸೊಜ್ ಹಾಣಿಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಸ್ಥಾನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಜಮಾತಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಜಾಯಿತ್ತೆ ಕವಿ ಆನಿ ಬರವ್ಪಿ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ಕಸೊ ಮುಂದರುಂಚೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಸುಚೊವ್ಣ್ಯೊ ದಿಲ್ಯೊ. ರೆಕ್ಟರ್ ಬಾ। ರೊನಿ ಪ್ರಭು ಹಾಣೆಂ ಸ್ವಾಗತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಜಮಾತಿಚೆ ಆಖ್ರೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಪ್ರೊ. ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನೊನ್ ಧನ್ಯವಾದ್ ಅರ್ಪಿಲೆ.

1980 ಆಗಸ್ಟ್ ಪಯ್ಲೆರ್ ಖ್ಯಾತ್ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡೊ. ರೊಕಿ ಮಿರಾಂದಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಭೆಟ್ ದೀವ್ನ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಾ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಆನಿ ಹೆರಾಂ ಸಂಗಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ಫುಡಾರಾವಿಶಿಂ ಮಹತ್ವಾಚೆ ವಿಚಾರ್ ವಿನಿಮಯ್ ಚಲಯ್ಲೆ.

1980 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 19ವೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಾ ಆಶ್ರಯಾಖಾಲ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಒ.ಬಿ.ಎ. ಹೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚೊ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಚಲ್ಲೊ. ಸುಮಾರ್ 40 ಜಣ್ ಕವಿ, ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಸಮ್ಮೇಳನಾಕ್ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡಲೀಕ್ ಶೆಣ್ಯೈ ಮುಖೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲಿಪಿ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ತರ್ಕ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ್ ಪ್ರಭು ಸಮ್ಮೇಳನಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಬಸ್‌ಲ್ಲೊ. ರೆಕ್ಟರ್ ಮಾ. ರೊನಿ ಪ್ರಭುನ್ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಸ್ವಾಗತ್ ಕರುನ್ ಶ್ರೀ ಓಸ್ಟಿನ್ ಡಿಸೋಜಾ ಪ್ರಭುನ್ ಸಯ್ರ್ಯಾಂಚಿ ಒಳಕ್ ಕರುನ್ ದಿಲಿ. ಸರ್ವಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ ಬಾಳಿಗಾ, ವಿಜೆಪಿ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ, ಲಿಯೋ ಡಿ'ಸೋಜಾ, ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭು, ಉಲ್ಲಾಸ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ, ಮಾ। ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಮಾ। ಜಿ.ಪಿ. ನಜ್ರೆತ್, ಮಾ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮೊಂತೆರ್ ಆನಿ ಹೆರಾಂನಿ ಆಪಾಪ್ಲ್ಯೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ವ್ಯಕ್ತ್ ಕೆಲ್ಯೊ.

1985 ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕಣಿಚ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಭಾಸ್ಸುಟಾಂಚಿ ಏಕ್ ವಾಕ್ಸರಿ ತಯಾರ್ ಕರ್ನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕರ್ಚೆಂ ಯೋಜನ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾ ಖಾರಿತ್ ವಿಸ್ತರಿತ್ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣ್ ಕರ್ನ್, ಪಶ್ಚಿಮ್ ಕರಾವಳ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಜಾಗ್ಯಾಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಚೊ ಸಮಾಜಿಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ್-ಪರಿಸರಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ಸುಟಾಂಚೊ ಅಧಿಕೃತ್ ಸಂಗ್ರಹಾ ದ್ವಾರಿಂ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚೊ. ಹೊ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ಕಾನಡಿ, ನಾಗರಿ ಆನಿ ಧ್ವನಿಮಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಚ್ಯಾ ಲಿಪಿಯೆಂನಿ ಆಸೊನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ತುರ್ತ್ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಬಳ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಭರ್ವಾಸೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾಕ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಕಂತ್ ಜಾವ್ನ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಏಕ್ ಲಾಖ್ ರುಪಯ್ ಅನುದಾನ್ ಮಂಜೂರ್ ಕೆಲ್ಲೊ.

1986 ಆಗಸ್ಟ್ 3ವೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಕ್ಸರೆಚಾ ವಾವ್ರಾಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕಾರ್ಯೆಂ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಗೊಂಯ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕೇರಳಾ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಥಾವ್ನ್ ಸುಮಾರ್ ವಾವ್ರಾಡಿ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಮೊ। ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೋಜ್, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಮಾ। ಲಿಯೊ ಡಿ'ಸೋಜ್, ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಆನಿ ತುಳು ವಾಕ್ಸರೆಚೊ ಶ್ರೀ ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಸಯ್ರೆ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಮೊ। ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಸೊಜಾನ್ ದೆ. ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿಚೆಂ ತೆಲಾಚಿತ್ರ ಅನಾವರಣ್ ಕೆಲೆಂ. ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಬಾ. ಹರ್ಬರ್ಟ್ ನೊರೊನ್ಹಾನ್ ಸ್ವಾಗತ್ ಆನಿ ಮುಖೆಲ್ ಸಯ್ರ್ಯಾಂಚಿ ಒಳಕ್ ಕರುನ್ ದಿಲಿ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ದ್ವಾರಿಂ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ದೋನ್ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕಾರ್ಯೆಂ ಜಾಲೆಂ. ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಹಾಚಿ ಗೊಲ್ಗೊಥಾ ಕೃತಿ ಶ್ರೀ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನೊರೊನ್ಹಾನ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ತರ್ಜುಮೊ ಕೆಲ್ಲಿ ಆನಿ ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್ ಪೈ ಹಾಣೆ ಕೊಂಕಣೆಂತ್ಲ್ಯೊ ಪ್ರಮುಖ್ ಗಾದಿ ವಿಂಚೂನ್ ತಾಚೊ ವಿವರ್ ದಿಲ್ಲೊ ಪುಸ್ತಕ್ ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಜಾಲೆ. ಕೊಚ್ಚಿಚೊ ಕೆ.ಎಸ್. ಶೆಣೈ, ದೊ. ವಿಲಿಯಮ್ ಮಾಡ್ತಾ, ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಕವಿ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ್ ಕರ್ಮಾಲಿ, ಬೈಂದೂರು ದೇವರಾಯ ಅಯ್ಯಗಳ್, ಜಿ.ಜಿ. ವಾಸುದೇವ ಪ್ರಭು, ಲೊರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ, ವಿಜೆಪಿ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ, ಕೊಚ್ಚಿಚೊ ಶ್ರೀ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಲ್ಲ್ಯಾ, ದಾಂಡೇಲಿಚೊ ಕೆ.ಎಸ್. ರಾವ್ ಹಾಂನಿ ಸರ್ವಾಂನಿ ಆಪಾಪ್ಲಿಂ ಸುಚನಾಂ ಆನಿ ವಾಕ್ಸರೆಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ತಾಂತಾಂಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಭಾಸಾಯ್ಲೊ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಹಂತಾರ್ ಫಾ. ಹರ್ಬರ್ಟ್ ನೊರೊನ್ಹಾ ಜೆ.ಸ. ಹಾಚ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್ಪಣಾರ್ ವಾಕ್ಸರಿಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಫಾ. ವಿಲ್ಲಿ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಹಾಕಾ ಸಂಪಾದಕ್ ಮ್ಹಣ್ ನೇಮಕ್ ಕೆಲೊ. ಪುಣ್, ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಮುಕ್ಲೆ ಅನುದಾನ್ ರಾವಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಸಬಾರ್ ತಾಂತ್ರಿಕ್ ಸಮಸ್ಯಾಂ ನಿಮ್ತಿಂ ಹೆಂ ಯೋಜನ್ ಸ್ಥಗಿತ್ ಜಾಲೆಂ.

4.1.1992 ದಿಸಾ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಸುವಾಳ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕವಿ ಜೆ.ಬಿ. ಸಿಕ್ವೇರಾಚೊ ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹ್ "ಅಶಿಂ ಆಯ್ಲಿಂ ಲ್ಹಾರಾಂ' ಪುಸ್ತಕ್ ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಕೆಲೊ. ಶ್ರೀ ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸಾನ್ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗಾಚೊ ಸ್ಮಾರಕ್ ಅಂಕೊ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೊ. ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಬಾ. ಜೊಸೆಫ್ ನೆಲಪತಿ ಹಾಣೆಂ ಸಯ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಆಟಯ್ಲೊ.

22 ಜನೆರ್ 1992 ತಾರಿಕೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕೇಂದ್ರಾಂತ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್‌ಚ್ ಪಯಿಲ್ಲೆ ಪಾವ್ಪಿಂ ರೆಕ್ಟರ್ ಮಾ. ಬಾ. ಆವೆಲಿನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಪಣಾರ್ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಬಾ। ಜೆ.ಸಿ. ನೆಲಪತಿನ್ 30 ಜಣ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂ ಸವೆಂ ಎಕಾ ವರ್ಸಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಸುರು ಕೆಲೊ.

1993 ಫೆಬ್ರೆರ್ 19–21 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ

ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ತೀನ್ ದಿಸಾಂಚೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ. ಮಂಗ್ಳುರ್ ಭಾರತ್ ಬೀಡಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಆಡಳಿತ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಪೈ ಹಾಣೆಂ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕೆಲೆಂ. ಆಖ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೊ ಆನಿ ಆಪ್ಲಿ ಮಾಯ್‌ಭಾಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ನ್ಹಂಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ತಶೆಂಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲಯ್ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಮಾ। ಜೊಸೆಫ್ ನೆಲಪತಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆ ವಯ್ರ್ ಉಚಾರ್ಲಲೊ ಅಭಿಮಾನ್ ವಿಶೇಸ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಣೆಂ ಹೊಗ್ಳಿಕ್ ಉಚಾರ್ಲಿ. ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಮುಳಾಥಾವ್ನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮಾಂತ್ ಶಿಕಪ್ ದೀವ್ನ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಮಾನಾಕ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ತಾಣೆಂ ಅಭಿನಂದನ್ ಪಾಟಯ್ಲೆ.

ಪ್ರಮುಖ್ ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ವೆಕ್ತಿ ಜಾವ್ನ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಚೊ ಖ್ಯಾತ್ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಆನಿ ಭಾಶಾತಜ್ಞ್ ಮಾ. ದೊ. ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯಕಾನ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನ್ ಭಾಷಣ್ ಕೆಲೆಂ. ಗೊಂಯ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೆ ಪ್ರವೀಣ್ ಭಾಶಾಶಾಸ್ತ್ರಿಂನಿ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹೆಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಾಂತ್ ಪ್ರಮುಖ್ ವಿಶಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆಂ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ್, ಲಿಪಿ ಆನಿ ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕಂವ್ಚೆವಿಶಿಂ ವಿಚಾರ್ ವಿನಿಮಯ್, ಚರ್ಚಾ ತಿನೀ ದಿಸಾಂನಿ ಚಲಯ್ಲಿ.

ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಾಂತ್ ಆದ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನಾಚೊ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ 17 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಮೌಲ್ಯ್ ಪತ್ರಿಕಾಂ, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಸರ್ಕಾರಾಚೊ ಕಾರ್ಮಿಕ್ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಬ್ಲೇಸಿಯಸ್ ಡಿಸೋಜಾನ್ ವಿತರಣ್ ಕರ್ನ್ ಘಟಿಕೋತ್ಸವ್ ಆಚರಣ್ ಜಾಲೊ. ತೀನ್ ದಿಸಾಂಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಹರ್‍ಯೆಕಾ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ವ್ಹಡಿಲಾಂನಿ, ತಜ್ಞಾಂನಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗಾಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಕ್ ಆನಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂನಿ, ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕಾಂನಿ ವಾಂಟೊ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೊ.

1993 ಮೇ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗಾನ್ ಸಾಂ. ಜುಜೆ ಸೆಮಿನರಿಚ್ಯಾ ದೇವ್‌ಶಾಸ್ತ್ರಾಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಎಕಾ ಹಫ್ತ್ಯಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಕೋರ್ಸ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೊ. ಸುಮಾರ್ ತೀಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂನಿ ಹಾಂತುನ್ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೊ. 1994 ಮಾರ್ಚ್ ಮಹಿನ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಬಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇವಕ್ ಜಾಲೊ. ತಾಣೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸಾಕ್ ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊಕ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ನೆಮ್ಲೊ.

1994 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 29-30ವೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗ್ ಆನಿ ರಾಕ್ಣೊ ಹಫ್ತಾಳ್ಯಾನ್ ಕೊಲೆಜ್ ಸಭಾಂಗಣಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರ್ಪಾ ರಿತಿವಿಶಿಂ ಪರಿಸಂವಾದ್ ಚಲಯ್ಲೊ. ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ವೆಕ್ತಿ ಜಾವ್ನ್ ದೊ. ವಿಲಿಯಮ್ ಮಾಡ್ತಾ, ದೊ. ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್ ಆನಿ ದೊ. ವಿಲಿಯಮ್ ದ.ಸಿಲ್ವ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಪರಿಸಂವಾದಾಂತ್ 'ಕೊಂಕಣಿ

ಭಾಸ್ ಆನಿ ಕಾನಡಿ ವರ್ಣಮಾಳ್', 'ದಿರ್ವೆಂ ಆನಿ ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಬರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್', ಆನಿ 'ಸಮಾಜ್, ಭಾಸ್ ಆನಿ ಬರಪ್' ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಂಚೆರ್ ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ವೆಕ್ತಿಂನಿ ವಿಚಾರ್ ಮಾಂಡ್ಲೆ. 63 ಜಣಾಂನಿ ಭಾಗ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಪರಿಸಂವಾದಾಂತ್ ವಿವಿಧ್ ಪತ್ರಾಂಚೆ ಸಂಪಾದಕ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಎಕೆ ಭಾಶೆಚೆ ಪ್ರಗತೆಕ್ ಶಿಕ್ಪಾ ಮಾಧ್ಯಮ್, ಯಾ ಶಿಕ್ಪಾ ವಿಶಯ್ ಜಾವ್ನ್ ತಿ ಭಾಸ್ ವಾಡೊನ್ ಯೆಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಬರ್‍ಯಾಪರಿತಿಂತ್ ಏಕ್‌ರೂಪ್ ಭೊವ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ. ಹಾಕಾ ಶಿಕ್ಪಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂಚೊ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ತಜ್ಞಾಂಚೊ, ಪತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕಾಂಚೊ ಆನಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂ-ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಗರ್ಜ್ ದೆಕುನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳೆಂತ್, ಫುಡಾರಾಂತ್ ಆಧಾರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಹೊ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಚಡ್ ಉಪ್ಕಾರಾಚೊ ಜಾಲ್ಲೊ.

24 ಜೂನ್ 1995ವೆರ್ ಫುಡೆಂ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ದುಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊವ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಣ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಪರ್ವಣ್ಗಿ ಮೆಳ್ಳಿ. ಬಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾಚಾ ಮುಕೆಲ್‌ಪಣಾರ್ ಪಾಠ್‌ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರ್ ಕರುನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಕ್ ದಿಲಿ. 15 ಜೂನ್ 1996 ಥಾವ್ನ್ ಬಿ.ಎ. ದುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಪಾದಾರ್ಪಣ್ ಜಾಲೆಂ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿಚ್ಯಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪಾವ್ಟಿಂ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಡಿಗ್ರಿ ಕ್ಲಾಸಿಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ದುಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ ವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಂಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಭ್ಲೊ.

ಬಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಆನಿ ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊಚ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನಾನ್ 1992 ಥಾವ್ನ್ 1997 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಬಾಂದ್ಪಾಂತ್ ಸಾಂಜೆ ವೆಳಾ ಚಲ್‌ಲ್ಲೊ ಎಕಾ ವರ್ಸಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ 7 ಮಾರ್ಚ್ 1997ವೆರ್ ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂಚೊ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ಕೋರ್ಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಜಾಹೀರ್ ಕೆಲೆಂ. ಹ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಆಗಸ್ಟ್ 20 ಥಾವ್ನ್ ಕಾರ್ಯಾರುಪಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ಕೋರ್ಸಾಚೊ ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ ನೇಮಕ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ದ್ವಾರಿಂ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ತಾಂತುಂ ಭಾಗ್ ಘೆವ್ನ್ ಆಪ್ಲಿ ಶಿಕ್ಪಾ ತಾನ್ ಭಾಗಂವ್ಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಲಾಭ್ಲೊ. ಪಯ್ಲೆಂ ವರಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ, ಕಥಾ ಆನಿ ಕಾದಂಬರಿಂಚೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್, ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ್ ಕಲಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಕವಿತಾ, ದುಸ್ರೆಂ ವರಸ್ ಲೋಕ್‌ವೇದ್ ಶಾಸ್ತಿರ್, ಸಾಹಿತಿಕ್ ಟಿಕಾ, ಭಾಸ್ ವಿಜ್ಞಾನ್, ಸಾಹಿತಾಚಿ ತುಲನಾತ್ಮಕ್ ವರವ್ಣಿ - ಅಶೆಂ 8 ಪತ್ರ ವಿಶಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ.

2.9.2000 - ಹೊ ದೀಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ವಿಶೇಷ್ ಥಾಕ್ಲೊ ರಚ್ಚಾ ತಸಲೊ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯೆನ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಪದವಿ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ಕೋರ್ಸಾಂತ್ ಉತ್ತೀರ್ಣ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ದೀಕ್ಷಾ ದಿಂವ್ಚೊ ಘಟಿಕೋತ್ಸವ್ ಸಂಭಮಾನ್ ಚಲ್ಲೊ. ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಸಭಾಂಗಣಾಂತ್ ದೇಶ್ ವಿದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ 85 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಗೊಂಯ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೊ ಕುಲಗುರು ದೊತೊರ್ ಬಿ.ಎಸ್. ಸೋಂದೆ ಹಾಚ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಹಾತಾಂತರ್ ಕೆಲೊ. ಕೊಂಕಣಿಚಾ ಆನಿ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಸಂಭ್ರಮಾಂತ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಬಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ, ರೆಕ್ಟರ್ ಮಾ. ಬಾ. ರಾಲ್ಫ್ ದೆ.ಕೋಸ್ತಾ ಉಪಸ್ಥಿತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ.

19.11.2000ವೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಮುದಾಯಾಚಿ ವಂಶಾವಳಿವಿಶಿಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಡಾ. ಮಾಯ್ಕಲ್ ಲೋಬೊ ಹಾಚಿ 'ಡಿಸ್ಟಿಂಗ್ವಿಶ್ಡ್ ಮಂಗಲೊರಿಯನ್ ಕಥೊಲಿಕ್ಸ್ 1800–2000' ಸಂಸೋಧಿತ್ ಗ್ರಂಥ್ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೊ.

25 ಮಾರ್ಚ್ 2001ವೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ನಂತುರ್ಚ್ಯಾ ಐ.ಎಸ್.ಡಿ. ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸೆ ವಿಕಾಸ್ ಸಭೆನ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿನ್ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ್ ಕರ್ಚೆಂ ತರ್ಭೆತಿ ಶಿಬಿರ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಶಿಬಿರಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ತರ್ಫೆನ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ ಹಾಂಣಿ ಭಾಗ್ ಘೆವ್ನ್ ವಿಚಾರ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲೆ.

29 ಏಪ್ರಿಲ್ 2001 – ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚೊ ಎಕ್ತಾರ್ ಆನಿ ಕಾಣಿಕ್ ಪತ್ರಾನ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಅಖಿಲ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಚಲಯ್ಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಖಾತಿರ್ ದಿಲ್ಲಿ ಸೆವಾ ಮಾನುನ್ ಹ್ಯಾ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಸನ್ಮಾನ್ ಕರುನ್ ಸನ್ಮಾನ್ ಪತ್ರ್ ಪಾವಿತ್ ಕೆಲೆಂ.

2001 ಜೂನ್ 24ವೆರ್ ಶ್ರೀ ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್ – ಹಾಣೆಂ ಬರವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲೊ 'ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಿಯೋಣ' ಪುಸ್ತಕ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಡೊನ್ ಬೊಸ್ಕೊ ಹೊಲಾಂತ್ ಚಲಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ್ ಸಮಾರಂಭಾಂತ್ ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಜಾಲೊ.

2001 ಜುಲೈ 15ವೆರ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ, ಸಂದೇಶ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ್ ಬಜ್ಜೋಡಿ, ಟಿ.ಎಮ್.ಎ. ಪೈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ್, ಮಣಿಪಾಲ್ ಆನಿ ರಾಕ್ಣೊ ಸಾತೊಳೆಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳೊನ್ ಮಾ। ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ಪೈ ಸಂಸ್ಮರಣ್ ವಿಚಾರ್ ಸಾತೆಂ ಮಾಂಡೂನ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ವಿಚಾರ್ ಸಾತ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ತಶೆಂಚ್ ಸಹಾಯಕಾಂನಿ ಸಕ್ರಿಯ್ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೊ.

2001 ಆಗಸ್ಟ್ 20 ದಿಸಾ ಕಾಣಿಕ್ ಪತ್ರಾ ತರ್ಫೆನ್ 9ವೊ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾನ್ಯತಾ ದಿವಸ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಟೌನ್ ಹೊಲಾಂತ್ ಆಚರಣ್ ಜಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಿಂ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸೆವೆ ಖಾತಿರ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಸನ್ಮಾನ್ ಪತ್ರಾಸವೆಂ ಸನ್ಮಾನ್ ಕೆಲೊ.

13 ಆನಿ 20 ಜನೆರ್ 2002 – ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಸಭಾಂಗ್ಣಾಂತ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಯೆನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರಂವ್ಚಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ರಿತಿವಿಶಿಂ ದೋನ್ ಕಾಮಾ ಸಾಳಾಂ ಮಾಂಡೂನ್ ಹಾಡ್ಲಿಂ. ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟಿವನ್ಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಫಾ. ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್ ಆನಿ ಫಾ. ವಲೇರಿಯನ್ ಫೆನಾಂದ್ ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ವೆಕ್ತಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟಿವನ್ಸ್ ಕೇಂದ್ರಾಚೊ 'ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬರಂವ್ಚಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೀತ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಪುಸ್ತಕ್ ವಿಮೋಚನ್ ಕೆಲೊ.

30.6.2002 – ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಾ ಆಶ್ರಯಾಖಾಲ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸಾನ್ ಸಂಸೊದ್ ಚಲವ್ನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ 'ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳ್' ಗ್ರಂಥ್ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚೊ ಆದ್ಲೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಾ. ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರಾನ್ ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಕೆಲೊ. ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಚೊ ಮೇಯರ್ ಶಶಿಧರ್ ಹೆಗ್ಡೆ ಆಯಿಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಕ್ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಒಕ್ಟೆವಿಯಾ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್, ಆದ್ಲೊ ಕಾಯ್ದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಬ್ಲೇಸಿಯಸ್ ಡಿಸೋಜಾ, ಮಾ। ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್, ರಾಕ್ಣೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಾ। ಎರಿಕ್ ಕ್ರಾಸ್ತಾ ಹಾಂಕಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ತರ್ಫೆನ್ ಸನ್ಮಾನ್ ಕೆಲೊ.

20.10.2002 – ದೊ. ಮಾಯ್ಕಲ್ ಲೋಬೊ ಹಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲೊ 'ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕಥೊಲಿಕಾಂಚಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚರಿತ್ರಾ' ಗ್ರಂಥ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಸಭಾಂಗ್ಣಾಂತ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತ್ ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಕೆಲೊ. ಹೆಂ ಸಮಾರಂಭ್ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಎ.ಕೆ. ಮೊನ್ನಪ್ಪ ಹಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪಣಾರ್ ಚಲ್ಲೆಂ.

27.10.2002ವೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಶಕ್ತಿನಗರ್ ಮಕಾಳೆಚ್ಯಾ ಕಲಾಂಗಣಾಂತ್, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾನ್ ಕೊಂಕಣಿಚಿ ಸೆವಾಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಪಾವಿತ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಸನ್ಮಾನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊನ್ ಸ್ವೀಕಾರ್ ಕೆಲೊ.

2002 ನವಂಬರ್ 29–30 ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಡೆಲ್ಲಿ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚಾ ಸಹಭಾಗಿತ್ವಾನ್ ಶೆಣೈ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬಾಚೆ ಜಿಣಿಯೆ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಾವಿಶಿಂ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ್ ಚಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಾಕ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್, ಕೊಚ್ಚಿಕಾರ್, ಮುಂಬಯ್‌ಕಾರ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೆ ಸಾಹಿತಿ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ತರ್ಫೆನ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊನ್ ಸಕ್ರಿಯ್ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೊ.

24 ಆಗಸ್ಟ್ 2003 – ಬೆಂಗ್ಳುರ್ ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ವಾವುರ್ಪಿ, ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡಾ – ಹಾಕಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚಿ 2002ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚಿ 'ಗೌರವ್ ಜಾನಪದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಚಿ ಮಂತ್ರಿ ರಾಣಿ ಸತೀಶ್ ಹಿಣೆಂ, ಅಕಾಡೆಮಿಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮೊ. ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಡಿಸೊಜಾಚ್ಯಾ ಉಪಸ್ಥಿತಿರ್ ಪ್ರದಾನ್ ಕೆಲಿ.

8, 9, 10 ದಶಂಬರ್ 2003 ವೆರ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ ಭೆಟ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ NAAC ಪಂಗ್ಡಾಚ್ಯಾ ವರಯ್ಲ್ಯಾರಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಶಿಕ್ಷಣಾಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರುನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಬುಕಾಂ ವಳೆರ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಹೊಗ್ಳಿಕ್ ಉಚಾರ್ಲಿ.

17 ದಶಂಬರ್ 2003 ವೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಐ.ಟಿ. ಸಭಾ ಸಾಲಾಂತ್ ದೆ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೋ ಸ್ಮಾರಕ್ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ಸಾದರ್ ಕೆಲೊ. ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಫಾಮಾದ್ ಸಂಗೀತ್‌ಕಾರ್ ಬಾ. ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ವಾಸ್ ಎಸ್.ವಿ.ಡಿ. ಹಾಣೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಗೀತಾವಿಶಿಂ ಉಲವ್ಪ್ ದಿಲೆಂ.

24 ಏಪ್ರಿಲ್ 2004 – ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಐ.ಟಿ. ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ದೆ. ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮೊಂತೆರೊ ಸ್ಮಾರಕ್ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ಆನಿ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ನಿವೃತ್ತ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಹಾಚೆ ಪಾಂಚ್ ಬೂಕ್ ಉಗ್ತಾವಣೆಚೆಂ ದೊಡೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯೊ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷ್ ಮಾ. ಲುವಿಸ್ ಪಾವ್ಲ್ ಸೊಜ್ ಬಾಪಾನ್ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕೆಲೆಂ. ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮೊಂತೆರೊ ಸ್ಮಾರಕ್ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ಸಾಂ. ಜುಜೆ ಸೆಮಿನರಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಫಾ. ವಿಕ್ಟರ್ ಮಚಾದೊ ಹಾಣಿಂ ಕೆಲೊ. ಸಾಂ.ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಬಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸೆರಾವೊ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಬಸ್‌ಲ್ಲೊ.

19 ದಶಂಬರ್ 2004 ದಿಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಐ.ಟಿ. ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ರೆಕ್ಟರ್ ಬಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸೆರಾವೊ ಜೆ.ಸ. ಚಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣಾರ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚೊ ದೆ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ ಸ್ಮಾರಕ್ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೊ. ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ವೆಕ್ತಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಶ್ರೀ ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾನ್ 'ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಾಂ' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಉಲವ್ಪ್ ಸಾದರ್ ಕೆಲೆಂ.

2004 ದಶಂಬರ್ 26–29 ಮಂಗ್ಳುರ್ ಜಪ್ಪಿನಮೊಗರು ಬಿಸ್ಪ್ ಬಾಜಿಲ್ ಸೊಜ್ ನಗರಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕಾಂಚೊ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಜಾಗತಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಪ್ರದರ್ಶನಾ ಸಾಲ್ ಘಾಲೂನ್ ಚಾರ್ ದಿಸಾಂನಿ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೊ.

2005 ಜನೆರ್ 12ವೆರ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಶತಮಾನೋತ್ತರ್ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ (125 ವರ್ಸಾಂ) ಆಚರಣ್ ಸಂಪ್ಲೆ ಸುವಾಳ್ಯಾಂತ್ ನಿವೃತ್ತ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ

ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ, ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಚರಿತ್ರೆಚೊ ಬೃಹತ್ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ್ ಗ್ರಂಥ್ `ON EAGLES WINGS' - An Intimate History of 125 Years of St Aloysius College' ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಜಾಲೊ. ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಅಲ್ಯುಮ್ನಿ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಾನ್ ಹೊ ಗ್ರಂಥ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲೊ. ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಶಿಯಲ್ ಬಾ. ವಿಜಯ್ ಪ್ರಭು, ಎಮ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಶ್ರೀ ಬ್ಲೇಸಿಯಸ್ ಸೊಜ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೊ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಹನುಮಯ್ಯ, ರೆಕ್ಟರ್, ಫಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸೆರಾವೊ ಆನಿ ಸಬಾರ್ ಮಾನ್ ಮನಿಸ್ ಉಪಸ್ಥಿತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ.

1.6.2005ವೆರ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಅಪಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಮಾಲೋಚನ್ ಸಭೆಂತ್ ಆನಿ ಮೈಸೂರ್ ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿಚ್ಯಾ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಸಾಂಚಾ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪಠ್ಯ್ ಪುಸ್ತಕ್ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಚಾ ಸಭೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ತರ್ಫೆನ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ ಹಾಜರ್ ಜಾಲ್ಲಿ.

9.7.2005ವೆರ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚಿ 2004 ವರ್ಸಾಚಿ ಗೌರವ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತಿಲಿ ವಾವ್ರಾಡಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ ಹಿಕಾ ಲಾಬ್ಲಿ. ಬೆಳ್ಗಾಂವ್ಚಿ ಮೇಯರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ವಂದನಾ ಮೋಹನ್ ಕಿಣಿ ಬೆಳ್ಗಾಂವ್ ಕುಮಾರ ಗಂಧರ್ವ ರಂಗಮಂದಿರಾಂತ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ್ ಕೆಲಿ.

2005 ಆಗಸ್ಟ್ 14ವೆರ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳ್ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ ಶ್ರೀ ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳ್ವಳ್ ಸರಣಿಚೊ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಭಾಗ್ 'ಜಾಗರಣ್' ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಕಾರ್ಯೆಂ ದೆರೆಬಯ್ಲ್ ಫಿರ್ಗಜ್ ಹೊಲಾಂತ್ ಚಲ್ಲೆಂ.

2005 ಆಗಸ್ಟ್ 20ವೆರ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೊ 13ವೊ ದೀಸ್ ಆಚರಣಾ ಬಾಬ್ತಿನ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ದಿವ್ಯಾ ಭಂವ್ಡೆಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಆನಿ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಘಾ ತರ್ಫೆನ್ ಲೊಯೊಲಾ ಗೆಟಿಲಾಗಿಂ ಯೆವ್ಕಾರ್ ಕರುನ್, ದಿವೊ ಫೆವ್ನ್ ದಿವ್ಯಾ ಭಂವ್ಡೆಕ್ ಗೌರವ್ ದಿಲೊ.

2005 ದಶಂಬರ್ 17–24 – ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಬಿಕರ್ನಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಮೆಲ್ ಗುಡ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕ್, ಪ್ರಗಟ್ಣಾರ್, ಸಂಗೀತ್ ರಚ್ಣಾರ್, ನಿರ್ಮಾಪಕ್ ಆನಿ ಪತ್ರ್‌ಕಾರಾಂಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂಚ್ಯಾ ವಿಕ್ರ್ಯಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಬಜಾರ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಬಜಾರಾಂತ್ ಬುಕ್‌ಸ್ಟಾಲ್ ಘಾಲ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಸಾತ್‌ಯೀ ದಿಸಾಂನಿ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೊ.

2006 ಫೆಬ್ರೆರ್ 22ವೆರ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಅಡಿಟೋರಿಯಮಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್, ದೆ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೋ ಸ್ಮಾರಕ್ ತಿಸ್ರ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚೊ ಉಪನ್ಯಾಸ್, ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಘಾಚೊ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ್, ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ನವ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೆಂ ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಕಾರ್ಯೆಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಮಾಂಡೂನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲಿಂ. ರೆಕ್ಟರ್ ಬಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸೆರಾವೊ ಹಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣಾರ್ ಜೆಪ್ಪು ಸೆಮಿನರಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಮಾ. ವಿಕ್ಟರ್ ಮಚಾದೊ ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊನ್ ಸಂದೇಶ್ ಪಾಟಯ್ಲೊ. ದೊ. ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜ್ರೆತಾನ್ ದೆ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೋ ಸ್ಮಾರಕ್ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ದಿಲೊ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲೆ – ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ದೆ. ಫಾ. ವಾಲೆರಿಯನ್ ಸೊಜಾಚಿ ಜೀವನ್ ಚರಿತ್ರಾ 'ಜಳ್‌ಲ್ಲಿ ವಾತ್', ಜೊ. ಸಾ. ಆಲ್ವರಿಸಾಚಿ ಕಾದಂಬರಿ 'ಕಮಲಾಚೆಂ ಘರ್ ಭರ್ಲಲೊ ಆಜೊ' ದುಸ್ರೊ ಛಾಪೊ, 'ವೊವಿಯೊ ಆನಿ ವೇರ್ಸ್', ತಿಸ್ರೊ ಛಾಪೊ ಆನಿ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಘಾಚೆಂ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ್ ಸಂಚಿಕಾ 'ಪರ್ಜಳ್' ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಜಾಲೆ.

2006 ಮೇ 19 ದಿಸಾ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆನಿ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಿನೆಜಸ್ ಬ್ರಗಾಂಝಾ ಗೋಂಯ್ ಹಾಣಿಂ ಪಣಜಿಂತ್ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಂತ್ ಹಳಿಯಾಳ್ ತಾಲೂಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಿದ್ದಿ ಜನಾಂಗಾಚಾ ಜಾನಪದಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊನ್ ಪ್ರಬಂಧ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲೊ.

2006 ಜೂನ್ 30ವೆರ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪಂಚ್ವಿಸ್ ವರ್ಸಾಂಚ್ಯಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಉಡಾಸಾಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನಾಚಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಪಾಠ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಜಾವ್ನ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಸಿರಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಕವಿತಾ, ಮಟ್ವ್ಯಾ ಕಾಣಿಯೊ ಆನಿ ಆತ್ಮ್ ವರಿತ್ರಾ ಆಟಾಪ್ಸೊ ಬೂಕ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲೊ. ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಪಾ. ಎವ್ಲಿನ್ ಲೋಬೊ ಆನಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿ ಸ್ಟೆಲ್ಲಾ ದೆಕೊಸ್ತಾ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಜೋಡ್ ಸಂಪಾದಕ್‌ಪಣಾಖಾಲ್ ಹೊ ಬೂಕ್ ಬರಯ್ಲಾ.

2006 ಆಗಸ್ಟ್ 17 ದಿಸಾ 'ನಮ್ಮ ಟಿ.ವಿ.' ಚಾನೆಲಾಂತ್ ಪ್ರಸಾರಾಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ತರ್ಫೆನ್ 'ಕವಿತಾ ಕಲಾ ಸಂಗಮ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ಸಾದರ್ ಜಾಲೆಂ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊನ್ ಆಪ್ಲಿಂ ಸ್ವಂತ್ ದೋನ್ ಕವನಾಂ, ಕೊಂಕಣಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಪದ್ವಿ ಕರೆಸ್ಪೊಂಡೆನ್ಸ್ ಕೋರ್ಸಾಚೊ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶ್ರೀ ಸಂತೋಶ್ ಡಿಸೋಜಾನ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಕವನ್ ವಾಚನ್, ತ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂನಿ ಸಂಗೀತ್ ಗಾಯನ್ ಆನಿ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಯ್ಯಾರಾನ್ ಕಲಾ ರಚುನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

21.04.2007ವೆರ್ ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಸರ್ಕಾರಾಚಿ ಪರ್ವಣ್ಗಿ ಲಾಭ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಉಡಾಸಾಕ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿಚಾ ಪ್ರೇರಣಾತ್ಮಕ್ ವಾವ್ರಾಕ್ ಮಾನೂನ್, ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಸಭಾ ಸಾಲಾಂತ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ರಮಾಂತ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಬಾವ್ರುನ್ ಪರ್ಗಟ್ ಸನ್ಮಾನ್ ಕೆಲೊ. ಹೊ ಸನ್ಮಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್, ಫಾ. ಸ್ವೀಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಹಾಂಣಿ ಸ್ವೀಕಾರ್ ಕೆಲೊ.

14.07.2007 ಹ್ಯಾ ದಿಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಎ.ವಿ. ಹೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಸಂಸೊಧಾಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಮುಖಾಂತರ್ ಕಾರ್ಯಾರೂಪಾಕ್ ಹಾಡ್ಯೆತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಯೋಜನಾವಿಶಿಂ ವೆವೆಗ್ಳೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್ ಸಂಶೋಧಕ್, ಸಾಹಿತಿ, ಆನಿ ಪತ್ರ್‌ಕಾರಾಂಕ್ ಜಮವ್ನ್ ತಾಂಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಎಕ್ಟಾಯ್ಲೆ. ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್, ಬಾ. ಸ್ವೀಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾಚ್ಯಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾರ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ವಿಚಾರ್ ಸಾತ್ಯಾಂತ್ ರೆಕ್ಟರ್ ಬಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸೆರಾವೊ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣಾರ್ ಸುಮಾರ್ 50 ಬರವ್ಪಿ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ್ ಆನಿ ಪತ್ರ್‌ಕಾರಾಂನಿ ಭಾಗ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೊ.

2008 ಜನೆರ್ 20 ಹ್ಯಾ ದಿಸಾ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಎ.ವಿ. ಹೊಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚ್ಯಾ ಎಕ್ವಟಾಚಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ 'ಭಾಶಾಂತರ್ – ಆಯ್ಚಿ ಗರ್ಜ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಎಕಾ ದಿಸಾಚೆಂ ಕಾಮಾಸಾಳ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾನ್ 'ಭಾಶಾಂತರ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ? ಆನಿ ತಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಕಿತೆಂ?' ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಉಪನ್ಯಾಸ್ ದಿಲೊ. ದೊ. ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜ್ರೆತಾನ್ ಪವರ್ ಪೊಂಯ್ಟ್ ತಾಂತ್ರಿಕತಾ ದ್ವಾರಿಂ ಭಾಶಾಂತರಾಚಿ ಪುರಾತನ್ ಚರಿತ್ರಾ, ಆಧುನಿಕ್ ಚಿಂತಪ್, ಕನ್ನಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಭಾಶಾಂತರ್ ಕರ್ಚಿಂ ತತ್ವಾಂ ಆನಿ ಹುನ್ನರ್ ವಿವರಿಲೆ. ಸುಮಾರ್ 50 ಪ್ರತಿನಿಧಿಂನಿ ಭಾಗ್ ಘೆವ್ನ್, ಸಗ್ಳೊ ದೀಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಪ್ರಕಾರಾಂ ವಯ್ರ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಭರಿತ್ ಭಾಸಾಭಾಸ್ ಆನಿ ಚಿಂತಪ್ ವಾಳ್ಳೆಂ. ಭಾಗಿದಾರಾಂಕ್ ರೆಕ್ಟರ್ ಬಾ। ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸೆರಾವೊ ಹಾಂಣಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ಪತ್ರಾಂ ವಾಂಟ್ಲಿಂ.

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ್ 1 ಜನೆರ್ 2008 ದಿಸಾ ಡೆಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಜೆರಾಲ್ ಮಂಡಳೆಂತ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಆವ್ದೆಕ್ ವಿಂಚೂನ್ ಆಯ್ಲೊ. ತಾಂಣಿ 20–24 ಫೆಬ್ರೆರ್ 2008ವೆರ್ ಡೆಲ್ಲಿಂತ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಜೆರಾಲ್ ಮಂಡಳಿಚಾ ಅಧಿವೇಶನಾಂತ್ ಆನಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಮಟ್ಟಾಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವಾಂತ್ ಸಕ್ರಿಯ್ ಪಾತ್ರ್ ಘೆತ್ಲೊ.

10.8.2008ವೆರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಬಿಸ್ಪಾಚ್ಯಾ ನಿವಾಸ್ ಸಭಾ ಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚೊ ಎಕ್ವಟ್, ರಾಕ್ಣೊ ಹಫ್ತಾಳೆಂ ಆನಿ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ

ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚೆಂ ಮುಕ್ತ್ ಉಲವ್ಪ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ್ ಕಾದಂಬರಿ (ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿ) 1950 ವರ್ಸಾ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಜೊ.ಸಾ. ಆಲ್ವರಿಸಾಚಿ 'ಆಂಜೆಲ್' ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ದುಸ್ರೆಂ ಮುದ್ರಣ್ ಛಾಪುನ್ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತ್ ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಕೆಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ್ ಆನಿ ಎಚ್. ಎಂ. ಪೆರ್ನಾಲ್ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಮುಖ್ ಉಲವ್ಪಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ.

12.1.2009 – ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಗ್ರೌಂಡಾಂತ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ SACAA REUNION ಸಂಭ್ರಮಾಂತ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' 50ವೊ ವಿಶೇಸ್ ಅಂಕೊ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಪಯಿಲ್ಲೊ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಪ್ರೊ. ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನೊ ಹಾಂಣಿ ಮೊಕ್ಳಿಕ್ ಕೆಲೊ.

2009 ಆಗಸ್ಟ್ 29–30 ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಎ.ವಿ. ರೂಮ್ ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಡೆಲ್ಲಿಚ್ಯಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ 'ಅಂತಾರಾಜ್ಯ್ ಆನಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಂತರ್ ಸಬ್ದ್ ಕಾಮಾಸಾಳ್' ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ. ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚೊ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸಾಂದೊ ರಾಕ್ಣೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಫಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ ಆನಿ ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರೆ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಸಾಳೆಚೆ ಪ್ರಮುಖ್ ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೊಂಯ್ಚೊ ಡಾ. ತಾನಾಜಿ ಹಳರಣ್‌ಕರ್ ಆನಿ ಕೊಚ್ಚಿಚಿ ಸಂಶೋಧಕಿ ಡಾ. ಸುನೀತಿ ಬಾಯಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ಕೊಲೆಜಿಚೊ ರೆಕ್ಟರ್ ಬಾ. ಜೊಸೆಫ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್, ಫಾ. ಸ್ವಿಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಆನಿ 117 ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಸಾಳಾಂತ್ ಭಾಗಿದಾರ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಆನಿ ಡೆಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚೊ ಜೆರಾಲ್ ಮಂಡಳೆಚೊ ಸಾಂದೊ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೊಜ್ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚೊ ಸಂಚಾಲಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ.

2009 ನವಂಬರ್ 29 ದಿಸಾ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಎ.ವಿ. ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಾಂತ್ಲಿಂ ತೀನ್ ಪ್ರಕಾರಾಂ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅಪೂರ್ವ್ ಪರಿಸಂವಾದ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪದವ್ಯುತ್ತರ್ ಪದವಿಕಾ ಪ್ರಮಾಣ್ ಪತ್ರಾಂ ಹಾತಾಂತರಾಚೆಂ ಕಾರ್ಯೆಂ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಕೊಂಕಣಿ ಮಟ್ವ್ಯಾ ಕಾಣಿಯಾಂ ವಿಶಿಂ ಮೈಸೂರ್ಚೊ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗಾ, ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕಾಂ ವಿಶಿಂ ಶ್ರೀ ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಕವಿತಾಂ ವಿಶಿಂ ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಮ್. ಪೆರ್ನಾಲ್ – ಹಾಣಿಂ ವಿಚಾರ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲೆ. ಶ್ರೀ ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸಾನ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಚರಿತ್ರಾ' ಹ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಪ್ರಬಂಧ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಪ್ರಥಮ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಪ್ರೊ. ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನೊನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಚಲೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ವಾಟ್ ವಿವರ್ಸಿಲಿ. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೊಜಾಚ್ಯಾ ಸಂಚಾಲಕ್ಪಣಾರ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ವಿಚಾರ್‌ಗೋಶ್ಟಿಂತ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಫಾ. ಸ್ವಿಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಆನಿ ರೆಕ್ಟರ್ ಬಾ. ಜೊಸೆಫ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್

ಹಾಂಚ್ಯಾ ಹುಜ್ರಿಂ ಘಟಿಕೋತ್ಸವ್ ಚಲವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪದವ್ಯುತ್ತರ್ ಪದವಿಕಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ಪತ್ರಾಂ ವಿತರಣ್ ಕೆಲಿಂ.

2010 ಆಗಸ್ಟ್ 29 – ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಡೆಲ್ಲಿ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಎ.ವಿ. ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ 'ಕಾದಂಬರಿ ಆನಿ ಕಾದಂಬರಿಕರ್ತ್' ವಿಶಯಾ ವಯ್ರ್ ವಿಚಾರ್ ಸಂಕಿರಣ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮುಂಬೈ ಘಟಕಾಚೊ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ಖುರ್ಷಿದ್ ಆಲಮ್ ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ಲಿ ಪಯಿಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿ ಜೊ.ಸಾ. ಆಲ್ವಾರಿಸಾಚಿ 'ಆಂಜೆಲ್' – ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ್, ಎಡ್ವಿನಾಚಿ 'ಹಾಂವ್ ಜಿಯೆತಾಂ' ಕಾದಂಬರಿ – ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ, ವಿಜೆಪಿ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾಚಿ 'ಮೊಗಾ ಮ್ಹಾಕಾ ಶಿಕಯ್' – ರಾಕ್ಣೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಫಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ – ಹ್ಯಾ ತೆಗಾಂನಿ ತೀನ್ ಕಾದಂಬರಿ ವಯ್ರ್ ವಿಚಾರ್ ಸಂಕಿರಣ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚೊ ಸಮನ್ವಯ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ವಿಭಾಗ್ ಮುಖೆಸ್ತ್ ಫಾ. ರಿಚರ್ಡ್ ರೇಗೊ ಜೆ.ಸ. ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕಾರ್ಯಾಚೆಂ ಸಂಚಾಲಕ್ಪಣ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ್ ಆನಿ ಕಾರ್ಯೆಂ ನಿರ್ವಹಣ್ ಸಿರಿಲ್ ಜಿ. ಸಿಕ್ವೇರಾನ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ.

2010 ನವಂಬರ್ 28 – ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಘಟನ್ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೊ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ ಕಲ್ಯಾಣಪುರ್, ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ಎಕಾ ದಿಸಾಚೆಂ 'ಸಾಹಿತಿಕ್ ಕಾಮಾಸಾಳ್' ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚೊ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಫಾ. ವಿಜಯ್ ಲೋಬೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಬಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾಸಾಳಾಕ್ ಫಾ. ಮಾರ್ಸೆಲ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ ಮಾನಾಚೊ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. 53 ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಮಾಸಾಳೆಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಸಾಹಿತಿ ಕಟ್ಪಾಡಿಚಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ ಹಿಣೆಂ ಕೆಲೆಂ. ಮಟ್ವ್ಯಾ ಕಾಣಿಯಾಂ ವಿಶಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೊಜ್, ನಾಟಕಾಂ ವಿಶಿಂ ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ ಆನಿ ಲೇಖನಾಂ ಬರಂವ್ಚ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಡಾ. ಜೆರಾಲ್ಡ್ ಪಿಂಟೊ ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ವೆಕ್ತಿ ಜಾವ್ನ್ ವಿಚಾರ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲೆ.

2012 ಜೂನ್ 24ವೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆಂ ನವೆಂ ದಫ್ತರ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ರೆಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗಾಚೆ ಮಾಳಿಯೆರ್ ಉಗ್ತಾವಣ್, ವಿಶ್ರಾಂತ್ ರೆಕ್ಟರ್/ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಫಾ. ಲಿಯೊ ಡಿಸೋಜಾ ಜೆ.ಸ. ಹಾಣಿಂ ಕೆಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಎ.ವಿ. ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ರೇಡಿಯೊ/ಅಂತರ್ಜಾಳಿಂಚೊ ಪ್ರವೇಸ್, ಪಾತ್ರ್ ಆನಿ ಪ್ರಭಾವ್' ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಪರಿಸಂವಾದ್ ಚಲಯ್ಲೊ. ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ಫಾ. ಸ್ವಿಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಬಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಪರಿಸಂವಾದಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾಚೊ ಸಹನಿರ್ದೇಶಕ್ ಶ್ರೀ ಗುರು ಬಾಳಿಗಾ, ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಿರ್ವಾಹಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಫ್ಲೋರಿನ್ ರೊಚ್, ಹಿಣೆಂ 'ಕೊಂಕಣಿ

ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ಆಕಾಶವಾಣಿ', ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾನ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ಅಂತರ್ಜಾಳ್' ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಶಯಾಂಚೆರ್ ವಿಚಾರ್ ಮಾಂಡ್ತಾನಾ ಮಾನೇಸ್ತ್ ಎಚ್.ಎಮ್. ಪೆರ್ನಾಲ್ ಹಾಣಿಂ ವಿಚಾರ್‌ಗೋಷ್ಠಿಚೊ ಸಮನ್ವಯಿ ಜಾವ್ನ್ ಕಾರ್ಯೆಂ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಶ್ರೀ ಗುರು ಬಾಳಿಗಾನ್ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ್ ಉಪಯೋಗ್ ಕರುನ್ ವಿವಿಧ್ ಲಿಪಿಂನಿ (ದೇವ್‌ನಾಗರಿ, ರೊಮಿ, ಕನ್ನಡ್, ಮಲಯಾಳಮ್) ಆಸ್ಚೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಕರ್ಚೆಂ 'ಕೊಂಕಣ್‌ವರ್ಟರ್' ಆಪುಣ್ ತಯಾರ್ ಕರುನ್ ಆಸ್ಚಾವಿಶಿಂ ಸವಿವರ್ ಮಾಹೆತ್ ದಿಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕ್ ಶ್ರೀ ಎಡಿ ನೆಟ್ಟೊ, ಶ್ರೀ ಡೇವಿಡ್ ಡಿಸೊಜಾ, ರಾಕ್ಣೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಫಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ ಹಾಣಿಂ ಚರ್ಚಾ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಸುವಾಳ್ಯಾಂತ್ 31 ಆಸಕ್ತಾಂನಿ ಸಗ್ಳೊ ದೀಸ್ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೊ.

2012 ದಶಂಬರ್ 16 ದಿಸಾ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಎ.ವಿ. ಸಭಾಸಾಲಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾಂಚ್ಯಾ ಎಕ್ತಾರಾಚ್ಯಾ ಜೋಡ್ ಆಸ್ರ್ಯಾಖಾಲ್ 'ಬರವ್ಪಿ-ಸಂಪಾದ್ಪಿ-ವಾಚ್ಪಿ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವಿಚಾರ್ ಸಾತೆಂ ಮಾಂಡೂನ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ. ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಫ್. ಡಿಸೊಜ್ ಆನಿ ರಾಕ್ಣೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಫಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ವೆಕ್ತಿ ಜಾವ್ನ್ ವಿಚಾರ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚೊ ಸಮನ್ವಯಿ ಕಿಟಾಳ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಎಚ್. ಎಮ್. ಪೆರ್ನಾಲ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಆನಿ ಸುಮಾರ್ 55 ಪ್ರತಿನಿಧಿಂನಿ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೊ.

ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ಲೊ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ಏಕ್ ಪುರಾತನ್ ಆನಿ ಅಪೂರ್ಬ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೆಂ ಮ್ಯೂಸಿಯಮ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಸ್ಚೆ ಸಬಾರ್ಶೆ ಗ್ರಂಥ್ ಹೆರ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂನಿ ಲಭ್ಯ್ ನಾಂತ್ ಜಾವ್ಯೆತ್. ಥೊಡ್ಯಾ ಅಸಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಕಾಡ್ಚಿಂ ತರ್ - ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣ್, ದಿ ಹಿಸ್ಟ್ರಿ ಆಫ್ ದಿ ಡಯೊಸಿಸ್ ಆಫ್ ಮೆಂಗಲೊರ್, ದಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟಿವಿಟಿ ಆಫ್ ಕೆನರಾ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ಸ್, ಟಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು. ವೆನ್ನ್ ಹಾಚಿ ಮೆಂಗಲೊರ್, ಫಾ. ಮಾಫೆಯಿಚಿ ಡಿಕ್ಷನರಿ, ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣಾಚ್ಯೊ ವಿವಿಧ್ ಆವೃತ್ತ್ಯೊ; ಇತ್ಲೆಂಚ್ ನ್ಹಯ್, ಥೊಡ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂಚೊ ಹಾತ್ ಪ್ರತಿಯೊ ದೆಕಿಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಮಹಾಭಾರತ, ಸ್ವಾಮಿ ಸುಪ್ರಿಯಾ, ದೆ। ಎ.ಟಿ. ಲೋಬೊ, ವಿಜೆಪಿ ಸಲ್ಡಾನ್ ಹಾಂಚ್ಯೊ ಹಾತ್ ಪ್ರತಿಯೊ ಅಮೂಲ್ಯ್ ರೆಲಿಕೆಂ ಪರಿಂ ಜಗವ್ನ್ ದವರ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಮೆಳ್ಚ್ಯಾ ಥೊಮಾಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ಸಾಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ಹಾತ್‌ಪ್ರತಿಯಾಂ ಪೈಕಿ ಸೊಳಾವ್ಯ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ಲಿ ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ಸಾಚಿ ಏಕ್ ಹಾತ್ ಪ್ರತಿ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ಜೊಗಾಸಾಣೆನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ದವರ್ಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ಹರ್‌ಯೆಕ್ ನೆಮಾಳೆಂ ಯೆತಾ ಆನಿ ವರ್ಸಾಚೆ ಆಖ್ರೇಕ್ ಹಾಂಚೆ ಖಂಡ್ ಕರುನ್ ದಾಸ್ತಾನ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ, ಪಯ್ಣಾರಿ, ಸುಖ್-ದುಖ್, ಮಿತ್ರ್, ಝೆಲೊ ಜೆಜುರಾಯ್, ಆಂಜ್ ಕಾಣಿಕ್, ರಾಕ್ಣೊ, ಉಮಾಳೊ, ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್... ಇತ್ಯಾದಿ ಆನಿ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ನೆಮಾಳ್ಯಾಂಚೊಯೀ ಸಂಗ್ರಹ್

ಆಸಾ. ಚಡಾವತ್ ಕೊಂಕಣೀ ಮೋಗಿಂನಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ಖಾಸ್ಗಿ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಾಂತ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಆನಿ ನೆಮಾಳಿಂ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ದಾನ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಂಗತ್ ಭರ್ಮಾಚಿ. ಅಸಲೆ ಸಂಗ್ರಹ್ ಆರಾವ್ನ್ ಹಾಡ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರೊ. ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್, ದೆ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ, ಮಾನೆಸ್ತ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ್, ಮಾನೇಸ್ತ್ ರೊಕಿ ಮಿರಾಂದ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ, ಮಾನೇಸ್ತ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡಾ, ಜೆಜ್ವಿತ್/ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಯಾಜಕಾಂನಿ ಆನಿ ಅಭಿಮಾನಿಂನಿ ಸಕ್ರಿಯ್ ವಾವ್ರ್ ದಿಲಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂ ಸರಣಿಂತ್ಲೊ ಘಾಮಾದ್ ಸಾಹಿತಿ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೊಜಾ 27.09.2007ವೆರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಜಾಲೊ ಆನಿ ತಾಚಿ ಅಮೊಲಿಕ್ ಸೇವಾ 24 ಮೇ 2018 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ನಿರಂತರ್ ವ್ಹಾಳ್ಳಿ. ಹ್ಯಾ ಆವ್ದೆಂತ್ ತಾಚ್ಯಾ 'ಕಾಳೆಂ ಭಾಂಗಾರ್' ಕಾದಂಬರೆಕ್ 22.6.2014ವೆರ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚಿ 2013 ವರ್ಸಾಚಿ 'ಶ್ರೇಷ್ಠ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ', ತಾ. 6.11.2014ವೆರ್ ಶಕ್ತಿನಗರ್ ವಿಶ್ವಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾನ್ ದಿಂವ್ಚಿ 'ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಮಲಾ ವಿ. ಪೈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ 'ಕಾಳೆಂ ಭಾಂಗಾರ್' ಕಾದಂಬರೆಕ್ 22.2.2017ವೆರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ದೆಹಲಿಚಿ 2016 ವರ್ಸಾಚಿ 'ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಪ್ರಾಪ್ತ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ತ್ಯಾಚ್ ಪ್ರಮಾಣೆಂ 15 ನವೆಂಬರ್ 1999 ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಸಹವಾವ್ರಾಡಿ ಜಾವ್ನ್ ಸೇವಾ ದಿತೇತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಜಾನಪದ್ ಕಲಾಕಾರ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡಾ ಹಾಣೆಂ 24.8.2013ವೆರ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚಿ 2012 ವರ್ಸಾಚಿ 'ಗೌರವ್ ಜಾನಪದ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ'; ತಾ. 1.11.2014ವೆರ್ ಜಿಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಆನಿ ಶಕ್ತಿನಗರ್ ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ದಿಂವ್ಚಿ 13ವಿ ಕಾರ್ವಾಲ್ ಘರಾಣೆಂ ಪ್ರಶಸ್ತ್ಯೊ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ವಾವ್ರಾಡಿ ಆಸ್ಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ ಹಿಕಾ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚಿ 2004 ವರ್ಸಾಚಿ 'ಗೌರವ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ತಾ. 9.07.2005ವೆರ್ ಪ್ರಾಪ್ತ್ ಜಾಲ್ಯಾ.

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಕ್ ಶೆಂಭರ್ ವರ್ಸಾಂ ಭರ್ತಾನಾ ಸ್ಥಾಪಿತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಉದರ್ಗತೆಕ್ ವೆವೆಗ್ಳೆ ಧ್ಯೇಯ್ ಘೆವ್ನ್ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ದೆಂವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಕಿ ಪುಸ್ತಕ್ ಪರ್ಗಟ್ಣಿಯೀ ಏಕ್. ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಆಸಾ –

1. ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ – ಸಂಸೊಧಿತ್ ಬರ್ಪಾಂಚೆಂ ಷಣ್ಮಾಸಿಕ್ ಜನೆರ್ 1981ವೆರ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾವ್ನ್ 71 ನಿರಂತರ್ ಅಂಕೆ ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾತ್.
2. 1982 – ಕಮಲಾಚೆಂ ಘರ್ ಭರ್ಲ್ಲೊಲೊ ಆಜೊ – ಜೊ.ಸಾ. ಆಲ್ವರಿಸ್ – ಕಾದಂಬರಿ

3. 1983 – ಗೊಲ್ಗೊಥಾ – ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ
(ತರ್ಜುಮೊ: ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನೊರೊನ್ಹಾ – ಕಾವ್ಯಾ ರೂಪಾರ್ ನೀಳ್ಗಥಾ)
4. 1986 – ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ಸಾಂಗ್ಣ್ಯಾ – ಪಿ. ದಿನೇಶ್ ಪೈ
– ಗಾದಿಂಚೆಂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ವಿವರಣ್
5. 1987 – ವೊವಿಯೊ ಆನಿ ವೇರ್ಸ್ – ಸಂ: ಆಲ್ಬಿನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್
6. 1996 – ಕಾವ್ಯಾಂ ಪೆಳೊ – ಕವನ್ ಸಂಗ್ರಹ್
7. 1996 – ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಾಯ್ಜ್ – ಪ್ರಬಂಧ್ ಲೇಖನ್
8. 1996 – ಆಂಕ್ವಾರ್ ಆವೈ – ಎ.ಟಿ. ಲೋಬೊ – ನಾಟಕ್
9. 1996 – ಭಾಂಗಾರ್ ಮನಿಸ್ – ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆಕೊಸ್ತಾ – ನಾಟಕ್
10. 1998 – ವೊವಿಯೊ ಆನಿ ವೇರ್ಸ್ – ದುಸ್ರಿ ಆವೃತ್ತಿ – ಸಂ: ಆಲ್ಬಿನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್
11. 2001 – ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಿಯೋಂಯಾ – ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್
12. 2002 – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳ್ – ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸ್
13. 2004 ಕೊಂಕಣಿ ಪಿಕೊಳಿಂ – ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ
– 10,000 ಸಾಂಗ್ಣ್ಯಾಂಚೆಂ ಸಂಗ್ರಹ್
14. 2004 – ಸಾನಿಧ್ಯ – ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ
(ತರ್ಜುಮೊ: The Cloud Of Unknowing)
15. 2004 – ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನಾಗಲು – ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ
(ತರ್ಜುಮೊ: Imitations Of Christ)
16. 2004 – ಶೆಂಭೊರ್ ಕಿಟಾಳಾಂ – ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ
– ಲೇಖನ್ ಸಂಗ್ರಹ್
17. 2004 – ರಾಟಾವಳ್ – ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ – ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನಾಂ
18. 2005 – ಜಾಗರಣ್ – ಪಾವ್ಲ್ ಮೊರಾಸ್
– ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಳ್ವಳೆಚೊ ದುಸ್ರೊ ಗ್ರಂಥ್
19. 2005 – ಕಮಲಾಚೆಂ ಘರ್ ಭರ್ಲಲೊ ಆಜೊ – ಜೊ.ಸಾ. ಆಲ್ವಾರಿಸ್
(ದುಸ್ರಿ ಆವೃತ್ತಿ
20. 2005 – ವೊವಿಯೊ ಆನಿ ವೇರ್ಸ್ – ಸಂ: ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ (ತಿಸ್ರಿ ಆವೃತ್ತಿ)
21. 2005 – ಜಳ್ಳ್ಲಿ ವಾತ್ – ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ
(ಫಾ. ವಾಲೆರಿಯನ್ ಡಿಸೋಜಾಚಿ ಜಿಣಿಯೆ ಚರಿತ್ರಾ)
22. 2006 – ಕೊಂಕಣಿ ಸಿರಿ – ಸಂ: ಬಾ. ಎಪ್ಲಿನ್ ಲೋಬೊ ಆನಿ
ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ತೆಲ್ಲಾ ದೆಕೊಸ್ತಾ (ಕೊಂಕಣಿ ಪದ್ವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಪಾಠ್‌ಪುಸ್ತಕ್)
23. 2006 – ಅಮರ್ ದಿರ್ವೆಂ – ಸಂ: ಬಾ. ಎಪ್ಲಿನ್ ಲೋಬೊ ಆನಿ
ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ತೆಲ್ಲಾ ದೆಕೊಸ್ತಾ (ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಕೊ)
24. 2008 – ಆಂಜೆಲ್ – ಜೊ.ಸಾ. ಆಲ್ವಾರಿಸ್ (ಕಾದಂಬರಿ: ದುಸ್ರೊ ಛಾಪೊ)

25. 2008 – ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ 50 ವಿಶೇಷಾಂಕ್

– ಸಂ: ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ್

26. 2009 – ವೊವಿಯೊ ಆನಿ ವೇರ್ಸ್ – ಚವ್ತಿ ಸುಧಾರಿತ್ ಆವೃತ್ತಿ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್, ಜಿವಾಳ್ ದವರುಂಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ ಉಘಡುನ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂನಿ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಕರುನ್ ದಿಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರುನ್ ಅಧ್ಯಯನ್‌ಕಾರಾಂಕ್ ಸಂಪನ್ಮೂಳ್ ಸಂಸ್ಥೊ ಜಾಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಶಿಕಪ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ತಶೆಂ ಸಂಸಾರ್‌ಭರ್ ವಿಸ್ತಾರೊಂಕ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ ರೆಕ್ಟರ್, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್, ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಆನಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರಾಂನಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ಆನಿ ಆಮೊಲಿಕ್ ಸೆವಾ ದಿಲ್ಯಾ. ತಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆನಿ ಆವ್ದಿ ಹ್ಯಾ ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ದಿಲ್ಯಾ –

1. ರೆಕ್ಟರ್:

1.	ಫಾ. ಮೆಥ್ಯೂ ಲುವಿಸ್ ಜೆ.ಸ.	–	1977–1980
2.	ಫಾ. ರೋನಿ ಪ್ರಭು ಜೆ.ಸ.	–	1980–1986
3.	ಫಾ. ಆವೆಲಿನ್ ಡಿಸೋಜಾ ಜೆ.ಸ.	–	1986–1992
4.	ಫಾ. ಲಿಯೊ ಡಿಸೋಜಾ ಜೆ.ಸ.	–	1992–1998
5.	ಫಾ. ರಾಲ್ಫ್ ಡಕೊಸ್ತಾ ಜೆ.ಸ.	–	1998–2001
6.	ಫಾ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಪ್ರಭು ಜೆ.ಸ.	–	2001–2004
7.	ಫಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸೆರಾವೊ ಜೆ.ಸ.	–	2004–2009
8	ಫಾ. ಜೊಸೆಫ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ ಜೆ.ಸ.	–	2009–2013
9.	ಫಾ. ಡೆನ್ಜಿಲ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ.	–	2013–2016
10.	ಫಾ. ಡಯನೀಶಿಯಸ್ ವಾಜ್ ಜೆ.ಸ.	–	2016–

2. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್

1.	ಫಾ. ಎಲ್.ಎಫ್. ರಸ್ಕಿನ್ಹಾ ಜೆ.ಸ.	–	1966–1980
2.	ಫಾ. ಜ್ಯೂಲಿಯಾನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಜೆ.ಸ.	–	1980
3.	ಫಾ. ಲಿಯೊ ಡಿಸೋಜಾ ಜೆ.ಸ.	–	1980–1990
4.	ಫಾ. ಜೊಸೆಫ್ ನೆಲಪತಿ ಜೆ.ಸ.	–	1990–1994
5.	ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ.	–	1994–2003
6.	ಫಾ. ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ.	–	2003–2007
7.	ಫಾ. ಸ್ವೀಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಜೆ.ಸ.	–	2007–2017
8.	ಫಾ. ಪ್ರವೀಣ್ ಮಾರ್ಟಿಸ್ ಜೆ.ಸ.	–	2017–

3. ದಿರೆಕ್ತೊರ್:

1. ಫಾ. ಜೊಸೆಫ್ ನೆಲಪತಿ ಜೆ.ಸ. – 1990–1994
2. ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ. – 1994–2003
3. ಫಾ. ಎವ್ಲಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ. – 2003–2007
4. ಫಾ. ಸ್ಟೀಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಜೆ.ಸ. – 2007–2017
5. ಫಾ. ಪ್ರವೀಣ್ ಮಾರ್ಟಿಸ್ ಜೆ.ಸ. – 2017–2018

6. ಪ್ರಸ್ತುತ್ 2018 ಜೂನ್ ಥಾವ್ನ್ ಫಾ. ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪಿಂಟೊ ಜೆ.ಸ. ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಜಾಲಾ.

4. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್:

1. ಪ್ರೊ. ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್ – 1980
2. ಫಾ. ಹರ್ಬರ್ಟ್ ನೊರೊನ್ಹಾ ಜೆ.ಸ. – 1986
3. ಶ್ರೀ ಜೊನ್ ಇ. ಡಿಸಿಲ್ವಾ – 1992
4. ಫಾ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ. – 1994–1997
5. ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ – 1997–2002
6. ಫಾ. ಸ್ಟೇನಿ ಡಿಸೋಜಾ ಜೆ.ಸ. – 2003
7. ಫಾ. ಎವ್ಲಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ. – 2004–2006
8. ಫಾ. ಸ್ಟೀಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಜೆ.ಸ. – 2007
9. ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ – 2007–2018

ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜಾನಪದ್, ಭಾಶಾ ಶಾಸ್ತ್ರ್, ವಿಜ್ಞಾನ್, ವ್ಯಾಕರಣ್... ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗ್ತಿ ವಯ್ರ್ ಫಾಮಾದ್ ತಜ್ಞಾಂಚಿಂ ಸಂಸೋಧಿತ್ ಬರ್ಪಾಂಚೆಂ ಷಣ್ಮಾಸಿಕ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಜನೆರ್ 1981 ಥಾವ್ನ್ ಕಾನಡಿ ಆನಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ – ದೋನ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಪ್ರಗಟುಂಕ್ ಸುರು ಕರುನ್ ಆಜೂನ್ ಪ್ರಕಟಣ್ ಜಾಲ್ತೆರ್ ಆಸಾ. ಪ್ರಾರಂಭಾರ್ ಥಾವ್ನ್ ಆತಾಂ ಮೆರೇನ್ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಸಾಹಿತಿಂನಿ ಆನಿ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಸಭೆಚ್ಯಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂನಿ ತಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಯಶಸ್ವಿ ಥರಾನ್ ಚಲಯ್ಲಾಂ. ತಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆನಿ ಆವ್ದಿ ಹ್ಯಾ ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಆಸಾ –

1. ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ದಾನ್ಹಾ : ಜನೆರ್ 1981 – ಜುಲಾಯ್ 1985 (1–7 = 7 ಅಂಕೆ)
2. ಪ್ರೊ. ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್: ಜನೆರ್ 1986 – ಜನೆರ್ 1994 (8–22 = 15 ಅಂಕೆ)

3. ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ: ಜುಲಾಯ್ 1994 – ದಶೆಂಬರ್ 2000 (23–35 = 13 ಅಂಕೆ)
4. ಪ್ರೊ. ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ: ಜನೆರ್ 2001 – ದಶಂಬರ್ 2002 (36–38 = 3 ಅಂಕೆ)
5. ಫಾ. ಸ್ಟೇನಿ ಡಿಸೋಜಾ ಜೆ.ಸ.: ಜನೆರ್ 2003 – ದಶಂಬರ್ 2003 (39–40 = 2 ಅಂಕೆ)
6. ಫಾ. ಎವ್ಜಿನ್ ಲೋಬೊ ಜೆ.ಸ.: ಜನೆರ್ 2004 – ದಶಂಬರ್ 2006 (41–46 = 6 ಅಂಕೆ)
7. ಫಾ. ಸ್ವಿಬರ್ಟ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಜೆ.ಸ.: ಜನೆರ್ 2007 – ಜೂನ್ 2007 (47 = 1 ಅಂಕೊ)
8. ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ: ದಶಂಬರ್ 2007 – ಜೂನ್ 2018 (48–69 = 22 ಅಂಕೆ)
9. ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಫಾ. ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪಿಂಟೊ ಜೆ.ಸ.: ದಶಂಬರ್ 2018 – 70ವ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಚಲಯ್ತಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಪದವ್ಯುತ್ತರ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾಚ್ಯಾ ಆಖ್ರೇಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲ್ಯಾ ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ವಿಶಯಾಂ ವಯ್ರ್ ತಜ್ಞ್ ಅಧ್ಯಯನ್‌ಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾರ್ ಏಕ್ ಘನ್ ಪ್ರಬಂಧ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಕರುನ್ ದಿಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಲಗ್ತಿಂ ತಾಂಚೆ ಅಧ್ಯಯನಾತ್ಮಕ್ ಪ್ರಬಂಧ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲ್ಯಾ. ಹಾಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಪ್ರಬಂಧ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಸಂಶೋಧಿತ್ ಷಣ್ಮಾಸಿಕ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ'ಂತ್ ಆಮಿ ಫಾಯ್ಸ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂನಿ ತಾಂಚೆ ಸ್ವಂತ್ ಪುಸ್ತಕ್‌ಯೀ ಪ್ರಗಟ್ಲ್ಯಾತ್. ತ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಚಿ ಆನಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಬಂಧಾಂಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಹ್ಯಾ ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲ್ಯಾ –

1. ಸಿ. ಹ್ಯಾರಿಯೆಟ್ (ಮೆಟಿಲ್ಡಾ) ಪಿಂಟೊ – ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಗಾಳಿ ಉತ್ರಾಂ
2. ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ – ರಾಂದ್ಪಾ ಕುಡಾಂತ್ಲಿ ಸಾಹೆತ್ ಆನಿ ಆಯ್ದಾಂ ತಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ–ವಿಶೇಷತಾ ಆನಿ ಆಳ್ವಾಲ್ಲಿ ರೀತ್
3. ಫಾ. ಕ್ಷೇವಿಯರ್ ಲೋಬೊ – ಮೂಳ್ ಲಿಪಿ
4. ಮಧುಕರ್ ಮಲ್ಲ್ಯಾ – ಆಮ್ಚಿಂ ಗಾಂವ್ಪಿ ಒಕ್ತಾಂ ಆನಿ ವಯ್ದ್
5. ಡಾ. ಸೂರ್ಯಾ ಅಶೋಕ್ – ಕೇರಳಾಂತುಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಕವಿತಾ
6. ಶರತ್ ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ – ಕೇರಳಾಂತುಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ್‌ವೇದ್

7. ಸಿ. ಲೂಸಿ ಬೆನೆಡಿಕ್ಟಾ – ಮಂಗ್ಳುರಿ ಲೋಕ್‌ವೇದಾಂತ್ಲಿ ವಯ್ಜಾಪಣಾಚಿ ವಿದ್ಯಾ

8. ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಮತಿ ಎಸ್. ರಾವ್ – ಗಾಂಪ್ವಿ ವಕ್ಕದ

9. ಸಿ. ಮೇಬಲ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ – ಆಮ್ಚಿಂ ಗಾಂಪ್ವಿ ಒಕ್ತಾಂ ಆನಿ ವಯ್ಜ್

10. ಶ್ರೀಮತಿ ಫ್ರಾನ್ಸೆಸ್ ಜಿ. ಕೊಲಾಸೊ – ರಾಂದ್ಪಾಕೂಡ್, ಸಾಹಿತ್ ಆನಿ ಆಯ್ದಾಂ

11. ಫಾ. ಜೊಸೆಫ್ ವಾಜ್ ಎಸ್‌ವಿಡಿ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಇತರ್ ಭಾಸಾಂಚೊ ಪ್ರಭಾವ್

12. ಸಿ.ಎಮ್. ಸೆಲಿನ್ ಫುರ್ಟಾಡೊ – ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲೊ ಅಮರ್ ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ಕವಿ ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್ ಹಾಣಿ ಕೆಲ್ಲಿ ಮಾತೆಚಿ ಸೆವಾ

13. ಸಿ. ಹಿಲ್ಡಾ ಲುವಿಸ್ – 'ತಾಂಬ್ಡಿ ಪಿತುಳ್' ಕಾದಂಬರಿಚೊ ವಿಮರ್ಶೊ

14. ಸಿ. ಮರ್ಲಿನ್ ವಾಸ್ – 'ವಿಂಚುನ್ ಕಾಡ್ಲೆಲಿ ಪರ್ಜಾ' ಕಾದಂಬರಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣ್

15. ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಎಮ್. ಬೆನ್ನಿಸ್ – ನಾಟಕಾಚಿ ಪರಂಪರಾ ಆನಿ ನಾಟಕ್ ಕಲಾ

16. ಡಾ. ಜೆರಾಲ್ಡ್ ಪಿಂಟೊ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕುಡ್ಮಿ ಲೋಕ್‌ವೇದ್

17. ಡಾ. ಸ್ನೇಹಲತಾ ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ – ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತ್ ಸಮಾಜ್ – ಏಕ್ ಪರಿಚಯ್

18. ಶ್ರೀ ಗ್ರೇಸಿಯನ್ ಪಿ. ಫ್ರ್ಯಾಂಕ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ಆನಿ ಚಲನ್ ಚಿತ್ರಾಂ

19. ಬ್ರ. ಸ್ಟೀಫನ್ ಲುವಿಸ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್

20. ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ರೇಸಿ ಮೊಂತೇರೊ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಉಲೊ ಉತ್ರಾಂ – ಹಾಂಚಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್-ಭಾಷಿಕ್ ವಿಶ್ಲೇಶಣ್

21 ಶ್ರೀಮತಿ ಫ್ಲೋರಾ ಡಿಸೋಜಾ – ರಾಜಕೀಯ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಫುಡಾರಿ

22. ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ಕ್ಲಿಫರ್ಡ್ ಡಿಸೊಜಾ – ಆಮ್ಚಿಂ ಗಾಂಪ್ವಿ ವೊಕ್ತಾಂ ಆನಿ ವಯ್ಜ್

23. ಬ್ರ. ಸ್ಟೀಫನ್ ಅರುಣ್ ಲೋಬೊ – ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್

24. ಫಾ. ಪಾವ್ಲ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಚಲೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ವಾಟ್

25. ಶ್ರೀ ವಿಲ್ಸನ್ ಪಿಂಟೋ – ಪಯ್ಲೆಂ ವಿಶ್ವಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನ್ 1995

26. ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ್ ಮೆರ್ವಿನ್ ಡಿಸೊಜಾ – ಕೊಂಕಣಿ ಜಾಗೃತಿ

27. ಶ್ರೀ ಸೋನಿಯಾ ದೆಕೊಸ್ತಾ – 'ಸುಣೆಂ ಮಾಜರ್ ಹಾಸ್ತಾ' ನಾಟಕಾಚೆಂ ಏಕ್ ಅಧ್ಯಯನ್

28. ಶ್ರೀ ವಿವಿಯನ್ ಡಿಸೊಜಾ – ಆಮ್ಚಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಕ್ತಿಕ್ ಗಿತಾಂ ಆನಿ ತಾಂಚೊ ವಿಮರ್ಸೊ

29. ಶ್ರೀ ಲಾರೆನ್ಸ್ ಡಿಸೊಜಾ – ಸಂಪ್ರದಾಯೆಚಿ ಬದ್ಲಾವಣ್

30. ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಮ್. ಮಾರುತಿ ರಾಯ್ಕರ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ದೈವಜ್ಞ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ ಸಮುದಾಯ್

31. ಶ್ರೀ ಮೈಕಲ್ ಕುತಿನ್ಹೊ – ಮಂಗ್ಳುರೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚೊ ತಾಂದ್ಳಾ ಪೊಳಿಯೊ ಆನಿ ಖಾಣಾಂ

32. ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಚಿತ್ರಾ ಎಸ್. ಶೆಣೈ – ಶ್ರೀ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಆಮ್ಚೆಲೆ ಮ್ಹಾಲ್ಘಡೆ ಆನಿ ಮಂಜೇಶ್ವರ ದೆವ್ಳಾಚೆ ಪ್ರಾಚೀನತಾ

33. ಶ್ರೀಮತಿ ಲೂರ್ಡ್ಸ್ ಮೆಂಡೊನ್ಸಾ – ನಾಟಕ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಕೊಡಿಯಾಳ್‌ಗಾರ್

34. ಬ್ರ. ಜೆಮಿನಿಯನ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್‌ವೇದ್

35. ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ – ಹಳ್ಯಾಳ್ ತಾಲೂಕಾಂತ್ಲೆ ಸಿದ್ಧಿ

36. ಸಿ. ಎಮ್. ಎಮಿಲಿಯಾನ್ ಎ.ಸಿ. – ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಂತ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಯಾಜಕಾಂಚೊ ಪಾತ್ರ್

37. ಶ್ರೀ ಜೊರ್ಜ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್ – ಡ್ಯೂಯಿೀ ಪದ್ಧತೆ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೆಂ ವರ್ಗೀಕರಣ್

38. ಶ್ರೀ ಪಾವ್ಲು ಮೊರಾಸ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ

39. ಸಿ. ಆನ್ನಾ ಸ್ತೆಲ್ಲಾ ಮಥಾಯಸ್ – ನಾಟಕ್ ಕಲೆಚಿ ಚರಿತ್ರಾ

40. ಶ್ರೀ ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಜಾನಪದ್/ಲೋಕ್‌ವೇದ್

41. ಶ್ರೀ ಸುನಿಲ್ ಪಿಂಟೊ – ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

42. ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಎಫ್. ಪಾಯ್ಸ್ – Linguistic base for learning and teaching

43. ಶ್ರೀ ರಾಜೇಶ್ ಜೆ.ಒ. ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ – ಕೊಂಕಣಿ ಚರಿತ್ರಾ – ಮರಾಠಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಸ್ಯಾ

44. ಶ್ರೀ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಕುವೆಲ್ಲೊ – ಸಂಗೀತ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರ್

45. ಶ್ರೀ ನೊಯೆಲ್ ಪ್ರಕಾಶ್ ಕುತಿನ್ಹೊ – ರಾಜಕೀಯ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್

46. ಬ್ರ. ಮೈಕಲ್ ಡಯಾಸ್ – ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಲಿತುರ್ಜಿಕ್ ತರ್ಜುಮೊ, ವಿಶ್ಲೇಷಣ್ ಆನಿ ಸುಚನಾಂ

47. ಫಾ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಡಿಸೋಜಾ – ಮಂಗ್ಳುರೀ ಕೊಂಕಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಚೆರ್ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚೊ ಪ್ರಭಾವ್

48. ಶ್ರೀ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಡಿ'ಸೊಜಾ – ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಆನಿ ತಾಚಿ ಪ್ರಗತಿ

49. ಬ್ರ. ಪ್ರಕಾಶ್ ಲೋಬೊ ಕಾಪುಚಿನ್ – ಕೆನರಾ ಸಾರಸ್ವತಾಂಚೊ ಇತಿಹಾಸ್

50. ಬ್ರ. ಪ್ರಕಾಶ್ ರೇಮಂಡ್ ಲೋಬೊ – ಶಿಕ್ಷಾ ಶೆತಾಕ್ ಸಾರಸ್ವತಾಂಚಿ ದೆಣ್ಗಿ

51. ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ – ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ್ ಜಿ.ಎಸ್.ಬಿ. ಆನಿ ಸಾರಸ್ವತ್ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಲೆ ದೇಣಿಗ

52. ಸಿ. ಆಯ್ರಿನ್ ತಾವ್ರೊ – ವಿಲ್ಫಿ ರೆಬಿಂಬಸಾಚಿಂ ಪದಾಂ – ಏಕ್ ಅಧ್ಯಯನ್

53. ಸಿ. ಮರಿಯಾ ಜ್ಯೋತಿ ಎ.ಸಿ. – ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಜಾನಪದ್

54. ಶ್ರೀ ಲೋರೆನ್ಸ್ ಲೋಬೊ – ಸಾಹಿತಿಕ್ ಠಿಕಾ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಾಂತ್ ಠಿಕೆಚೆಂ ಮಹತ್ವ್

55. ಶ್ರೀ ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆ ಕ್ರಮ್ ಆನಿ ನೇಮ್

56. ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ಡಿಸೋಜಾ – ಮಂಗ್ಳುರೀ ಕಥೊಲಿಕ್ ದೇವ್‌ಸ್ತುತೆಚೆಂ ಸಂಗೀತ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಕ್ತಿಕ್ ಗಿತಾಂ

57. ಸಿ. ಪಾವ್ಲಿನ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ – ಆಮ್ಚಿಂ ಗಾಂವ್ಪಿ ವಕ್ತಾಂ ಆನಿ ವಯ್ದ್

58. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಜಯಶ್ರೀ ಶೆಣೈ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ

59. ಶ್ರೀಮತಿ ಸೆಲೆಸ್ಟಿನ್ ಮೊರಾಸ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕುಡ್ಮಿ ಜಾನಪದ್

60. ಶ್ರೀಮತಿ ಫ್ಲಾವಿಯಾ ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಚೆಂ ರಾಂದ್ಪಾ ಕೂಡ್ ಆನಿ ರಾಂದ್ಪಾ ಸಾಹೆತ್

61. ಶ್ರೀ ಲೊರೆನ್ಸ್ ವಿನೋದ್ ಬಾರ್ಬೊಜಾ – ರಾಜಕೀಯ್ ಕ್ಷೆತ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚೆಂ ಸಾಧನ್

62. ಶ್ರೀ ಜೇಸನ್ ಪಿಂಟೊ ಎಸ್‌ಡಿಬಿ – ಅಖಿಲ್ ಭಾರತೀಯ್ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆಂ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ್ – ನಿಯಾಳ್ ಆನಿ ಸುಚಾವ್ಣ್ಯೊ

63. ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾಕ್ಷಿಮ್ ಡಿಸೋಜಾ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕವಿ ಆನಿ ಸಂಗೀತ್‌ಕಾರ್

64. ಶ್ರೀ ರಾಜೇಶ್ ಡಿಸೋಜಾ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್‌ವೇದ್

65. ಶ್ರೀಮತಿ ಆಗ್ನೆಸ್ ಡೊಟ್ಟಿ ಪಿಂಟೊ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ

66. ಶ್ರೀಮತಿ ಆಗ್ನೆಸ್ ಆರ್. ಡಿಸೋಜಾ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ

67. ಶ್ರೀಮತಿ ಜೊಯ್ಸ್ ಪ್ರೇಮಾ ಪಿಂಟೊ – ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡಾಚೆಂ ಲೋಕ್‌ವೇದ್

68. ಕು. ನಿಕಿತಾ ಸಿಬಿಲ್ ರೆಬೆಲ್ಲೊ – ಮಂಗ್ಳುರೀ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂ ಮಧೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪದಾಂ, ಇತಿಹಾಸ್, ಭಲಾಯ್ಕಿ ಆನಿ ಫುಡಾರ್

69. ಶ್ರೀ ವೆಲಿ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ – ಆಮ್ಚಿಂ ಗಾಂವ್ಟಿ ವಖದಾಂ ಆನಿ ವಯ್ಜ್

70. ಶ್ರೀ ಫ್ರೇಂಕ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ – ಆಮ್ಚಿಂ ಗಾಂವ್ಟಿ ವಖದಾಂ ಆನಿ ವಯ್ಜ್

71. ಶ್ರೀಮತಿ ಗೀತಾ ಮೋಹನ್ ಶೇಟ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತಾಚಿ ಚರಿತ್ರಾ

72. ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪುಂಡಲೀಕ್ ಭಟ್ಕಳ್‌ಕರ್ – ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರಾ

73. ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೀತನ್ ರೆನಿಟಾ ಪಿರೇರಾ – ರಾಂದ್ವಾ ಕುಡಾಂತ್ಲಿ ಸಾಹೆತ್ ಆನಿ ಆಯ್ದಾಂ

74. ಶ್ರೀಮತಿ ಲೊರೆಲ್ ಡಿಸೋಜಾ – ಆಮ್ಚಿಂ ಗಾಂಟಿ ಒಕ್ತಾಂ ಆನಿ ವಯ್ಜ್

75. ಶ್ರೀ ಕ್ರಿಸ್ಟೋಫರ್ ಜೆ. ಕ್ರಾಸ್ತಾ – ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಚಲೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ವಾಟ್

ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೆಂ ದಫ್ತರ್ ಪ್ರಾರಂಭಾರ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೌಸಾಚ್ಯಾ ಮಾಳಿಯೆರ್ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೆಂ. ಥಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ 1994 ವರ್ಸಾ ರೆಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗಾಕ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮಾಫೆಯಿ ಹೊಲಾಕ್ ಆನಿ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ರೆಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗಾಕ್ ಸ್ಥಳಾಂತರ್ ಜಾವ್ನ್, ಪ್ರಕೃತ್ ರೆಡ್‌ಬಿಲ್ಡಿಂಗಾಚ್ಯಾ ಮಾಳಿಯೆರ್ ಹೆಂ ದಫ್ತರ್ ಆಸಾ. ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತ್ ಆಸ್ಚೆ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲೆ ಅಪ್ರೂಬ್ ಪುಸ್ತಕ್ ವಾಚುನ್ ಕೊಂಕಣಿಚೆಂ ಜ್ಞಾನ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರುಂಕ್ ಅಧ್ಯಯನ್‌ಕಾರಾಂಕ್ ಆನಿ ಸಂಸೋಧಕಾಂಕ್ ಮುಕ್ತ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಸಾ. ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿಚೊ ಉಮೆದ್ವಂತ್ ಯುವ ಸಾಹಿತಿ, ಕವಿ, ಫಾ. ದೊ. ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪಿಂಟೊ ಜೆ.ಸ. ಆಸಾ. ಸಹಾಯಕ್ ವಾವ್ರಾಡಿ ಜಾವ್ನ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡಾ 1999 ಥಾವ್ನ್ ಸೆವಾ ದಿತೇತ್ ಆಸಾ.

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಜಾವ್ನ್ 139 ವರ್ಸಾಂ ಸಂಪ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಸಾ. ಕೊಲೆಜಿಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮಾಂತ್, ತಾಂತ್ರಿಕ್ ರಿತಿನ್ ಉನ್ನತ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಚಲೊನ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೆಕ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಇಡ್ಯಾಂತ್‌ಯೀ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಚಿರ್ಮುಟುಂಕ್ ಸೊಡಿನಾಸ್ತಾನಾ ಫಾ. ಮಾಫೆಯಿಚ್ಯಾ ಮೆಟಾನಿಂಚ್ ಮುಕಾರ್ ಸರೊನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಮುಖಾಂತರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ವಾಡಾವಳೆಕ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಚಿ ದೆಣ್ಗಿ ವ್ಹಾಳತ್ತ್ ಆಸಾ. ಆಜ್ ಪಾಸುನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಂತ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಶಿಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ದೀಂವ್ಕ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿ ಸೆವಾ, ಸ್ಥಾನ್ ಆನಿ ಮಾನ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿನ್ ದಿಲ್ಯಾ. ಹಾಚಿ ಕೀರ್ತ್ ಜೆಜ್ವಿತಾಂಕ್ ಫಾವೊ. ❖

******

ಆಧಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್

1. ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಆದ್ಲೆ ಅಂಕೆ

2. 'ರಾಕ್ಣೊ' ಚವ್ತೊ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ್ ಅಂಕೊ – ದಶಂಬರ್ 21, 1978

3. ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ್ ಸ್ಮಾರಕ್ ಮೆಗಝಿನ್ 1980

4. On Eagles Wings - An intimate history of 125 years of St Aloysius College - Fr Prashanth Madtha SJ - 2005

5. ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಸ್ಮಾರಕ್ ಅಂಕೊ 4.1.1992

6. ಅಮರ್ ದಿರ್ವೆಂ – ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಕೊ – 2005

ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ವಿಮರ್ಶೊ - ಏಕ್ ನದರ್

– ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪಿಂಟೊ, ನೀರುಡೆ

ಕಾಂಯ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಮಹಿನ್ಯಾಂ ಆದಿಂ ವಾಟ್ಸಾಪಾರ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಹಾಸ್ಯ್ ಸಂದೇಶಾಚೊ ಉಲ್ಲೇಕ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಸವೆಂ ಹೆಂ ಲೇಕನ್ ಆರಂಬ್ ಕರ್ತಾಂ. ವಾಟ್ಸಾಪಾರ್ ಏಕ್ ಸಂದೇಶ್ ಆಯ್ಲೊ. ಪಾವ್ಸಾಚ್ಯಾ ಅಭಾವಾಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಮ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂ ಕಾರಣ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಮ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ 'rain rain go away' ಮ್ಹಣ್ ಶಿಕಯ್ತಾತ್. ಪುಣ್ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಮ್ ಇಸ್ಕೊಲಾಂನಿ "ಬಾರೋ ಬಾರೋ ಮಳೆರಾಯ' ಮ್ಹಣ್ ಶಿಕಯ್ತಾತ್. ಅಶೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ತೊ ಸಂದೇಶ್.

ಹಾಸ್ಯ್ ಸಂದೇಶಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಕಿತೆಂಯೀ ಆಸುಂ. ಪುಣ್ ಪಾವ್ಸಾ ವಿಶಿಂ ಘಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಬಾಳ್ ಗಿತಾಂಚೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್, ಹರ್ ಏಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪ್ರಕಾರಾಂತ್ ವಿಮರ್ಶ್ಯಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಕಿತೆಂ ತೆಂ ಕಳ್ತಾ. Rain rain go away ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತ್ ಆನಿ ಹಾಚೆಂ ಉಗಮ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಂತ್ ಆಸಾ. ಥಂಯ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಪಾವ್ಸ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಸಲಿಗೀ ಉಬ್ಗೊಣ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಂತ್ ಕೆದಾಳಾ ಪಾವ್ಸ್, ಕೆದಾಳಾ ವೋತ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಥಂಯ್ಚೆಂ ವಾತಾವರಣ್ ಅಜೀಬ್ ರಿತಿಚೆಂ. ದೆಕುನ್ ಜೊನಿನ್ Rain rain go away ಮ್ಹಣ್ ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಚೂಕ್ ದಿಸಾನಾ, ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪಾವ್ಸಾಂತ್ ಖೆಳೊಂಕ್ ತಾಕಾ ಜಾಯ್ನಾ. ಪಾವ್ಸ್ ಯೆತಾ ತರ್ ತಾಕಾ ಖೆಳ್ ನಾ.

ಪುಣ್ ಆಮ್ಚೊ ಕನ್ನಡಾಚೊ ರಾಮು 'ಬಾರೊ ಬಾರೊ ಮಳೆರಾಯ' ಮ್ಹಣ್ ಗಾಯ್ತಾ, ಕಿತ್ಯಾಕ್‌ಗೀ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ತೀನ್-ಚಾರ್ ಮಹಿನೆ ಮಾತ್ರ್ ಯೆಂವ್ಚೊ ಪಾವ್ಸ್ ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಶೆಲೊ. ಆನಿ ಅಶೆಂ ತಾಕಾ ಪಾವ್ಸಾಂತ್ ಖೆಳುಂಕ್‌ಯೀ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ. ಪಾವ್ಸಾಚೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಬ್ ಖೆಳ್ ತಾಚೆ ಲಾಗಿಂ ಆಸಾತ್. ತಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ಪಾವ್ಸ್ ಯೇವ್ನ್‌ಂಚ್ ಆಸುಂದಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಭಗಾಪ್ ತಾಚೆಂ.

ಹರ್ ಎಕಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪ್ರಕಾರಾಂತ್ ಏಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಸ್ತಾ. ಆಮಿ ಏಕ್ ಕಲಾ ವಿಮರ್ಶ್ಯಾಕ್ ಒಪ್ಸಿತಾನಾ, ತ್ಯಾ ಕಲೆ ಪಾಟ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಪಾಟ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ್-ವಿಚಾರ್, text with context ವಿಸ್ರುನ್ ವಿಮರ್ಶೊ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಆಕೇರಿಕ್ ವಿಮರ್ಶೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ? ವಿಮರ್ಶೊ ಯಾ ಇಂಗ್ಲಿಶ್ ಭಾಶೆಂತ್ criticism ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಎಕಾ ಕಲೆಚೆಂ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅವಲೋಕನ್ ಕರ್ಚೆಂ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಆಯಾಮಾಂನಿ ತಿ ಕಲಾ ಬಳಿಶ್ಟ್ ಆನಿ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ವಿಚಾರಾಂನಿ ತಿ ಅಸ್ಕತ್ ಮ್ಹಣ್ ವೊರೊಂವ್ಚೆಂ ವಿಗ್ಯಾನ್. ಹಾಂವೆಂ

ವಿಗ್ಯಾನ್ ಮ್ಹಳೆಂ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ ವಿಮರ್ಸ್ಲೊ ವಿಗ್ಯಾನ್‌ಂಚ್ ಜಾಯ್ಜಯ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾ. ವಿಮರ್ಸ್ಲೊ ಕಲಾಯೀ ವ್ಹಯ್. ಪುಣ್ ಹರ್ ಎಕಾ ವಿಮರ್ಶ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಆದಾರ್ ಸೂತ್ರ್ ಕಾಂಯ್ ತರ್‌ಯೀ ಆಸ್ತಾನಾ ಮಾತ್ರ್ ವಿಮರ್ಸ್ಲೊ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ತಸಲೊ ಜಾತಾ; ನಾ ತರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ್ ಜಾವ್ನ್ ಉರ್ಚ್ಯೊ ಸಂಭವ್ ಆಸಾ.

ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಿಮರ್ಸ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾನ್ ಎಕಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕೃತಿಯೆ ಸವೆಂ ಕರ್ಚೊ ಏಕ್ ಸಂವಾದ್‌ಯೀ ವ್ಹಯ್. ಹೊ ಸಂವಾದ್ ಸಾದ್ಯ್ ಜಾಯ್ಜಯ್ ತರ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಕ್ ತ್ಯಾ ಕೃತಿಯೆಚೆಂ ಪಾಟ್‌ಥಳ್ (context) ಕಾಂಯ್ ಥೊಡೆಂ ಅರ್ಥ್ ಜಾಯ್ಜಯ್. ದಾಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಸೊಳಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆ ನಾಟಕ್ ಆಜ್ ಆಮಿ ಅರ್ಥ್ ಕರಿಜೆ ತರ್, ತ್ಯಾ ನಾಟಕ್ ರಚ್ಣೆಚೊ ಸಂದರ್ಭ್, ಪರಿಸರ್ ಮಾತ್ಸೆಂ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಜಯ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಎಕಾ ಸಾದ್ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಕ್ ಹೆಂ ಕಷ್ಟ್ ಜಾಯ್ತ್. ದೆಕುನ್‌ಂಚ್ ಏಕ್ ಹೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ವಿಮರ್ಶಕ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾ ದಿಶಿಂ ಕುಮೊಕ್ ಕರುಂಕ್ ಸಕ್ತಾ.

ಹರ್ ಏಕ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಥಂಯ್ ಏಕ್ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ದೀಷ್ಟ್ ಖಂಡಿತ್ ಆಸಾ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ ವಿಮರ್ಸ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ಚೆಂ ನ್ಹಂಯ್, ಜಾಂವ್ಕ್ ಹರ್ ಎಕಾ ವಿಮರ್ಶ್ಯಾಂತ್ ಖೊಡಿ ಜರೂರ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಕಶೆಂ ಹರ್ ಎಕಾ ಕಲಾಕಾರಾ ಥಂಯ್, ಸಾಹಿತಿ ಥಂಯ್ ವಿಮಾರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ದೀಶ್ಟ್ ಆಸ್ತಾ, ಎಕಾ ಸಹೃದಯಿ ಥಂಯ್, ವಾಚ್ಪ್ಯಾ ಥಂಯ್‌ಯೀ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ದೀಶ್ಟ್ ಆಸ್ತಾ, ಆಸಾಜೆ ಪಡ್ತಾ. 'ಮಾತ್ಯಾಕ್ ಒತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಪಾಂಯಾಕ್ ದೆಂವ್ತಾ' ಮ್ಹಣ್ ಎಕ್ಲೊ ಕೊಣಾಯೀ ವಿಶಿಂ ಉಲಯ್ತಾ ತರ್, ಥಂಯ್ ತಾಚಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ದೀಶ್ಟ್ ಆಸಾ. 'ಹೊ ತಾಂತ್ಯಾಂತ್‌ಚ್ ಸಾದ್ ಘಾಲ್ತಾ' ಮ್ಹಣ್ ಎಕ್ಲೊ ಅನ್ಯೇಕ್ಲ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಸಾಂಗ್ತಾ ತರ್, ಥಂಯ್ಸರ್‌ಯೀ ಏಕ್ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ನದರ್ ಆಸಾ. ಕೋಣ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕಾಲೆತಿಚೊ, ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸಂಯ್ಚ್ಯಾಚೊ ಮ್ಹಣ್ ವಿಶ್ಲೇಶಣ್ ಕರ್ನ್‌ಂಚ್ ಉಲೊವ್ಪಾಕ್ ದೆಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ಹರ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಅಪ್ಲೆಸ್ತಕಿಂ ಯೆತಾ. 'ತಿ ಲಾಯೊ ಫುಟ್‌ಲ್ಲೆ ಬರಿ ಪುಟ್ತಾ' ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಥಂಯ್ ಏಕ್ ವಿಮಾರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ದೀಷ್ಟ್ ಪಳೆವ್ಯೆತ್. ಹಾಕಾ ಪೂರಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಹರ್ ಏಕ್ ಭಾಸ್, ಆನಿ ಭಾಶೆಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ವಿಮರ್ಶಾ ನದ್ರೆಕ್ ಆದಾರ್ ಜಾತಾ. ಮಾಲ್ಘಡ್ಯಾಂನಿ ತೆದಾಳಾ ತೆದಾಳಾ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಆಯ್ಕಾಲಾಂ: ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಆಮಿ ಗಾದ್ಯಾಂಕ್ ಉದಾಕ್ ವಾವವ್ನ್ ಸಾಗೊಳಿ ಕೆಲ್ಯಾ. ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಕಷ್ಟ್ ಚಡ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ಕಷ್ಟ್ ಕಳಿತ್ ನಾಂತ್, ಸರ್ವ್ ಸಲೀಸ್ ಜಾಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ಚಿಂತಾಪ್ ಆಮಿ ಥಂಯ್ಸರ್ ಪಳೆವ್ಯೆತ್.

ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಹರ್ ಏಕ್ ವಿಮರ್ಶಾ ನದರ್ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ ನ್ಹಂಯ್. ಪುಣ್ ಹರ್ ಏಕ್ ಸಾಹಿತಿಕ್ ವಿಮರ್ಶಾಕ್, ಮನ್ಶ್ಯಾಚಿ ವಿಮರ್ಶಾ ಕಾಲೆತ್ ಆದಾರ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮಾತ್ರ್ ಸತ್.

‘ಕಲೆ ಖಾತಿರ್ ಕಲಾ’ (Art for Art’s Sake)

ಸಾಹಿತ್ಯ ಯಾ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯೀ ಪ್ರಕಾರಾಚ್ಯಾ ಕಲೆ ಥಾವ್ನ್ ಕಾಂಯ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಬರೆಪಣ್ ಯಾ ಸಮಾಜೆ ಥಂಯ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಸಾಗೀ? ಎಕ್ನಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾ ಲಾಗಾಯ್ತ್ ಹ್ಯಾ ಲಗ್ತಿ ಕಾಂಯ್ ಥೊಡೊ ವಾದ್ ವಿವಾದ್ ವಿಮರ್ಶಾ ಶೆತಾಂತ್ ಜಾವ್ನ್‌ಂಚ್ ಆಸಾ. ‘ಕಲೆ ಖಾತಿರ್ ಕಲಾ’ (Art for Art’s Sake) ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಫ್ರೆಂಚ್ ಕಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತೆಂತ್ ಉದೆಲ್ಲೆಂ ತೆಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಭಾಶೆಂನಿಂಯೀ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಜಾಲೆಂ. ಬೆನ್ಜಮಿನ್ ಕೊನ್ಸ್ಟಾಂಟ್, ಎಡ್ಗರ್ ಅಲನ್ ಪೋ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತಿಕ್ ದಿಷ್ಟಿಂತ್ ಕಲಾ, ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಹೆರ್ ಕಸಲೊಯೀ ಉದ್ದೇಶ್ ನಾ, ಕಲಾಚ್ ತಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಾದ್ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ತಾ. ಏಕ್ ಕಲಾ ಕೇವಲ್ ಏಕ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ತಾಂ, ತ್ಯಾ ಕಲೆಕ್ ನೈತಿಕತೆಚೊ ಲೇಪ್ ದೀವ್ನ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ದೀಜಯ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ತಾಂಚೊ ವಾದ್.

ಪುಣ್ ಹೊ ವಾದ್ ಕ್ರಮೇಣ್ ಮಾರ್ಕ್ಸಿಸ್ಟ್ ಚಿಂತ್ಪ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆನಿ ಇತರ್ ತತ್ವ್‌ಶಾಸ್ತ್ರಿಂ ಥಾವ್ನ್ ವಿರೋದಾಕ್ ಒಳಗ್ ಜಾಲ್ಲೊ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ. ತತ್ವ್‌ಶಾಸ್ತ್ರಿ ನೀಚೆನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆ ಪ್ರಕಾರ್, ಏಕ್ ಕಲಾಕಾರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಕಲೆಂತ್ ‘ಅಪ್ಲೆಂಪಣ್’ ವ್ಯಕ್ತ್ ಕರ್ತಾ (Being). ತಶೆಂ ಅಸ್ತಾಂ ಏಕ್ ಕಲಾ ಕಲಾಕಾರಾ ಥಾವ್ನ್ ಮೆಕ್ಳಿ ನ್ಹಂಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಾದ್ ತಾಚೊ.

ಮಾರ್ಕ್ಸಿಸ್ಟ್ ಚಿಂತ್ಪ್ಯಾಂನಿಂಯೀ ಕಲೆ ಖಾತಿರ್ ಕಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಾದ್ ಒಪುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ತಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್, ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಕಾಂಯ್ ಥೊಡೆಂ ಸಾಮಾಜಿಕ್, ತಶೆಂಚ್ ಕಾಮೆಲ್ಯಾಂಕ್, ದಣ್ಸತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಆದಾರ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ತಸಲೆಂ ಕಿತೆಂಯೀ ನಾಂಗೀ, ತಸಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪೊಕೊಳ್. ತಿತ್ಲೆಂ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ್ ಕಲೆ ಖಾತಿರ್ ಕಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ತತ್ವಾಚೆರ್ ಘಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕ್ರಮೇಣ್ ಗಿರೆಸ್ತಾಂ ಆನಿ ದುಬ್ಳ್ಯಾಂ ಮದೆಂ ಚಡಿತ್ ಅಂತರ್ ರಚ್ತಾ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ್ ತಾಂಕಾಂ ಪಯ್ಸಾ ಪಯ್ಸ್ ಕರ್ತಾ.

ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ದಿಷ್ಟಿನ್ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್, ಕಲಾ ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ್ ಥಂಯ್ ಹಾಂಗಾ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಹಾಡ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಖೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ಪಾತ್ರ್ ಜರೂರ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ. ರಷ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಸಂದರ್ಬಿಂ, ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮ್ ಗೋರ್ಕಿ ತಸಲ್ಯಾಂಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ನಿಜಾಕೀ ನಿರ್ಗತಿಕ್ ಲೊಕಾಕ್ ಚಡಿತ್ ಸ್ಫೂರ್ತೆಚೆಂ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಪಿ.ಬಿ. ಶೆಲ್ಲಿಚ್ಯೊ ಕವಿತಾ ಫ್ರೆಂಚ್ ಕ್ರಾಂತೆಕ್ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಜಾಲ್ಯೊ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಾದ್‌ಯೀ ಆಸಾ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ರೆವೆಲ್ಯೂಶನಾಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಬಿಂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಂತ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ಲೊಕಾಂನಿ ಭೊಗ್‌ಲ್ಲಿ ಇಜಾ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಡಿಕನ್ಸಾಚ್ಯಾ ಕಾದಂಬರಿಂನಿ ಆಮಿ ವಾಚ್ಯೆತ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ಕನ್ನಡ ದಲಿತ್ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್‌ಯೀ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಅನೀತೆ

ವಿಶಿಂ, ಅತ್ಯಾಚಾರಾ ವಿಶಿಂ ನಿಶ್ಟುರ್ ರೀಕಾ ದಿಸುನ್ ಯೆತಾ. ಪುಣ್ ಹೆಂ ಸಮಾಜಿಕ್ ಸುದ್ರಾಪಾ ಖಾತಿರ್ ಲಿಕ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್‌ಗೀ, ಯಾ ಕೇವಲ್ ಕಲಾಕಾರಾಚಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ್‌ಗೀ ತೆಂ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಕಷ್ಟ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜೆಚ್ಯಾ ಆಚರಣಾಂಚಿ, ಥೊಡ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಉಣೆಪಣಾಚಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ನದರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಲ್ಘಡ್ಯಾ ಲೇಕಕಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಚೆರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಜುಲುಮಾ ವಿಶಿಂ ವಿ.ಜೆ.ಪಿ.ಚ್ಯಾ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಕಾದಂಬರಿಂನಿ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಹ್ಯಾ ದ್ವಾರಿಂ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಜಾಲ್ಯಾಗೀ ಮ್ಹಣ್ ನಕ್ಕಿ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.

ಬಹುಷ ಹರ್ ಎಕಾ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಸಮಸ್ಯಾಂಕ್ ಜವಾಬ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಎಕಾ ಕಲೆಚೊ, ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಖಂಡಿತ್ ನ್ಹಂಯ್. ಪುಣ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ್ ಯಾ ಕಲೆನ್ ಜಾಪಿ ದೀನಾಂ ತರೀ, ಸವಾಲಾಂ ಖಂಡಿತ್ ಉಟಯ್ಜಾಯ್. ಸಹೃದಯಿಂಕ್ ಚಿಂತ್ಪಾಕ್ ಲಾಯ್ಜಾಯ್. ತೆದಾಳಾ ಮಾತ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಯಾ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯೀ ಕಲೆಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಸಾರ್ಥಕ್ ಜಾತಾ. ಆನಿ ಅಸಲ್ಯಾ ಸವಾಲಾಂಚಿ ಒಳೊಕ್ ಕರ್ನ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಿಮರ್ಶಾಚಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ವಿಮರ್ಶಾ ಫೊರ್ಮಲಿಸಮ್

ವಿಮರ್ಶ್ಯಾಚೊ ಅನ್ಯೇಕ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಫೊರ್ಮಲಿಸಮ್. ತಶೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಲೆಚ್ಯಾ ವಸ್ತುಕ್ ನ್ಹಂಯ್ ಬಗಾರ್ ತಾಚ್ಯಾ ರೂಪಾಕ್ ಚಡಿತ್ ಗುಮಾನ್ ದೀವ್ನ್ ಕರ್ಚೊ ವಿಮರ್ಸೊ. ಸಾಹಿತ್ಯ್ ತರ್, ಥಂಯ್ಸರ್ ವಾಪಾರ್‌ಲ್ಲಿ ಭಾಸ್, ಸಬ್ದ್, ವ್ಯಾಕರಣ್, ಉತ್ರಾಂವೊಳ್ ಇತ್ಯಾದಿಕ್ ಗುಮಾನ್ ದೀವ್ನ್ ಹೊ ವಿಮರ್ಸೊ ಚಲ್ತಾ. ಪಾವ್ಲೋ ಪಿಕಾಸೊ ತಸಲ್ಯಾ ಕಲಾಕಾರಾಂನಿ ಕ್ಯೂಬಿಸಮ್ ಕಲಾ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಕರ್ತಾನಾ, ಯಾ ರಶ್ಯಾಂತ್ ಐಸನ್‌ಸ್ಟೈನ್ ತಸಲ್ಯಾ ಚಲನ್‌ಚಿತ್ರ್ ದಿರೊಕ್ತೊರಾಂನಿ ನಿರ್ಮಿಲ್ಲಿಂ ಮೊಂಟಾಜ್ ಆದಾರಿತ್ ಫಿಲ್ಮಾಂ ಉದೆವ್ನ್ ಯೆತಾನಾ ಫೊರ್ಮಲಿಸಮ್ ಚಡಿತ್ ಪ್ರಚಲಿತ್ ಜಾಲೆಂ.

ಕೇವಲ್ ಎಕಾ ಕಲೆಚ್ಯಾ ರೂಪಾಚ್ಯಾ ಆದಾರಾಚೆರ್ ಎಕಾ ಕಲೆಚೆಂ ವಿಶ್ಲೇಷಣ್ ಕರ್ಚೆಂ ಸಾರ್ಕೆಂಗೀ? ಕೇವಲ್ ರೂಪಾಚ್ಯಾ ಆದಾರಾರ್ ಏಕ್ ಕಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಜಾತಾಗೀ? ಕಲೆಚಿ ವಸ್ತ್ (subject) ನಾಸ್ತಾನಾ ಏಕ್ ಕಲಾಕೃತಿ ಉದೆಂವ್ಕ್ ಸಾದ್ಯ್ ಆಸಾಗೀ? ಹಿಂ ಸರ್ವ್ ಸವಾಲಾಂ ವಾಜ್ಜಿ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಕಲೆಚಿ ವಸ್ತ್ ನಗಣ್ಯ್ ಮ್ಹಣ್ ನ್ಹಯ್; ಪುಣ್ ತಿ ವಸ್ತ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ರೂಪ್ ಆನಿ ತ್ಯಾ ರೂಪಾನ್ ಸಹೃದಯಿಂಚೆರ್ ಉಬ್ಜಾಂವ್ಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಪ್ರಮುಕ್ ಜಾತಾ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಹಾಂಗಾ ಪಾತ್ರ್ ಕೋಣ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪ್ರಮುಕ್ ನ್ಹಂಯ್, ಪುಣ್ ತೆ ಪಾತ್ರ್ ಕಸಲೆಂ ಸಾಹಿತಿಕ್ ರೂಪ್ ಘೆವ್ನ್ ಉಗ್ತಾಡಾಕ್ ಯೆತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪ್ರಮುಕ್ ಜಾತಾ. ಅಶೆಂ ತ್ಯಾ ಆದಾರಾಚೆರ್ ವಿಮರ್ಸೊ ಚಲ್ತಾ.

ನವ್ಯೋತರ್ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂಸಾರ್

ನವ್ಯೋತ್ತರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಂದರ್ಬಿಂ ಫಾಮಾದ್ ಫ್ರೆಂಚ್ ನವ್ಯೋತ್ತರ್ ಚಿಂತ್ಪಿ ರೊಲಂಡ್ ಬಾರ್ತ್ಸ್ ಹಾಚೆಂ 'ಡೆತ್ ಆಫ್ ದಿ ಆಥರ್' ವಾದ್ ಗರ್ಜೆಚೊ. ತಾಣೆಂ ಸಾಂಗ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್, ಕೆದಾಳಾ ಏಕ್ ಕಲಾ ಯಾ ಏಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಜಾಲಾಂ, ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತೆಂ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಆನಿ ವಿಮರ್ಶಾಕಾಂಚ್ಯಾ ತಾಬೆಕ್ ವೆತಾ, ಆನಿ ತಾಣಿಂ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಿವಿದ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾಕ್ ಒಳಗ್ ಜಾತಾ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಏಕ್ ಕಲಾ ರಚಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಆನಿ ವಿಮರ್ಶಾಕಾಂನಿ ತ್ಯಾ ಕಲೆಚೆರ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಖಾಶೆಲೆಪಣಾನ್ ತರ್ಕ್ ತೀರ್ಪ್ ದಿವ್ಯೆತ್. ರೊಲಂಡ್ ಬಾರ್ತ್ಸ್ ಹಾಣೆಂ ಅಸಲೆಂ ವಿಮಾರ್ಶಾ ಚಿಂತಾಪ್ ಹಾಡ್ಲೆಂ ತರೀ ಕಿತ್ಯಾಕ್? ತೆದೊಳ್ ಮ್ಹಣಾಸರ್ ವಿಮರ್ಸೊ literary criticism ಮ್ಹಣ್ ಫಾಮಾದ್ ಜಾಲ್ಲೊ. ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಎಕಾ ಸಾಹಿತಿ/ಕಲಾಕಾರಾನ್ ಕಲಾಕೃತಿ ರಚಿತ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಆನಿ ತೆಂ ಪರಿಸರ್ (context) ಗರ್ಜೆಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಅರ್ಥಾರ್ ವಿಮರ್ಸೊ ಚಲ್ತಾಲೊ.

ಬಾರ್ತ್ಸ್ ಹಾಣೆಂ ಸಾಂಗ್ಚ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್, ಕಲಾಕಾರಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಯಾ ಪರಿಸರ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ರಿತಿನ್ ಸಮ್ಜುನ್ ತ್ಯಾ ತೆಕಿದ್ ವಿಮರ್ಸೊ ಕರ್ಚೆಂ ಅಸಾದ್ಯ್. ಏಕ್ ಕಲಾ ಯಾ ಕೃತಿ ರಚಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಿ ಅಮರ್. ಆತಾಂ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ್ ಶೆಂಬೊರೊ ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್‌ಯೀ ತಿ ಕೃತಿ ಕೊಣೆಂ ತರೀ ವಾಚುನ್/ಪಳೆವ್ನ್ ಅರ್ಥ್ ಕರುಂಕ್ ಸಾದ್ಯ್ ಜಾಯ್ತೆ. ತ್ಯಾ ವಕ್ತಾ ಕಲಾಕಾರ್ ಯಾ ಸಾಹಿತಿ ಥಂಯ್ಸರ್ ಪ್ರಮುಕ್ ಜಾಯ್ನಾ, ಬಗಾರ್ ತಿ ಕಲಾ ಯಾ ತೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪ್ರಮುಕ್ ಜಾತಾ, ಅಶೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಬಾರ್ತಾಸ್‌ಚೊ ವಾದ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್, ಕಲಾಕಾರಾಲಾಗಿಂ ಸವಾಲಾಂಕ್ ಜಾಪಿ ಸೊದುನ್ ವಚುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ; ಆನಿ ಕಲಾಕಾರಾಚೆಂ ಪರಿಸರ್, ಪಾಟ್‌ಪಡ್ಲೊ ಸಂಪ್ಲಾ. ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಕ್ ತೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕಶೆಂ ಲಾಗು ಜಾತಾ ತೆಂ ಮಾತ್ರ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ಜಾತಾ.

ದಾಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಘೆಂವ್ಯೆಂ ತರ್ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತಚಿ 'ಮೂಕಜ್ಜಿಯ ಕನಸುಗಳು' ಕಾದಂಬರಿ. ಹಾಂಗಾಚಿ ಮೂಕಜ್ಜಿ ಶೆಂಬೊರಾಂ ವರ್ಸಾಂ ಆದ್ಲಿ. ಪುಣ್ ತಿಣೆಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ನಾತ್ವಾಲಾಗಿಂ ಪಾತ್ಳಾಂವ್ಚೆ ತಿಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾಚೆ ಆಟೆವಿಟೆ ಆಜಿಕೀ ಪ್ರಸ್ತುತ್. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್, ಆಜ್ ತಿ ಕಾದಂಬರಿ ವಾಚ್ತಾನಾ, ಕಾದಂಬರಿಚೊ ಲೇಖಕ್ ಪ್ರಮುಕ್ ಜಾಯ್ನಾ, ಪುಣ್ ಮೂಕಜ್ಜಿ ಆನಿ ತಿಚೆ ಆಟೆವಿಟೆ ಆಜಿಕೀ ಪ್ರಸ್ತುತ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತಸಲೆ ಆಟೆವಿಟೆ ಆಜಿಕೀ ಆಸಾತ್. ರೂಪ್ ಮಾತ್ರ್ ವೆಗ್ಳೆಂಚ್ ಜಾಲಾಂ. ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಬಿಂ ಆಮಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಅವ್ವಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ವಿಶಿಂಯೀ ಹೆಂಚ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್. ಚಾಫ್ರಾಚೊ 'ಸುಣೆಂ ಮಾಜಾರ್ ಹಾಸ್ತಾ', 'ಭಾಂಗಾರ್ ಮನಿಸ್' ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಟಕ್ ದಶಕಾಂ ಆದಿಂ ಲಿಕ್‌ಲ್ಲೆ ತರೀ, ತಾಂತ್ಲೊ ವಿಶಯ್ ಆಜೂನೀ ಪ್ರಸ್ತುತ್. ಕಿತ್ಯಾಕ್

ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಆಜ್ ಸಹೃದಯಿ ತೆ ನಾಟಕ್ ದೆಕ್ತಾನಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಂದರ್ಬಾಚ್ಯಾ ಪಾಟ್‌ಪಡ್ದ್ಯಾನ್ ತೆ ಪಳೆತಾ.

ವಾಚ್ಪ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಿತ್ ವಿಮರ್ಸೊ

'ಡೆತ್ ಆಫ್ ದಿ ಆಥರ್' ವಾದಾಕ್ ಪೂರಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಅಸಲ್ಯಾ ವಿಮರ್ಶಾಕಾಂನಿ (Roland Barthes, Norman Holland, C. S. Lewis) ಅನ್ಯೇಕ್ ರಿತಿಚೆಂ ವಿಮರ್ಶಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಕೆಲೆಂ. ತೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ Reader Response Theory ಯಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾ-ಕೇಂದ್ರಿತ್ ವಿಮರ್ಸೊ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಹಾಂಗಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಸಾಂಡುನ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪರಿಸರಾ ಥಾವ್ನ್, ಪಾಟ್ ಪಡ್ದ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಜಿಣ್ಯೆ ಅನ್ಭೊಗಾಚ್ಯಾ ನದ್ರೆನ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾನ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ. ಏಕ್ ಕೃತಿ ವಾಚ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್, ಯಾ ಏಕ್ ಕಲಾ ಆಪ್ಣೆಂ ದೆಕ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಹೃದಯಿ ತಿ ಕೃತಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾಚ್ ನದ್ರೆನ್ ಪಳೆತಾ ಆನಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಜಿಣ್ಯೆಕ್, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಅನ್ಭೊಗಾಂಕ್ ಸರಿ ಕರುಂಕ್ ಪಳೆತಾ.

ಹಾಂಗಾ ಏಕ್ ಸವಾಲ್ ಜರೂರ್ ಉಟ್ತಾ. ಎಕಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾನ್ ಯಾ ಸಹೃದಯಿನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಅನ್ಭೊಗಾ ನದ್ರೆನ್ ದಿಲ್ಲೊ ವಿಮರ್ಸೊ ಕಿತ್ಲೊ ವಸ್ತುನಿಶ್ಟ್? ಹ್ಯಾ ವಾದಾಕ್ ವಿರೋದ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಚಿಂತ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಅಸಲೊ ವಾಚ್ಪ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಿತ್ ವಿಮರ್ಸೊ anarchic subjectivism ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಶ್ಟ್ ಅರಾಜಕತಾ ಜಾತಾ. ಹಾಕಾ ಜವಾಬ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಿತ್ ವಿಮಾರ್ಶಾಕಾಂನಿ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ, ಹೊ ವಿಮರ್ಸೊ ವಸ್ತುನಿಶ್ಟ್ಯೀ ವ್ಹಯ್, ವ್ಯಕ್ತಿನಿಶ್ಟ್ಯೀ ವ್ಹಯ್.

ತಶೆಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಖಂಯ್ಚೊ ವಿಮರ್ಸೊಯೀ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ವಸ್ತುನಿಶ್ಟ್ ಉರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಕಷ್ಟ್. ಹರ್ ಎಕಾ ವಿಮರ್ಶಾಂತ್, ಜಶೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್, ವಾಚ್ಪ್ಯಾಚೆಂ ಧೋರಣ್ ಕಾಂಯ್ ಥೊಡೆಂ ಖಂಡಿತ್ ಮೆಳುನ್ ಆಸ್ತಾ ತೆಂ ನೆಗಾರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.

'ಡೆತ್ ಆಫ್ ದಿ ಆಥರ್' ವಾದಾಚೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ್ ಆನಿ ನಕಾರಾತ್ಮಕ್ ವಿಷಯ್ ಕಿತೆಂಯೀ ಆಸುಂ. ಪುಣ್ ಏಕ್ ಕಲಾಕಾರ್ ಯಾ ಸಾಹಿತಿ, ಏಕ್ ಕೃತಿ ಯಾ ಏಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರಚ್ತಾನಾ, ಇಲ್ಲೊ ಇಲ್ಲೊಚ್ ಮೆಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಏಕ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ್ ಕೃತಿ ಉದೆಂವ್ಕ್ ಸಾದ್ಯ್‌ಗೀ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸವಾಲ್ ಹಾಂಗಾ ಗರ್ಜೆಚೆಂ. ಜಶೆಂ ಏಕ್ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್, ಆಪ್ಲೆಂ ಧೋರಣ್ ಕಿತೆಂಯೀ ಆಸುಂ, ಜಾಲ್ಲೆ ಘಡಿತ್ ವಸ್ತುನಿಶ್ಟ್ ರಿತಿಂ ಪಳೆವ್ನ್ ತ್ಯಾ ಘಡಿತಾಕ್ ನೀತ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಪ್ರೇತನ್ ಕರ್ತಾನಾ ಮಾತ್ರ್ ಏಕ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ್ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ ಜಾತಾಗೀ, ತಶೆಂಚ್ ಸಾಹಿತಿನ್ ಏಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಲಿಕ್ತಾನಾ, ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಭಿತರ್ ಘುಸೊನ್ ತಾಂಚೆಬರಿ ಚಿಂತುಂಕ್, ತಾಂಚೆಬರಿ ಉಲಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕರಿಜೆ ಪಡ್ತಾ. ಹೆಂ ಕೆದಾಳಾ ಜಾಯ್ನಾ, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಪೂರ್ಣ್ ಜಾತಾ.

ಏಕ್ ದಾಕ್ಲೊ ದಿತಾಂ. ಆಲನಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣ ಹಾಚಿ ಏಕ್ ಅಪೂರ್ವ್ ಕಾದಂಬರಿ 'ಪರಸಂಗದ ಗೆಂಡೆತಿಮ್ಮ' ಹಾಂಗಾಸರ್ ಗೆಂಡಿತಿಮ್ಮ ನಾಡ್ಕಾರ್, ಅವಿದ್ಯಾವಂತ್. ಪುಣ್ ತಾಕಾ ಮೆಳ್‍ಲ್ಲಿ ಬಾಯ್ಲ್ ಆಧುನಿಕ್ – ಪೌಡರ್ ಫಾಲ್ಚಿ, ಬಾಡಿ (ಬ್ರೇಸಿಯರ್) ಫಾಲ್ಚಿ. ಆತಾಂ, ಆಲನಹಳ್ಳಿನ್ ಹೆ ಪಾತ್ರ್ ಲಿಕ್ತಾನಾ, ಗೆಂಡೆತಿಮ್ಮ ಜಾಂವ್ಕ್ ಆಸಾ, ಮರಂಕಿ (ಗೆಂಡೆತಿಮ್ಮಚಿ ಬಾಯ್ಲ್) ಜಾಂವ್ಕ್ ಆಸಾ. ಆನಿ ಆಲನಹಳ್ಳಿನ್ ಹೆಂ ಬೋವ್‍ಚ್ ನಾಜೂಕ್ ರಿತಿನ್ ಕೆಲಾಂ.

ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಎಟ್ಯೆಲಾಚ್ಯಾ 'ವೇಳ್ ಘಡಿ' ಕಾದಂಬರಿಂತ್ಲೆ ಪಾತ್ರ್ – ಲುಜೆ ಆನಿ ದುಜೆ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಎಟ್ಯೆಲ್ ಲುಜೆಬರಿ ಉಚಾಂಬಳಿಯೀ ಜಾತಾ, ದುಜೆಬರಿ ರಾಜಾಂವಿಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಶಾಂತ್‍ಯೀ ಜಾತಾ. 'ಅಮಾಸ ಎಂಬುದು ಅಮಾಸನ ಹೆಸರು' ಮ್ಹಣ್ ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ ಆಪ್ಲಿ 'ಅಮಾಸ' ಕಾಣಿ ಆರಂಬ್ ಕರ್ತಾ. ಅಮಾಸ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ನಿಮ್ನ್ ವರ್ಗಾಚ್ಯಾ ಚೆರ್ಕ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾ ಭಿತರ್ ಮಹಾದೇವ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶ ಕರ್ತಾ.

ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ವಿಮರ್ಸೊ ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ಗರ್ಜೆಚೊ?

ವಿಮರ್ಶಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಶ್ಟತಾ ಯೆತಾ ವ್ಹಯ್. ಪುಣ್ ಚಡ್ತಾವ್ ರಾಜಕೀಯ್‍ಯೀ ಘುಸ್ತಾ. ಕನ್ನಡಾಂತ್ ನವೋದಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಉದೆವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂದರ್ಬಿಂ ಲಿಕ್ಚೆ ಚಡ್ತಾವ್ ಕವಿ ಭಾಮ್ಣಾಂಚೆ ಜಾವ್ನಾಸ್‍ಲ್ಲೆ. ಕುವೆಂಪು ಎಕ್ಲೊ ಮಾತ್ರ್ ಶೂದ್ರ ಕುಳಿಯೆಚೊ. ದೆಕುನ್ ಪರೋಕ್ಷ್ ರಿತಿಂ ಕುವೆಂಪುಕ್ ಹೆ ಭಾಮುಣ್ ಕವಿ ಆನಿ ವಿಮರ್ಶಕ್ ಹಿಣ್ಸಿತಾಲೆ. ತಾಂಕಾಂ ಜವಾಬ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಬರಿ ಕುವೆಂಪುನ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಕಾವ್ಯ್ ಶೈಲೆರ್ 'ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ' ಬರಯ್ಲೆಂ. ತಾಚ್ಯಾ ಎಕಾ ಕವಿತೆಂತ್ ಕುವೆಂಪು ಆಪ್ಲ್ಯಾ ವಿಮರ್ಶಕಾಂಕ್ ಆನಿ ವಿರೋದ್ಯಾಂಕ್ ವಿಚಾರ್ತಾ: 'ನಾನೇರುವೆತ್ತರಕೆ ನೀನೇರಬಲ್ಲೆಯಾ?' ಕುವೆಂಪುನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಕಾಳಾಚ್ಯಾ ವಿಮರ್ಶಾ ರಾಜಕೀಯಾಕ್ ಹ್ಯಾ ಪರಿಂ ಜಾಪ್ ದಿಲ್ಲಿ.

ಸಬಾರ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಳಿತ್ ಆಸುನ್‍ಗೀ, ಕಳಿತ್ ನಾಸ್ತಾನಾಂಗೀ, ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ವಿಮರ್ಶಾಂನಿ ರಾಜಕೀಯ್ ಮಿಸ್ಳೊನ್ ಆಸ್ತಾ. ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಪರಿಸರಾಂತ್‍ಯೀ ಆಮಿ ರಾಜಕೀಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಮುಕ್ತಿ ಜೊಡ್ಚೆಂ ಬೋವ್ ಕಷ್ಟಾಂಚೆಂ. ತಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಯಾ ಇತರ್ ಕಲಾ ವಿಮರ್ಶಾಂತ್ ಜರ್ ರಾಜಕೀಯ್ ಮಿಸ್ಳಾತ್, ತ್ಯಾ ವಿಮರ್ಶಾಚಿ ದಿಶಾಚ್ ಚುಕ್ತಾ ಆನಿ ಬರೆಪಣಾಚ್ಯಾಕೀ ಚಡ್ ದೆಸ್ವಾಟ್ ಜಾತಾ ತೆಂ ಆಮಿ ಸಮ್ಜಾಜಯ್. ನಿಷ್ಟುರ್ ವಿಮರ್ಸೊ ಖಂಡಿತ್ ಜಾಯ್ಜಯ್. ಪುಣ್ ವಿಮರ್ಶಕಾನ್ ರಾಜಕೀಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಯಾ ರಾಜಕೀಯ್ ಲಗ್ತಿ ಧೋರಣಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಏಕ್ ವೃತ್ತಿಪರ್ ಅಂತರ್ (professional distance) ದವರ್ಚೆಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ.

ಆಯ್ಜಾ್ಯ ಸಂದರ್ಬಿಂ ವಿಮರ್ಶಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಕಿತೆಂ? ಆಯ್ಜಾ್ಯ ಆದುನಿಕ್ ಕಾಳಾರ್, ವಿಮರ್ಶಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಹರ್ ಕಾಳಾಚ್ಯಾಕೀ ಚಡಿತ್ ಆಸಾ ತೆಂ ಆಮಿ ಒಪುನ್ ಘೆಜಯ್. ಆಯ್ಚೊ ಕಾಳ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಅಂತರ್‌ಜಾಳಿಚೊ, ವಾಟ್ಸಾಪ್ ಆನಿ ಫೇಸ್ ಬುಕಾಚೊ ಕಾಳ್. ಆಜ್ ಫಟ್ ಗಜಾಲಿ ಸತ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ರಿತಿಂ ಹರ್ ಎಕಾ ಮಾದ್ಯಮಾಂತ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾವ್ನ್‌ಂಚ್ ಆಸಾತ್. ಫಟ್ ಧಾ ಪಾವ್ಟಿಂ ಉಚಾರ್ತಾನಾ ತೆಂ ಸತ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಧೋರಣ್ ಆಜ್ ದಿಸುನ್ ಯೆತಾ. ಅಯ್ಚೊ ಕಾಳ್ post truth ಕಾಳ್ ಮ್ಹಣ್ ಥೊಡೆ ವೊಲಾವ್ನ್ ಆಸಾತ್. ತಶೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಏಕ್ ವಿಷಯ್ ತಾಚ್ಯಾ ವಸ್ತುನಿಶ್ಟ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಳೆಂವ್ಚ್ಯಾಕೀ ಚಡ್, ಭೊಗ್ಣಾಂಕ್, ಸಿಂತಿಮೆಂತಾಂಕ್ ಜಾಗ್ರತ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ದಿಶೆನ್ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ಸಂಸ್ಕøತಿಚ್ ಹಿ post truth ಸಂಸ್ಕøತಿ. ಸತ್‌ಯೀ ಆಜ್ ಸಾಂದರ್ಬಿಕ್ ಶಿವಾಯ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ (absolute) ನ್ಹಂಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ರಾಜಕೀಯ್ ಮುಕೆಲ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಮಿ ಸಮ್ಜೊಂಕ್ ಸಕ್ತಾಂವ್. ವಸ್ತುನಿಶ್ಟ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಮ್ಜೊಂಚ್ಯಾಕೀ, ಅರ್ಥ್ ಕರ್ನ್ ಘೆಂವ್ಚ್ಯಾಕೀ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಕಿತೆಂ ದೃಢ್ ಭೊಗ್ತಾ ತೆಂಚ್ ಸತ್ ಮ್ಹಣ್ ಒಪುನ್ ಘೆಂವ್ಚೊ ಕಾಳ್ ಆಯ್ಚೊ. ಹಾಕಾ ಪೂರಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯ್ಚಿಂ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಮಾದ್ಯಮಾಂ ಸಮಾಜಿಕ್ ಚಡ್ ಆನಿ ಚಡ್ ಪೊಕೊಳ್ ಆನಿ ತಿತ್ಲಿಂಚ್ ಸಮಾಜ್ ವಿರೋದಿ ಮೌಲ್ಯಾಂನಿ ಭರುನ್ ಆಸಾತ್. ಅಸಲ್ಯಾ ಆಯಿನ್ನ್ ಘಡ್ಯೆ ಹರ್ಯೆಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ದೀಶ್ಟ್ ಆನಿಕೀ ಚಡಿತ್ ತೇಜ್ ಕರಿಜಯ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಪಳೆಲ್ಲೆಂ ಸಕ್ಕಡ್, ವಾಚ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಎಕಾಚ್ ಉಸ್ವಾಸಾನ್ ಒಪುನ್ ಘೆಂವ್ಚ್ಯಾಕೀ ತಜ್ವೀಜ್ ಕರಿಜಯ್ ತೆಂ ಆಯ್ಜಾ್ಯ ಸಂದರ್ಬಿಂ ಚಡಿತ್ ಫಾಯ್ದ್ಯಾಚೆಂ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಂಯ್ ಅನಿವಾರ್ಯ್‌ಯೀ ವ್ಹಯ್.

ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಬಿಂಯೀ ಅಸಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣ್ ದೀಷ್ಟ್ ನಾ ತರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪ್ರೊಪಗಾಂಡಾ ಜಾಂವ್ಚಿ ಸಾದ್ಯತಾ ಆಸಾ. ತಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಖೊಡ್ ಕಾಡ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಕಾ ವಿಮರ್ಶಾಕಾಚಿ. ದಾಕ್ಲ್ಯಾಕ್ 'ಡ ವಿಂಚಿ ಕೋಡ್' ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಡ್ಯಾನ್ ಬ್ರೌನ್ ಸಬಾರ್ ಫಟಿ ಸತಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ರಿತಿನ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ ದಿತಾ. ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪಾನ್ 'ಆವರಣ' ಕೃತಿ ಬರಯ್ತಾನಾ ತಾಕಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಕಸಲೊ? ಕಿತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ತಾಣೆಂ ಮುಸ್ಲಿಮಾಂ ವಿರೋದಿ ಕೃತಿ ಬರಯ್ಲಿ ತೆಂ ರುಜು ಕರುಂಕ್ ಅಸಾದ್ಯ್. ಪುಣ್ ತಾಚ್ಯಾ ಕೃತಿಯೆಂತ್ ತಾಣೆಂ ವಾಪಾರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಸ್ತುಚ್ಯಾ ಆದಾರಾಚೆರ್ ಆನಿ ರೂಪಾಚ್ಯಾ ಆದಾರಾಚೆರ್ ವಿಮರ್ಶಾಕಾನ್ ವಿಶ್ಲೇಶಣ್ ಕರ್ಯೆತ್. ಪುಣ್ಯಾಕ್ ಹ್ಯಾ ದೊನ್‌ಯೀ ಕೃತಿಯಾಂ ವಯ್ರ್ ವಿಮರ್ಶಾಕಾಂನಿ ನಿಶ್ಟುರ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಪಳೆವ್ಯೆತ್.

ಸಮಾರೋಪ್

ಆಕೇರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂ, ಕೊಂಕ್ಣೆಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಬಿಂ ವಿಮರ್ಶಾ ಪ್ರಬೇದ್ ಆನಿಕೀ ವಾಡಾಜೆ ಜಾಲ್ಲಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಖಂಡಿತ್ ಸಾಂಗಾಜಯ್. ವಿಮರ್ಶ್ಯೊ ಎಕಾ ರಿತಿಂ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಸಂಭ್ರಮ್‌ಯೀ ವ್ಹಯ್. ತಸಲೊ ಸಂಭ್ರಮ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ವಾಚ್ಪಿ ಭಾರಿಚ್ ಸುರಾತಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ್ ಟೀಕಾ ಕರ್ಚ್ಯಾ ತಾಳ್ಣೆ ಥಾವ್ನ್ ಆಮಿ ಪಯ್ಸ್ ಸರಾಜಯ್. ವಿನ್ಸ್ಟನ್ ಚರ್ಚಿಲ್ ಹಾಣೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಏಕ್ ಉತಾರ್ ಆಸಾ:

"Criticism may not be agreeable, but it is necessary. It fulfils the same function as pain in the human body. It calls attention to an unhealthy state of things."

(ವಿಮರ್ಶ್ಯೊ ಎಕಾ ರಿತಿಚೆಂ ಅಸಮಾಧಾನ್ ಹಾಡ್ತಾ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪುರೊ. ಪುಣ್ ಕೂಡಿಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ದೂಕಿಬರಿ, ತಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಹರ್ ಎಕಾ ಕಲೆಕ್ ಆಸಾ. ಕೂಡಿಂತ್ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಪಾಟಿಂ ಹಾಡುಂಕ್ ಕಶೆಂ ದೂಕ್ ಆದಾರ್ ಜಾತಾಗೀ, ವಿಮರ್ಶ್ಯೊ ಯಾ ಟೀಕಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ತಸಲೆಂಚ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾ.)

ಹರ್ ಎಕಾ ವಿಮರ್ಶಾಕ್ ಭಾಸ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಸಂಸ್ಕೃತೆಚೆಂ ಬರೆಂಪಣ್‌ಂಚ್ ಮಾನ್ ದಂಡ್ ಜಾಯ್ಜಯ್ ಶಿವಾಯ್ ಹೆರ್ ಕಿತೆಂಚ್ ನ್ಹಂಯ್. ತ್ಯಾ ದಿಶಿಂ ಹರ್ ವಿಮರ್ಶಾಕಾನ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಧೋರಣ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಸರ್ವ್ ವಿಮರ್ಶ್ಯಾಂಚೆಂ, ವಿಮರ್ಶಾಕಾಂಚೆಂ ಬರೆಂ ಜಾಂವ್. ❖

***

(ಹೆಂ ಲೇಕನ್, ಜೂನ್ 30, 2019 ವೆರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಕಕಾಂಚೊ ಎಕ್ತಾರ್ ಹಾಣಿಂ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಾಂತ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಉಲೊವ್ಪಾಚೊ ವಿಸ್ತೃತ್ ಭಾಗ್)

(ಲೇಕಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿ ಆನಿ ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚೊ ನಿರ್ದೇಶಕ್)

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕೇರಳಾಂತ್

– ಗೋಕುಲ್‌ದಾಸ್ ಪ್ರಭು

ಸುರ್ವಾತ್ ಆನಿ ಪಾರ್ಶ್ವಭುಂಯ್

ಕೇರಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ನಿಯಾಳ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಪದ್ಯ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಗದ್ಯ್ ಉಬ್ಜಾಲಾಂ ಅಶೆಂ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ. 1880 ಥಾವ್ನ್ 1970 ವರೆಗ್‌ಚ್ಯಾ ಕಾಳ್‌ಮಾನಾಂತ್ ಚಡಾಂತ್ ಚಡ್ ಪದ್ಯರೂಪಾಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್‌ಚ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾಲಾಂ. ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾಂತ್ ವಿರಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಕಾಂಯ್ ಲೇಖಕಾಂಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಗದ್ಯ್ ಬರಪ್ ಉಜ್ವಾಡಾ ಆಯ್ಲಾಂ ತರೀ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ 1970 ಉಪ್ರಾಂತ್‌ಚ್ ವಾಡೂನ್ ಆಯ್ಲಾಂ ಹೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್.

ಗೊಂಯ್‌ಚ್ಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಚೊ ಕಾಂಯ್ ಪ್ರಮಾಣಾನ್ ಕೇರಳಾಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜಾಚೆರ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಪಡ್ಲೊ. 1966ಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶಾ ಪ್ರಚಾರ್ ಸಭೆಚಿ ಸ್ಥಾಪನಾ ಜಾಲಿ ಆನಿ ತಿಚ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಕೇರಳಾಂತ್ ಲೊಕಾಂಚಿ ಭಾಸಿಕ್/ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್ ಚಳವಳೆಕ್ ನೆಟ್ ಆಯ್ಲೊ. 1972 ವರ್ಸಾ 'ಕೊಂಕಣ್ ಜನತಾ' ಮ್ಹಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ನೆಮಾನ್ ಯೆವ್ಪಾಕ್ ಲಾಗ್ಲೆಂ. ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮನ್ಶ್ಯಾಕ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಉಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡ್ಪಾಕ್ ಏಕ್ ನವೆಂಚ್ ವ್ಯಾಸಪೀಠ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ. 1978 ವರ್ಸಾ ಪಯ್ಲೆಚ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಶದೆಚೆಂ (ಬಾರಾವೆಂ) ಅಧಿವೇಶನ್ ಕೊಚ್ಚಿಂತ್ ಘಡ್ಲೆಂ ಆನಿ ಪಯ್ಲಿಂ ಕೆನ್ನಾಚ್ ಘಡೂಂಕ್ ನಾ ತಸೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಂಕ್ ಆಪ್ಲೆ ಭಾಶೆಂತ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್, ತಿಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಂಚೊ ದಿಶ್ಟಾವೊ ಜಾಲೊ. ತ್ಯಾ ದಿಶ್ಟಾವ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ನವೆಂ ನವೆಂ ಲೇಖಕ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಬರೊವ್ಪಾಕ್ ತಯಾರ್ ಜಾಲೆ ಆನಿ ಜೆ ಮಲಯಾಳಮ್ ಭಾಶೆಂತ್ ಬರಯ್ತಾಲೆ ತೆಂಯೀ ಕೊಂಕ್ಣಿಕಡೆನ್ ವಾಳ್ಳೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಶದೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಗೊಂಯ್ಚಿಂ ಕಾಂಯ್ ನೆಮಾಳಿಂ ಕೇರಳಾಂತ್ ಮೆಳುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲಿಂ. ಥಳಾವ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾಂಕ್/ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ/ ಲೇಖಕಾಂಚಿ ವಳಖ್ ಜಾಲಿಂ. ದೋನ್ ವರ್ಸಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಕೇರಳ್– ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಸಮ್ಮೇಳನ್ ಜಾಲೊ ಆನಿ ರೊಖ್ದೀಚ್ ಕೇರಳ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾದೆಮಿಚಿ ಸ್ಥಾಪಣೂಕ್ ಜಾಲಿ. ಕೇರಳಾಂತ್ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್, ವಾಡ್ ಆನಿ ವಿಕಾಸ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ವಯ್ರ್ ಸುಚಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಘಟಕಾಂಚೊ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ್ ವಾ ಪರೋಕ್ಷ್ ರೀತಿನ್ ವಾಂಟೊ ಆಸಾ.

ಥಳಾವ್ಯಾ ಕಥಾಕಾರಾಂಚ್ಯೊ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹಿತ್ ಕರ್ನ್ ಉಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡ್ಪಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸುರ್ವೆಕ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಜನತಾ' ಪ್ರಕಾಶನ್ ಹಾಣಿ ಕೆಲೆಂ. ತಾಂಚೆ ದೋನ್ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್ – ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥಾಷ್ಟಕ್ (1978) ಆನಿ ಕಾಣ್ಯಾಂ ಘೋಸ್ (1979). ತ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೇರಳ್–ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಕಾದೆಮಿನ್ ದೋನ್ ಸಂಗ್ರಹ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ ಕೆಲೆ – ಕಥಾ 1983–84–85 (1986) ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್

ಪಂಚಾಂಗ್ (1998). ಸಾಹಿತ್ಯದೀಪ್ತಿ (2005) ಹೊ ಬಾಯ್ಲಾಚೆ ಬರಪಾವಳಿಚೊ ಸಂಗ್ರಹ್ ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣ್ಯೈ ಹಾಣಿಂ ಸಂಕಲನ್/ಸಂಪಾದನ್ ಕರುನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಗ್ರಹಾಂನಿ 42 ಕಥಾಕಾರಾಂನಿ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ಒಟ್ಟು 51 ಕಥಾ ಆಸ್ಸಾವ್ಲ್ಯಾತ್. ತಾಂತೂಂತ್ಲ್ಯಾ ಕಾಂಯ್ ಲೇಖಕಾನಿ ಸಕಯ್ಲ್ ಸಾಂಗಿಲ್ಲೆ ಪ್ರಮಾಣ್ ಆಪ್ಲಿ ಬರಪಾವಳಿ ಪುಸ್ತಕ್ ರುಪಾನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾಂತ್.

ಕ್ರ	ಲೇಖಕ್	ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಭಾಗ್	ಉಜ್ವಾಡಾ- ಸಂ. ವ್ಹಾಚೆ ವರ್ಸ್
1.	ಸುದಾಸ್ ಶೆಣ್ಯೈ	ಎಕ್ ಸ್ವಪ್ನಾಚೊ ಅರ್ಥು	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್/ ಬಾಲ್‌ಸಾಹಿತ್ಯ	1980
2.	ಇಂದ್ರಕಾಂತ್ ಶೆಣ್ಯೈ	ಗೊಡೀ ಗೊಡೀ ಕಾಣ್ಯೊ	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್/ ಬಾಲ್‌ಸಾಹಿತ್ಯ	1981
3.	ಪ್ರೊ. ಡಿ. ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಮಲ್ಯ	ಕಾಣಿಯಾಂ ಝುಲೊ	ಅಣ್ಕಾರ್	1986
4.	ಗೋಕುಲ್‌ದಾಸ್ ಪ್ರಭು	ಪ್ರಥಿವ್ಯೆ ನಮಃ*	ನವಲಿಕಾ	1986
5.	ಗೋಕುಲ್‌ದಾಸ್ ಪ್ರಭು	ಅಂತರ್ ಆಯಾಮಿ*	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	1991
6.	ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಆರ್. ವಸಂತಮಣಿ	ಭಾಂಗಾರಾ ದಾಂತ್	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	1993
7.	ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಆರ್. ವಸಂತಮಣಿ	ನಿಮಜ್ಜನ್	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	1999
8.	ವಿ. ಕೃಷ್ಣ ವಾಧ್ಯಾರ್	ದುರ್ಪತಿ	ನವಲಿಕಾ	2002
9.	ವಿ. ಕೃಷ್ಣ ವಾಧ್ಯಾರ್	ಬಾಲು	ಕಾದಂಬರಿ/ ಬಾಲ್‌ಸಾಹಿತ್ಯ	2017
10.	ಆನಂದಿ ಮುಂಬೈ	ಅಯೋಧ್ಯಾ	ಕಾದಂಬರಿ	2008
11.	ಸೂರ್ಯಾ ಅಶೋಕ್	ಪುನರ್ಜನಿ	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	2005
12.	ಸೂರ್ಯಾ ಅಶೋಕ್	ವಿಶ್ವಾಸ್	ಕಾದಂಬರಿ	2013
13.	ಸೂರ್ಯಾ ಅಶೋಕ್	ದರ್ಪಣ್	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	2015
14.	ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್	ಕಾಣ್ಯೊ, ಫರಾ ಫರಾಚ್ಯೊ	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	2008

ಕ್ರ	ಲೇಖಕ್	ಪುಸ್ತಕಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಸಾಹಿತ್ಯ್ ವಿಭಾಗ್	ಉಜ್ವಾಡಾ-ಸಂ. ವ್ಹಾಚೆ ವರ್ಸ್
15.	ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್	ಸಪ್ತ್ ಸರಣಿ	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	2010
16.	ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್	ನವತರಂಗ್ ಘರಾಚ್ಯೊ	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	2018
17.	ವಾಸುದೇವ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಪ್ರಭು	ಕಾಳಕಾಂತು ಉಜ್ವಾಡು	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	2012
18.	ಸುಶೀಲಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ್ ಭಟ್	ಸಾಳ್‌ಗ್ರಾಮ್	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	2014
19.	ಕೆ.ಕೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ್	ಕನಿಯೊ ಪುಸ್ತಕ್	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ್	2014

*(*ಹ್ಯಾ ಲೇಖಾಂತ್ ಉಲ್ಲೆಖ್ ನಾ)*

ವಯ್ಲೆಂ ವಳೆರೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ಗಜಾಲ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ – ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಚಡ್ ಕರುನ್ ಮೊಟ್ವ್ಯೊ ಕಥಾಚ್ ದಿಸ್ತಾತ್. ಫಕತ್ ಪಾಂಚ್ ನವಲಿಕಾ/ಕಾದಂಬರಿ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ದೆಕುನ್ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ನಿಯಾಳ್ ಕರ್ತಾನಾ ಮೊಟ್ವ್ಯಾ ಕಥಾಂಚೊಚ್ ಉಲ್ಲೆಖ್ ಕರಿಜೆ ಪಡ್ಟಾ. ಹೊ ನಿಯಾಳ್ ಚಡ್ ಕರುನ್ ವಯ್ರ್ ಸುಚಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೆರ್ ಆದರುನ್ ಆಸಾ. ಪುಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನೆಮಾಳ್ಯಾಂನಿ ಉಜ್ವಾಡಾ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯೊ ಕೇರಳಾಚ್ಯೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥಾಂಯಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾಕ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾತ್.

ಕಥಾತಂತ್ರಾಚಿಂ ಘಟಕಾಂ

ಖಂಯ್ಚಿಯಿ ಕಥಾ ವಾ ಕಾದಂಬರಿ ವಾಚ್ತಾನಾ ಪಯ್ಲಿಂ ತಾಂತ್ಲಿಂ ಕಥಾಪಾತ್ರಾಂ ಆಮ್ಕಾಂ ದಿಶ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ಟಾತ್. ಹ್ಯಾ ಕಥಾಪಾತ್ರಾಂಚೊ ಎಕಾಮೆಕಾಚೊ ಸಂಬಂಧ್ ಆಸಾ. ತಿಂ ಎಕಾಮೆಕಾಂ ಕಡೆನ್ ಉಲಯ್ತಾತ್. ತಾಂಚ್ಯೊ ಕಾಂಯ್ ಕರಣ್ಯೊ ಘಡ್ಟಾತ್. ಜಾಣಾ ಜಾವ್ನ್ ವಾ ಕಳನಾಸ್ತಾನಾ ಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯೊ ಕಾಂಯ್ ಘಡ್ಣುಕೆಂತ್ ವಾಂಟೊ ಆಸ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಕಥಾಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಸಂವಾದಾವಯ್ಲ್ಯಾನ್, ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ವಿಚಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ಭಾವನೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್, ಆನಿ ಹೆರ್ ಆಂತರಿಕ್/ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ಕಾರಣಾಂಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಘಡಿಲ್ಲ್ಯಾ ಘಡ್ಣುಕೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಕಥಾ ವಾ ಕಾದಂಬರಿ ಮುಖಾರ್ ಸರ್ತಾ, ಖಾಸ್ ರೂಪ್ ಘೆತಾ. ಹ್ಯಾ ರೂಪಾಕ್ ಕಥಾನಕ್ ಮ್ಹಣ್ಟ್ಯಾ. ಕಥೆಂತ್/ಕಾದಂಬರಿಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕಾಚೆಂ ಏಕ್ ದಿಶ್ಟಿಕೊನ್ ತಸೊಚ್ ತಾಚೊ ಜಿಣೆವಿಶಿಂಚೊ ವಿಚಾರ್ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಂವ್ಯೆತ್. ದೆಕುನ್ ಕಥೆಚಿಂ/ ಕಾದಂಬರಿಚಿಂ ಸಕಯ್ಲ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆ ಪ್ರಮಾಣ್ ಘಟಕಾಂ ಆಸಾತ್ –

1. ಕಥಾನಕ್
2. ಪಾತ್ರ್ ನಿರ್ಮಾಣ್
3. ಪಾತ್ರಾಂ ಆನಿ ಕಥಾನಕ್ ಹಾಂಚೊ ಸಂಬಂಧ್
4. ಸಂವಾದ್
5. ಭಾವನಾ
6. ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಪಾರ್ಶ್ವಭುಂಯ್, ಕಾಳ್ ಆನಿ ವೇಳ್
7. ಶೈಲಿ, ಆನಿ
8. ಕಥಾ/ಕಾದಂಬರಿಕಾರಾಲೆಂ ಜೀವಿತ್ ದರ್ಶನ್

ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ನಿಯಾಳ್ ಘೆತಾನಾ ವಯ್ರ್ ಸುಚಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ನಿರ್ಣಾಯಕ್ ಘಟಕಾಂಚೊ ಆದಾರ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್. ಹ್ಯಾ ಘಟಕಾಂಕ್ ಕಥೆಚ್ಯಾ ನಿರ್ಮಾಣಾಂತ್ ವಾಂಟೊ ಆಸಾ ಇತ್ಲೆಂಚ್ ನ್ಹಯ್, ತಾಂಚ್ಯಾ ಗುಣಾಂಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಕಥಾ/ಕಾದಂಬರಿಚೊ ದರ್ಜೊ ವಾಡ್ಟಾ ವಾ ಉಣೊ ಜಾತಾ.

ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ವಿಶಯ್

ಕೇರಳಾಚ್ಯೊ ಸಬಾರ್ ಕಥಾ, ಕುಟ್ಮಾಂ ವೆವಸ್ತೆಚೆರ್ ಆದಾರಿಲ್ಲ್ಯೊ ಆಸಾತ್. ಮೋಗ್, ಲಗ್ನ್, ಮರಣ್, ಸೊರ್ಯಾಚೆಂ ವೆಸನ್, ಆರ್ಥಿಕ್ ದುಬ್ಳೆಂಪಣ್ ಆದಿಂ ಘಟಕಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಕುಟ್ಮಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ವಾ ಯೆವ್ಚೆಲೊ ಬದಲ್ ಜಾಯಿತ್ತ್ಯಾ ಕಥಾಂಚೊ ವಿಶಯ್, ಪುಣ್ ತಿತ್ಲೆಂಚ್ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಆಸಾ ಕಥಾಂತ್ಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ್ ಅಣ್ಭವ್ – ಬೆಕಾರಿಕ್ ಲಾಗುನ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಆವಾತಿಕಾಯ್, ದುಃಖ್, ಇಶ್ಟಾಂಚೊ ಆದಾರ್ ಆದಿಂ. ಬಾಯ್ಲಾಂಚೆ ಮುದ್ದೆ, ಸಮಾಜಾಂತ್ಲಿ ಡೋಂಗಿ, ಫಟಿಂಗ್‌ಪಣ್ ಆನಿ ಅನ್ಯಾಯ್, ಭೌತಿಕ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ಲೊ ಭ್ರಶ್ಟಾಚಾರ್, ಸಮಾಜ್ ಸೆವಾ ಆದಿ ವಿಶಯ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಚ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್.

'ಅಯೋಧ್ಯಾ' ಹಿಂ ಕಾದಂಬರಿ ಸಂಯುಕ್ತ್ ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಸಂಕಲ್ಪನೆಚೆರ್ ಆದಾರುನ್ ಆಸಾ ಆನಿ ತಿಂ ಚಾರ್ ಪಿಳ್ಗ್ಯಾಂಚಿ ಕಾಣಿಂ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಸುಮಿತ್ರಾಕಾಲ್ಯಾ ಲಗ್ನಾ ನಂತರ್ ತಿಚ್ಯಾ ಘೊವಾಗೆರ್ ಆಸ್ಪದೆಚಿ ವಾಂಟ್ಣಿ ಜಾತಾ ಆನಿ ತಿಚ್ಯಾ ಘರ್ಕ್ಯಾರಾಕ್ ಲ್ಹಾನ್‌ಸೊ ವಾಂಟೊಚ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಸುಮಿತ್ರಾಕ್ಕಾ ಕಾದಂಬರಿಚೆ ಕೇಂದ್ರ್‌ಸ್ಥಾನಾರ್ ರಾವೊನ್ ಮೊಗಾನ್, ಮಾಯೆನ್, ಸಮಂಜಸ್ಪಣಾನ್ ಘೊವಾಕ್, ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್, ಸುನಾಂಕ್, ನಾತ್ರಾಂಕ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಸೊಯ್ರ್ಯಾಂಕ್–ಧಾಯ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಫಾಟ್ಬಳ್ ದೀವ್ನ್ ಏಕ್ ಸಂಯುಕ್ತ್ ಕುಟುಂಬ್ ಕಶೆಂ ಉಬೆಂ ಕರ್ತಾ ಆನಿ ಸಾಂಬಾಳ್ಟಾ, ಹೊ ಕಾದಂಬರಿಚೊ ವಿಶಯ್.

'ದುರ್ಪತಿ' ಹಿಂ ನವಲಿಕಾ ಭುರ್ಗೆಪಣಾಂತ್‌ಚ್ ವಿಧವ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಎಕೆ ಬಾಯ್ಲ್ ಮನ್ಶಾಚಿ ಕಾಣಿಂ ಸಾಂಗ್ತಾ. ನವಲಿಕೆಚೊ ವಿಶಯ್ ಮ್ಹಣುನ್ ದುರ್ಪತೆಚೆಂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಣ್ ಇತ್ಲೆಚ್ ಮುಖೆಲ್ಪಣಾನ್ ತಿಚೆ ಸಂಕಟ್ ಆನಿ ಸಂಘರ್ಶ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್.

ಪುಣ್ ತಾಚೆ ಪರಸ್ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಹಿಂ ನವಲಿಕಾ ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಉಚ್ಚ್ ವರ್ಗೀಯ್, ಪರಂಪರಾವಾದಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜಾಚ್ಯಾ ಶೋಷಕ್ ಆನಿ ಕ್ರೂರ್ ಸಬಾವಾಚೆರ್ ಆನಿ ರೂಢಿಚೆರ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ಘಾಲ್ತಾ. ಪ್ರೊ. ಆರ್. ವಸಂತಮಣಿ ಹಾಂಗೆಲೆ 'ಮಣ್ಕು ಭಟ್ಮಾಮ್' ಕಥೆಂತ್‌ಯೀ ಜಾಣ್ಟೆಲ್ಯಾಚೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ಚಲಯೆ ಕಡೆನ್ ಲಗ್ನ್ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಮರಣಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಪಣಾಂತ್‌ಚ್ ತಿಚೆಂ ರಾಂಡಾವ್ಪಣ್ ಹೆ ವಿಶಯ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್.

ಭೌಶೀಕ್ ಮಳಾವಯ್ಲೊ – ಖಾಸ್ ಕರೂನ್ ಭಲಾಯ್ಕೆಚ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ಲೊ – ಭ್ರಶ್ಟಾಚಾರ್ ಹೊ 'ಬಾಲು' ನವಾಲಿಕೆಚೊ ವಿಶಯ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆಂತ್ ವಾಪರುನ್ ಉಡೊವ್ಪಾಚಿಂ ಸಿರಿಂಜಾ ನಾಶ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾನಾ, ತಿಂ ಪುಂಜಾವ್ನ್ ಗುಪಿತ್ಪಣಾನ್ ನಿತಳ್ ಕರುನ್ ಪರತ್ ವಿಕುನ್ ದುಡು ಕರ್ಚ್ಯಾಚೊ ವಾಯ್ಟ್ ದಂದೊ ಆನಿ ತಾಚೆ ವಿರುದ್ಧ್ ಬಾಳುನ್ ಆನಿ ತಾಂಚ್ಯಾ ಶಾಳೆಚ್ಯಾ ಮಾಸ್ಟರಾಂನಿ ಕೆಲ್ಲಿ ಚಳ್ವಳ್ ಹೆಂ ನವಲಿಕೆಂತ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ಎಲ್. ಮುಕುಂದ್ ಪೈ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥೆಚೊಯ್ (ಸತ್ಯಂ ಏವಂ...) ವಿಶಯ್ ಭ್ರಶ್ಟಾಚಾರ್‌ಚ್.

'ವಿಶ್ವಾಸ್' ಕಾದಂಬರಿಚೊ ವಿಶಯ್ ನವೊ ಆನಿ ಸಮಕಾಲೀನ್. ಕೊಚ್ಚಿ ಬಂದರಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ಭಾರತೀಯ್ ತಾರವಾಚೆರ್ ಸುಮಾರ್ ದಿಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸೊಮಾಲಿಯಾಚೆ ಲೂಟಾರೂ ಧುರಿ ಘಾಲುನ್ ಕಪಿತಾಂವ್ ರಾಮನಾಥ್ ಪ್ರಭುಕ್ ಆನಿ ಇತರ್ ಣವ್ ತಾರ್ವಟಿಂಕ್ ಧರುನ್ ವ್ಹರ್ತಾತ್ ಆನಿ ದುಡ್ವಾ ಖಾತಿರ್ ತಾಂಕಾ ಆಡಾವ್ನ್ ದವರ್ತಾತ್. ಲುಟಾರ್ಯಾಂಕಡೆನ್ ಝುಗಡ್ತಾನಾ ರಾಮನಾಥಾಕ್ ತಾಂಚೊ ಗುಳೊ ಲಾಗ್ಲೊ ಅಶಿಂ ಬಾತ್ಮಿ ಯೆತಾ. ಕಾಂಯ್ ಕಾಳಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೆನಿಯಾಚೆ ಸೈನಿಕ್ ವಚುನ್ ಣವ್ ತಾರ್ವಟ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಕರ್ತಾತ್, ಪುಣ್ ರಾಮನಾಥಾಚಿ ಕಾಂಯ್ ಮಾಹಿತಿ ಮೆಳನಾ. ತೊ ಗುಳೊ ಲಾಗುನ್ ಮೆಲೊ ಅಸೊ ಸಗ್ಳೊ ಸಂವ್ಸಾರ್ ನಿಷ್ಕರ್ಶ್ ಕರ್ತಾ ತರೀಯ್ ತಾಚಿ ಬಾಯ್ಲ್ ಸುಚಿತ್ರಾ ತೆಂ ಪಾತ್ಯೆನಾ. ಆಪ್ಲೊ ಘರ್ಕಾರ್ ಪರತ್ ಯೆತಲೊ ಅಶಿ ತಿಚೊ ಘಟ್ ವಿಶ್ವಾಸ್. ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ವಾಸಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ತಿಚೆ ಜಿಣೆಂತ್, ಖಾಸ್ ಕರುನ್ ತಿಜ್ಯಾ ಮನಾಚೆರ್, ಭಯಂಕರ್ ಪರಿಣಾಮ್ ಜಾತಾ ತೊ ಕಾದಂಬರಿಚೊ ವಿಶಯ್.

ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಲೇಖಕಾಂಚ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ಲಗ್ನ್, ಹಿಂ ಜಿಣೆಂತ್ಲಿ ಮಹತ್ವಾಚಿ ಘಡ್ಣುಕ್ ವಿಶಯ್ ಮ್ಹಣುನ್ ಆಯ್ಲಾ. ಪುಣ್ ಹೊ ವಿಶಯ್ ಹಾತಾಂತ್ ಘೆತಾನಾ ಲೇಖಕ್ ರೊಮಾಂಟಿಕ್ ಜಾಯ್ನಾಂತ್. ತೆಂ ವ್ಹರ್ಡಿಕೆಚೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕಡೆನ್ ಸೂಕ್ಷಿಮ್ ದಿಶ್ಟೆನ್ ನಿಯಾಳ್ತಾತ್. ದೆಕುನ್ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಂತ್ ವ್ಹರ್ಡಿಕೆಂ ಸಂದರ್ಭಾಂತ್ ವೈಯಕ್ತಿಕ್ ಜಿವಿತಾಂತ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ತಾಣ್, ಕುಟುಂಬಾಕ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ತ್ರಾಸ್, ಸಮಾಜಾಂತ್ಲ್ಯೊ ಸಮಸ್ಯಾ ಆನಿ ಸಂಘರ್ಶ್ ಪಳೊಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಪ್ರೊ. ವಸಂತಮಣಿ (ಭಾಂಗಾರಾ ದಾಂತ್) ಆನಿ ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ (ಜಾತಕ್, ಧಾಂತು ಧಾ, ಭಿತರ್ಲೆಂ ಭಾಂಗಾರ್) ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ಲಗ್ನಾ ಪಯ್ಲಿಂಚಿ ಸಯ್ರಿಕ್, ಜಾತಕ್ ಆನಿ ಚಲಿ ಪಳೊವ್ಪ್ ಹೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಚೊ ಉಲ್ಲೆಖ್ ಯೆತಾ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ್ ಭಟ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥೆಂತ್ (ಮಾಂಗಲ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ) ದುಬ್ಳೆಪಣಾಕ್ ಆನಿ ಸ್ತ್ರೀ ಧನಾಚೆ ಸಮಸ್ಯೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಏಕ್ ಚಲ್ಯೆಕ್ ಮ್ಹಾತರ್ಯಾಚಿ ದುಸ್ರಿ ಬಾಯ್ಲ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಪಡ್ಟಾ. ದೆಣ್ಯಾಚೊ ಪ್ರಶ್ನ್ ಪಯ್ಯನ್ನೂರ್ ರಮೇಶ್ ಪೈ ಬೀ ಹಾತಾಳ್ತಾ (ಚಾನ್ನಿಣೆಂ) ಸಯ್ರಿಕ್ ಜೊಡ್ಚೆ ನಿಬಾನ್ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ಪಳೆಂವ್ಕ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ದಾದ್ಲ್ಯಾಂಚಿ ಕೆ.ಎನ್. ರಮೇಶ್ ಭಟ್ ವಿಡಂಬನಾ ಕರ್ತಾ ಆನಿ ಚಲ್ಯಾಂಚಿ ಮಾನಸಿಕ್ ತಾಣ್ ದಾಖಯ್ತಾ ದಿತಾ. 'ಏಕ್ ಫೂಲ್ ಲಗೆನ್ ಕರ್ಪೊನ್ ಗೆಲೆ' ಕಥೆಂತ್ಲಿ ಚಲಿ ಸೊಬಿತ್ ದಿಸಾನಾ ಆನಿ ಗೊರಿಯಿ ನ್ಹಯ್ ದೆಕುನ್ ತಿಚೊ ಪರತ್ ಪರತ್ ತಿರಸ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಅಪಮಾನ್ ಜಾತಾ. ವ್ಹಡಿಕೆ ಹುಂಬ್ರಾರ್ ಪಾವ್ಲ್ಲಿ ತಿ ಆಪ್ಲೊ ಜೀವ್ ಘೆತಾ. ಅಶಿಚ್ ಏಕ್ ಕುರೂಪ್ ಚಲ್ಯೆಕ್ ಬಿ.ಎಸ್. ಆಶಾ ಹಿಣೆಂಯಿ ಚಿತ್ರಾಯ್ಲ್ಯಾಂ (ಜನ್ಮಾಚೆಂ ಊಣತ್ವ್). ಹ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾನ್ ಆಪ್ಣಾಲೆ ವ್ಹಡಿಕ್ ಕೆನ್ನಾಚ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಬರೆ ಭಶೆನ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆತ್ಲಾಂ ತರೀಯಿ ತಿಚೊ ಆವಯ್‌ಪಣಾಚೊ ಉತ್ಕಟ್ ಇತ್ಸಾ ದಾಖಯ್ತಾ ತಿ 'ಬಳೀಕ್' (Small pox) ಲಾಗಿಲ್ಲ್ಯಾ ಏಕ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಕ್ ಮೋಗ್ ದೀವ್ನ್ ತಾಚೊ ರೋಗ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ತಾ. ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥೆಂತ್ (ಮೋಚನ್) ವಿಮಲಾ ಹಿಂ ಏಕ್ ಶೋಷಿತ್ ಚಲಿ ವ್ಹಡಿಕೆ ಖಾತಿರ್ ತಾನೆತಾ. ಪಿ.ಎನ್. ಶಿವಾನಂದ್ ಶೆಣೈ (ಸಾನ್ ಸಾನ್ ಫೂಲ್) ಆನಿ ಶರತ್ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ (ಆವರ್ತನ್) ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಂತ್ ವ್ಹಡಿಕೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಘೊವ್ ಬಾಯ್ಲಾಂಚ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ ಯೆಂವ್ಚೊ ಸಂಘರ್ಷ ಆನಿ ತುಟ್‌ಲ್ಲೊ ಲಗ್ನಾ ಸಂಬಂಧ್ ಪಳೊಂವ್ಕ ಮೆಳ್ಟಾ.

ಅಶಿಚ್ ಏಕ್ ವಿಫಳ್ ಮೊಗಾಚಿ ಕಾಣಿ ಆರ್.ಕೆ. ಸುರೇಶ್ (ನಷ್ಟ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ) ಸಾಂಗ್ತಾ. ಹೆ ಕಥೆಂತ್ ಮೊಗ್ ಆನಿ ಮೊಗ್ಯಾ ಕಡೆನ್ ಲಗ್ನ್ ಜಾವಪ್ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಗಜಾಲಿಂ ಮದೆಂ ಆರ್ಥಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಡ್ ಯೆತಾ. ಆರ್ಥಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಕ್ ಲಾಗೂನ್‌ಚ್ ಎನ್. ಆರ್. ಮಲ್ಯಾ ಹಾಂಗೆಲೆ 'ಮೊಗ್ರೆ ಫೂಲ್' ಹೆ ಕಥೆಂತ್ಲೊ ರತ್ನಾಕರ್ ವ್ಹಡಿಕೆಚಿ ಆಶಾ ಸೊಡುನ್ ಬಸ್‌ಲ್ಲೊ ಪುಣ್ ವಸಂತಾಕ್ ಪಳಯ್ಲ್ಯಾ ಪುಡೆ ತಾಚೆಂ ಮನ್ ಬದಲ್ತಾ. ತೊ ಲಗ್ನಾಕ್ ತಯಾರ್ ಜಾತಾನಾ ತಾಚಿ ಜನ್ಮಾ ಕುಂಡಲಿಚಿ ಅಡ್ಚಣ್ ಯೆತಾ.

ಜಾತ್ ಧರ್ಮಾಚೊ ಫರಕ್ ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗುನ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾಂವ್ಚಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೊಗ್ಯಾಂಚಿ ವ್ಹಡಿಕ್ ಕರ್ಪಾಕ್ ಆಡ್ ಯೆತಾ, ಹಿ ಗಜಾಲ್ ವಾ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಪ್ರಭು (ಪೈ ಆನಿ ಪ್ರಭು) ಆನಿ ಆರ್. ಸುಭಾಷ್ಚಂದ್ರ ಪ್ರಭು (ಸ್ವಪ್ನಾ ಜೀವಿತ್) ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ದಿಶ್ಟಿ ಪಡ್ಟಾ. ಉರ್ಫಾಟೆಂ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ವಿರೊಧಾಕ್

ತೊಂಡ್ ಕರ್ನ್ ಮಿಶ್ರ್ ವಿವಾಹ್ ಜಾವ್ಯೆತಾ ಮ್ಹಣ್ಚಾಚೊ ಪುರಾವೊ ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ (ಮೆಗೆಲೆ ಚೂಕಿ) ಆನಿ ಶರತ್ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ (ಪರಕೊ) ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ಮೆಳ್ತಾ. ಹೆ ಕಥೆಂತ್ ವ್ಹರ್ಡಿಕೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಘೊವ್ ಅಪಘಾತಾಂತ್ ಮೊರ್ತಾ ತರೀಯಿ ಉಷಾ ಹೆಂ ಪಾತ್ರ್ ಸ್ವಜಾತಿಚ್ಯಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮೊಗ್ಯಾಚೊ ತಿರಸ್ಕಾರ್ ಕರ್ತಾ.

ಕಾಂಯ್ ಕಥಾಂನಿ ದುಬ್ಳೆಪಣ್, ಕುಟುಂಬಾಚೊ ವಿರೊಧ್, ಹೆರ್ ಪ್ರತಿಕೂಳ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಂಕಾ ಲಾಗುನ್ ಐನ್ ವೆಳಾರ್ ಚಲೆ ಚಲ್ಯಾಂಚೊ ಮೋಗ್ ಮೊಡ್ಟಾ, ಪುಣ್ ಕಾಂಯ್ ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಿಂ ಪರತ್ ಮೆಳ್ತಾತ್, ಮೋಗ್ ಜಾಗೊ ಜಾತಾ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಜೊಡ್ಯಾಂಚೆಂ ಲಗ್ನ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್: ಸೂರ್ಯಾ ಅಶೊಕಾಚಿ ಕಥಾ 'ಪುನರ್ಜನಿ'. ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥೆಂತ್‌ಯಿ (ತಿ ಮುಕ್ತಿ ಪಾವ್ಲಿ) ರಾಘವ್ ಆನಿ ರಮಾ ಹಾಂಚೆ ಮದೆಂ ದುಬ್ಳೆಪಣಾಚಿ ಸಮಸ್ಯಾ ಯೆತಾ ಆನಿ ಉಪಾಯ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ತಿಂ ವ್ಯಭಿಚಾರ್ ಕರ್ಚಾಕ್ ಲಾಗ್ತಾ. ಪುಣ್ ಆಖೇರ್ ರಾಘವ್ ಪಶ್ಚತ್ತಾಪ್ ಪಾವೊನ್ ತಿಕಾ ಬಾಯ್ಲ್ ಮ್ಹಣ್ ಸ್ವೀಕಾರ್ತಾ.

ಆರ್ಥಿಕ್ ದುಬ್ಳೆಪಣ್ ಆನಿ ಜಿಣೆಚೆರ್ ತಾಚೊ ಮೊಟೊ ಪ್ರಭಾವ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಕಥಾಕಾರಾಂನಿ ಬರಯ್ಲಾಂ. ಆರ್.ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ್ (ಏಕ್ ಪಿಶಾಚ್ಯೆ ಕಾಣಿ, ಉದಯಾಚೆಂ ಅಸ್ತಮನ್), ಎನ್.ಆರ್. ಮಲ್ಯಾ (ಪಾಪ್ ಪರಿಹಾರು), ಜಿ. ಮುರಳೀಧರ್ ಪೈ (ಸತ್ಯ್ ಆನಿ ಮಿಥ್ಯಾ), ಪಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಪ್ರಭು (ಭಿಕೆ ಶೀತ್), ಎ. ಸದಾನಂದ ಪೈ (ರುಚಿಕರ್ ಹಾಪ್ಪೊಳ್), ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ (ಮರಣ್) ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ದುಡ್ವಾಚ್ಯಾ ಉಣಾವಾನ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಮನಿಶ್ಪಣ್ ಹೊಗ್ಡಾಯ್ಜೆಂ ಪಡ್ಟಾ. ಆರ್ಥಿಕ್ ದುಬ್ಳೆಂಪಣ್ ಮನಿಶ್ಪಣಾಕ್ ಮಾರುನ್ ಉಡೊಂವ್ಚಿ ಏಕ್ ಭಿರಾಂಕುಳ್ ಶಕ್ತಿ ಜಾವ್ನ್ ದೊಳ್ಯಾಂ ಮುಖಾರ್ ಯೆತಾ. ತಿಂ ಶಕ್ತಿ ವೆಗ್-ವೆಗ್ಳೆ ನಮೂನೆನ್ ಪರ್ಗಟ್ತಾ ಆನಿ ಮನ್ಶ್ಯಾಚೆರ್ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರಾಂಚೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಯೆತಾ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ (ತಿ ಧನ್ಯ್ ಜಾಲಿ, ಜೀವಿತ್ ಹೆಂ ವಿರೂಪ್, ಚಾಂಗ್ ಬಲ್ಲಾವ್, ಮ್ಹಾಕಾ ಆನಿ ಕೋಣ್ ಆಧಾರ್?), ನಾರಾಯಣ ನಾಯಕ್ (ಅಂತಿಮ್ ಭೀಕ್), ಪ್ರೊ. ಆರ್. ವಸಂತಮಣಿ (ಅಮ್ಮೊಲಿ ತಾಲಿ ಮಾಳಾ) ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥಾಂನಿ ಮನ್ಶ್ಯಾಂ ಮದ್ಲೊ ಸಂಬಂಧ್ ದಳಿದ್ರ್‌ಪಣಾಚೆ ಪಾರ್ಶ್ವ್‌ಭುಂಯ್ಚೆರ್ ಘಡ್ತಾ.

ಕುಟುಂಬಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣಾಕ್ ದುಬ್ಳೆಪಣ್ ಕಶೆಂ ಬಾದತಾ, ಹೊ ಕಥಾಂಚೊ ವಿಶಯ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ದೆಖಿಕ್ ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಹಾಂಗೆಲಿ 'ಮ್ಹಾಕಾ ಆನಿ ಕೋಣ್ ಆಧಾರ್?' ಕಥಾ. ದುಬ್ಳೆಪಣ್ ವರಿಚ್ ದುಡ್ವಾಂಚೊ ಗರ್ವ್ ಆನಿ ದುರಾಗ್ರಹ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚೊ ಸಂಬಂಧ್ ಮೊಡ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ಚಾಚೆಂ ಸಬಾರ್ ಕಥಾಂನಿ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾತಾ. ಆರ್.ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ್ (ಚಿಕಲಾಂತ್ಲೊ ದೇವ್), ಎಸ್. ಪ್ರಕಾಶ್ (ಚಾರ್ ಬರಪಾಂ) ಆನಿ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ (ದೇವು-ದಾನ್, ಪಿರಡುಕೆ ಮಾಳಾ) ಗಿರೆಸ್ತ್ ಲೊಕಾಂಚೆ ವಾಯ್ಟ್ ಚಾಲಿಚೆರ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ಘಾಲ್ತಾತ್. ಸೂರ್ಯಾ ಅಶೋಕ್

ಹಾಂಗೆಲೆ (ದೇವ್‌ದೂತ್) ಕಥೆಂತ್ ಆವಯ್-ಬಾಪಯ್ಯಾ ‘ಸ್ಟೇಟಸ್’-ಗರ್ವಾಕ್ ಲಾಗೂನ್ ಪುತ್-ಸುನ್ ಪಯ್ಸ್ ವೆತಾತ್ ಪುಣ್ ಜೀವ್ ವಾಂಚೊವ್ಪಾಕ್ ಐನ್ ವೆಳಾರ್ ಸುನೆಚೊಚ್ ಆದಾರ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ಟಾ.

ಕುಟುಂಬಾಂತ್ಲ್ಯಾ ತರ್ನಾಟ್ಯಾಂ ಕಡ್ಲ್ಯಾನ್ ಮ್ಹಾತರ್‍ಯಾಂಚಿ ಉಪೆಕ್ಷಾ ಆನಿ ತಿರಸ್ಕಾರ್ ಜಾಲ್ಯಾಂಚೆಂ ಚಿತ್ರ್ಯಿ ಖೂಬ್ ಲೇಖಕಾಂಚ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ಮೆಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್: ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ (ಸ್ಮಾರಕ್, ಬ್ರಹ್ಮಗಾಂಟಿ), ಪಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಪ್ರಭು (ಭಿಕೆ ಶೀತ್), ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ (ಸಾಫಲ್ಯ್, ಆದ್ಯಚೆಂ ವೆತನ್, ಗಂಗಿ ಆಯಿ, ತಿರುಪತಿ ದೆವಾಲೊ ನಿವೆದು) ಆನಿ ಎ. ಸದಾನಂದ ಪೈ (ರುಚಿಕರ್ ಹಾಪ್ಪಳ್) ಹಾಂಗೆಲ್ಯೊ ಕಥಾ. ಹೆ ಉಪೆಕ್ಷೆಚೊ ಹುಸ್ಕೊ ವಾ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಪ್ರಭು ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ (ಕಾಳಖಿಂತು ಉಜ್ವಾಡು, ಆಯ್ಚಿ ಸೂನ್ ಘಾಯ್ಚಿ...) ಪರತ್ ಪರತ್ ದಿಸುನ್ ಯೆತಾ ತರ್ ‘ಜೀವಿತಾಚೊ ಸಾಯಾಹ್ನ’ ಕಥೆಂತ್ ಜಾಣ್ವೆಲೊ ಪಯ್ಸ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಾತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಖಾತಿರ್ ವಳ್ವಳ್ಟಾ.

ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ (ಮಾಂಗಲ್ಯ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ್, ಶುದ್ಧಿಕಲಶು), ಶಿವಾನಂದ್ ಶೆಣ್ಯೆ (ಸಾನ್ ಸಾನ್ ಫೂಲ್), ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ (ಮೋಚನ್), ಶೇಟ್ ಬಲರಾಜ್ (ಭೂಕ್ ಆನಿ ಭೀಕ್), ಕೆ.ಎನ್. ರಮೇಶ್ ಭಟ್ (ಏಕ್ ಫೂಲ್ ಲೆಗೆನ್ ಕರ್ರುನ್ ಗೆಲೆಂ), ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ (ಸ್ತ್ರೀಧನ್) ಆನಿ ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ್ ಪ್ರಭು (ಸ್ವಪ್ನಾ ಜೀವಿತ್) ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ಪುರುಷಪ್ರಧಾನ್ ಸಮಾಜಾಂತ್ ಬಾಯ್ಲಾಂಚೆರ್ ಕಸೊ ಅನ್ಯಾಯ್ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ಪಾಚಿ ದೇಖ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಶೆಂಕ್ಡ್ಯಾಂನಿ ಸಮಾಜಾಂತ್ಲೆ ಏಕ್ ಪಿಳ್ಗೆನ್ ಆನಿಯೆಕ್ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ದೀವ್ನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾಕ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲೆ ಕಾಂಯ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವಿಚಾರ್ ಆಸಾತ್, ಪಾಪ್-ಪುಣ್ಯಾಚಿ ಭಾವನಾ ಆಸಾ. ಅಸಲ್ಯಾ ವಿಚಾರಾಂಕ್ ಆನಿ ಭಾವನಾಂಕ್ ಲಾಗುನ್ ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ಮನಿಸ್ ರೂಢಿವಾದಿ ಜಾತಾತ್, ತಾಂಚೊ ವಿಚಾರ್ ಸಂಕುಚಿತ್ ಆನಿ ವಿಶ್ವಾಸ್ ಕುರ್ಡೊ ಜಾತಾ, ಹಿ ಗಜಾಲ್ ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ (ಶಾಪಾಚೆಂ ಬಿಂ), ರಾಮಚಂದ್ರ್ ಕಾಮತ್ (ಭಟ್ಪಣ್) ಆನಿ ಎನ್.ಆರ್. ಮಲ್ಲ್ಯಾ ಪಳುರ್ (ಮೊಗ್ರೆ ಫೂಲ್) ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥಾಂತ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ. ಪ್ರೊ. ಆರ್. ವಸಂತಮಣಿ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಾಂಯ್ ಕಥಾಂನಿ (ಆರಾಟ್) ಸಮಾಜಾಂತ್ಲ್ಯೊ ರೂಢಿ ಗಳುನ್ ಗೆಲ್ಯಾಚೊ ಖೇದ್ ದಿಸ್ತಾ ತರ್ ಆನಿ ಕಾಂಯ್ ಕಥಾಂನಿ (ಅಮ್ಮಾಲಿ ತಾಲಿ ಮಾಳಾ) ರಿವಾಜಾಚೊ ವಿರೊಧ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ.

ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ ‘ಚೊರು ಬುದ್ದಿ ಶಿಕ್ತಾ’ ಹೆ ಕಥೆಂತ್ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ್ ಚೊರಿಚ್ಯಾ ಮುದ್ದ್ಯಾಚೆರ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ಘಾಲ್ತಾ. ಎನ್.ಎನ್. ಆನಂದನ್‌ಯೀ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ನಿರ್ಮಾಣಾಚಿ ತಾಂಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲ್ಯಾಂಚೊ ಉಲ್ಲೆಖ್ ಕರ್ತಾ.

ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ (ಮೆಗೆಲೆ ದುಃಖ್) ಆನಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ (ತಮಸೊ

ಮಾ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಮಯ) ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ಶಿಕ್ಷಣಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಯೊಗ್ಯತಾಯ್ ಆಸೊನ್‌ಯೀ ನೌಕರಿ ಮೆಳುಂಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲಿ ನಿರ್ಶೆವಣ್ ಆನಿ ಬೆಕಾರಿಚಿ ವೆದನಾ ದಿಸ್ತಾ.

ಏಕಾಮೆಕಾಂಚಿ ಮದತ್ ಆನಿ ಸಮಾಜ್ ಸೆವಾ ಹೊ ವಿಶಯ್ ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಉಟೊನ್ ದಿಸ್ತಾ. 'ಅಯೋಧ್ಯಾ' ಕಾದಂಬರಿಂತ್ಲಿ ಜಯಂತಿ ಪಾತ್ರಾಂ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ತಾ ತೆನ್ನಾ ಏಕಾಮೆಕಾಂಚೆ ಮದತೆಕ್ ಪಾವ್ತಾತ್. 'ಬಾಲು' ನವಲಿಕೆಂತ್ಲೊ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಸಮಾಜ್ ಸೆವಕಾಚೆಂ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾ. ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ (ಶೊಡ್‌ದಿ ಮಾರ್ಲಿ) ಆನಿ ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ (ಚಾಂಗ್-ಬಲ್ಲಾವ್, ಆಶೀರ್ವಾದ್, ಚಾಂಗ್‌ಪಣ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್, ತೊ ಮುಕ್ತ್ ಜಾಲೊ, ದನ್ವರಾಚೊ ಸಯ್ರೊ, ಮಾಗೆಲ್ ಮಾಗ್ಣೆಂ) ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಕಥಾ ಪಾತ್ರಾಂಕ್ ಸಮಾಜ್ ಸೆವಾ ಪ್ರೇರಕ್ ಶಕ್ತಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ಘಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಹೊ ಮನೋಭಾವ್ ಪರತ್ ಪರತ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ. ಪುಣ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಚೆ - ಇಶ್ಟಾಂಚೆ ಲೆಗಿತ್ - ಕಾಕುಳ್ಟೆಕ್ ಯೇವ್ನ್ ದೊಳೆ ಧಾಂಪುನ್ ದುಡ್ವಾಚಿ ಮದತ್ ಕರಪ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಮೂರ್ಖ್‌ಪಣ್‌ಚ್ ಆನಿ ತಶೆಂ ಕೆಲ್ಲೆಂ ತರ್ ಮದತ್ ಕರ್ಪಿಚ್ ವಾಟೆರ್ ಪಡ್ಟಲೊ ಹೊ ವಿಶಯ್ ಪ್ರೊ. ಆರ್. ವಸಂತಮಣಿ ಹಾಂಗೆಲೆ 'ಮಾಗ್ಣೆಂ' ಕಥೆಂತ್ ಆಯ್ಲಾ.

ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಇತರ್ ವಿಶಯ್ ಅಶೆ ಆಸಾತ್: ಸೂಡ್ (ಪ್ರತಿಕಾರ್ - ಶಿವದಾಸ್ ಮಲ್ಯ), ಭುರ್ಗೆಪಣಾಚೆಂ, ಶಿಕ್ಷಣಾಚೆಂ ಆನಿ ಶಾಳೆಚೆಂ ವಾತಾವರಣ್ (ಛಲಂ: ತಾಜೆಂ ಫಲ್, ಗುಲಾಬ್ ಶೆಂವ್‌ತ್ಯಾಚೊ ಪರ್ಮಳ್ - ರಮೇಶ್ ಪೈ) ವೈಯಕ್ತಿಕ್ ಗುಣಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಂಕ್, ಕುಟುಂಬಾಂತ್ ಆನಿ ಸಮಾಜಾಂತ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಸಂಘರ್ಷ್ (ಸೊಸ್ಸೆ, ಅಲಮೇಲು, ಪರಕೊ, ರೇಣು, ಆವರ್ತನ್ - ಶರತ್ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ). ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕಾಚ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ವಿಶಯಾಂಚಿ ವಿವಿಧತಾಯ್ ಆಸಾ - ಭುರ್ಯಾಂಗ್ ಫಾರಾವನ್ ವರ್‌ಪ್ಯಾಂ ವಿಶಿಂಚೆಂ ಭಯ್ (ಸನ್ಯಾಸಿ), ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಯೆವ್ಪಿ ಸಯ್ರ್ಯಾಂಚಿ ಕಟ್ಕಟ್ (ಶೆಜಾರಚಿ ಪೈ ಮಾಯ್, ಸಯ್ರಿ) ಮನ್ಸಾತಿ ವರಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಂತಾನಾಂಕ್ ಸೊಡುನ್ ವಚ್ಪಿ ಆವಯ್ (ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ), ಗುನ್ಯಾವಾಚಿ ಭಾವನಾ (ಚೋರ್), ತರ್ಣಾಟ್ಯಾಂಚೆರ್ ಘುಂವ್ಳಿ ವಖದಾಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ (ಕಾಂಚೆಚೆಂ ರಾವ್ಳಾರ್), ಮನೊರೋಗ್ (ತೀನ್ ದೀಸ್), ವಿಕಾಸಾಚ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ ಸೈಮಾಚೊ ನಾಶ್ (ಗಾಂವ್) ರೀತ್-ರಿವಾಜಾಂಚೊ ಅಸ್ಥಿರತಾಯ್ (ಆಚಾರ್ ಆನಿ ವಿಚಾರ್) ಆದಿಂ.

ಚಡಾವತ್ ಕಥಾಂಚೊ ಸುರ್ ಗಂಭೀರ್ ಆಸಾ ಪುಣ್ ಕಾಂಯ್ ಕಥಾಕಾರ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಸಮಸ್ಯಾ ವಿನೊದಾನ್ ಹಾತಾಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ ಶರತ್ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ (ಪಾಲ್ಲಿ). ಪುಣ್ ಕೇರಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕಥಾಕಾರಾಂ ಮದೆಂ ಹಾಸ್ಯ ಕಥಾ ಬರೊವ್ಪಾಂತ್ ಜೈತಿವಂತ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಲೇಖಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಆರ್. ವಸಂತ್‌ಮಣಿ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಚಡಾವತ್ ಕಥಾಂಚೊ ಸುರ್ ವಿನೋದಾಚೊ, ಪುಣ್ ತಾಂತುತ್ತ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್

ವೆವಸ್ಥೆಚಿ ತಶೆಂಚ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ರೀತ್ ರಿವಾಜಾಂಚಿ ವಿಡಂಬನಾಯ್ ಉಟೊನ್ ದಿಸ್ತಾ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಾಂಯ್ ಕಥಾಂಚೆ action ಸ್ವಪ್ಣಾಂತ್ ಘಡ್ತಾ ಆನಿ ಹೊ ಅವಾಸ್ತವಿಕ್ ಸ್ವಭಾವ್ ಕಥೆಕ್ ಹಾಸ್ಯ ರೂಪ್ ದಿವ್ಪಾಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾತಾ. ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ಯಿ 'ಸನ್ಯಾಸಿ' ಕಥೆಂತ್‌ಯೀ ಸ್ವಪ್ಣಾಚೊ ವಾಪರ್ ಕರ್ತಾ.

ಕೆ.ಕೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ್ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಸುಮಾರ್ ಕಥಾಂನಿ ಸೈಮಾಚೆರ್ ಅವಲಂಬುನ್ ಜಿಯೆವ್ಪಿ ಕುಣಬಿ ಲೊಕಾಂಚೆ ಪಡ್‌ಬಿಂಬ್ ಆಸಾ. 'ಪಾವುಸಾ ಕಾಲ್', 'ಖಾವ್ಚಾ ಮೆಲೆ ಜಾಲಾ ಜಾಲೆ, ನಾ ಜಾಲಾರ್ ನಾ' (ಖಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಜಾಲೆಂ, ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ನಾ), 'ಉರ್ವಾ ಉದಾಕ್' ಹ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ಪಾವ್ಸಾಕ್ ಆನಿ ಹುಂವಾರಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ನುಸ್ತೆಂಮಾರುನ್ ಜಿಯೆವ್ಪಿ ಕುಣಬ್ಯಾಂಚೆ ಜಿಣೆಚೊ ತ್ರಾಸ್ ಚಿತ್ರಾಯ್ಲಾ. 'ಅಡ್ಡಾ ಮೊಡೊಣ್ ದಂಧ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ದಾಂತ್ ಕತ್ರೊತಸಿ ಖಾವ್ಯೆತ್' (ಹಾಡಾಂ ಮೊಡುನ್ ದಂಧ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ದಾಂತ್ ಕಾತರ್ತಾ ತಶೆಂ ಖಾವ್ಯೆತಾ) ಹೆ ಕಥೆಂತ್ ಕೇರಳಾಂತ್ ಪಯ್ಲೆಚ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಶೆತ್ಕಾಮತಿಚೊ ವಿಶಯ್ ಆಯ್ಲಾ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಹೆರ್ ಕಥಾಂಕ್ ಬೋಧ್ ಕಥೆಂಚೆಂ ರೂಪ್ ಆಸಾ.

ಕಥಾಬೀಜ್ ವಾಡೊವ್ನ್ ಕಥಾ ಪುಷ್ಟ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಜಾಯಿತ್ಯಾ ಕಥಾಕಾರಾಂನಿ ಕಥಾ ಬೀಜ್ ವಾಡೊಂವ್ಕ್ ವಾವ್ರ್ ಕರುಂಕ್‌ಚ್ ನಾ. ದೆಖಿಕ್: ಕೆ.ಕೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ್ ಹಾಂಗೆಲ್ಯೊ ಉವರಾ ಉದಾಕ್, ಕಿರಾತು, ಕಸೂ ಕಪೊಡ್, ಜಯ್‌ದೀಸು, ಅರೆ ಸಾನ್ನ್ ಪುತ್ತೊ ತುಂ ಕಚ್ಚೆ ಗೆಲ್ಲೊ ರೆ, ನತುರಾಂಕ್ ಉಜ್ವಾಲೊ ಪುರಸ್ಕಾರ್ – ಹ್ಯೊ ಕಥಾಂ. ಹೆರ್ ಕಾಂಯ್ ಲೇಖಕಾಂಚೆ ಕಥೆಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಆನಿ ಶೆವಟ್ ಹಾಂಚೆ ಮದೆಂ ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಕಾಂಯ್ ಘಡನಾ. ಪಾತ್ರಾಂಚಿ ವಳಕ್ ಜಾವ್ನ್ ತಿಂ ಪೂರ್ಣ್ ವಿಕಾಸ್ ಪಾಂವ್ಚೆಂ ಆದಿಂಚ್ ಕಥಾ ಸೊಂಪ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್: ಚಾರ್ ಬರ್ಸಾಂ (ಆರ್. ಪ್ರಕಾಶ್), ಮರಣ್ (ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್), ಸಂಗೂಬಾಯ್ (ಡಾ. ಗೋವಿಂದ್ ಶೆಣೈ), ಪಾಲ್ಯಾ ಉದಕ್ (ಪ್ರೇಮಾ ಭಕ್ತನ್) ನಿಧಿ ಕಲಶು ಆನಿ ಶಾಪಾಚೆಂ ಭಿಂ (ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್) ಆನಿ ದೋನ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಪ್ರೇಮಾಚಿಂ (ಎ. ಸದಾನಂದ್ ಪೈ) ಹ್ಯೊ ಕಥಾಭಾವನೆನ್ ಪೊಸುಂಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ವಿಕಸಿತ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾಂತ್. ತ್ಯೊ ಆಪರೊಸಾಚೆಂ ರೂಪ್ ಘೆತಾತ್. ಕಥಾ ಯೆವ್ಜಣೆ ಖಾತಿರ್ ಘಾವೊತಿ ಕಲ್ಪನಾ ಕರುನ್ ತ್ಯೊ ಕಥಾ ಖುಬ್ ವಾಡೊವ್ಯೆತಾಲ್ಯೊ. ಪುಣ್ ತಶೆಂ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ.

ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಲೇಖಕಾಂಚಿ ಕಲ್ಪನಾ ಬಳಾದೀಕ್ ಆಸಾ ತರಿಯೀ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಆನಿ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಹಾಂಚೊ ಸಮತೋಲ್ ಸಾಂಬಾಳುನ್ ಕಥಾ ಪೂರ್ಣ್ ಕರುಂಕ್ ನಾ. ಕಥಾಕಾರಾಲಿ ಕಲ್ಪನಾ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಸೊಡುನ್ ಪಯ್ಸ್ ಗೆಲಿ ತರ್ ಕಥೆಕ್ ವಾಸ್ತವಿಕ್ ರೂಪ್ ನಷ್ಟ್ ಜಾತಲೆಂ ಆನಿ fantacyಚೆಂ ರೂಪ್ ಯೆತಲೆ. ಪುಣ್ ತಸೊ

ಪ್ರಯೋಗ್ ಜಾತನಾ ಕಥೆಚಿ ವಿಶ್ವಸನೀಯತಾ ನಷ್ಟ್ ಜಾವ್ನೊ ನಾ ಹಾಚಿ ಖಾತ್ರಿ ಆಸೂಂಕ್ ಜಾಯ್. ಕಾಂಯ್ ಲೇಖಕಾಂನಿ ಹೆಂ ತತ್ವ್ ಲಕ್ಷಾಂತ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ ಅಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ.

ದೆಖಿಕ್: 'ಮಾಂಗಲ್ಯ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ್' ಹಿಂ ಕಥಾ. ಎಕ್ಲೊ ತರ್ನಾಟೊ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಬಾಪ್ಸುಲೆ ಧಾಕ್ಟೆ ಬಾಯ್ಲೆಕ್ ಉಕ್ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ವ್ಹರುನ್ ಬಲಾತ್ಕಾರ್ ಕರ್ತಾ ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗುನ್ ತಿ ರೊಖ್ಡಿಚ್ ಮೊರ್ತಾ. ಕೇರಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪರಂಪರಾವಾದಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜಾಂತ್ ಬಾಪ್ಸುಲೆ ಧಾಕ್ಟೆ ಬಾಯ್ಲೆಚೊ ಬಲಾತ್ಕಾರ್ ಕರ್ಚಿ ನಿಷ್ಟುರ್ ಆಸಾ ಹೆಂ ಪಾತ್ಯೆಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಪುಣ್ ತಸೊ ಎಕ್ ಬಲಾತ್ಕಾರ್ ಜಾಲೊಚ್ ತರ್ ಬತ್ತೀಸ್ ವರ್ಸಾಚಿ ಎಕ್ ಬಾಯ್ಲ್ ಮನಿಸ್, ಎಕಾಚ್ ಮನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಬಲಾತ್ಕಾರಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ರೊಖ್ಡೀಚ್ ಮೊರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ನಾ.

ಭೂಕ್ ಆನಿ ಭೀಕ್ (ಶೇಟ್ ಬಲ್‌ರಾಜ್) ಹೆಂ ಕಥೆಂತ್ ವಿಶ್ವಸನೀಯತೆಚೊ ಪ್ರಶ್ನ್ ಉಪ್ರಾಸ್ತಾ. ಕಥೆಂತ್ಲಿ ಸುಶೀಲಾ ಸಾಂಗಾತಾ – "ಫಾಲ್ಯಾರ್ ಹಾಂವ್ ಜಾಗ್ ಜಾಲಿ. ಮಂಚಾರ್ ಥಾಕುನ್ ಉಟ್ಟಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಆಂಗ್ ಸಗ್ಳೆಂಚ್ ದೂಕಿ... ಕೊಣೆ ಕೀ ಮೆಗೆಲೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯಾಕ್ ಧ್ವಂಸೂ ಕೆಲೊ" ಹ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಗೈರ್‌ಸಮಜ್ ಜಾಂವ್ಯೆತಾ – ಬಲಾತ್ಕಾರ್ ಜಾಲೊ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ತಿಕಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ದಿಸಾಚ್ ಕಳ್ಳೆಂ? ಅತ್ಯಾಚಾರ್ ಜಾತಾನಾ ಕಳನಾಸ್ಲೆಂ? ತಿಣೆಂ ವಿರೊಧ್ ಕೆಲೊ ಕಾಯ್ ನಾ? "ಕೊಣೆ ಕೀ ಮಿಗೆಲೆಂ..." ಮ್ಹಣ್ಟಾನಾ ತಿಕಾ ತ್ಯಾ ಮನ್ಯಾಚಿ ವಳಖ್ ಮೆಳುಂಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಆಸಾ. ವಳಖ್ ನಾಶಿಲ್ಲ್ಯಾ ತ್ಯಾ ನೀಚ್ ಮನ್ಯಾಲೊ ರುಮಾಲೊ ತೀನ್ ವರ್ಸಾಂಕ್ ತೀ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸಾಂಬಾಳುನ್ ದವರ್ತಾ? ಆನಿ ಆಪ್ಣಾಚೆರ್ ಅತ್ಯಾಚಾರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಮನ್ಯಾಕ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ್‌ಪಣಾನ್ ಪಳಯತಾನಾಯ್ ರೊಖಡೊಚ್ ವಳ್ಖುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ತಿಕಾ ಜಾಯ್ನಾ, ತೆನ್ನಾ ಕಥೆಂತ್ ರೂಮಾಲಾಚೊ ವಾಂಟೊ ಕಸಲೊ? ಕಥಾ ವಾಚ್ತಾನಾ ಮನಾಂತ್ ಅಸಲೆ ಖೂಬ್ ಪ್ರಶ್ನ್ ಉಬ್ಜಾತಾತ್.

'ಅಭಯದಾನ್' (ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್) ಹೆ ಕಥೆಂತ್ ಸರೊಜಾ ಹಾಂವ್‌ಪಣಾನ್ ಘೊವಾಕ್ ಸೊಡ್ನ್ ವೆತಾ, ಪುಣ್ ಎಕ್ವೀಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಿಕಾ ತಾಚೊ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಜಾತಾ, ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾಚಿ ತಿಕಾ ಓಡ್ ಯೆತಾ. ತೊ ತಿಚೊ ತಿರಸ್ಕಾರ್ ಕರ್ತಾ ತರಿಯೀ ತಿಂ ತಾಚೆ ವಿಣೆ ಜಿಯೆವ್ಚಾಚಿ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಟಾ. ತಿಕಾ ಆಪ್ಣಾವ್ಚಾಕ್ ತೊ ತಯಾರ್ ನಾ, ಪುಣ್ ವ್ಹನ್ಯೆನ್ ಸಾಂಗಾನಾ ಪುಡೆಂ ತೊ ಜಾಯ್ತ್ ಮ್ಹಣ್ಟಾ. ಪುಣ್ ವಾಚಕಾಕ್ ವಿಶ್ವಾಸ್ ಜಾಯ್ನಾ.

'ತಿ ಧನ್ಯ್ ಜಾಲಿ' (ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್) ಹೆ ಕಥೆಂತ್ ಅನಾಥಾಶ್ರಮಾಂತ್ಲೆಂ ಎಕೆ ಚಲ್ಯೆಕ್ ಬೆಂಗಳೂರ್ಲ್ಯೊ ಎಕ್ಲೊ ಸಮಾಜ್ ಸೆವಕ್ ದೊತೊರ್ ಯೇವ್ನ್ ವ್ಹರ್ಡಿಕ್ ಕರ್ತಾ. ತೆ ಚಲ್ಯೆಕ್ ವ್ಹಡ್ಲೆ ಸೌಂದರ್ಯ್, ಬುದ್ಧಿ, ಶಿಕ್ಷಣ್ ವಾ ಆನಿ ಖಂಚೆಯ್ ಅಸಾಧಾರಣ್ ಗೂಣ್ ಅಸಾ ಅಶೆಂ ಕಥಾಕಾರ್ ಸಾಂಗಾನಾ. ದೊತೊರ್ ಯೆತಾ,

ತಿಕಾ ಪಳಯ್ತಾ, ತಿಚೆ ಲಾಗಿಂ ಉಲಯ್ತಾ ಆನಿ ತಿಕಾ ವ್ಹರ್ಡಿಕ್ ಕರುನ್ ಘೆವ್ಪಾಚೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆತಾ. ಕಥೆಕ್ fantacyಚೆಂ ರೂಪ್ ಮೆಳ್ತಾ.

'ಪೈ ಆನಿ ಪ್ರಭು' (ವಾ. ಲಕ್ಷಣ್ ಪ್ರಭು) ಹಿಂ ತಶಿಂ ಏಕ್ ಹಾಸ್ಯ್ ಕಥಾ ನ್ಹಯ್. ಕಥೆಚೊ ಸ್ವಭಾವ್ ಗಂಭೀರ್. ಪಾತ್ರಾಂಚೊ ಮೋಗ್ ಆನಿ ವಿಚಾರ್ ಗಂಭೀರ್. ಕಥೆಕ್ ಏಕ್ ಹಾಸ್ಯ ರೂಪ್ ಯೆತಾ ಏಕ್ ಆಡ್ ನಾಂವಾಕ್ ಲಾಗುನ್. ನಾರಾಯಣ್ ಪೈ ನೀನಾ ಪ್ರಭುಚೊ ಮೊಗ್ ಕರ್ತಾ. ಪುಣ್ ತಿಂ ಗೊಂಯ್ಚಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಕಾ ಕಳಾನಾ. ಆನಿ ಕಳ್ತಾ ತೆನ್ನಾ ತೊ ಮೊಸ್ತು ಗೊಂದಳ್ತಾ. ಪುಣ್ ವಾಚಕ್ ಗೊಂದಳ್ನಾ. ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮನ್ಶಾಕ್ ತಾಚೆ ಉಲೊವ್ಪಾಚೆ ಶೈಲಿವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ವಳ್ಖುಂಯೆತ್. ನೀನಾ ಪ್ರಭು ಗೊಂಯ್ಚಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಚಲಿಚ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಿಚೆ ಭಾಸೆವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಕಾ ಕಳುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಆಶಿಲ್ಲೆಂ. ದುಸ್ರೆಂ, ಆನಿ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್, ಮೊಗಾಂತ್ ಪಡಿಲ್ಲ್ಯಾ ಚಲೆ-ಚಲ್ಯಾಂಕ್ ಜಾತ್ ಧರ್ಮಾಚೊ, ಭಾಸೆಚೊ, ಪ್ರದೇಶಾಚೊ – ಕಿತ್ಯಾಕ್, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಚೊ ಲೆಗಿತ್ ಪ್ರಶ್ನ್ ಜಾಯ್ನಾ, ಹೆಂ ಆಮಿಂ ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಜಿಣೆಂತ್ ಪಳಯ್ತಾತ್. ಕೇರಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜಾಂತ್ಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಲೆಗಿತ್ ಹೆರ್ ಜಾತಿಚ್ಯಾ/ಧರ್ಮಾಚ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಕಡೆನ್ ಲಗ್ನ್ ಜಾತಾತ್. ದೆಕುನ್ ನೀನಾಚೊ ಮೋಗ್ ಕರುನ್‌ಯೀ, ಆವಯ್-ಬಾಪಯ್ಚೊ ವಿರೋಧ್ ನಾಸುನ್‌ಯೀ, ವ್ಹರ್ಡಿಕೆಚ್ಯಾ ನಿರ್ಣಯಾಕಡೆನ್ ಪಾಂವ್ತಾನಾ ನಾರಾಯಣ್ ಪೈ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಘಾಟಿಂ ಸರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜಾನಾ. ನೀನಾಲೊ ಆನಿ ನಾರಾಯಣ್ ಪೈಲೊ ಮೋಗ್ ಖರ್ಯಾ ಅರ್ಥಾನ್ ಮೋಗ್ ನಾಶಿಲ್ಲೊ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ಪಡ್ತಾ.

ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಜಿಣೆಂತ್ ಅಸಲ್ಯೊ ಅತಿಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಘಡ್ಣುಕೊ ಘಡ್ನಾಂತ್ ಅಶೆಂ ನ್ಹಯ್, ಅಪ್ರೂಪ್ ಜಾವ್ನ್ ಘಡ್ತಾ. ದೆಖುನ್‌ಚ್ ಕಥಾಕಾರಾನ್ ತ್ಯಾ ಅಪ್ರೂಪ್ ಘಡ್ಣುಕಾಂಚೊ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರ್ತಾನಾ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ವಿಶ್ವಾಸ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ತಶೆಂ ಬರೊವ್ಪಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಕಾಂಯ್ ಗಜಾಲಿಂ ವಾಚ್ಪಿ ದೊಳೆ ಧಾಂಪುನ್ ಮಾನುನ್ ಘೆತ್ಲೆ. ತೆನ್ನಾ willing suspension of disbelief ಹೆಂ ತತ್ವ್ ಪ್ರಯೊಗಾಂತ್ ಯೆತಾ. ಆಧುನಿಕ್ ಕಥಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ತತ್ವಾಕ್ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಸುವಾತ್ ನಾ. ಅತಿಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಘಟಕಾಂಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕಲಾತ್ಮಕ್ ರಿತಿನ್ ವಾಪರುನ್ ಕಥೆಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ ವಾಡೊವ್ಪಾಚೊ ಬರೊವ್ಪ್ಯಾನ್ ಮುದ್ದಮ್ ವಾವ್ರ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್. 'ಅಭಯಾದಾನ್', 'ಮಾಂಗಲ್ಯ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ್', 'ತಿ ಧನ್ಯ್ ಜಾಲಿ' ಹ್ಯೊ ಕಥಾ ವಾಚ್ತಾನಾ ತಸೊ ವಾವ್ರ್ ಕರುಂಕ್ ನಾ.

'ದೋನ್ ಅಕ್ಷರ್ ಪ್ರೇಮಾಚಿ' (ಎ. ಸದಾನಂದ ಪೈ) ಹೆ ಕಥೆಂತ್ ಏಕ್ ಮ್ಹಾಂತಾರೊ ಆನಿ ಪಾರ್ವ್ಯೊ ಹಾಂಚೊ ಸಂಬಂಧ್ ಆಸಾ. ಪುಣ್ ಪಾತ್ರಾಂ ವಾಡೊವ್ನ್ ಹಾಡ್ಪಾಕ್ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲ್ಯೊ ಘಡ್ಣುಕೊ ನಾಂತ್ ದೆಕುನ್ ಕಥೆಂತ್ ಹಾಲ್‌ಚಾಲ್ ನಾ. ಕಥಾ ಫುಡೆಂ ಸರಾನಾ. ಕಥೆಂತ್ಲಿ ಭಾವನಾ ಫುಗತ್ ವೆತಾ ತಿತ್ಲಿಚ್ ತಿ ಭಿತರ್ ಪೊಕಳ್ ಜಾಯ್ತ್ ವೆತಾ. ಕಥೆಚೊ ವ್ಹಡ್ಲೊಸೊ ಪ್ರಭಾವ್

ಜಾಯ್ನಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಪ್ರಭು (ವಾಟ್ ಪವಿತ್ರ್), ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ (ದೆನ್ಪಾರಾಚೊ ಸಯ್ರೊ, ಮಾಗೆಲ್ ಮಾಗ್ಣೆ, ರಾಯು ಭುರ್ಗ್ಯಾಲೆಂ ಮದ್ಯೆಂ, ಅಪೂರ್ವ್ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾ), ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ (ಆಚಾರ್ ಆನಿ ವಿಚಾರ್) ಆನಿ ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣ್ಯೆ (ಸೊಸ್ಸೊ) ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥಾಂತ್‌ಯಿ ಅಸೊಚ್ ಏಕ್ ಅಣ್ಭವ್ ಜಾತಾ. ಹ್ಯೊ ಕಥ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ಲೇಖಕಾಂಚೆ ದೃಶ್ಟಿನ್ ಕಥಾನಕಾ ಪರಸ್ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಣ್ ಚಡ್ ಮಹತ್ವ್ ಆಸ್ಲೆಂ ಅಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ.

ಪಾತ್ರ್ ನಿರ್ಮಿತಿ

ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಕಥಾಬೀಜ್, ಕಥಾಯೆವ್ಜಣ್ ಆನಿ ಘಡ್ಣುಕೊ ಹೆಂ ಸಗ್ಳೆಂಚ್ ಏಕ್ ಮಾಧ್ಯಮ್, ಮನ್ಶಾಂಚಿ ಜೀಣ್ ಚಿತ್ರಾವ್ಪಾಚೆಂ ಏಕ್ ನಿಮಿತ್ತ್. ಕಥಾನಕಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಮುಖ್ಯ್ ಘಟಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪಾತ್ರ್‌ಚ್. ಜಿಣೆಂತ್ಲೆಂ ಮನಿಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಪಾತ್ರಾಂ ಜಾವ್ನ್ ಯೆತಾತ್. ಪಾತ್ರಾಂ ಏಕಾಮೆಕಾಂ ಕಡೆನ್ ಸಂಪರ್ಕ್ ಕರ್ತಾತ್, ಸಂಬಂಧ್ ಜೊಡ್ಟಾತ್, ಆಪ್ಲೆ ವಿಚಾರ್ ಆನಿ ಅಣ್ಭವ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕರ್ತಾತ್, ಸ್ವತಾಚ್ಯಾ ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಅಣ್ಭವಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಜಿಣಿ ಫುಡೆಂ ವರ್ತಾತ್. ದೆಕುನ್ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ಲಿಂ ಪಾತ್ರಾಂ ಆನಿ ತಾಂಚೊ ಅಣ್ಭವ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸ್ಥಾನಾರ್ ಆಸ್ತಾ.

ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ಲಿಂ ಪಾತ್ರಾಂ ಜಿತ್ಲಿಂ ಜಿವಾಳ್ ಜಾವ್ನ್ ದಿಸ್ಲಿಂ, ತಟ್‌ತಟ್ಟಿತ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಮ್ಚೆ ಮುಖಾರ್ ರಾವ್ಲಿಂ ತಿತ್ಲೆಂ ಬರೆಂ ಹೆಂ ಸಾಂಗ್ಚಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ. ಲೇಖಕಾನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಮನಿಸ್ ಸಬಾರಾಚೊ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಆನಿ ಪಾತ್ರಾಂಕಡೆನ್ ಏಕ್‌ರೂಪ್ ಜಾವ್ಪಾಚೆಂ ತಾಚೆಂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಂಚ್ ಪಾತ್ರ್ ನಿರ್ಮಿತಿ ಪಾಟ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ. ಕಥಾ ಕಾದಂಬರಿಂತ್ ಪಾತ್ರಾಂ ಜಿವಾಳ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಂಚೆಂ ಅಸ್ತಿತ್ವ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚೆರ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಘಾಲಿತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯೊ ಹೆರ್ ತ್ರುಟಿ ದಾಮುನ್ ಉರ್ತಾತ್.

ಹ್ಯಾ ನಿಯಾಳಾಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಧ್ಯ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕೇರಳಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜಾಂತ್ಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ದಿಸ್ತಾತ್. ಖರೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕೇರಳ್ಚೆ ಕಥಾ/ಕಾದಂಬರಿಕಾರ್ ಕಥಾತಂತ್ರಾಚ್ಯಾ ಆನಿ ಖಂಚ್ಯಾಯಿ ಆಂಗಾನಿ ಪಾಟಿಂ ಉರ್ಲೆ ತರಿಯೀ ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಜಿಣ್ಯೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಶಾಂಕ್ ಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ರುಪಾನ್ ಚಿತ್ರಾಂವ್ಕ್ ತೆ ಜೈತಿವಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಕೆ. ನಾರಾಯಣ್ ನಾಯಕ್ ಹಾಂಗೆಲೊ ರಂಗು, ಕಮಲಕ್ಕ, ಪಡ್ಕಳಿ ನೆಣ್ದು (ರಂಗು ಸುಂಟೊಲೊ) ಆನಿ ಜೊಗೇಶ್ (ಪಾಕ್ ಉಡ್ಲೆ), ಶೇಟ್ ಬಲರಾಜ್ ಹಾಂಗೆಲಿ ಸುಶೀಲಾ (ಭೀಕ್ ಆನಿ ಭೂಕ್) ಮುರಳೀಧರ್ ಪೈ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥೆಂತ್ಲಿ 'ಹಾಂವ್', ತಿಗೆಲೊ ಘೊವ್, ಮಾಂಯ್ ಆನಿ ನಣಂದ್ (ಸತ್ಯ್ ಆನಿ ಮಿಥ್ಯಾ), ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಪ್ರಭು ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥೆಂತ್ಲೊ (ವಾಟ್ ಪವಿತ್ರ್) ನಾಯಕ್ ಮಾಮ್ ಗೋವಿಂದ್, ಕೃಷ್ಣು, ಕೃಷ್ಣಾಲಿ ಆವ್ಸ ಆನಿ ಭಯ್ಣ್ (ಭಿಕೆ ಸೀತ್), ರಾಮಚಂದ್ರ್ ಕಾಮತ್ ಹಾಣೆಂ ಚಿತ್ರಾಯಿಲ್ಲೊ ಭಟಾಲೊ ಪುತ್

(ಭಟ್‌ಪಣ್), ವೆಂಕಟೇಶಾಲ್ಯಾ ಕಥಾಂತ್ಲೊ ಸುಬಟ್ (ಮರಣ್) ಆನಿ ಸುಧಾಕರ್ ಭಟ್ (ತಮಸೊ ಮಾ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಮಯ) ಹಿಂ ಪಾತ್ರಾಂ, ಪ್ರೇಮಾ ಭಕ್ತಾನ್ ದಾಕವ್ನ್ ದಿಂವ್ಚೊ ರಾಮು ಆನಿ ನಾರಾಯಣ ನಾಯಕ್ (ಪಾಲ್ಯಾ ಉದಾಕ್), ಎಲ್. ಮುಕುಂದ್ ಪೈ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥೆಂತ್ಲೊ (ಸತ್ಯಂ ಏವ....) ರಮೇಶ್, ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥಾಂತ್ಲೊ ಬಾಲೂ (ಬ್ರಹ್ಮಗಾಂಟ್), ಪ್ರದೀಪ್, ಸುಜಾತಾ, ಸತ್ಯಾ (ಕರ್ಮಬಂಧನ್) ಸುಮಿತ್ರಾ ಆನಿ ಭಟ್‌ಮಾಮ್ (ಮಾಂಗಲ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ) ಗೋಪಿನಾಥ ಕಾಮತ್, ತಾಜಿ ವ್ಹನಿ ಆನಿ ರಜನಿ (ಅಭಯ್ ದಾನ್) ಎನ್.ಆರ್. ಮಲ್ಲ್ಯಾ ಹಾಂಗೆಲೊ ರತ್ನಾಕರ್, ರಂಗಭಟ್ (ಮೊಗ್ರೆ ಫೂಲ್) ಆನಿ ಬಪ್ಪಿ ಮಾಮ್ (ಪಾಪ್ ಪರಿಹಾರು), ಕೆ.ಎನ್. ರಮೇಶ್ ಭಟ್ ಹಾಂಣಿ ಚಿತ್ರಾಂವ್ಚಿ ರಾಧಿಕಾ, ತಿಗೆಲೆ ಆವ್ಸ್-ಬಾಪ್ಪುಸ್ ಆನಿ ಭಯ್ಣ್ (ಏಕ್ ಫೂಲ್ ಲೆಗೆನ್ ಕರ್ಪುನ್ ಗೆಲೆ), ಬಿ.ಎಸ್. ಆಶಾ ಹಿಣೆಂ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಶೀಲಾ ಹೆಂ ಪಾತ್ರ್ (ಜನ್ಮಾಚೆ ಊಣತ್ವ್) ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಹಾಂಣಿ ದಾಕೊವ್ನ್ ದಿಂವ್ಚಿ ವಿಮಲಾ (ಮೋಚನ್), ಪಿ.ಎನ್. ಶಿವಾನಂದ್ ಶೆಣ್ಯೆ ಆನಿ ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣ್ಯೆ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥಾಂತ್ಲಿ ಪಾತ್ರಾಂ ಸಗ್ಳಿಂಚ್ ಖೂಬ್ ವಳ್ಖಿಚಿಂ ದಿಸ್ತಾತ್.

ಪುಣ್ ಲೇಖಕ್ ಪಾತ್ರ್‌ಚಿತ್ರಣಾಂತ್ ಮರ್ಯಾದಾ ಪಾಳ್ತಾತ್. ಕೇರಳ್ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜ್ ಹೆರ್ ಭಾಶಿಕಾಂ ಮದೆಂ ಭರ್ಸುನ್ ರಾವ್ಲಾ. ದಿಸ್ಪಟ್ಲ್ಯಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ ತೊ ಮಲ್ಯಾಳಿ, ತಮಿಳ್, ಕನ್ನಡ, ಗುಜರಾತಿ, ಜುದೆವ್ ಆನಿ ಆಂಗ್ಲೊ ಇಂಡಿಯನ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚಾ ಭುಜಾಂಕ್ ಭುಜ್ ತೆಂಕೊವ್ನ್ ಜಿಯೆತಾ. ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಜಾತಿಚ್ಯಾ, ಧರ್ಮಾಚ್ಯಾ, ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಕಡೆನ್ ತಾಚೊ ಸಂಬಂಧ್ ಯೆತಾ. ದೆಕುನ್ ಹಾಂಗಾಚೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾಂತ್ ಪಾರಕ್ಯ ಸಮಾಜಾಚ್ಯಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಂಚಿ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಕರ್‍ಯೆತಾ. ಪುಣ್ ಅಜಾಪ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್, ಪಿ.ಎನ್. ಶಿವಾನಂದ್ ಶೆಣ್ಯೆ, ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಆನಿ ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣ್ಯೆ ಸೊಡುನ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಲೇಖಕಾಂಲೆ ಕಥೆಂತ್ ಪರಕ್ಯಾ ಸಮಾಜಾಚಿಂ ಪಾತ್ರಾಂ ದಿಸಾನಾಂತ್. ಚಡಾಂತ್ ಚಡ್ ಕಥಾಕಾರ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಬಸ್ತಾನಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಮಾಜಾಚೆ ಅಸ್ಮಿತಾಯೆಚೆ ಪರಿಘಾಂತ್ ಭಿತರ್ ಒಡೂನ್ ರಾವ್‌ಲ್ಲೆ ದಿಸ್ತಾತ್.

'ಸಾನ್ ಸಾನ್ ಫೂಲ್' ಹೆ ಕಥೆಂತ್ ಶಿವಾನಂದ್ ಶೆಣ್ಯೆ ಜೊಸೆಫ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಲ್ಯಾಳಿ ಪಾತ್ರಾಚಿ ವಳಕ್ ಕರುನ್ ದಿತಾ. ಹೆಂ ಪಾತ್ರ್ ಕಥೆಚೆ ದೆಗೆರ್ ರಾವ್ತಾ, ಪಯ್ಸ್ ರಾವೊನ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಪರ್ಕೆಂಪಣ್ ಸಾಂಬಾಳ್ತಾ. ಪುಣ್ ಪಯ್ಸ್ ರಾವೊನ್ ಮುಖ್ಯ ಕಥಾಪಾತ್ರಾಂಚೆರ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಘಾಲುನ್ ಕಥಾಗತಿ ವೆಗ್ಳೆಚ್ ಕಡೆನ್ ಪಾಂವಯ್ತಾ. ನಿರ್ಮಲಾಕ್ ಸೊರೊ ಪಿವಂವ್ಕ್ ಲಾವ್ನ್ ತಾಚೊ ಸ್ವಭಾವ್ ಸಗ್ಳೊಚ್ ಬದಲ್ನ್ ಕಥಾನಕಾಂತ್ ವಳ್ನ್ ಹಾಡ್ಪಾಂತ್ ಜೊಸೆಫಾಚೊ ವ್ಹಡ್ಲೊ ವಾಂಟೊ ಆಸಾ. ಆನಿ ತೆ ನದ್ರೆನ್ ಪಳಯ್ತಾನಾ ಜೊಸೆಫಾಕ್ ಏಕ್ ಖಳನಾಯಕಾಚೆಂ ರೂಪ್

ಲಾಬ್ತಾ. ಹಿಂ ಗಜಾಲ್ ಕೌತೂಹಲಾಚಿ ಅನಿ ತಿಂ ಸಾಬಾವಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಘಡ್ಟಾ. ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್‌ಯಿ ಪರ್ಕ್ಯಾಂಚಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ್ ವಾ ದುಸ್ಮಾನ್ ಮ್ಹಣುನ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ ಆನಿ ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ಪರ್ಕ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್‌ಚ್ ನೀಚ್ ಕಾಮ್ ಘಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಸ್ತಾ. ಜೊಸೆಫ್‌ಯಿ ಹ್ಯಾ ತತ್ವಾಕ್ ಆಡ್ವಾದ್ ನ್ಹಯ್.

ಪುಣ್ ಸುರ್ಯಾ ಅಶೋಕ್ (ವಿಶ್ವಾಸ್) ಆನಿ ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣ್ಯೈ (ಸೊಸ್ಸೆ, ಪರ್ಕೊ, ಅಲಮೇಲು) ಹಾಂಗೆಲೆ ಪಾತ್ರ್‌ನಿರ್ಮಿತಿಂತ್ ಅಸೊ ಪಕ್ಷಪಾತ್ ದಿಸಾನಾ. ಜಾಂವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜಾಂತ್ಲೆ ಜಾಂವ್ ಪರ್ಕಿ, ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಂಚೆಂ ಸಮಾನ್ ರಿತಿನ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾಲಾ. ತಾಂಗೆಲೆ ಕಥಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮನ್ಶಾಲೆಂ ಆನಿ ಪರ್ಕ್ಯಾ ಮದೆಂ ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಜಿಣೆಂತ್ ಘಡ್ಟಾ ತಸಲೊ ಸಂಪರ್ಕ್ ಆನಿ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾತಾ. ಹೊ ಸಂಬಂಧ್ ಮೊಗಾಚೆಂ ರೂಪ್ ಘೆವ್ನ್, ವಾಡುನ್ ವ್ಹಡ್ಲಿಕೆ ಕಡೆನ್ ಲೆಗಿತ್ ಪಾವ್ತಾ (ಪರ್ಕೊ). ಅಲಮೇಲುಂತ್ ತ್ಯಾಚ್ ನಾಂವಾಚಿ ತಮಿಳ್ ಚೆಡುಂ ಮುಖ್ಯ್ ಕಥಾ ಪಾತ್ರಾಚೆ ಭಯ್ಣಿಲೆ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಯೇವ್ನ್ ರಾವ್ತಾ.

ಕಥಾಪಾತ್ರಾಂ ಲಾಗಿಚಿ ಆನಿ ವಳ್ಕಿಚಿಂ ದಿಸ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಉತ್ಕೃಶ್ಟ್ ಕಥಾ ಜಾಲಿ ಅಸೊ ಅರ್ಥ್ ನ್ಹಯ್. ಆನಿ ಉತ್ಕೃಶ್ಟ್ ಪಾತ್ರ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಆದರ್ಶ್ ಪಾತ್ರ್ ಅಶೆಂಯ್ ನ್ಹಯ್. ಮನ್ಶ್ಯಾಚ್ಯಾ ವೆಗ್-ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಭಾವನಾಂಚಿ ವ್ಯಾಪ್ತ್ ಆನಿ ಖೊಳಾಯ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕರ್‍ಪಿ ಆನಿ ಮನಿಸ್‌ಪಣಾಚೊ ಸಂಕೀರ್ಣ್ ಸ್ವಭಾವ್ ದಾಖೊವ್ಪಿ ಪಾತ್ರಾಂಚ್ ಉತ್ಕೃಶ್ಟ್, ಪಾತ್ರಾಂ ಉತ್ಕೃಶ್ಟ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಲೇಖಕಾಕ್ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಅಂತರಂಗಾಂತ್ ರಿಗೊನ್ ತಾಂಗೆಲ್ಯೊ ಭಾವನಾ ಆನಿ ವಿಚಾರ್, ತಾಂಗೆಲೊ ಮೊಗ್ ಆನಿ ಮಾಯಾ, ದುಸ್ವಾಸ್ ಆನಿ ವಿದ್ವೆಸ್, ಸುಖ್ ಆನಿ ದುಖ್, ಜಾಳ್ ಆನಿ ಕಾಂಟಾಳೊ, ಕೋಪ್ ಅನಿ ಥಂಡಾಯ್, ಅಸ್ವಸ್ಥತಾಯ್, ಸಂಘರ್ಶ್ ಆನಿ ಸಮಾಧಾನ್, ತಾಂಗೆಲೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ಅಸ್ತಿತ್ವ್ ಆಪ್ಣಾಂವ್ಚೆಂ ಪಡ್ಟಾ. ಉಣೆಚ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಸಾಂಗ್ಚೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಥಾಕಾರಾನ್ ತಾಂಚೆ ಕಡೆನ್ ಏಕ್ ರೂಪ್ ಜಾವ್ನ್ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ ಪಡ್ಟಾ. ಹೆಂ ಕಾಂಯ್ ಲೇಖಕಾಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಜಾಲಾಂ.

ಕೃಷ್ಣ ವಾಧ್ಯಾರ್ (ದುರ್ಪತಿ ಆನಿ ಬಾಲು), ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್, (ತಮಸೋ ಮಾ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಮಯ, ಪ್ರಿಯ್ ದುಖ್ ಮಿಗೆಲೆಂ ಮಾತ್ರ್, ಮರಣ್), ಶಿವಾನಂದ್ ಶೆಣ್ಯೈ (ಸಾನ್ ಸಾನ್ ಫೂಲ್), ವಿ. ಶಿವದಾಸ್ ಮಲ್ಯಾ (ಪ್ರತಿಕಾರ್), ಕೆ.ಎನ್. ರಮೇಶ್ ಭಟ್ (ಏಕ್ ಫೂಲ್ ಲಗೆನ್ ಕರ್ಪುನ್ ಗೆಲೆ), ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ (ಮೋಚನ್), ರಾಮಚಂದ್ರ ಕಾಮತ್ (ಭಟ್‌ಪಣ್), ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ (ಮಿಗೆಲೆಂ ದುಃಖ್), ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣ್ಯೈ (ರೇಣು, ಸೊಸ್ಸೆ, ಪರ್ಕೊ, ಆವರ್ತನ್, ಅಲಮೇಲು), ರಮೇಶ್ ಪೈ (ಚಾನ್ನಿಣೆಂ), ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ (ಶುದ್ಧಿ ಕಲಶು, ಪಲಾಯನ್, ಕರ್ಮಬಂಧನ್, ಅಭಯ್ ದಾನ್, ಬ್ರಹ್ಮಗಾಂಟ್), ಆರ್.ಕೆ. ಸುರೇಶ್ (ನಷ್ಟ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ್), ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ್ (ಏಕ್ ಪಿಶ್ಯಾಚ್ಯೆ ಕಾಣಿ, ಉದಯಾಚೆ ಅಸ್ತಮನ್), ಎನ್.ಆರ್. ಮಲ್ಯಾ (ಮೊಗ್ರೆ ಫೂಲ್, ಪಾಪ್ ಪರಿಹಾರು) ಹಾಂಕಾಂ

ಕಥಾ ಪಾತ್ರಾಂಕಡೆನ್ ಏಕ್‌ರೂಪ್ ಜಾವ್ನ್ ಜೀವಿತಾಂತ್ಲೆ ಸಾನ್-ವ್ಹಡ್ ಸಂಕಟ್, ಅಕಾಂತ್, ಧೊಕ್ಕೆ, ಹುಸ್ಕೆ, ಅರ್ಥ್ ಆನಿ ಅರ್ಥ್‌ಶೂನ್ಯತಾಯ್ ವಾಚಕಾ ಮುಖಾರ್ ಹಾಡ್ಪಾಂತ್ ಜೈತ್ ಮೆಳ್ಳಾ.

ಕೃಷ್ಣ ವಾಧ್ಯಾರ್, ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್, ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ ಆನಿ ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ ಹಿಂ ಕಥಾ ಪಾತ್ರಾಂಕಡೆನ್ ಇತ್ಲೆ ಏಕ್‌ರೂಪ್ ಜಾತಾತ್ ಕೀ ತಾಂಗೆಲ್ಯೊ ಕಥಾ/ ನವಲಿಕಾ/ ಕಾದಂಬರಿ ನಿವೇದನಾಚಿ ಶೈಲಿ ಸೊಡುನ್ ಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂಚ್ಯಾ/ ಅಣ್ಭವಾಚ್ಯಾ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾರ್ ಮುಖಾರ್ ಸರ್ತಾ. ಹೆ ಕಥಾಕಾರ್ ಪಾತ್ರಾಚ್ಯಾ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ರೂಪಾಕಡೆನ್ ಲಕ್ಷ್ಯ ದೀನಾಂತ್. ತಾಂಕಾಂ ತೆ ಗಜಾಲಿಚೊ ವ್ಹಡ್ಲೊಸೊ ಉಪೇಗ್ ದಿಸಾನಾ. ತೆ ಕಥಾ ಬರೊವ್ಪಾಕ್ ಸುರು ಕರ್ತಾನಾಚ್ ಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಮನಾಂತ್ ರಿಗುನ್ ಅಂತರಂಗಾಚೊ ನಿಯಾಳ್ ಘೆತಾತ್. ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಮನಾಂತ್ ಬುಡೊನ್ ಥಂಯ್ಚ್ಯಾ ಜೀವಿತ್ ನಿಯಾಳ್ಪ್ ತಾಂಗೆಲೆ ಪಾತ್ರ್ ನಿರ್ಮಿತಿಚೆಂ ಖಾಶೆಲೆಂಪಣ್. ದೆಕುನ್‌ಚ್ ಕೃಷ್ಣ ವಾಧ್ಯಾರ್ ಆನಿ ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಪಾತ್ರಾಂ ವಾಸ್ತವಿಕ್ ದಿಸ್ತಾತ್. ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈಲಿ ಆನಿ ವೆಂಕಟೇಶಾಲಿಂ ಪಾತ್ರಾಂ ಸಂಕೀರ್ಣ್ ಸ್ವಭಾವಾಚಿಂ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ಶಿವಾನಂದ್ ಮಲ್ಯಾ, ಎನ್.ಆರ್. ಮಲ್ಯಾ ಆನಿ ಮುರಳೀಧರ್ ಪೈ ಹ್ಯಾಚ್ ಪಂಗಡಾಂತ್ ಆಸ್ಪಾವ್ತಾತ್. ಪುಣ್ ಹೆ ಲೇಖಕ್ ಪಾತ್ರಾಂಚೆ ಮನಾಂತ್ ರಿಗ್ತಾನಾ ತಾಂಚಿ ಭಾಯ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಸರ್ನಾಂತ್.

ರಮೇಶ್ ಪೈ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಕಾಮತ್, ಬಿ.ಎಸ್. ಆಶಾ, ಕೆ.ಎನ್. ರಮೇಶ್ ಭಟ್, ಶಿವಾನಂದ ಶೆಣೈ, ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಚಂದ್ರನ್, ವಾ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ಪ್ರಭು, ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ್, ಆನಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಪ್ರಭು ಕಥಾ ಪಾತ್ರಾಂಕ್ ಚಿತ್ರಾಯ್ತಾತ್. ಆನಿ ಮಾಗಿರ್ ಕಥೆಕ್ ಚಾಲನಾ ಮೆಳ್ತಾನಾ ಕಥಾಕಾರ್ ಪಾಟಿಂ ಸರ್ತಾತ್, ಪಾತ್ರಾಂ ಜಿವಾಳ್ ಜಾತಾತ್, ಕಥಾ ಮುಖಾರ್ ಪಾವ್ತಾ.

ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಪಾತ್ರ್ ನಿರ್ಮಿತಿಚಿ ಶೈಲಿ ವೆಗ್ಳಿ. ಲೇಖಿಕಾ ಪಾತ್ರಾಂಚೊ ವಿವರಣ್ ಕರ್ತಾ ತೆನ್ನಾ ತಿಂ ನಿಶ್ಚಲ್, ನಿರ್ಜೀವ್ ಚಿತ್ರಾಂ ಜಾವ್ನ್ ರಾವ್ತಾತ್. ಆಮ್ಕಾಂ ತಿಂ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾನ್ ದಿಸ್ತಾತ್, ಪುಣ್ ತ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಂಚೆ ಮನೋವೃತ್ತಿಚೊ ದಿಶ್ಟಾವೊ ಮೆಳಾನಾ. ಪುಣ್ ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ಹಿ ಲೇಖಿಕಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಂ ಕಡೆನ್ ಏಕ್‌ರೂಪ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಮನೊಧರ್ಮಾಚೆರ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ಘಾಲ್ತಾ. ಅಭಯ್ ದಾನಾಂತ್ಲೊ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಆನಿ ಶುದ್ಧಿಕಲಶಾಂತ್ಲೊ ಬಾಲು ಭಾವನೆಚ್ಯಾ ತಣಾವಾನ್ ಅಪ್ಣಾಕ್‌ಚ್ ವಿಸರುನ್ ಉಲಯ್ತಾತ್ ತೆನ್ನಾ ರೊಖಡೆಚ್ ಜಿವಾಳ್, ಸಕ್ರಿಯ್ ಆನಿ ಬಳಾದಿಕ್ ಜಾವ್ನ್, ವಾಡೊನ್ ಯೆತಾತ್.

ಪ್ರೊ. ಆರ್. ವಸಂತಮಣಿ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಕಥಾಂನಿ ಆಮ್ಕಾಂ ವಿಶಯಾವರಸ್ ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರಾಂಚ್ ದಿಸ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್: ಮೊಡೆಂ ಮರ್ತೊ, ಬಡ್ಕಾ ಕೆರಿ ದ್ರುಪದಕ್ಕಾ, ಖಬರೆ ಮಾಮ್ ಆನಿ ಧೊಲ್ಲಕಾರ್ ವಿಟ್ಟುಮಾಮ್ ಹ್ಯಾ ಕಥಾಂತ್ಲಿ, ತ್ಯಾಚ್ ನಾಂವಾಂಚಿ ಪಾತ್ರಾಂ. ಖಬರೆ ಮಾಮ್ ಹೆಂ ಪಾತ್ರ್ ತರ್ ಸಬಾರ್

ಕಥಾಂನಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾ ಮುಖಾರ್ ಯೆತಾ. ಪ್ರೊ. ವಸಂತಮಣಿ ಹರ್ ಎಕಾ ಪಾತ್ರಾಕ್ ಖಾಶೆಲೆಂ ವ್ಯಕ್ತಿಮಹತ್ವ್ ದಿವ್ಪಾಕ್ ಜೈತಿವಂತ್ ಜಾಲಾ.

ಏಕ್ ಗಜಾಲ್ - ಕೃಷ್ಣ ವಾಧ್ಯಾರ್, ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್, ಪ್ರೊ. ವಸಂತಮಣಿ, ಕೆ.ಎನ್. ರಮೇಶ್ ಭಟ್ ಆನಿ ಶೇಟ್ ಬಲರಾಜ್ ಹಾಂಕಾಂ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಹೆರ್ ಲೆಖಕಾಂಚಿ ಪಾತ್ರಾಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಭಾವನಾ ಸಂಯಮಾಂತ್ ದವರ್ತಾತ್. ಅಯೋಧ್ಯಾ ಕಾದಂಬರಿಂತ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಯಮಾಚಿ ಮಹತ್ವಾಚಿ ದೇಖ್ ಮೆಳ್ಟಾ. ಹೆರ್ ಲೇಖಕಾಂಚ್ಯಾ ಕಥಾಂತ್‌ಯಿ ಆಪ್-ನಿಯಂತ್ರಣಾಚೊ ಗುಣ್ ದಿಶ್ಟಿ ಪಡ್ಟಾ. ಬೆಕಾರ್ ತರ್ಣಾಟೊ ನಿರ್ಶೆತಾ (ಮಿಗೆಲೆಂ ದುಖ್) ಆನಿ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೆಂ ಪ್ರಮಾಣ್‌ಪತ್ರ್ ಲಾಸುನ್ ಉಡಯ್ತಾಯ್ ಬಿ (ತಮಸೊ ಮಾ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಮಯ). ಮೊಗಾಂತ್ ಫಟ್ವಲ್ಲಿ ಚಲಿ (ಕರ್ಮಬಂಧನ್), ಮೋಗ್ ಸಫಳ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲೆ ಚಲೆ-ಚಲಿಯೊ (ನಷ್ಟ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ್), ಪೈ ಆನಿ ಪ್ರಭು, ಸ್ವಪ್ನ್ ಜೀವಿತ್, ಪರ್ಕೊ), ಅತ್ಯಾಚಾರಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ವ್ಯಭಿಚಾರಾಂತ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲಿ ಚಲಿ (ಭೂಕ್ ಆನಿ ಭೀಕ್) ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಕಾರಣಾಂಕ್ ಲಾಗುನ್ ಶಿಕ್ಷಣಾಚಿ ಆಶಾ ಸೊಡುನ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಭುರ್ಗೊ (ಭಟ್‌ಪಣ್) ಪರ್ದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕಾಮಾಖಾತಿರ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರೊನ್ ಫಟ್ವೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ತರ್ಣಾಟೊ (ಚಾರ್ ಬರಪಾಂ), ಹಿಂ ಸಗ್ಳಿಂ ಪಾತ್ರಾಂ ಆಪ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ದಾಮುನ್ ದವರ್ತಾತ್. ತಾಂಚಿ ನಿರ್ಶೆವ್ಣಿ, ವ್ಯಥಾ ಆನಿ ನಿಸ್ಸಹಾಯತಾ ವಾಡನಾ, ವಾಡುನ್ ತಾಂಕಾ ಅಹ್ವಾನಾಕ್ ತೋಂಡ್ ಕರ್ಪಾಕ್ ಲಾಯ್ನಾ. ಕಾಂಯ್ ಜಾಣಾಂಚೆಂ ದುಖ್ ಇತ್ಲೆಂ ಚಡ್ ಜಾತಾ, ತೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಆಪ್ನುನ್ ವೆತಾ, ಪುಣ್ ಪಾತ್ರಾಂ ವಿಚಾರಾಂಚೆ ಆನಿ ಭಾವನಾಂಚೆ ಸೀಮೆ ಭಾಯ್ರ್ ವಚನಾಂತ್. ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣ್ಯೈ ಹಾಂಗೆಲೆಂ ಏಕ್ ಪಾತ್ರ್ (ಆವರ್ತನ್) ಜೀವ್ ಘೆವ್ಪಾಚೊ ನಿರ್ಧಾರ್ ಕರ್ತಾ, ಪುಣ್ ತೊ ಪ್ರಯೋಗಾಂತ್ ಹಾಡಿನಾ. ಬೆಕಾರ್ ಮನಿಸ್ ನಿರ್ಶೆತಾ, ಪುಣ್ ವಿದ್ರೋಹಿ ಜಾಯ್ನಾ. ಸಮಾಜಾ ಆಡ್ ಕೆನ್ನಾ ಕ್ರೋಧ್ ಜಾಗೊ ಜಾತಾ ಪುಣ್ ಕ್ರೋಧಿಕ್ ಲಾಗುನ್ ಫುಡ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಜಾಯ್ನಾ.

ಭೋವ್ ವಿರಳ್ ಜಾವ್ನ್ ದಳಿದ್ರ್‌ಪಣಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ವಯ್ರ್ ಯೆವ್ಪಾ ಖಾತಿರ್ ಕಾಂಯ್ ಜಾಣ್ ವಾಯ್ಟ್ ಚಾಲಿಕ್ ಲಾಗ್ತಾತ್. ದೆಕಿಕ್: ಶುದ್ಧಿ ಕಲಶಾಂತ್ಲಿ ಆನಿ ಭೂಕ್ ಆನಿ ಭೀಕ್ ಕಥೆಂತ್ಲಿ ವೇಶ್ಯಾ, ಪಾಕ್ ಉಡ್ಲೆಂ ಕಥೆಂತ್ಲೊ ಸ್ಮಗ್ಲರ್ ಜೋಗೇಶ್. ಕೆ.ಎನ್. ರಮೇಶ್ ಭಟ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥೆಂತ್ಲಿ (ಏಕ್ ಫೂಲ್ ಲೆಗೀನ್ ಕರ್ಪುನ್ ಗೆಲೆ) ರಾಧಿಕಾ ಇತ್ಲಿ ನಿರ್ಶೆತಾ, ತಿಚೆಂ ಮನ್ ಮೊಡ್ತಾ ಕಿ ಮರಣ್ ಶಿವಾಯ್ ತಿಕಾ ದುಸ್ರಿ ವಾಟ್ ದಿಸಾನಾ. ಆನಿ ತಿಂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಚೊ ಉಪಾಯ್ ಘೆತಾಂ ಬೀ.

ಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯೊ ಭಾವನಾ ಪೂರ್ಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಪರ್ಗಟಾಂವ್ಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ್ ದಿತಾ ಫಕತ್ ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್. ಶುದ್ಧಿ ಕಲಶಾಂತ್ಲೊ ನನ್ನೂ ಜೀವಿತ್‌ಭರ್ ದಾಮುನ್ ದರ್‌ಲ್ಲೊ ರಾಗ್ ಪರ್ಗಟಾಯ್ತಾ ಆನಿ ಸಮಾಜಾಕ್ ನ್ಯಾಯ್ ಕರ್ತಾ. ತೊ ಇತ್ಲೊ

ವಿದ್ರೋಹಿ ಜಾಲಾ ಕಿ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಆವ್ಸುಕ್ ಅಭಯ್ ದಿಲ್ಲೆ ವೇಶ್ಯೆಲೆ ಚಲ್ಯೆಕ್ ವ್ಹಡಿರ್ಕ್ ಕರುನ್ ಘೆವ್ಪಾಕ್ ಲೆಗಿತ್ ತಯಾರ್ ಜಾತಾ. 'ಮಾಂಗಲ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ' ಹೆಂ ಕಥೆಂತ್ ಭಟ್‌ಮಾಮಾಲ್ಯಾ ಪುತಾಚೆಂ ನಿಶ್ಟುರ್‌ಪಣ್ ಆನಿ ಲೈಂಗಿಕ್ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ಲಿ ಬಳಾದೀಕ್ ಆಸಾ ಕಿ ತೊ ಬಾಪ್ಸುಲೆ ಧಾಕ್ಟೆ ಬಾಯ್ಲೆಚೊ ಬಲಾತ್ಕಾರ್ ಕರ್ತಾ. 'ಅಭಯ್ ದಾನಾ'ಂತ್ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಸೊಡ್ನ್ ಗೆಲ್ಲೆ ಬಾಯ್ಲೆಕ್ ಮುಖಾರ್ ಪಳೊವ್ನ್ ಇತ್ಲೊ ಖುಬಳ್ತಾ, ತೊ ಸುಣ್ಯಾವರಿ ತಿಕಾ ಆಂಬುಡ್ತಾ. ಪಲಾಯನಾಂತ್ ರಮ್ಮಯ್ಯಮಾಮ್ ಪುತಾಂಲಿ ಆನಿ ಸುನಾಂಲಿ ಉಪೇಕ್ಷಾ ಸಮ್ಜೊನ್ ಆಪ್ಣಾಚ್ ಪಾಂಯಾರ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾವ್ಪಾಚೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆವ್ನ್ ಪುತಾಲೆಂ ಘರ್ ಸೊಡ್ನ್ ವೆತಾ.

'ವಿಶ್ವಾಸ್' ಕಾದಂಬರಿಂತ್ ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕಾನ್ 'ಸುಚಿತ್ರಾ' ಹೆಂ ಪಾತ್ರ್ ತಿಚ್ಯಾ ವಿಚಾರಾಂಚ್ಯಾ ಆನಿ ಭಾವನಾಂಚ್ಯಾ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾರ್ ಬರೆ ರಿತಿನ್ ವಾಡೊವ್ನ್ ಹಾಡ್ಲಾಂ. ಘೊವಾಕ್ ಬಂದಿ ಕರುನ್ ದವರ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಯ್ಕುನ್ ಹ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಚೆರ್ ಧಸ್ಕೊ ಜಾತಾ ಆನಿ ತಿಚೊ ಮಾನಸಿಕ್ ತೊಲ್ ಚುಕ್ತಾ, ತಿಚೆಂ ಮನ್ ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಆನಿ ಭ್ರಮಿಶ್ಟ್ ಅಶಿಂ ದೋನ್ ಸ್ಥಿತಿಂನಿ ಭರಕಟ್ತಾ, ತಿಜೊ ಘೊವ್ ಖಂಚ್ಯಾನ್ ಘರಾ ಪರತ್ ಯೇವ್ನ್‌ಯಿ ದುಸ್ರ್ಯಾ ದಿಸಾ ತಿಚೆಂ ಮನ್ ಗೊಂದಳ್ತಾ, ಹೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ಲೇಖಿಕಾನ್ ಖಾತ್ರಿ ಜಾಯ್ತ್ ತಶಿಂ ಚಿತ್ರಾಯ್ಲಾಂ.

ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಕಥಾಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಂತ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಪಾತ್ರಾಂ ಪರಸ್ ಲೇಖಕ್‌ಚ್ ಸಕ್ರಿಯ್ ಜಾವ್ನ್ ದಿಸ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಲೇಖಕಾಂನಿ ಪಾತ್ರಾಂಕ್ ಬರ್ಯಾನ್ ಪೊಸುಂಕ್ ನಾ. ತ್ಯಾ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಂಕ್ ಲೇಖಕಾಚ್ಯಾ ನಿವೇದನಾಚೆರ್ ತೆಂಕುನ್ ರಾವಜೆಂ ಪಡ್ತಾ. ಆನಿ ಲೇಖಕಾಚ್ಯಾ ನಿವೆದನಾಚೊ ಆದಾರ್ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ತಿಂ ಪಡ್ತಾತ್. 'ಅಯೋಧ್ಯಾ' ಕಾದಂಬರಿಂತ್ಲಿ ಚಡ್ ಉಣೆಂ ಸಗ್ಳಿಂ ಪಾತ್ರಾಂ ಹ್ಯಾಚ್ ತರಾಚಿಂ. ಸಗ್ಳಿಂ ಪಾತ್ರಾಂ ಸುಮಿತ್ರಾಕ್ಕಾಚೆ ಭೊಂವ್ತಣಿ ಘುಂವ್ಚಿಂ ಉಪಗ್ರಹಾಂ ತಶಿಂ ದಿಸ್ತಾತ್. ಸುಮಿತ್ರಕ್ಕಾಲೊ ಘೊವ್, ತಿಗೆಲೆ ಪುತ್, ಸುನೊ, ನಾತ್ರಾಂ ಅಶಿಂ ತಾಂಚೆಂ ಅಸ್ತಿತ್ವ್ ಆಸಾ. ತಾಂಚಿಂ ಆಪ್ಲಿಂ ನಾಂವಾಂಯಿ ಆಸಾತ್. ಪುಣ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಪಾತ್ರಾಕ್ ಲೇಖಿಕಾನ್ ದೈಹಿಕ್, ಮಾನಸಿಕ್, ಬೌದ್ಧಿಕ್ ಆನಿ ಭಾವನಾಂಚಿ ವಳಖ್ ದೀಂವ್ಕ್ ನಾ, ಸ್ವತಂತ್ರ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ್ ದೀಂವ್ಕ್ ನಾ. ದೆಕುನ್‌ಂಚ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂಚೆ ವಿಚಾರ್, ಭಾವನಾ, ತತ್ವಾಂ ಏಕ್‌ಸಾರ್ಕಿಂ. ದುಬ್ಳ್ಯಾ ಕಥಾನಕಾ ಭಾಯ್ರ್ ಹ್ಯಾ ಏಕ್‌ಸಾರ್ಕ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಂಕ್ ಲಾಗುನ್‌ಯಿ ಹಿಂ ಕಾದಂಬರಿ ನಿರ್ಜೀವ್ ಜಾಲ್ಯಾ.

ಎ. ಸದಾನಂದ ಪೈ ಹಾಂಗೆಲಿ ಕಥಾ (ದೋನ್ ಅಕ್ಷರಾ ಪ್ರೇಮಾಚಿ) ಖಂಚ್ಯಾ ಅರ್ಥಾನ್ ಏಕ್ ಭಾವ್ ಕಥಾ? ಕಥೆಚೊ ವಿಶಯ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಗಿರಿ ಆನಿ ತಾಗೆಲೊ ಪಾರ್ವ್ಯಾಂಚೊ ಮೋಗ್. ಕಥಾಕಾರ್ ತ್ಯಾ ಮೊಗಾ ಪಾಸತ್ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಪುಣ್ ಗಿರಿಲ್ಯಾ ಮನಾಂತ್ ದೆವೊನ್ ತ್ಯಾ ಮೊಗಾಚಿ ದಿಶ್ಟಿ ಘೆಂವ್ಕ್ ಆಮ್ಕಾ ಸೊಡಿನಾ. ಗಿರಿ

ಏಕ್ ಸಾಪ್ಳಿ ಜಾವ್ನ್ ದಿಸ್ತಾ ಶಿವಾಯ್ ಮನಿಶ್ಪಣಾಚ್ಯೊ ಭಾವನಾ ಆನಿ ವಿಚಾರ್ ಘೇವ್ನ್ ಯೇನಾ.

ಜಿ. ಮುರಳೀಧರ್ ಪೈ, ಪಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಪ್ರಭು ಆನಿ ಪಿ.ಎ. ಶ್ರೀಧರ್ ಕಾಮತ್ ಪಾತ್ರ್ ನಿರ್ಮಿತಿಚಿ ತಾಂಕ್ ಆಸೊನ್‌ಯೀ ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ಪಾತ್ರಾಂಚೆ ಆನಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚೆಂ ಮದೆಂ ಯೇವ್ನ್ ರಾವ್ತಾತ್. ಆರ್. ಸುಭಾಷ್ಚಂದ್ರ ಪ್ರಭುಯೀ ಹ್ಯಾಚ್ ಪಂಗ್ಡಾಂತ್ ಆಸ್ಪಾವ್ತಾ.

ಆನಿ ಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಚಿತ್ರೀಕರಣಾಂತ್ ಮನಿಸ್ ಸ್ವಭಾವಾಚಿ ವ್ಯಾಪ್ತ್ ಆನಿ ಖೊಳಾಯ್ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ದಿಸಾನಾ. ಚಡಾಂತ್ ಚಡ್ ಪಾತ್ರಾಂಚಿ ಪಾರ್ಶ್ವಭುಂಯ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ದುಬ್ಳೆಪಣಾಚಿ. ಆರ್ಥಿಕ್ ದಿಶ್ಟಿನ್ ತಿಂ ದುಬ್ಳಿಂ ನ್ಹಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪಾತ್ರ್ ನಿರ್ಮಾಣಾಚೆ ದಿಶ್ಟಿನ್ ದುಬ್ಳಿಂಚ್. ತಿಂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಡ್ ಉಬಿ ಜಾಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲೆಂ ಬಳ್ ಆನಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ದಾಖಯ್ನಾಂತ್. ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಥಾಂಚಿಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಪಾತ್ರಾಂ ಹ್ಯಾ ಸ್ವಭಾವಾಂಚಿ. 'ಭಟ್‌ಪಣಾ'ಂತ್ಲೊ ನಾರಾಯಣ್, 'ಸತ್ಯಂ ಏವಂ...' ಕಥೆಂತ್ಲೊ ರಮೇಶ್, 'ಪೈ ಆನಿ ಪ್ರಭು' ಕಥೆಂತ್ಲೊ ನಾರಾಯಣ್ ಪೈ, 'ರಂಗು ಸುಂಟೊಲೊ' ಕಥೆಂತ್ಲೊ ರಂಗು, 'ಅಂತಿಮ್ ಭೀಕ್' ಕಥೆಂತ್ಲೊ ಸಾನು, ಸಾನಿ ಆನಿ ಮನೋಜ್, 'ತಮಸೋ ಮಾ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಮಯ' ಕಥೆಂತ್ಲೊ ಸುಧಾಕರ್ ಭಟ್, 'ಜನ್ಮಾಚೆ ಉಣವ್ಪ್' ಕಥೆಂತ್ಲಿ ಶೀಲಾ, 'ನಶ್ಟ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ' ಆನಿ 'ಉದಯಾಚೆಂ ಅಸ್ತಮನ್' ಕಥಾಂತ್ಲೊ 'ಹಾಂವ್', 'ಭಿಕೆ ಶೀತ್' ಕಥೆಂತ್ಲೊ ಗೋವಿಂದ್ ಆನಿ 'ಮೆಗೆಲೆಂ ದುಖ್' ಹಾಂತ್ಲೊ ರಾಜಾ ಆನಿ ತಾಂಗೆಲಿಂ ಆವ್ಸ–ಬಾಪುಸ್ ತಕ್ಲೆರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಚೆಂ ವಜನ್ ಘೆವ್ನ್‌ಯಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಬಸ್ತಾತ್. ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ ಹಾಂಗೆಲೆ 'ಆವರ್ತನ್' ಕಥೆಂತ್ಲೊ ರಾಮ್ ಜೀವಿತಾಂತ್ ಮಸ್ತ್ ಹಾರ್ ಖಾವ್ನ್ ಆತ್ಮಾಹುತಿಚೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಘೆತಾ ಪುಣ್ ತಾಕಾ ತೊ ನಿರ್ಣಯ್ ಲೆಗಿತ್ ಪ್ರಯೊಗಾಂತ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.

ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಪಾತ್ರ್ ನಿರ್ಮಿತಿಚಿ ಮರ್ಯಾದಾ ಲಕ್ಷಾಂತ್ ಆಯ್ಲೆ ಬಗಾರ್ ರಾಂವ್ಚಿ ನಾ. ಕಥಾ/ಕಾದಂಬರಿಚೊ ಆಂಕಡೊ ಉಣೊ ದೆಕುನ್ ಜಾಯ್ತ್. ಪುಣ್ ಪಾತ್ರಾಂಚಿ ವಿವಿಧತಾ ಮರ್ಯಾದಿತ್ ಆಸಾ. ವಿವಿಧತಾಯೆಚೆ ದಿಶ್ಟಿನ್ ಪ್ರೊ. ವಸಂತಮಣಿ, ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ ಆನಿ ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಂಚೊ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರುಂಯೆತಾ. ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ ಆನಿ ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾಂತ್ ವೆಗ್ಳೆಂಪಣ್‌ಯಿ ದಿಸುನ್ ಯೆತಾ. ತಾಂಚೆ ಮದೆಂ ದುಬ್ಳಿಂ ತಶಿಂಚ್ ಬಳಾದೀಕ್ ಪಾತ್ರಾಂಯ್ ಆಸಾತ್. ಭಿಜೂಟ್ ಆನಿ ಧಿಟಾಯೆಚಿಂ, ನಿಶ್ಟುರ್ ಆನಿ ದಯಾಳು, ಶಾಂತ್ ಆನಿ ಸಾತ್ವಿಕ್ ತಶಿಂಚ್ ವಿದ್ರೋಹಿ ಆನಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಪಾತ್ರಾಂ ಆಮ್ಕಾಂ ದಿಶ್ಟಿ ಪಡ್ತಾತ್. ಪಾತ್ರಾಂ ಸಾತ್ವಿಕ್ ಗುಣಾಂಚಿಂ ವಾ ವಾಯ್ಟ್ ಆಸುಂದಿ, ಪುಣ್ ಚಡಾಂತ್ ಚಡ್ ಪಾತ್ರಾಂ ಬಳಾದಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾತ್.

ಸಂವಾದಾಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್

ಉಲೊವ್ಪ್ ಅಥವಾ ಸಂವಾದ್ ಕಥಾತಂತ್ರಾಚೆಂ ಏಕ್ ಮುಖ್ಯ್ ಅಂಗ್. ಆನಿ ಕೇರಳಾಚೆ ಚಡಾಂತ್ ಚಡ್ ಬರೊವ್ಪಿ ಸಂವಾದಾಚೊ ಬರೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ತಾತ್. ಸಂವಾದ್, ಸಹಜ್‌ಪಣಾನ್, ಥಳಾವಿ ಶೈಲಿಂತ್ ಜಾತಾ.

ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ ಹಾಂಗೆಲಿಂ ಪಾತ್ರಾಂ ಸಂವಾದಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ವಿಕಸಿತ್ ಜಾತಾತ್ ಅಶೆಂ ವಯ್ರ್ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ. ಸಂವಾದಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಾತ್ರಾಂಚೊ ವಿಕಾಸ್ ಜಾತಾ ಇತ್ಲೆಂಚ್ ನ್ಹಯ್. ಪಾತ್ರಾಚೊ ಸ್ವಭಾವ್, ತಾಂಗೆಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ್, ದುಡ್ವಾಚಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಜಿಣೆಚಿ ಶೈಲಿ, ಅಸ್ಮಿತಾಯ್, ಏಕಮೆಕಾಂಕಡ್ಲೊ ಸಂಬಂಧ್ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಪಾಂವ್ಡೊ ಸಂವಾದಾವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್: ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ 'ರೇಣು' ಕಥೆಂತ್ ಪಾತ್ರಾಂವಿಶಿಂ ಕಾಂಯ್ಚ್ ನಿವೇದನ್ ಕರ್ನಾ. ಪುಣ್ ಸಂವಾದಾವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಗೆಲೆ ಪಿರಾಯ್, ಅಸ್ಮಿತಾಯ್ ಆನಿ ತಾಂಗೆಲೊ ಎಕಾಮೆಕಾಂಕಡೆನ್ ಸಂಬಂಧ್ ಆದಿ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಳೊನ್ ಯೆತಾ. ಜಿಣೆಚೆಂ ಆಕರ್ಷಣ್, ಮರಣಾಚೆಂ ನಿಶ್ಚಿತ್‌ಪಣ್ ಆನಿ ಗುಪಿತ್ ಸ್ವಭಾವ್, ಭುರ್ಗೆಪಣಾಚೊ ಸರಳ್ ಸ್ವಭಾವ್ ಆನಿ ಜಾಣ್ಟೆಲ್ಯಾಂಚೊ ಮನೋಭಾವ್ ಸಂವಾದಾವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ.

'ಶುದ್ಧಿಕಲಶ್' ಹಾಂತ್ಲೊ ನನ್ನೂ ಆನಿ 'ಅಭಯ್ ದಾನ್' ಹಾಂತ್ಲೊ ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಹಾಂಗೆಲೊ ಸ್ವಭಾವ್ ಸಂವಾದಾ ಪಯ್ಲಿಂ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಏಕ್‌ಚ್ ವರಿ ಆಸಾತ್. ಕಥೆಚೆ ಸುರ್ವಾತೆಂತ್ ನನ್ನೂ ಏಕ್ ವಿನಮ್ರ್, ಬುದ್ವಂತ್ ಆನಿ ಸಮಾಜ್ ಸೆವೆಕ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್‌ಲ್ಲೊ ತರ್ನಾಟೊ ಅಸೊ ದಿಸ್ತಾ. ಪುಣ್ ತಾಚ್ಯಾ ಭಾಶಣಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಜೇಣ್ ಭರ್ ತಾಣೆಂ ದಾಮುನ್ ದವರಿಲ್ಲೊ ರಾಗ್, ತಾಚೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ದಿಶ್ಟಿಕೋಣ್, ಸಮಾಜಾಂತ್ಲೆ ರೀತ್ ರಿವಾಜಾಂಚೊ ತಿರಸ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮನೋಭಾವ್ ಉಕ್ತೊ ಜಾತಾ. ತಾಚೆ ಜಿಣೆಚಿ ಭೂಮಿಕಾ ಸಗ್ಳಿಚ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್‌ಯಿ ಸಂವಾದಾ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಲೊ ಇತಿಹಾಸ್, ಆನಿ ತ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಘಡುನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಮಾನಸಿಕ್ ನಿಬರ್ಸಾಣ್ ದಾಖಯ್ತಾ.

ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್‌ಯೀ ಸಂವಾದಾಚೊ ಬರೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ತಾ. ಪಾತ್ರ್ ನಿರ್ಮಿತಿಚ್ ನ್ಹಯ್ ತರ್ ಕಥೆಚೊ ವಿಕಾಸ್ ಲೆಗಿತ್ ಸಂವಾದಾಚ್ಯಾ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾರ್ ಜಾತಾ. ತಾಕಾ ಲಾಗುನ್ ಸಂವಾದ್ ಕಥಾ ನಿವೇದನಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್: 'ಶೆಜಾರಾಚಿ ಪೈ ಮಾಂಯ್', 'ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್', 'ಜಾತಕ್', 'ಸಾಫಲ್ಯ್' ಹ್ಯೊ ಕಥಾ ಚಡ್ ಉಣೆಂ ಸಂವಾದಾಚ್ಯಾ ರೂಪಾನ್‌ಚ್ ವಿಕಸಿತ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ಪ್ರೊ. ವಸಂತಮಣಿಚ್ಯಾ ಕಥಾತಂತ್ರಾಂತ್‌ಯಿ ಸಂವಾದಾಚೊ ಮಹತ್ವಾಚೊ ವಾಂಟೊ ಆಸಾ.

ಆರ್.ಕೆ. ಪ್ರಕಾಶ್ ಏಕ್ ಖಾಸ್ ಕಥಾಪಾತ್ರಾಚಿ ವಳಖ್ ಕರುನ್ ದಿತಾ – ಭಟ್‌ಮಾಮ್ (ಚಿಕ್ಲಾಂತ್ಲೊ ದೆವು) ಭಟ್‌ಮಾಮ್ ದಳಿದ್ರ್‌ಪಣಾಂತ್ ಬುಡೊನ್ ಮನೊರೊಗಾಚೆ ದೆಗೆರ್ ಪಾಂವ್ತಾನಾ ತಾಕಾ ಏಕ್ ಸೊಡ್ತಿ ಲಾಗ್ತಾ. ಕೊಣೆಯಿ

ಬಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ ತಾಚ್ಯಾ ಕಾನಾರ್ ಪಡ್ತಾತ್. ದೆವಾಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಗಿತ್ ತಾಕಾ ಆಯ್ಕುಪಾಕ್ ಯೆತಾ. ತಾಚ್ಯಾ ಸಂವಾದಾ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಣಾಚೆ ಮನೊರೊಗಾಚಿ ವಳಕ್ ಜಾತಾ ಇತ್ಲೆಂಚ್ ನ್ಹಯ್, ತಾಚ್ಯಾ ಮರಣಾಚಿಂ ಸಾವ್ಲಾಂಯ್ ಆಯ್ಕಾತಾತ್.

ಕಥಾಂಚೊ ಸುರ್ – ಗಂಭೀರ್ ಆನಿ ವಿನೋದಿ

ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ಬರಪ್ ಚಡಾವತ್ ಜಾವ್ನ್ ಗಂಭೀರ್ ಸ್ವಭಾವಾಚೆಂ. ಕೆ. ಆರ್. ವಸಂತಮಣಿ ವರಿ ಕಾಂಯ್ ಜಾಣಾಂ ಕಥಾಂತ್ ವಿನೋದ್ ಹಾಡ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್: ತಾಂಗೆಲಿ ಕಥಾ 'ಘೊಣಿ', 'ದುವಾಳೊ' ಆನಿ ಸಾಳ್ತುವ್ಹೊ'. 'ಬಡ್ಯಾ ಕೆರಿ ದುರ್ಪದಕ್ಕಾ', 'ವ್ಹರೆತಾಕ್ ದೆಖುಯೆತಾ !', 'ಬಿ.ಬಿ.ಸಿ. ಮೀರಾ', 'ಹರಣ್', 'ಖಬರೆ ಮಾಮ್', 'ರಾಮಾಯಣ್', ಸುಯ್ರಾ ಅಶೋಕ್ ಶೆಜಾರಾಚಿ ಪ್ರೈ ಮಾಂಯ್, ಸನ್ಯಾಸಿ) ಆನಿ ಕೃಷ್ಣ ವಾಧ್ಯಾರ್ (ದುರ್ಪತಿ) ಸಂವಾದಾಂತ್ ತಶೆಂಚ್ ನಿವೇದನಾಂತ್ ಗಂಭೀರತಾಯ್ ಆನಿ ವಿನೋದ್ ಫರ್ಸಿತಾ.

ಪುಣ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ಕಥಾಂಚೊ ಸ್ವಭಾವ್ ಗಂಭೀರ್‌ಚ್ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತಾ. ಲೇಖಿಕ್ ಜೀವಿತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ದುಬ್ಳೆಪಣಾ ಪಾಸೊತ್ ಆನಿ ಸಂಘರ್ಶಾವಿಶಿಂ ಬರಯ್ತಾತ್ ದೆಖುನ್ ಪಾತ್ರಾಂ, ಘಡ್ಣುಕೊ ಆನಿ ಭಾವನಾ ಗಂಭೀರ್ ಜಾವ್ನ್‌ಚ್ ಆಸ್ತಾತ್. ಮನ್ಶಾಲೆಂ ಸುಖ್–ದುಖ್, ಮೋಗ್ ಆನಿ ದುಸ್ಮಾನ್ಕಾಯ್, ಕರುಣಾ ಆನಿ ನಿಶ್ಠುರ್‌ಪಣ್, ಕೋಪ್ ಆನಿ ಥಂಡಾಯ್, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಆನಿ ಜಾಳ್, ಪ್ರಮಾಣಿಕರಣ್ ಆನಿ ಫಟಿಂಗ್‌ಪಣ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಭಾವಾಂಚೆರ್ ಕಥಾ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾತಾ. ಸಗ್ಳ್ಯೊ ಕಥಾ ಶೋಕಾಂತಿಕ್ ನ್ಹಂಯ್ ತರಿಯಿ ತಾಂಚೊ ಗಂಭೀರ್ ಸುರ್ ಮಾತ್ರ್ ಚುಕಾನಾ.

ಸಮಜಾಚೆಂ ಪಡ್‌ಬಿಂಬ್

ಹ್ಯಾ ಲೇಖಿಕಾಂನಿ ಚಿತ್ರಾಯಿಲ್ಲೊ ಸಮಾಜ್ ಪಡ್ಚ್ಯಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಬಳಾದಿಕ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾವ್ಲಾ. ತೊ ಪ್ರಗತಿಕ್ ಫಾಟ್ ಕರುನ್ ರಾವ್ಲಿ ಆನಿ ಪರಂಪರೆನ್ ಚಲ್ಲಿ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತಾ. ತಾಚ್ಯೊ ರೀತ್ ರಿವಾಜ್ ಪೊಕಳ್, ಪುಣ್ ತಾಂತೂಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಸುಟೊನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರಪ್ ಸೊಂಪೆಂ ನ್ಹಯ್ (ದುರ್ಪದಿ, ವಿಶ್ವಾಸ್).

ಸಮಾಜಾಂತ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ದುಬ್ಳೆಂಪಣ್ ಭರ್ಲ್ಲಾಂ. (ಅಂತಿಮ್ ಭೀಕ್, ಮಾಂಗಲ್ಯ ಭಿಕೆ ಶೀತ್, ರುಚಿಕರ್ ಹಾಪ್ಪಳ್, ಉದಯಾಚೆಂ ಅಸ್ತಮನ್, ನಶ್ಟ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಪಾಪ್ ಪರಿಹಾರು, ಮೊಗ್ರೆ ಫೂಲ್ ಆನಿ ಚಾನ್ನಿಣೆಂ) ಪುಣ್ ಸಮಾಜ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ದುಬ್ಳೆಂಪಣಾಕಡೆನ್ ಆಡ್ ನದರ್ ಕರ್ತಾ. ತೊ ದುಡ್ವಾಕ್ ಮಾನ್ ದಿತಾ, ದುಡು ಜೊಡ್ಚಾರ್ ಸಾರೆಂ ಘಾಲ್ತಾ ಆನಿ ಘಡಿಯೆ ದುಡ್ವಾಚೊ ದುರಾಗ್ರೋಹ್ ವಾಡೊವ್ನ್ ಮನಿಶ್‌ಪಣ್ ಚಿರ್ಡುನ್ ದವರ್ತಾ (ಬ್ರಹ್ಮ ಗಾಂಟ್, ಕರ್ಮ್ ಬಂಧನ್, ಆವರ್ತನ್).

ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಮನ್ಶಾಂಕ್ ಪಿಸೊ ಮ್ಹಣ್ ಘೆತಾ (ರಂಗೂ ಸುಂಟೊಲೊ) ಅಥವಾ ಖರ್ಯಾನ್‌ಚ್ ಪಿಶೆಣಾಂತ್ ಧುಕಲುನ್ ಘಾಲ್ತಾ (ಚಿಕಲಾಂತ್ಲೊ ದೇವು).

ವೈಯಕ್ತಿಕ್ ಜಿಣೆಂತ್ಲೆ ಬರೆ ಗೂಣ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಮಾಯೆ ಮೋಗ್, ಕರುಣಾ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಆನಿ ನಿತಳ್ ಸ್ವಭಾವ್, ತ್ಯಾಗಾಚಿ ಭಾವನಾ, ವ್ಯಕ್ತಿಚೊ ಅಭಿಮಾನ್, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಸಲ್ಯಾ ಗುಣಾಂಕ್ ಸಮಾಜಾಂತ್ ವ್ಹಡ್ಲೆಶೆಂ ಮೋಲ್ ನಾ (ಉದಯಾಚೆಂ ಅಸ್ತಮಾನ್, ಏಕ್ ಪಿಶ್ಯಾಚಿ ಕಾಣಿಂ, ಆವರ್ತನ್, ಮೋಚನ್). ನೀತ್-ನ್ಯಾಯ್ ಕಾಂಯ್ ಸಮಾಜಾಕ್ ಪಡಿಲ್ಲೊ ನಾ. ತೊ ಸಂದರ್ಭಾವಾದಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ (ಶುದ್ಧಿ ಕಲಶು). ತರೀಯಿ ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಕುಟುಂಬ್ ಹಾಂಚೆರ್ ಮೊಟೊ ಸಂಕಶ್ಟ್ ಯೆತಾ, ತೆನ್ನಾ ಸಮಾಜ್ ವೊಗಿಚ್ ರಾವನಾ. ಇಶ್ಟ್, ಶೆಜಾರಿ, ಬರೆ ಮಾಗ್ಪಿ ಹೆರ್ ಲೋಕ್ ಸಗ್ಳೆ ತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಚೆ/ಕುಟುಂಬಾಚೆ ಮದತೆಕ್ ಪಾಂವ್ತಾತ್ (ವಿಶ್ವಾಸ್, ಬಾಲು).

ಸಮಾಜಾಂತ್ಲೆ ಕುರ್ಡೆ ವಿಶ್ವಾಸ್ ಆನಿ ಕಾಂಯ್ ರೀತ್ ರಿವಾಜ್ ಖಾಸ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂಕ್ ಬಾದತಾ, ಪುಣ್ ಖಾಸ್ ಕರುನ್ ಬಾಯ್ಲಾಂಕ್ ತಾಂಚೊ ಚಡ್ ತ್ರಾಸ್ ಭೊಗ್ಚೆ ಪಡ್ತಾ. ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಂಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಾಂತ್ ಚಾಲು ಆಶಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಕುರ್ಡ್ಯಾ ವಿಶ್ವಾಸಾಂಚೊ/ರೂಢಿಂಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ (ಜೊ ದುರ್ಪದಿ ನವಲಿಕೆಂತ್ ಪಡ್‌ಬಿಂಬಿತ್ ಜಾಲಾ, ತೊ) ಏಕ್ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಂಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ಲೆಗೀತ್ ಉಣೆ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಚಾಚೆಂ ಚಿತ್ರ್ 'ವಿಶ್ವಾಸ್' ಕಾದಂಬರಿಂತ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ.

ಬಜಾರಾಂತ್ ವಚೊನ್ ಮ್ಹಾಲ್ ಮೊಲಾಂವ್ಚೆ ಬರಿ ಸೊಯ್ರಿಕೆ ನಿಮಿತ್ತಾನ್ ಚಲ್ಯೆಗೆರ್ ವಚುನ್ ತಿಕಾ ಪಳೊವ್ನ್ ಮಾನೂನ್ ಘೆವ್ಪ್ ವಾ ತಿಚೊ ತಿರಸ್ಕಾರ್ ಕರಪ್ ಆನಿ ಸ್ತ್ರೀಧನ್ ಘೆವ್ನ್ ಚಲಯೆಚಿ ವ್ಹರ್ಡಿಕ್ ಕರಪ್ ಸಮಾಜಾನ್ ವಾಡೊವ್ನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ಏಕ್ ಅಕಾಂತಾಚಿ ಸಮಸ್ಯಾ. ತಿಕಾ ಲಾಗುನ್ ಚಲ್ಯಾಂಚೆರ್ (ಏಕ್ ಫೂಲ್ ಲೆಗೆನ್ ಕರ್ಪುನ್ ಗೆಲೆಂ) ಆನಿ ಚಲ್ಯಾಂಚೆ ಕುಟುಂಬಾಚೆರ್ (ಚನ್ನೀಣೆಂ) ಸಂಕಟ್ ಯೆತಾ, ಚಲೆ-ಚಲ್ಯಾಂಚೊ ಮೋಗ್ ಮೊಡ್ತಾ, ದೊಗಾಂಕ್‌ಯೀ ನಾಕಾ ಆಶಿಲ್ಲ್ಯೊ ಸೊಯ್ರಿಕೊ ಘಟ್ತಾತ್ ಆನಿ ಘೊವ್-ಬಾಯ್ಲ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಜೀವಿತಾಂತ್ ಕೊಡ್ವಾಣ್ ಯೆತಾ (ಕರ್ಮ್ ಬಂಧನ್).

ಬಾಯ್ಲಾಂಕ್ ದಾದ್ಲ್ಯಾಂ ಇತ್ಲೆಂಚ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಾ ದೆಕುನ್ ಸಮಾಜಾನ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಆಡ್ಕಳ್ ಬಾಲಾಂಟೂನ್ ವಚ್ಚಾಕ್ ಕಶ್ಟ್ ಜಾತಾ (ದುರ್ಪತಿ, ಮೋಚನ್, ಭೂಕ್ ಆನಿ ಭೀಕ್, ರುಚಿಕರ್ ಹಾಪ್ಪಳ್, ಭಿಕೆ ಶೀತ್). ತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಂತ್ ಖಂಯ್ಚೆಯ್ ಎಕೆ ಬಾಯ್ಲ್‌ಮನ್ಶೆನ್ ಲೈಂಗಿಕ್ ದಿಶ್ಟಿನ್ ಚುಕಿಂಚೆ ಏಕ್ ಪಾವ್ಲ್ ಉಖ್ಲ್ಯಾರ್ ಸಮಾಜ್ ತಿಕಾ ಮಾಫ್ ಕರಿನಾ. ತಿಜೆರ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಬಹಿಷ್ಕಾರ್ ಜಾತಾ, ತಿಂ ವಾಟೆರ್ ಪಡ್ತಾ (ಶುದ್ಧಿ ಕಲಶ್), ತಿಕಾ ಭೀಕ್ ಮಾಗಿಜೆ ಪಡ್ತಾ ವಾ ವ್ಯಭಿಚಾರ್ ಕರಿಜೆ ಪಡ್ತಾ (ಭೂಕ್ ಆನಿ ಭೀಕ್). ದುರ್ಪದಿ ಹೆ ಕಥಾಪಾತ್ರಾಚಿ

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರಿ ಆಸಾ. ತಿಂ ತಿಚೆ ದಾಯ್ಜ್ಯಾಂಚೆರ್ ಚಾಕ್ರಿ ಕರ್ನ್ ರಾವ್ತಾ.

ಸಾಮಾಜಿಕ್ ವೆವಸ್ಥಾ ಬಾಯ್ಲಾಂಕ್ ಇತ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧ್ ಆಸಾ ದೆಕುನ್ ತಾಂಕಾ ಖಂಚ್ಯಾಯಿ ಎಕಾ ಮಾನೆಸ್ತ್ ದಾದ್ಲ್ಯಾಚಿ ಮದತ್ ಘೆಂವ್ಚಿ ಪಡ್ತಾ. ಸಮಾಜೆಂತ್ ಜಾಯ್ತೆ ದಯಾಳು ದಾದ್ಲೆ ಆಸಾತ್ ಆನಿ ತೆಂ ಬಾಯ್ಲಾಂಚೆಂ ರಾಖಣ್ ಕರ್ತಾತ್. (ತಿ ಧನ್ಯ್ ಜಾಲಿ, ಭಿಕೆ ಶೀತ್) ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ಬಾಯ್ಲಾಂಚೆರ್ ಅನ್ಯಾಯ್ ಕೆಲ್ಲೆ ದಾದ್ಲೆ ಲೆಗೀತ್ ಆಪ್ಲಿ ಚೂಕ್ ಮಾನುನ್ ಘೆತಾತ್ ಆನಿ ಬಾಯ್ಲಾಂಕ್ ನ್ಯಾಯ್ ದಿತಾತ್ (ಭೂಕ್ ಆನಿ ಭೀಕ್).

ಪುಣ್ ಸಗ್ಗೆ ದಾದ್ಲೆ ತಶೆ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಆನಿ ದಯಾಳು ನ್ಹಯ್. ಆನಿ ಬಾಯ್ಲಾಂಕ್ ಆಪ್ಣಾವರೀಚ್ ಮನಿಸ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜುಪಿ ನ್ಹಯ್. ತೆ ಬಾಯ್ಲಾಂಚೆಂ ಸಮಾಜಿಕ್, ಆರ್ಥಿಕ್ ಆನಿ ದೈಹಿಕ್ ದುಬ್ಳೆಂಪಣ್ ಲಕ್ಷಾಂತ್ ಘೆವ್ನ್ ತಾಂಚೆಂ ಶೋಷಣ್ ಕರ್ತಾತ್ (ಮಾಂಗಲ್ಯ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ್). ಘಡ್ಯೆ ದಾದ್ಲ್ಯಾಂ ಮದ್ಲೆ ದುಸ್ಮಾನ್ಕಾಯೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಲೆಗಿತ್ ಬಾಯ್ಲಾಂಚೆರ್ ಬಲಾತ್ಕಾರ್ ಜಾತಾ (ಭೂಕ್ ಆನಿ ಭೀಕ್, ಮಾಂಗಲ್ಯ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ್). ದಾದ್ಲ್ಯಾಂಚೆ ಹೆ ಮಾನಸಿಕತೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಕಾಂಯ್ ಬಾಯ್ಲೊ ನವೆಂ ಮನೋಬಳ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ತಾತ್ ಆನಿ ಎಕಾಮೆಕಾಂಚೆ ಮದತೆಕ್ ಪಾವ್ತಾತ್ (ಶುದ್ಧಿ ಕಲಶ್, ಅಭಯ್ ದಾನ್) ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ಕಾಂಯ್ ಘಟ್ವಲ್ಲೊ ಚಲ್ಯೊ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂಯಾರ್ ಉಬಿ ರಾಂವ್ಕ್ ಶಿಕ್ತಾತ್ (ಸಾನ್ ಸಾನ್ ಫೂಲ್) ಹೆಂ ಸ್ವಾವಲಂಬನ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಉಪೆಗ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಆಸುಂಯೆತಾ (ಪರ್ಕೊ, ಕರ್ಮ್ ಬಂಧನ್) ಅಥವಾ ವಾಯ್ಟ್ ಚಲಿಂಚೆ ಜಾಂವ್ಯೆತಾ (ಶುದ್ಧಿ ಕಲಶಾಂತ್ಲಿ ಗುಲಾಬಿ). ಪುಣ್ ತೊ ಚಲ್ಯೊ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಜಾತಾತ್ ಆನಿ ಆತಾಂ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ದಾದ್ಲ್ಯಾಚಿ ಶಕ್ತಿ ತಾಂಚೆರ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಸಕಾನಾ.

ಮ್ಹಾಂತಾರ್ಪಣಾಂತ್ ಜೀಣ್ ಘಡ್ಯೆ ಸುಣ್ಯಾ ಪಾಶ್ಟ್ ಜಾಂವ್ನ್ ಯೆತಾ, ಹೆಂ ಖರೆಂಪಣ್ ಕಾಂಯ್ ಕಥಾಂನಿ ತಟತಟಿತ್ ಜಾವ್ನ್ ದಿಸ್ತಾ (ಪಲಾಯನ್, ಸ್ಮಾರಕ್, ಬ್ರಹ್ಮಗಾಂಟ್, ರುಚಿಕರ್ ಹಾಪ್ಪುಳ್). ತಶೆಂಚ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಕಾರಣಾಂಕ್ ಲಾಗುನ್ ಬೆಕಾರ್ ತರ್ಣಾಟ್ಪಣಾಲೆಂ ಜೀವಿತ್ ಅಶಾಂತ್ ಆನಿ ಪೊಕಳ್ ಜಾತಾ (ಮಿಗೆಲೆಂ ದುಖ್‌ತಿರ್ಗಮಯ್). ಧಾರ್ಮಿಕ್, ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಆನಿ ಆರ್ಥಿಕ್ ಕಾರಣಾಂಕ್ ಲಾಗುನ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ಶಿಕ್ಷಣಾಚಿ ಇಚ್ಛಾ ಸೊಡ್ನ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಪಡ್ಟಾ (ರಂಗೂ ಸುಂಟೊಲೊ, ಭಟ್‌ಪಣ್) ತರ್ ದುಸ್ರೆ ಕಾಂಯ್ ಚಲ್ಯಾಂಕ್/ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ಮೊಗ್ಯಾಂಕಡೆನ್ ವ್ಹಡಿಕ್ ಕರಪ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಯ್ನಾ (ಪೈ ಆನಿ ಪ್ರಭು, ಸ್ವಪ್ನಾ ಜೀವಿತ್). ಬರೆಂ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಮೆಳುಂಕ್ ನಾಶಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಸಮಾಜಾಂತ್ ಕುರ್ಡೊ ವಿಶ್ವಾಸ್ ವಾಡುನ್ ಯೆತಾ (ಮೊಗ್ರೆ ಫೂಲ್) ಆನಿ ಕುರ್ಡ್ಯಾ ವಿಶ್ವಾಸಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಮನಿಸ್ ಖೂನ್ ಕರುಂಕ್ ಸಯ್ತ್ ಫಾಟಿಂ ಸರಾನಾ. (ಶಾಪಾಚೆಂ ಬಿಂ).

ಜಾಯ್ತೆ ಬರೊವ್ಪಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಾಗ್ಡಿ ಉಗ್ಡಿ ಕರುನ್ ದಾಖಯ್ತಾತ್. ಆನಿ ತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಡ್ ತಾಂಗೆಲೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ್ ವಾ ಪರೋಕ್ಷ್ ರೀತಿನ್ ಕಳಯ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾಂತ್ ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಮನೋಭಾವ್ ಧಾಡ್ಸಾಚೊ. ಸಮಾಜಾಂತ್ಲೆಂ ಫಟಿಂಗ್‌ಪಣ್, ಢೋಂಗ್, ನಿಶ್ಟುರ್‌ಪಣ್, ಥಂಡ್ ಮನೊವೃತ್ತಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಂಚೆರ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಬಂಧನ್, ಬಾಯ್ಲಾಂಚೆಂ ಶೋಷಣ್ ಆನಿ ಸಗ್ಳೆ ತರಾಚ್ಯಾ ಅನ್ಯಾಯಾ ಆಡ್ ತ್ಯೊ ಗರ್ಜೆತಾತ್. ತಾಂಗೆಲೆ ದರ್ ಏಕ್ ಕಥೆಂತ್ ಸಮಾಜಾಚೆಂ ದರ್ಶನ್ ಮೆಳ್ತಾ. ತಶಿಚ್ ತ್ಯೊ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ರೀತ್ ರಿವಾಜಾಂಚಿ ಖರ್ ನಿಂದಾ ಕರ್ತಾತ್.

ಎಕ್ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ ವೈಯಕ್ತಿಕ್ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಜಿಣೆಂತ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ಮಾಧ್ಯಮಾಚೊ – ಚಡ್ ಕರುನ್ ಟಿ.ವಿ. ಚಾನಲಾಂಚೊ – ಪ್ರಭಾವ್ ವಿಶ್ವಾಸ್ ನವಲಿಕೆಂತ್ ಪಳೊಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಕೆ. ನಾರಾಯಣ್ ನಾಯಕ್ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕಥೆಂತ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಜಾಣ್ವಿಕಾಯ್ ಆನಿ ಮನಿಶ್ಪಣಾಚಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಉಟೊನ್ ದಿಸ್ತಾ. ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಟೀಕಾ ಕರ್ಚೆ ಬಗರ್ ತೆ ವಿರೋಧಾಭಾಸಾಚೊ ಆನಿ ವಿಡಂಬನೆಚೊ ಪ್ರಯೊಗ್ ಕರುನ್ ಚುಕಿಚ್ಯಾ ದಿಕಾನ್ ಬೋಟ್ ದಾಖಯ್ತಾತ್. ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣ್ಯೈ, ವಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಆನಿ ಶಿವಾನಂದ್ ಶೆಣ್ಯೈ ವಿಶಾಲ್ ಮನಿಶ್‌ಪಣಾಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಚೆಂ ಚಿತ್ರಾಂ ಕಾಡ್ತಾತ್. ಖೂಬ್ ಕಥಾಕಾರ್ ಆದರ್ಶಾಚೆ ಸಾಂಪ್ವೆಂತ್ ಬೋಧಕತಾ ಬರಯ್ತಾತ್.

ವಾತಾವರಣ್ ನಿರ್ಮಿತಿ

ಖಂಯ್ಚೆಯ್ ಕಥೆಂತ್ ಕಥಾನಾಕಾಚ್ಯಾ ವಾ ಪಾತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ವಿಕಾಸಾಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ತಶಿ ಪಾರ್ಶ್ವಭುಂಯ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ವಾತಾವರಣ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ. ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ಕಥೆಚೊ ಮೂಡ್ ಆನಿ ಕಥಾಪಾತ್ರಾಂಚೊ ಭಾವನಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಆನಿ ಕಾಂಯ್ ಗಜಾಲಿ ಸಂಕೆತಾಂನಿ ಉಕ್ತ್ಯೊ ಕರ್ಪಾಕ್ ವಾತಾವರಣಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ ಜಾತಾ. ಹೆ ದಿಶ್ಟಿನ್, ಕಥಾತಂತ್ರಾಚೆಂ ಎಕ್ ಮುಖೆಲ್ ಅಂಗ್ ಮ್ಹಣುನ್ ವಾತಾವರಣಾಚೆಂ ಮಹತ್ವ್ ನ್ಯಾಯ್ ಕರ್ಪಾಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಪುಣ್ ಕಾಂಯ್ ಲೇಖಕಾಂಚ್ಯೊ ಕಥಾ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೇರಳಾಚ್ಯಾ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ವಾತಾವರಣ್ ನಿರ್ಮಿತಿಕಡೆನ್ ಫಾವೊ ತಶೆಂ ಲಕ್ಷ್ ವಚುಂಕ್ ನಾ. ಆಪ್ಲೆ ಖಂಯ್ಚೆಯ್ ಕಥೆಂತ್ ಯೋಗ್ಯ್ ವಾತಾವರಣ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕರ್ಪಾಂತ್ ಪಿ. ಗೋಪಿನಾಥ್ ಕಾಮತ್ ಜೈತಿವಂತ್ ಜಾಲಾ. ಸೈಮ್, ಭೊಂವ್ತಣ್ ಆನಿ ಹವಾಮಾನ್ ಹೆಂ ಸಗ್ಳೆಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಾಯೆನ್ ಪಳೊವ್ನ್ ಕಥಾಕಾರ್ ತಾಂಚೆಂ ಸಂಯಮಾನ್ ಆನಿ ಗರಜ್ ಪಡ್ತಾ ಥಂಯ್ ಆಸ್ಪಾಂವ್ ಕರ್ತಾ. ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕಾಚ್ಯಾ ಕಥಾನಿಂಯಿ ವಾತಾವರಣಾಚೊ ವಾಪರ್ ಜಾಲಾ. ದೆಕಿಕ್ 'ಗಾಂವ್' ಹಿಂ ಕಥಾ. ವಿಕಾಸಾಂಚ್ಯಾ ನಾಂವಾನ್ ಸೈಮಾಚೆರ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಘುರಿ ಆನಿ ತಾಚೊ

ಮನ್ಸಾಂಚೆರ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಹಾಂಚೆರ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ಘಾಲ್ಪಿ ಹೆ ಕಥೆಂತ್ ಲೇಖಿಕೆನ್ ಸುಂದರ್ ವಾತಾವರಣ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕೆಲಾಂ.

ಕಥಾನಕ್, ಪಾತ್ರಾಂಚೊ ಸ್ವಭಾವ್ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಲಕ್ಷಾಂತ್ ಘೆವ್ನ್ ಪಳೆಯ್ಲಾರ್ 'ದುರ್ಪತಿ' ನವಲಿಕೆಚ್ಯೊ ಕಥಾ ವಿಸಾಂವ್ಯಾ ಶೆಂಕ್ಡ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಸಾತ್-ಆಟ್ ದಶಕಾಂಚ್ಯಾ ಕಾಳ್‌ಖಂಡಾಂತ್ ಘಡ್ಡ್ಯಾ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತಾ. ಪ್ರೊ. ಆರ್. ವಸಂತಮಣಿ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಾಂಯ್ ಕಥಾಂತ್ಲ್ಯೊ (ಮೊಡೆಂ, ಮರ್ತ್ಯೊ, ಮಣ್ಕು ಭಟ್‌ಮಾಮ್, ಆಪಿ ಮಾಮ್, ಕಾಶಿ) ಘಡ್ಣುಕೊಯ್ ಹ್ಯಾಚ್ ಕಾಳಖಂಡಾತ್ಲ್ಯೊ. ಅಯೋಧ್ಯಾ ಕಾದಂಬರಿಂತ್ಲೆ ಕಥೆಚೊ ಕಾಳ್‌ಖಂಡ್ ಸುಮಾರ್ 1930 ಉಪ್ರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸತ್ತರ್ ವರ್ಸಾಂಚೊ. ಚಡಾವತ್ ಕಥಾಂಚೊ ಕಾಳ್ ಘಾಟ್ಲಿಂ ಸುಮಾರ್ ಪನ್ನಾಸ್ ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಬಾಲು ಆನಿ ವಿಶ್ವಾಸ್ ಹ್ಯೊ ಕೃತಿ ಎಕ್ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಂಕ್ಡ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಘಡ್ಣುಕಾಂಚೆರ್ ಆಧಾರುನ್ ಆಸಾತ್.

ಭಾಸ್ ಆನಿ ಶೈಲಿ

ಸಗ್ಳೆ ಕಥಾಕಾರ್/ಕಾದಂಬರಿಕಾರ್ ಸಹಜ್‌ಪಣಾನ್ ಮಧ್ಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಬರಯ್ತಾತ್. ಕೆ. ಕೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ್ ಥಂಯ್ಸಾ ಕುಣಬಿ ಸಮಾಜಿಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊವ್ಪಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನ್ ಆನಿ ಕೃಷ್ಣ ವಾಧ್ಯಾರ್ ಸೊಡ್ನ್ ಹೆರ್ ಕಥಾಕಾರಾಂಚೆ ಶೈಲಿಂತ್ ಉಲಯ್ತಾನಾ ಯೆಂವ್ಚಿ ತಿತ್ಲಿಂ ಮಲಯಾಳಮ್ ಉತರಾಂ ಬರ್ಪಾಂತ್ ದಿಸಾನಾಂತ್. ತೊಂಡಾವಯ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಬರ್ಪಾಂತ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಹಾಂಚೆ ಮದೆಂ ವ್ಹಡ್ಲೊಸೊ ಫರಕ್ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ಬರಯ್ತಾನಾ ಮುದ್ದಾಮ್ ಮಲಯಾಳಮ್ ಉತ್ರಾಂ ಕಾಡುನ್ ಉಡೊವ್ಪಾಚೊ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲಾ, ಹೆ ಸ್ಪಷ್ಟ್.

ಉತರಾವಳಿಚೊ ಉಣಾವ್ ಅಣ್ಭವ್ತಾನಾ ಲೇಖಿಕ್ ಹಿಂದಿ ಅನಿ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಉತ್ರಾಂಚೊ ಆಧಾರ್ ಘೆತಾತ್. ಬರಯ್ತಾನಾ ಮಲಯಾಳಮ್ ಉತ್ರಾಂಕ್ ಲಾಗುನ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಅಸಮಾಧಾನ್ ಜಾತಾ, ತಿತ್ಲೆಂ ಹಿಂದಿ-ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಉತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಯೋಗಾನ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಜಾಯ್ತೆ ಲೇಖಿಕ್ ಉತ್ರಾವಳಿಚಿ ಸಮಸ್ಯಾ ಯೆತಾನಾ ಮಂಗಳೂರಿ ಆನಿ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯೆ ಶೈಲಿಂತ್ಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ ರೀಣ್ ಘೆತಾತ್. ಪುಣ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್/ಹಿಂದಿ ಭಾಶೆಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ತಿತ್ಲೆ ಸಹಜ್‌ಪಣಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆ ಇತರ್ ಶೈಲಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಘೆನಾಂತ್.

ಚಡಾವತ್ ಲೇಖಿಕಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಸರಳ್ ನೀಟ್ ಆನಿ ಲ್ಹೋವ್ ಆಸಾ. ಅಪವಾದ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕೆ. ನಾರಾಯಣ್ ನಾಯಕ್ ಆನಿ ಕೆ.ಎನ್. ರಮೇಶ್ ಭಟ್. ಹಾಂಗೆಲೆ ಶೈಲಿಚೆರ್ ಅಲಂಕಾರಾಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಆಸಾ ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗುನ್ ಭಾಸ್ ಅಡೆಚಿ ದಿಸ್ತಾ. ಪುಣ್ ತಾಚೆ ನಿಮಿತ್ತಿಂ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಪ್ರವಾಹಾಕ್ ಅಡಚಣ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ನಾ.

ಆನಂದಿ ಮುಂಬಯಿ ಆನಿ ಪ್ರೊ. ವಸಂತಮಣಿ ಹ್ಯಾ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡ್ಯಾ ಲೇಖಿಕಾಂಚೆಂ ನಿವೇದನ್ ನಿವ್ವಳ್ ಕೇರಳಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಆಸಾ. ಲೇಖಿಕಾಂಚೆ ಶೈಲಿಂತ್ ಥಳಾವೆ ಪೊಟ್‌ಭಾಶೆಂತ್ಲ್ಯೊ ಭರ್ಪೂರ್ ಮ್ಹಣ್, ವಾಕ್‌ಪ್ರಚಾರ್ ಆನಿ ವಾಕ್‌ಪ್ರಯೋಗ್

ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ವಾಚ್ಪಾಕ್ ಬರೆಂ ಜಾತಾ. ಆನಂದಿ ಮುಂಬಯಿ ಹಾಂಗೆಲೆ ಶೈಲಿಂತ್ ಮಾತ್ರೆಂ ಎಕ್ಸುರೆಂಪಣ್ ಆಯ್ಲಾಂ ತರೀಯಿ ಪ್ರಸನ್ನ್ ಭಾವ್ ದಿಶ್ಟಿ ಪಡ್ತಾ.

ಪ್ರೊ. ವಸಂತಮಣಿ, ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ ಆನಿ ಸೂರ್ಯ ಅಶೋಕ್ ಕಥೆಚ್ಯಾ ಮೂಡಾಕ್/ಸಬಾವಾಕ್ ಅನ್ಸರುನ್ ನಿವೇದನಾಚಿ ಶೈಲಿ ಬದಲ್ತಾತ್. ಹೆ ಲೇಖಕ್ ನಿವೇದನಾ ಖಾತಿರ್ ಗಜಾಲಿಚೊ ಸುರ್, ಸಂವಾದ್, ವರ್ತಮಾನ್ ಪತ್ರಾಂತ್ಲಿ ಖಬರ್, ಆಪ್ಲೆ ಭಿತರ್ ಉಲೊವ್ಪ್, ವಿಚಾರಾಂಚೊ ವ್ಹಾಳ್, ಫೊಡ್‌ಣಿಶಿ ಆಶಾ ವೆಗ್-ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರಾಂಚೆ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ತಾತ್.

ತರಿಯೀ ಸಾಮಾನ್ಯತಾಯೆನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ನಿವೇದನಾ ಖಾತಿರ್ ಭಾಶೆಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಯೋಗಾಂತ್ ಚಡ್ ಆನಿ ನವಿಂ ಪರೀಕ್ಷಣಾಂ ಕೊಣೆ ಕೆಲ್ಲಿಂ ದಿಸಾನಾಂತ್.

ನವೆಂಪಣಾಚಿ ಗರ್ಜ್

'ವಿಶ್ವಾಸ್' ಆನಿ 'ಬಾಲು' ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಹೆರ್ ಕಥಾಂನಿ ವಿಶಯಾಚೆ ದಿಶ್ಟಿನ್ ನವೆಂ ಅಶೆಂ ಕಿತೆಂಯಿ ದಿಸಾನಾ. ಲೇಖಕಾಂಚೊ ಅಣ್ಭವ್ ಬೋವ್ ಮರ್ಯಾದಿತ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ ಅನಿ ಸಮಕಾಲೀನ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್, ರಾಜಕಾರಿಣೀಯ್ ಮುದ್ದ್ಯಾಂ ಕಡೆನ್ ಕೊಣಾಚೆಂಯ್ ಲಕ್ಷ್ಯ್ ದೀಂವ್ಕ್ ನಾ. ದೆಖುನ್‌ಂಚ್, ಕಥಾಂಚೆ ವ್ಯಾಪ್ತ್ ಆನಿ ವೈವಿಧ್ಯ್ ಭೋವ್ ಉಣೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ಅಣ್ಭವಾಚ್ಯಾ ಆನಿ ಕಥಾತಂತ್ರಾಚ್ಯಾ ದಳಿದ್ರ್‌ಪಣಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಕಥೆಚೆಂ ಆಶಯ್ ಆನಿ ಬರ್ಪಾಚಿ ಶೈಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ್ ರಿತಿನ್ ಸಾಂಬಾಳುನ್ ದವರಿಲ್ಲ್ಯಾ ಬರಿ ದಿಸ್ತಾ. ಕಥಾಕಾರ್ ಬಹುಶಃ ಎಕಾ ಆದರ್ಶಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರ್ ಖಾತಿರ್ ಬರಯ್ತಾತ್ ಕಾಂಯ್, ಅಸೊಯ್ ಕೆನ್ನಾ ಕೆನ್ನಾ ದುಬಾವ್ ಜಾತಾ. ಕಥಾ ಬರಯ್ತಾನಾ ಲೇಖಕ್ ಚಡ್ ಕರುನ್ ಆಪ್ಲೆ ಧಾರ್ಮಿಕ್-ದಾರ್ಶನಿಕ್ ಶಿಕವ್ಣೆಚ್ಯಾ ಪರಿಮಿತಿಂತ್ ರಾವೂನ್‌ಚ್ ಬರಯ್ತಾತ್ ದೆಖುನ್ ಚಡಾಂತ್ ಚಡ್ ಕಥಾಂತ್ ಬೋಧ್‌ಕತೆಚೊ ಸ್ವಭಾವ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ದಿಸ್ತಾ.

ವಿಶಯ್, ಪಾತ್ರಾಂ, ವಾತಾವರಣ್, ಶೈಲಿ ಇತರ್ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಘಟಕಾಂ ಹೆಂ ಸಬ್ಬೆಚ್ ಪರ್ತುನ್ ಆದ್ಲೆ ಪರಿಂ ವಾಪರ್ಲ್ಯಾರ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ. ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಮುಖಾರ್ ಪಾಂವ್ಚೊವ್ಪಾಚಿ ದೋನ್ ಮುಖ್ಯ್ ಘಟಕಾಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ನವೆಂಪಣ್ ಆನಿ ಪ್ರಭಾವ್. ಪರಂಪರೆಚೆ ಪರಿಮಿತಿಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಸುಂಟುನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಜೆನ್ನಾ ವಾಚ್ನಾಚೊ ನವೊ ಅಣ್ಭವ್ ದಿತಾ, ಆಸ್ವಾದಕಾಚೆರ್ ಆಜಾಪಾಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ ಘಾಲ್ತಾ ತೆನ್ನಾಚ್ ತೆಂ ಪ್ರಗತಿಚೆ ವಾಟೆರ್ ಪಾಂವ್ತಾ. ಕಥಾ ಆನಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರಾಂನಿ ಹ್ಯೊ ಗಜಾಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತ್ ಘೆವ್ಪಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ❖

संपादकाचे उलो

कोंकणी संस्थ्याक व्हड दखो पाटल्या दिसांनी पडलो. ह्या संस्थ्यांत सुमार वीस वरसां थावन वावर दीवन आसल्लो कुडमी जानपद कलाकार श्रीमान गोपाल गौडा अवचीत मरण पावोन, आमकां सांडून गेलो. ताचें मरण केवल आमकां मात्र न्हंय, कोंकणी साहित्य आनी जानपद संसाराक एक भरूंक जायना तसलो नष्ट. ताणें कोंकणेक, आनी विशेस करन, सां. लुवीस कोंकणी संस्थ्याक दिल्ली सेवा अमर जावनासा. ताणें केल्लो वावर निरफळ जायनासतां मुकारून वरिजे जाल्ली जवाबदारी आमा सरवांची जावनासा. ताका आमी सासणाचो विशेव मागतांव. ताचो उडास काडन मानेस्त एडवीन. जे.एफ. डिसोजान लिकल्लें एक ल्हान लेक ह्य अंकयांत आसा. तशेंच गोपाल गौडाच्या उडासाक ताणेंच कोंकणी संस्थ्या विशीं लिकल्लें एक विस्तार लेकन ह्या अंकयांत आसा. पाटल्या सबार वरसां थावन हो कोंकणी संस्थो कोंकणे दिशीं क्रियातमक काम करनंच आयला. तरीपूण, आज कोंकणेंत, साहित्य आनी साहिती देंवोनंच येंवच्या संदरभीं संदर्भीं ह्या संस्थ्यान करीजय जाल्लीं साहितीक आनी संशोदनातमक कामां सबार आसात. त्या लगती कांय थोडें प्रेतन जारी उरतलें म्हण आमी भासायतांव.

केरळाच्या कोंकणी लोकान रचल्लें कोंकणी साहित्य विशाल आनी अव्वल आसा ताची व्हळक आमकां सबारांक ना. केरळांतयी एक कोंकणी साहित्य अकादेमी आसोन त्या लगती कोंकणेक आनी कोंकणी साहित्याक मान मेळ्ळा ती गोष्टी दादोस्कायेची. केरळा कोंकणेंतल्या कथा साहित्या विशीं मानेस्त गोकुलदास प्रभुन लिकल्लें एक लेकन 'अमर कोंकणींत' निजाकी मोलादीक म्हण हांव मानता.

साहित्य आनी विमर्शा विशीं आदीं मागा थावन मस्तु चर्चा चलोनंच आसा. प्रस्तुत अंकयांत साहित्य आनी विमर्शा विशीं आनी विमर्शा प्रकारांत वरसां वरसां थावन चालू आसल्ल्या विविद वादां विशीं झळक दिंवचें एक लेकनयी फायस करतांव.

'अमर कोंकणी' पत्राक खायस चड जावनंच आसा म्हळ्ळयाक पाटल्या थोडया दिसांनी सबारांनी धाडून दिल्ली, या संस्थ्याक येवन बांदल्ली वरगणींच व्हड साकस. असल्या मोगाच्या करणे द्वारीं तुमी आमची हुमेद चडयल्या. आनिकी चडीत नवेसांव हाडूंक आमकां आधार दीवनंच रावा. कोंकणेचें बरें जांव.

– बाप दो. मेल्वीन पिन्टो, जे.स.

अर्पण

कुडमी जानपद कलाकार, श्रीमान गोपाल गौडा हाणीं सां. लूवीस कोंकणी संस्थ्याक दिल्ल्या सुदीर्घ अवदेची सेवा मांदून घेवन 'अमर कोंकणी'चो हो अंको उपकारी मनान ताका अर्पण कर्तांव.

कुडमी जानपद कलाकार

दे. यम्. गोपाल गौडा

शिडियेचीं तीस आनी सात मेटां

ही एक श्रद्धांजली न्हंय पूण एक यादगार

– एडवीन जे.एफ. डिसोजा

(सां लूवीस कोंकणी संस्थ्याचो माजी कार्यकारी निर्देशक)

ही एक श्रद्धांजली बिलकुल न्हय कित्याक म्हजे जिणियेंत असलें एक सन्निवेश येत म्हण हांवें चिंतल्लेंच ना. पूण मरण कोणायचे जिणियेंत दांगरो घेरावन येना. पूण गोपाल गौडाचे जिणियेंत असलें कशें आनी कित्याक घडलें म्हण कोणायकी कळीत ना आनी कळित जांवचेयी ना. सगळी आपली आनी आपलो शिरपुटो सुडसुडीत जीव आपल्या चालिंतच खरचिल्लो गोपाल येकाचाणे मायग जालो म्हळ्यार आतां या केदाळारी कोणी पातयेंवचे नांत.

ताची माहेत आनी जाणवाय अप्रतिम म्हण हांव कसलया मुलाजाविणेंयी सांगतां. पाटल्या सात वरसां थावन नागरी लिपियेंत जीं लेखनां हांवें कोंकणीच्या नागरी लिपियेंत 'अमर कोंकणी' शणमासिकांत प्रगट केलयांत त्या सरवांत गोपालाचो हात आसल्लो. नातल्लो तर शणमासिकाचो अंकोच भायर येतो ना. कन्नड लिपियेंतल्या कोंकणिंत आमी बरवंचे तितले सुडाळायेन तो नागरी लिखतालो आनी लिपयंतर करच्यांतयी ताचो बळीष्ट हात आसल्लो. ताका माहेत नातल्ली म्हळयार कंप्यूटर गिनयानांत मात्र. कितयाक लागून म्हण हांव नेणा, पूण तो कंपयूटरा सरशीं येनातल्लो. हांवें ताका कीबोरडा सरशीं हाडूंक केल्लें प्रेतन बिलकुल फळसालें ना.

ताचें बिडार आनी निवास एडपदव दोंगरार आनी ताका हांवें 'मातियेचो पूत' म्हळयार कसलेंच अतिशय जांवचें ना. ताणें पिकयिल्ली पीक थरावळ थरांची. सबार पावटीं आपल्या हितला थावन चिंचो, आंबाडे आनी रोसाळ आंबे तांणें हाडून दिलयात; म्हाका कुरल्यांची रूच आसा म्हण समजल्ल्या ताणें एका सकाळीं एक पोतेंभर खडपा कुरल्यो धरून संस्थयाक हाडल्ल्यो हांव विसरोंक ना. त्या पोतयाक शिंधून त्या कुरल्यांनी संस्थयांत धांव मारल्लो हांव विसरोंक ना.

तो आपुट्ट सस्याहारी. शिकारेचें मास मात्र खांवचो मनीस. ताच्या दोगां पुतांक आनी तांच्या मित्रांक एडपदवाच्या रानांनी रान दुकरांची बोंट आंबडची पिसाय आसल्ली. एकेक पावटीं पोटली बांदून शिकारेचें मास हाडून तो संस्थयाक येतालो. सबार पावटीं हांवें ताका सांगल्लें आसा "गोपाल, खंयच्च्यायी एका दिसा तुका आनी तुज्या हंटरांक फोरेस्ट डिपारटमेंटाचे अधिकारी खंडीत कयद करतेलेच्च." पूण तो म्हजें कसलेंच आयकानातल्लो.

ताचें धयर असाधारण. एका दिसा सुजल्लो हात घेवन तो संस्थयाक आयलो. "कितें जालें?" हांवें विचारले. तो हासलो. "म्हाका सरोप चाबलो". "आनी तुवें कितें केलेंय? दाकतेरा सरशीं पुणी गेलोय?" तो परत हासलो. "एडवीन बाब!" तो म्हणालो. "प्रकृतेंत सबार वकतां आसात. हांव थोडीं जाणां. कसली जंतु म्हाका चाबली म्हण म्हाका कळीत जातच्च हांवें हेणें तेणेंचो आलो पालो बुरडून ह्या घायांक पुसलो आनी अबळे, एका घंटयान सूज देंवली आनी हांव स्वस्थ आसां!"

म्हजेलागीं उतरां नातल्लीं.

आतां शिडियेचीं तीस आनी सात मेटां खंय थावन आयलीं?

धरणी थावन संस्थयाक पावोंक तीस आनी सात मेटां चडोंक आमकां आसल्लीं आनी म्हाका हळटाची खरस येताली. पूण गोपाल खिणाभितर हीं मेटां चडतालो. हांवें ताका सबार पावटीं सांगल्लें आसा, "गोपाल, तितले तेजीन मेटां चडानाका. दीस वेतां वेतां अमचें त्राण चडाना."

पूण गोपाल म्हजें खंय आयकाता? ह्या म्हज्या सर्व सवालांक जापी सोडून तो गेलो. तीं मेटां तशींच्च सोडून तो गेलो.

ना गोपाल तूं आमका सांडून वचूंकनांय.

हो एक आदेवस न्हय. आमच्या नवया शिकपाक तुंवें दिल्लो पाटिंबो आनी स्वागत ! ❖

सां. लुवीस कोलेज कोंकणी संस्थो चलोन आयिल्ली वाट

– यम्. गोपाल गौडा

मुंबयंत जर्मनीच्या जेज्वितांनी, कलकत्तांत बेलजीयम जेज्वितांनी, त्रिच्चींत फ्रेंच जेज्वितांनी केल्ली शिक्षणीक उदरगत समजोन घेवन मंगळूरी कथोलीक म्हालघड्यांनी आपल्या भुरग्यांच्या शिक्षणिक फुडाराखारीर जेज्वितांक धाडिजाय म्हण पाप सायबालागीं 1858 वरसा थावन वीस वरसांनी वयर वयर मनवी केल्ली. हांच्या विनंतेक जवाब जावन पापा लियांव तेरावयान 1878 सेपटंबर 27वेर दिल्ल्या एके डिकरे मारीफात मंगळूर आनी मलबार जिल्ल्याचो एक भाग ओट्टु करून जेज्वितांचे ताबेक मेळयलो. मंगळूरांत एक कोलेज स्थापन करच्या उद्देशान त्या कालार कार्मेलीत आडळत्या अधीन आसल्लें मंगळूर मिषन तेदाळाच्या जेस्यूयीट जनरल रे. फा. बेक्ष (BECKX) हांणी वेनीस जेस्यूयीट प्रोविनसाक मेळयलें. पाप सायब तेरावया लियांवाच्या आशीरवादा सवें इटेलिंतल्या नेपला थावन 1878 नवंबर 27 तारिकेर फा. आंजेलो मुट्टी, फा. आंजेलो माफेयी, फा. क्विंतिनुस सानी, ब्र. मेथयू मेनेघट्टि, ब्र. फ्रानसीस झांबोनी, मेरील्यांड प्रोविनसा थावन आयिल्लो फा. आगस्टन मुल्लर सांगाता भायर सरोन नतालांच्या थोडया दिसाद्दीं मुंबय येवन पावले. तेदाळा मुंबय आसल्ले जर्मन जेस्यूयीट प्रोविनसाच्या बांबे मिषनाचे फा. उरबान स्टैन, फा. आटो वरल, गोयांत मिषन सुपीरियर, आनी प्रो–विकार आपोस्तलीक जावन आसल्लो फा. निकोलस पागानी हे सांगाता 9 जण मिशियोनरी भायर सरोन एस.एस. खंडाला नांवाच्या तारवार 1878 दशंबर 31 वेर सकाळीं धा वोरार मंगळूर बंदरार येवन पावले. तेदोळ म्हणासर मंगळूर देव परजेची सेवा करून आसलेल्या कारमेलितांनी पाप सायबाच्या हुकमे प्रकार रुजाय काथेड्रलांत सकाळीं साडे इकरा वोरार मंगळूर मिसांवाचें आडळतें जेजवीतांक सोडून दिले.

'उदेंतिचें रोम' म्हण नांवाडल्ल्या मंगळूराक पावल्ल्या जेज्वितांक विद्या संस्थो प्रारंभ करचो उद्देश प्रमुख जावन आसल्लो. अशें, कोडियालबयलांत मेरी म्यागदलीन कुवेल्लो म्हळ्ळ्या दानीच्या भाडयाच्या बंगल्यांत 12 जनवरी 1880वेर 150 विद्यार्थी सवें जेज्वितांनी सां. लुवीस शिकपा संस्थो स्थापन

करून शिक्षण सेवेक बुनयाद घाल्ली. कोलेज प्रारंभ जाताना फा. जोस विल्ली आनी स्कोलास्टिक पोस्ले वैट – हे दोगच्च अध्यापक आसल्ले. आगस्ट 1887 वरसा मदरास सरकारा थावन फर्स्ट ग्रेड कोलेजिजो मान मेळ्ळो. 1923 म्हणासर भारताच्या दक्षिण करावळीक आसल्ल्यो फर्स्ट ग्रेड कोलेजी म्हळ्यार एक ट्रिवेंड्रम महाराजा कोलेज सोडल्यार आनीयेक मंगळूरांतली सा. लुवीस कोलेज मात्र. मंगळूर शहर सर्व रितीन प्रगतेक पावल्ल्या ह्या संदरबार सां. लुवीस कोलेज स्थापन जावन 140 वरसां संपच्यार आसा. इतल्या लांब आवदेंत कोलेजींत शिकल्ले विद्यार्थींनी राष्ट्र–अंताराष्ट्रीय मट्टार सामाजीक, धार्मीक, शैक्षणीक, विज्ञानीक, तांत्रीक, व्यापार उदयम, राजकीय, साहित्यिक, देश रक्षण... असल्या जायत्त्या विभागांनी संवसाराभर नांव जोडलां. मंगळूर उन्नत शिकपा केंद्र जांवक आनी हांगाचो लोक शिकपा क्षेत्रांत मुकल्या पांवड्याक पावोंक जेज्वितांनी सुरू केल्ल्या सां. लुवीस कोलेजिचो मोटो वांटो आसा. प्रस्तुत स्वायत्त संस्थो जावन आसच्या ह्या कोलेजींत संसोधाचो वावरयी चलोन अंताराष्ट्रीय ख्यातीचो विज्ञानी फा. लियो डिसोजा जे.स. हांगा आसा. सां लुवीस कोलेज असलें उंचलें स्थान आपणांवक जेज्वितांनी खळमीत नातल्ली सेवा दिल्या.

"संवसारांतल्या खंयचेय भाशेंतलें सुरवीलें साहित्य धरमीक विशयांनी प्रारंभ जाता. संस्कृत, ग्रीक, लातीन, हीब्रू असल्या प्राचीन भासांचें साहित्य वाडलें आनी लोकाच्या जिबेर जिवें उरलें धारमीक साहित्या द्वारीं. देकून तें आजून उरलां. कोंकणी भाशेची काणियी अशीच" – म्हणता राकणो पत्राचो विश्रांत फामाद संवादक बा. मार्क वालडर.

येरोपा भायर मिसांव वावर जायजे जालयार मिशियोनरींनी आनी धारमीक मुखेल्यांनी स्थळीय भासो शिकची गरज म्हण समजोन 1567 व्या वरसा पापा पीयूस पांचव्यान त्या खारीर नियम केले. हे नियम गोयंच्या भिसपांनी आनी पुडतुगेज आडळतेदारांनी कारया रूपाक हाडल्ले.

इटेली थावन मंगळूराक आयिल्ल्या जेज्वितां पयकी फा. आंजेलो माफेयी एकलो प्रमुख आनी प्रतिभावंत मिशियोनरी. कोंकणी भाशेच्या प्रगतेक आपल्या तालेंत, साधन आनी सेवेद्वारीं उंचलें आनी शाशवीत दिरवें ताणें दिलां.

आलफ्स परवताच्या फालक्यांत पिंझेलो म्हळ्या गांवांत 1844 नवंबर 12 तारिकेर माफेयी नांवाच्या इतालियन कुटमांत आंजेलो माफेयी जलमालो शिक्षणाक नंवाडल्ल्या ट्रेंट गांवांत हाचें शिकप जातच्च, सासेरदोत जांवच्या उद्देशान रोमांतल्या ग्रेगोरियन विश्वविद्यालयांत तत्वज्ञान आनी देव शास्त्र शिकलो. त्या काळार हें शिकप लातीन भाशेन, देव शास्त्र ग्रीक आनी हिबरू भाशेन शिकोंक आसल्लें. ह्या वरवीं 27 वरसांच्या प्रायेर याजकपणाची दीक्षा मेळताना माफेयी पांच भासांचो प्रवीण जालो. आपल्या देणयांच्या आनी प्रयतनाचो फळ जावन पीएच.डी. आनी डी.डी. सनदयो आपणायिल्यो. याजक जावन पयल्यो आंगोवण्यांच्या वेळार फ्रानसीस सावेर म्हळ्ळें चडीत नांवयी ताका मेळ्ळें.

इटेली थावन सुवारता प्रसाराक मंगळूर पावताना माफेयीक इंगलेज आनी कोंकणी दोनी भासो नवयोच. विशेस उडासाची सकत आनी जाणवायेन भोरल्लो माफेयी आपणाक कोंकणी भाशेच्यो शास्त्रीय अध्ययनाक समरपून, निरंतर प्रयतनान कोंकणी भाशेक उंचलें स्थान दींवक कारण जालो. आपल्या अतिशय ज्ञानान थोडयाच महिन्यां भितर कोंकणी भाशेन विविध फिरगजांनी प्रसंग दिंवचा तितलो परिणत जालो. पयल्या वरसांनी सां. लूवीस कोलेजिचो प्रोफेसर, सेमिनरींत व्होडिल आनी प्रोफेसर, उपरांत मिलार फिरगज पादरी जावन ताका निरंतर काम आसल्लें. जालयारयी हो भासो शिकतच आसल्लो. कोंकणी शिवाय तुळु, कानडी, संस्कृत, मागीर ताका मलबाराक धाडल्ल्या वेळार मलयाळम आनी तमिळ भासांची जाणवाययी जोडली. धेड वरसा भितर परगांवां थावन आयिल्ल्या याजकांक शिकोंक 1882 इसवेंत कोंकणी व्याकरण छापून उजवाडायलें. 1883 व्या वरसा इंगलीश-कोंकणी, कोंकणी-इंगलीश शब्दकोश बरवन काडले. मंगळूरी कोंकणिंतच प्रथम जावन आसचे हे पुस्तक तवळच्या मद्रास सरकारान आपल्या खरचार छापल्ली गजाल महतवाची.

1888 इसवेंत सां. लुवीस कोलेजीचो चरित्रेचो प्राध्यापक जावन माफेयी नेमक जालो. 1891 इसवेंत कोलेजीचो प्रिन्सिपाल आनी थोडया महिन्यां भितर ताका रेक्टरयी केलो. 1896 परयांत रेक्टर, आनी 1898 परयांत प्रिन्सिपाल आसल्लो. इतल्या जवाब्दारेच्या कामां मदेंयी कोंकणी भाशेची सेवा तांणी मुंदरून व्हेली. कुम्सारां आयकोंक सलीस जांवचे

खातीर 'याजकाचो कोंकणी सांगाती (Confessor's Vade-Mecum) म्हळ्ळीं 39 पानांची कडतील 1891 वरसा प्रगट केली. 1882 वेर छापून आयिल्लो व्याकरण पुस्तक दरवड्यान बरयिल्लो जाल्ल्यान 1892 इसवेंत उत्तीम मांडावळीची सुधरीत आवृत्ति 'कोंकणी रानांतलो सोभीत सुंदर ताळो' छापून प्रगटलो. मंगळूर पावल्ले तवळ थावन, लिपयिल्ल्या दिरव्या परीं चारित्रीक घडितांनी भरोन गेल्ल्या दक्षिण कन्नड जिल्ल्याची चरित्रा आटापून, एक बूक बरंवच्या उमेदीन गरज आसल्ली माहेत आनी साहेत जमंवक ताणे वरते कष्ट वांवट काडले. पूण बूक बरंवक ताका साध्य जांवक ना. ताणे जमो केल्ल्या माहेतिच्या आधारान मंगळूर दियेसेजीची चरित्रा आटापचो बूक उपरांत जेज्वीत बाप मा. मूर हाणे बरयिल्लो.

सां. लुवीस कोलेज स्थापन जाल्ल्या थावनयी जेज्वीतांनी कोंकणी भाशेचा अध्ययनाक विविध काळार प्रोत्साव दीवन तीच्या वाडावळीक देणगी दिल्या. फा. माफेयीन केल्ल्या कोंकणी भाशेचा वाडावळीच्याच मेटांनी मुकार सरोन आपल्या शेंभर वरसांचा जुबलेवा उडासाची काणीक जावन 1980 इसवेंत कोंकणी संस्थो स्थापन केलो. कोंकणी भाशेचें साहित्य आनी ताची उदरगत, कोंकणी लोकाची सामाजिक आनी सांस्कृतिक हितसंबंधाची वाडावळ संस्थ्याचे उद्देश जावनासात. हे उद्देश कारया रुपाक हाडचीं धोरणां, योजनां आनी कार्यक्रमां अशीं आसलीं –

1. कोंकणी भास आनी कोंकणी उलंवच्या लोकाचो आरंभ, अभिवृद्धी इत्यादी विशयांत चरित्रार्ह संशोधन चलंवचें.
2. वाकसरी, शब्दकोश, उतरावळी, पुरातन साहित्य इत्यादी संपादुन उजवाडांवचें
3. कोंकणी लोकसाहित्याच्या संशोधनाक आधार दीवन उजवाडाक हाडचें.
4. कोंकणी शिकंवचे खातीर आनी हेर उद्देशां खातीर सर्व कोंकणी उलंवच्या लोकामधें संपर्काचें माध्यम जाय सारकें एक नवें प्रमाण घडून हाडचे खातीर वावुरचें
5. कोंकणी भाशेचा विविध रुपां मधें संपर्क आसा करचो.
6. कोंकणीचा विविध लिपिंनी प्रगट जाल्लें साहित्य लिपयंतर करून उजवाडाक हाडचें.

7. सम्मेळ, जमाती, सभा, प्रदर्शनां इत्यादी मांडून हाडचें.
8. पुस्तकालय आनी वाच्याघर चलंवचें
9. शाळांनी कोंकणी शिकंवचे खातीर पाठ पुस्तकां तयार करचीं आनी संस्थ्या तरफेन एक कोंकणी शिकपा मांचो चलंवचो.
10. पुस्तकां, नेमाळीं इत्यादी उजवाडाक हाडचीं.
11. हेर भासां थावन कोंकणीक आनी कोंकणी भाशे थावन हेर भासांक पुस्तकां भाशांतर करन भासां मधें संपर्क आसा करचो.

कोंकणी संस्थ्यान येवजील्लीं योजनां कार्यारूपाक हाडचें प्रेतन सुरवेर थावन आतां मेरेन चलोन आयलां. प्रथामार एक बुकां वळेर आनी वाचपा घर प्रारंभ केले. ह्या बुका वळेरींत कोंकणीची चरित्रा, संशोधीत विशय, वाकसरी, शब्दकोश, व्याकरण, भाशा शास्त्र, लोक साहित्य, संस्कृती, गद्य, काव्य आनी धारमीक साहित्याक संबंध जाल्ले लगभग धा हजारांकी चड बूक आनी सादारण दोन हजार नेमाळया अंक्यांचे खंड जगवन दवरल्या. कोंकणी अध्ययन संशोधन चलयतल्यांक हो संस्थो संपन्मूळ संस्थो जाला. सोळाव्या शेकड्याची फा. तोमास स्टीवनसनाच्या क्रिस्त पुराणाची एक हात प्रती हांगा सांबाळन दवरल्या. संस्थ्याची बुकां वळेर आनी वाचपाघर मंगळूराक येवन कोंकणी शिकोन तिका भुलोन, तिचे सेवे खातीर वरती काणीक भेटयिल्लो मिशियोनरी जेजवीत सुपुत्र मा. आंजेलो माफेयिच्या मानाक भेटयल्या.

कोंकणी भाशेच्या वाडावळेक घाल्ल्या योजनां प्रकार कोंकणी संस्थ्यान कोंकणींतल्या फामाद लेखकांचे मौल्यां भरीत साहित्य आटापलेले संग्रह योग्य 24 ग्रंथ विविध काळार प्रगट केल्यात.

सां. लुवीस कोलेज शताब्दिच्या अमर स्मरणा खातीर नियोजित कार्याक्रमां पयकी कोंकणींत उंचलें ज्ञान आनी संशोधीत साहित्य आटापचें 'अमर कोंकणी' षणमासीक जनेर 1981 थावन कोंकणी संस्थ्यान प्रगट करूंक प्रारंभ केल्लें आनियेक साधन. गांवांतल्या आनी परगांवांतल्या, पूरविल्या आनी आरविल्या कोंकणी समाजा मधें जागरणाचें, सळावळिचें, संपर्क संवहनाचें माध्यम जांवच्या उद्देशान प्रारंभार थावन कानडी आनी देवनागरी ह्या दोन लिपिंनी एकच एक अंको खळानास्तां प्रकटित्त आसा.

श्री वी.जे.पी. सल्डान्हा, प्रो. आलबन कास्तेलिनो, श्री एडवीन जे.एफ. डिसोजा, प्रो. बेनेट पिंटो, फा. स्टेनी डिसोजा, फा. एवजीन लोबो, फा. स्वीबर्ट डिसिल्वा - हांच्या संपादकपणाखाल कोंकणिंतल्या फामाद बरवप्यांचा साहित्याचो मुकल्या पिळगेच्या अध्ययनाक उपकाराक पडच्या तसलो व्हाळोच येदोळच्या 71 अंकयांनी व्हाळोन आयल्या. प्रस्तूत 72वो अंको फायस जांवच्यार आसा आनी 70व्या अंक्या थावन दो. फा. मेलवीन पिंटो जे.स. हाचो संपादकपण चलयता.

कोंकणिच्या इतिहासांत 4 जनेर 1992 भांगराळया अक्षरांनी दाखल करूंक फावो जाल्लो दीस. त्या दीस आमच्या कोलेजींत कोंकणी अध्ययन केन्द्र स्थापन करून कोंकणिच्या चरित्रेंत दाकलो रचलो. मंगळूर विश्वविद्यालयाचो उपकुलपती प्रो. एम. ऐ. सवदत्तीन तवळचो कर्नाटक सरकाराचो कायदा मंत्री श्री ब्लेसियस डिसोजा सांगाता कोंकणी अध्ययन विभाग उगतायलो आनी नवया कोंकणी विभागाक विश्वविद्याला थावन संपूर्ण सहकार भसायलो. कोलेजिचो रेकटर बा. आवेलीन डिसोजा, प्रिन्सिपाल बा. जोसेफ नेलपती, कोंकणी समरथकांच्या उमेदीन आनी प्रयतनान कोलेजींत कोंकणी शिकप्याचा अधिकृत अनुष्ठानाक आवकास लाभलो. चार हंतांचो एका वरसाचो कोंकणी डिप्लोमा कोर्स 30 विद्यार्थी सवें सुरु जालो. आख्या कर्नाटकांत प्रथम जावन कोंकणी कोर्स सुरु केल्ली कीरत सा. लुवीस कोलेजिची.

कोंकणी चरित्रा, व्याकरण, लोकवेद, कविता, कता साहित्य, नाटक, विमर्शात्मक लेखनां, पत्रगारिका, कोंकणी देवनागरी लिपींत बरोंवची पद्धत, आनी हेर सबार विषयांनी शिकोंक सांजेच्या स थावन आट वरां परयांत क्लासी चलयल्यो. साहिती आनी कवी जावन आसल्ले सर्वश्री श्री वी.जे.पी. सल्डान्हा, एडवीन जे.एफ. डिसोजा, जोस्सी वास, फा. मार्क वालडर, हेनरी अलमेडा एस.जे. बेनेट पिंटो, सि. सेलीन वास, प्रो. आलबन कास्तेलिनो, वेंकटेश प्रभु, प्रभा कामत, चा.फ्रा. देकोसता, दोलफी कास्सिया, मेलवीन रोड्रिगस, मावरीस डेसा, सि. लीडिया, मा. फिलिप नज़रेत, बा. प्रशांत माडता, श्रीमती दोतोर आनंदी मार्टीस, श्रीमती जुडीत पिंटो... असलयांनी कोंकणी विद्यार्थींक शिकयलां. श्री डेनीस फेर्नांडीस, श्री नोर्बर्ट डिसोजा... हांणी सांदे जावन सहकार दिला. श्री जोन डिसिल्वा, श्री लोरेन्स पायस... असल्यांनी सेवा दिलया.

1996 थावन बी.ए. क्लासीक मात्र आसल्ली कोंकणी 2007 थावन बी.एससी. बी.कोम. विद्यार्थींक सयत शिकोंक आवकास मेळ्ळो. अशें कोंकणी शिकल्ले विद्यार्थी आज देसभर लेखक, पत्रकर्त, पुस्तक प्रगटणार, वकील, धार्मीक भाव भयणी, कोलेज रिजिस्ट्रार, शिक्षण क्षेत्र, सामाजीक कार्यकर्त, कलाकार... असल्या विविध क्षेत्रांनी विदेशांनी सयत व्हड हुद्द्यांनी नांवाड्ल्यात.

1997 मार्च 7 थावन हो कोर्स स्नातकोत्तर पदवी तप्पाल शिक्षण जावन बदलालो. कोंकणी भाशे वयर अपार अभिमान आसचो तवळचो प्रिन्सिपाल, संशोधक फा. प्रशांत माडता आनी कार्यकारी दिरेकतोर प्रो. बेनेट पिंटो हांणी सांगाता मेळून घालया योजनांचो फळ जावन कानडी आनी देवनागरी लिपिंनी हें टप्पाल शिक्षण प्रारंभ जालें. प्रथम वरस 143 विद्यार्थीं सवें सुरू जालया ह्या शिक्षणा द्वारीं येदोळ वरेग देश विदेशांतल्या 500 च्याकी अधिक विद्यार्थिंनी कोंकणींत उंचलें शिकप जोडलां. सबार विद्यार्थिंनी विविध विशयां वयर संसोध चलवन उंचल्या मट्टाचीं प्रबंधां मंडन केल्यां. थोडे विद्यार्थी तांचे स्वंत ग्रंथ प्रकटण करुंकयी सकल्यात.

कोंकणी भाशेक प्रोत्साव दींवक सुरवेर थावनयी कोंकणी संस्थ्यान बरपा रीत, व्याकरण, साहित्य रचन, संस्कृतेची जाणवाय असल्या विशयांचेर कामासाळ, परिसंवादा तसलीं सबार कार्यक्रमां विविध संदरभांनी संपनमूळ वेकर्तीं सवें मांडून हाडल्यांत. कोंकणी भाशेक संबंध आसल्ल्या वेवेगळया कार्याक्रमांनी भाग घेतला. थोडे पुरसकारयी जोडला. प्रमुख थोडीं घडितांचो विवर ह्या सकयल दिला –

14.4.1980 वेर कोंकणी संस्थ्याच्या आश्रयाखाल कोलेजिच्या ओ. बि.ए. होलांत कोंकणी बरवप्यांची पयली जमात मेळ्ळी. मंगळुरचो धर्माध्यक्ष मा. दो. बाजील सोज हाणी अध्यक्ष स्थान घेतल्ल्य ह्या जमातींत कोंकणीचे जायित्ते कवी आनी बरवपी हाजर आसल्ले. कोंकणी संस्थ्याचो वावर कसो मुंदरुंचो म्हळ्ळ्या विशांत सबार सुचोवण्यो दिलयो. रेकटर बा. रोनी प्रभु हांणीं स्वागत केल्ल्या ह्या जमातीचे आखरेक कोंकणी संस्थ्याचो निरदेशक प्रो. आलबन कास्तेलिनोन धन्यवाद अर्पिले.

1980 आगस्ट पयलेर ख्यात भाशा विज्ञानी डो. रोकी मिरांदान कोंकणी संस्थ्याक एक भेट दीवन संस्थ्याचा निर्देशक आनी हेरां संगीं कोंकणी संस्थ्याच्या फुडाराविशीं महत्वाचे विचार विनिमय चलयले.

1980 अक्टोबर 19वेर कोंकणी संस्थ्याचा आश्रयाखाल कोलेजिचा ओ.बि.ए. होलांत कोंकणी बरवप्यांचो सम्मेळ चल्लो. सुमार 40 जण कवी, साहिती आनी पत्रिका संपादक हाजर आसल्ल्या ह्या सम्मेळनाक श्री बस्ती पुंडलीक शेणै मुखेल सयरो जावनासोन कोंकणी लिपी विशयाचेर तर्क चलयलें. करनाटक कोंकणी भाशा मंडळाचो अध्यक्ष श्री दामोदर प्रभु सम्मेळनाचो अध्यक्ष बसल्लो. रेक्टर मा. रोनी प्रभुन स्वागत करून श्री ओस्टीन डि'सोजा प्रभुन सयरांची ओळक करून दिली. सर्वश्री बी. वी. बाळिगा, वी.जे.पी सलडान्हा, लियो डि'सोजा, वासुदेव प्रभु, उल्लास डि'सोजा, मा. मार्क वालडर, मा. जी.पी. नजरेत, मा. सिलवेस्टर मोंतेरो आनी हेरांनी आपापल्यो अभिप्राय व्यक्त केल्यो.

1985 वरसा कोंकणी संस्थ्यान कोंकणीच्या सर्व भासफुटांची एक वाकसरी तयार कर्न प्रगट करचें योजन हातीं घेतलें. त्या खातीर विस्तरीत सर्वेक्षण कर्न, पश्चिम करावळ आनी हेर जागयांनी आसल्ल्या कोंकणयांचो समाजीक आनी प्रांतीय–परिसराक लागोन उबजाल्या कोंकणी भासफुटांचो अधिकृत संग्रहा द्वारीं शब्दकोश तयार करचो. हो शब्दकोश कानडी, नागरी आनी ध्वनिमा शास्तराच्या लिपियेंनी आसोन, कोंकणी भाशेच्या तुर्त वाडावळेक बळ दींवचो भरवासो आसल्लो. ह्या योजनाक पयलें कंत जावन कर्नाटक सरकारान एक लाख रूपय अनुदान मंजूर केल्लो.

1986 आगस्ट 3 वेर कोंकणी संस्थ्यान कोंकणी वाकसरेचा वावराचें उगतावण कारयें आसा केल्लें. गोंय, महाराष्ट्रा, केरळा आनी मंगळूर थावन सुमार 50 वावराडी हाजर आसल्ले. मो. अलेक्सांडर सोज, प्रांशुपाल मा. लियो डि'सोज, श्री विश्वनाथ कामत आनी तुळु वाकसरेचो श्री यू. पी. उपाध्याय सयरे जावन आयिल्ले. मो. अलेक्सांडर सोजान दे. आंजेलो माफेयीचें तेलाचित्र अनावरण केलें. संस्थ्यायो निर्देशक बा. हर्बर्ट नोरोन्हान स्वागत आनी मुखेल सैर्यांची ओळक करून दिली. ह्या संदरभार कोंकणी संस्थ्या द्वारीं प्रगट जाल्ल्या दोन पुस्तकांचें उगतावण कारयें जालें. मंजेश्वर गोविंद पै हाची गोलगोथा कृति श्री एडवर्ड नोरोन्हान कोंकणीक तर्जुमो केल्ली आनी श्री दिनेश पै हाणे कोंकणिंतल्यो प्रमुख गादी विंचून ताचो विवरण दिल्लो पुस्तक मोक्ळीक जाले. कोच्चीचो के.एस. शेणै, दो. विलियम माडता, गोंयकार कवी श्री नागेश कर्माली, बैंदूरु देवराय अय्यगळ, जी.जी.

वासुदेव प्रभु, लोरेन्स लोबो, वीजेपी सल्डान्हा, कोच्चीचो श्री पुरुशोत्तम मल्ल्या, दांडेलीचो के.एस. राव हांणी सरवांनी आपापलीं सूचना आनी वाकसरेचा वावराक तांतांचो सहकार भासायलो.

प्राथमीक हंतार फा. हर्बर्ट नोरोन्हा जे.स. हाच्या मुखेलपणार वाकसरीचें काम सुरु जालें. उपरांत फा. विल्ली डिसिल्वा हाका संपादक म्हण नेमक केलो. पूण, दुरादृष्टावशात सरकारान मुक्ले अनुदान रावयल्यान आनी हेर सबार तांत्रीक समस्यां निमतीं हें योजन स्थगित जालें.

4.1.1992 दिसा कोजेजींत कोंकणी अध्ययन उगतावण सुवाळ्यांत कोंकणी कवी जे.बी. सिकवेराचो कविता संग्रह 'अशीं आयलीं ल्हारा.' पुस्तक मोक्ळीक केलो. श्री पावलु मोरासान अध्ययन विभागाचो स्मारक अंको उगतायलो. कोलेजिचो प्रांशुपाल बा. जोसेफ नेलपती हांणें सैयरांक आनी वावराड्यांक उपकार आटयलो.

22 जनेर 1992 तारीकेर कोंकणी अध्ययन केंद्रांत कर्नाटकांतच पयिल्ले पावटीं रेक्टर मा. बा. आवेलीन डि'सोजाच्या अध्यक्षपणार दिरेकतोर बा. जे. सि. नेलपतीन 33 जण विद्यार्थीं सवें एका वरसाचो कोंकणी डिपलोमा कोर्स सुरु केलो.

1993 फेब्रेर 19–21 परयांत कोंकणी संस्थ्यान कोलेजिच्या सभासालांत तीन दिसांचें कोंकणी साहित्यिक कार्यागार मांडून हाडलें. मंगळूर भारत बीडी संस्थ्याचो आडळीत निर्देशक श्री गणपती पै हांणें कार्यागार उगतावण केलें. आख्या कर्नाटक मट्टार कोंकणी अध्ययन विभाग सुरु केल्लो आनी आपली माय भास कोंकणी न्हंय आसल्ल्या तशेंच कोंकणी उलयनातल्ल्या प्रांशुपाल मा. जोसेफ नेलपतीन कोंकणे वयर उचारललो अभिमान विशेस म्हण ताणें होगळीक उचारली. सां. लुवीस कोलेज मुळाथावन इंगलीश माध्यमांत शिकप दीवन प्रख्यात जालयारी कोंकणीक दिल्ल्या मानाक जेजवीतांक ताणें अभिनंदन पाटयले.

प्रमुख संपनमूळ वेकती जावन गोंयचा तोमास स्टीवनस कोंकणी केन्द्राचो ख्यात विदवांस आनी भाशातज्ञ मा. दो. प्रताप नायकान प्रस्तावन भाषण केलें. गोंय आनी मंगळूरचे प्रवीण भाशाशास्त्रींनी चलवन व्हेल्ल्या ह्या कारयागारांत प्रमुख विशय जावन कोंकणीचें प्रमाणीकरण, लिपी आनी शाळांनी कोंकणी भास शिकंवचे विशीं विचार विनिमय, चर्चा तीनी दिसांनी चलयली.

ह्या कारयागारांत आदल्या वरसा कोंकणी अध्ययनाचो डिप्लोमा कोर्स केल्ल्या 17 विद्यार्थींक मौल्य पत्रिकां, कर्नाटक सरकाराचो कार्मिक मंत्री श्री ब्लेसियस डिसोजान वितरण कर्न घटिकोत्सव आचरण जालो. तीन दिसांच्या ह्या कारयागारांत मंगळूरच्या हरयेका शिक्षण संसथ्यांच्या व्हडिलांनी, तज्ञांनी, कोंकणी अध्ययन विभागाच्या शिक्षक आनी विद्यार्थिंनी, पत्रिका संपादकांनी वांटो घेतल्लो.

1993 मे महिन्यांत सां. लुवीस कोलेजिच्या कोंकणी अध्ययन विभागान सां. जुजे सेमिनरीच्या देवशास्त्राच्या विद्यार्थिंक एका हफत्याचो कोंकणी कोर्स आसा केलो सुमार तीस विद्यार्थिंनी हांतून भाग घेतलो. 1994 मार्च महिन्या थावन बा. प्रशांत माडता प्रिन्सिपाल जावन नेमक जालो. ताणें कोंकणी संस्थ्याक आनी डिप्लोमा कोर्साक प्रो. बेनेट पिंटोक कार्यकारी दिरेकतोर नेमलो.

1994 अक्टोबर 29–30वेर कोंकणी अध्ययन विभाग आनी राकणो हफताळ्यान कोलेज सभांगणांत कोंकणी बरपा रीतिविर्शी परिसंवाद चलयलो. संपनमूळ वेक्ती जावन दो. विलियम माडता, दो. प्रताप नायक आनी दो. विलियम द सिलव आयिल्ले. परिसंवादांत 'कोंकणी भास आनी कानडी वर्णमाळ', 'दिरवें आनी सिलवेस्तर मिनेजा उपरांतली कोंकणी बरोंवची रीत', आनी 'समाज, भास आनी बरप' ह्या विशयांचेर संपनमूळ वेक्तिंनी विचार मांडले. 63 जणांनी भाग घेतल्ल्या ह्या परिसंवादांत विविध पत्रांचे संपादक हाजर आसल्ले. एके भाशेचे प्रगतेक शिकपा माध्यम, या शिकपा विशय जावन ती भास वाडोन येजाय जालयार, बरपा रीतिंत एकरूप भोव गरजेचें. हाका शिकपा संस्थ्यांचो, कोंकणी भाशा तज्ञांचो, पत्रांच्या संपादकांचो आनी बरवप्यां–वाचप्यांचो सहकार गर्ज देकून कोंकणी भाशेच्या वाडावळेंत, फुडारांत आधार जांवच्याक हो सम्मेळ चड उपकाराचो जाल्लो.

24 जून 1995 वेर फुडें कोलेजींत दुसरी भास जावन कोंकणी शिकोवयेत म्हण विश्वविद्यालया थावन परवणगी मेळ्ळी. बा. प्रशांत माडताचा मुकेलपणार पाठपट्टी तयार करून मंगळूर विश्वविद्यालयाक दिली. 15 जून 1996 थावन बी.ए. दुसर्या वरसाक कोंकणी भाशेचें पादार्पण जालें. आनी कोंकणिच्या चरित्रेंत पयिल्ल्या पावटीं सां. लुवीस कोलेजींत डिग्री क्लासिच्या विद्यार्थींक दूसरी भास जावन कन्नड, हिन्दी आनी संस्कृताच्या बदलाक कोंकणी शिकोंक अवकास लाभलो.

बा. प्रशांत माडता आनी प्रो. बेनेट पिंटोच्या प्रयतनान 1992 थावन 1997 परयांत पांच वरसां कोलेजिच्या बांदपांत सांजे वेळा चलल्लो एका वरसाचो कोंकणी डिप्लोमा कोर्स 7 मार्च 1997 वेर दोन वरसांचो स्नातकोत्तर कोंकणी डिप्लोमा करेसपोंडेन्स कोर्स जावन सुरवात करचाक जाहीर केलें. ह्याच वरसा आगस्ट 20 थावन कार्यारूपार आयिल्ल्या ह्या करेसपोंडेन्स कोर्साचो कार्यकारी निर्देशक प्रो. बेनेट पिंटो नेमक जालो. ह्या द्वारीं संसारभर विद्यार्थींक तांतूं भाग घेवन आपली शिकपा तान भागंवक आवकास लाभलो. पयलें वरस कोंकणी भाशेची आनी साहित्याची चरित्रा, कथा आनी कादंबरिंचें अध्ययन, कोंकणी नाटक कला, कोंकणी कविता, दूसरें वरस लोकवेद शास्तीर, साहितीक ठिका, भास विज्ञान, साहिताची तुलनात्मक वरवणी – अशें 8 पठ्य विशय आसल्लें.

2.9.2000 – हो दीस कोंकणी चरित्रेंत विशेष दाकलो रच्या तसलो जांवक पावलो. कोंकणी संस्थ्यान प्रारंभ केल्ल्या कोंकणी स्नातकोत्तर पदवी करेसपोंडेन्स कोर्सांत उत्तीर्ण जाल्ल्या विद्यार्थींक दीक्षा दींवचो घटिकोत्सव संभ्रमान चल्लो. कोलेजीच्या सभांगणांत देश विदेशांतल्या 85 विद्यार्थींक गोंय विश्वविद्यालयाचो कुलगुरु दोतोर बी.एस. सोंदे हाच्या मुखांत्र हातांतर केलो. कोंकणीच्या आनी सां लुवीस कोलेजिचा चरित्रेंत पयिल्लो जावनासच्या ह्या संभ्रमांत प्रांशुपाल बा. प्रशांत माडता, कार्यकारी दिरेकतोर प्रो. बेनेट पिंटो, रेक्टर मा. बा. रालफ दे.कोस्ता उपस्थित आसल्ले.

19.11.2000 वेर कोंकणी संस्थ्यान मंगळूरी कथोलीक समुदायाची वंशावळी विशीं अध्ययन केल्ल्या डा. मायकल लोबो हाची 'डिस्टिंगविश्ड मंगलोरियन कथोलिक्स 1800–2000' संसोधीत ग्रंथ उगतायलो.

25 मार्च 2001 वेर मंगळूर नंतूरच्या ऐ.एस.डी. सभासालांत कोंकणी भाशे विकास सभेन गोंयच्या तोमास स्टीवन्स कोंकणी केंद्रा सांगाता कोंकणी भास कन्नड लिपीन प्रमाणीकरण करचें तरभेती शिबिर आसा केल्लें. ह्या शिबिरांत कोंकणी संस्थ्या तरफेन कार्यकारी दिरेकतोर प्रो. बेनेट पिंटो आनी श्री एडवीन जे.एफ. डिसोजा हांणी भाग घेवन विचार मंडन केले.

29 एप्रिल 2001 – सां. लुवीस कोलेजिचा सभा सालांत कोंकणी

लेखकांचो एकतार आनी 'काणीक' पत्रान सांगाता अखिल कर्नाटक कोंकणी सम्मेळ चलयलो. कोंकणी खातीर दिल्ली सेवा मानून ह्या सम्मेळनांत कोंकणी संस्थ्याक सनमान करून सनमान पत्र पावीत केलें.

2001 जून 24 वेर श्री प्रेमकुमार – हाणें बरवन कोंकणी संस्थ्यान प्रगट केल्लो 'कोंकणी कलियोण' पुस्तक मंगळूर डोन बासको होलांत चलल्ल्या कोंकणी अकाडेमी प्रशस्ती प्रदान समारंभांत मोकळीक जालो.

2001 जुलाय 15 वेर सां. लुवीस कोंकणी संस्थो, संदेश प्रतिष्ठान बज्जोडी, टी.एम.ए. पै प्रतिष्ठान मणिपाल आनी 'राकणो' सातोळें सांगाता मेळोन मा. सी.सी.ए. पै संस्मरण विचार सातें मांडून हाडलें. ह्या विचार सात्यांत कोंकणी संस्थ्याचो दिरेकतोर तशेंच सहायकांनी सक्रीय भाग घेतलो.

2001 आगस्ट 20, 'काणीक' पत्रा तरफेन 9वो कोंकणी मान्यता दिवस मंगळूर टौनहोलांत आचरण जालो. ह्या संदरभीं कोंकणी भाशेक दिल्ल्या सेवे खातीर सां. लुवीस कोंकणी संस्थ्याक सनमान पत्रा सवें सनमान केलो.

13 आनी 20 जनेर 2002 – कोंकणी संस्थ्यान कोलेजीच्या सभांगणांत कानडी लिपियेन कोंकणी बरंवची प्रमाण रीतिविशीं दोन कामासाळां मांडून हाडलीं. गोंयच्या तोमास स्टीवन्स कोंकणी केंद्राचो निर्देशक फा. प्रताप नायक आनी फा. वालेरियन फेरनांद संपनमूळ वेक्ति जावन आयिल्ले. ह्या संदरभार तोमास स्टीवन्स केंद्राचो 'कानडी लिपीन कोंकणी बरंवचीं प्रमाण रीत' म्हळ्ळो पुस्तक विमोचन केलो.

30.6.2002 – सां. लुवीस कोलेजीच्या सभासालांत कोंकणी संस्थ्याचा आश्रयाखाल मानेस्त पावलु मोरासान संसोद चलवन बरयिल्लो 'कोंकणी चळवळ' ग्रंथ राकणो पत्राचो आदलो संपादक मा. मार्क वालडरान मोकळीक केलो. मुकेल सयरो जावन मंगळूर महानगरपालिकेचो मेयर शशिधर हेगडे आयिल्लो. ह्या संदर्भार कोंकणी भाशेच्या अभिवृद्धेक वावर केल्ल्या श्रीमती ओकटेविया आलबुकर्क, आदलो कायद्या मंत्री श्री ब्लेसियस डिसोजा, मा. मार्क वालडर, राकणो संपादक मा. एरिक क्रासता हांकां कोंकणी संस्थ्याच्या तर्फेन सनमान केलो.

20.10.2002 – दो. मायकल लोबो हांणें बरयिल्लो 'मंगळूरी कथोलिकांची व्यक्ति चरित्रा' ग्रंथ कोंकणी संस्थ्यान कोलेजीच्या सभांगणांत

आसा केल्ल्या कार्यक्रमांत मोकळीक केलो. हें समारंभ जिल्लाधिकारी श्री ए.के. मोन्नप्प हाच्या अध्यक्षपणार चल्लें.

27.10.2002 वेर मंगळूर शक्तिनगर मकाळेच्या कलांगणांत, कर्नाटक कोंकणी भाषा मंडळान कोंकणीची सेवाखातीर कोंकणी संस्थ्याक पावीत केल्लो सनमान, कोंकणी संस्थ्याचो दिरेक्तोर प्रो. बेनेट पिंटोन स्वीकार केलो.

2002 नवंबर 29–30 ह्या दिसांनी सां. लुवीस कोलेजीच्या सभासालांत अखिल भारत साहित्य अकाडेमी डेल्ली आनी कर्नाटक कोंकणी साहित्य अकाडेमीच्या सहभागित्वान शेणय गोंयबाबाचे जिणीये आनी कार्याविशीं कार्यागार चल्लें. ह्या कार्यागाराक गोंयकार, कोच्चीकार, मुंबयकार आनी मंगळूरचे साहिती हाजर आसल्ले. कोंकणी संस्थ्या तरफेन कार्यकारी दिरेक्तोर प्रो. बेनेट पिंटोन सक्रीय भाग घेतलो.

24 आगस्ट 2003 – बेंगळूर रवींद्र कला क्षेत्रांत सां. लुवीस कोंकणी संस्थ्यांत वावुरपी श्री गोपाल गौडा – हाका कर्नाटक कोंकणी साहित्य अकाडेमीची 2002 व्या वरसाची 'गौरव जानपद प्रशस्ती', कन्नड आनी संस्कृती इलाखेची, मंत्री राणी सतीष हिणें, अकाडेमीचो अध्यक्ष मो. अलेगसांडर डिसोजाच्या उपस्थितिर प्रदान केली.

8, 9, 10 दशंबर 2003 वेर कोलेजीक भेट दिल्ल्या NAAC पंगडाचा वरयणारांनी कोंकणी संस्थ्या मुखांत्र कोलेजींत कोंकणी भाशेचा शिक्षणाक आवकास करून दिल्ल्याक आनी कोंकणी बुकां वळेर पळेवन होगळीक उचारली.

17 दशंबर 2003 वेर कोंकणी संस्थ्यान कोलेजीच्या ऐ.टी. सभासालांत दे. बेनेट पिंटो स्मारक उपन्यास सादर केलो. मुकेल सयरो फामाद संगीतकार बा. चार्ल्स वास एस.वी.डी. हाणें कोंकणी संगीताविशीं उलवप दिलें.

24 एप्रील 2004 – कोंकणी संस्थ्यान कोलेजीच्या ऐ.टी. सभासालांत दे. सिलवेस्टर मोंतेरो स्मारक उपन्यास आनी कोलेजीचो निवृत्त प्रांशुपाल फा. प्रशांत माडता हाचे पांच बूक उगतावणेचें दोडें कारयें मांडून हाडलें. मंगळूरचो धर्माध्यक्ष मा. लुवीस पावल सोज बापान ह्या पुस्तकांचें उगतावण केलें. सिलवेस्तर मोंतेरो स्मारक उपन्यास सां. जुजे सेमिनरिचो रेकटर फा. विकटर मचादो हांणीं केलो. सां. लुवीस कोलेजीचो रेकटर बा. फ्रानसीस

सेरावो ह्या कार्याचो अध्यक्ष बसल्लो.

19 दशंबर 2004 दिसा कोंकणी संस्थ्यान कोलेजिच्या ऐ.टी. सभासालांत रेकटर बा. फ्रानसीस सेरावो जे.स. चा अध्यक्षपणार दुसर्या वरसाचो दे. बेनेट पिंटो स्मारक उपन्यास मांडून हाडल्लो. संपनमूळ वेक्ति जावन आयिल्ल्या श्री डोलफी कास्सियान 'कर्नाटकांत कोंकणी पत्रिकोद्यम आनी कोंकणी पत्रां' म्हळ्ळ्या विशयाचेर उलवप सादर केलें.

2004 दशंबर 26-29 मंगळूर जप्पिनमोगरू बीसप बाजील सोज नगरांत कोंकणी कथोलिकाचो चारित्रीक जागतीक सम्मेळ चलल्लो. ह्या सम्मेळनांत सां. लुवीस कोंकणी संस्थ्यान पुस्तक प्रदर्शना साल घालून चार दिसांनी भाग घेतलो.

2005 जनेर 12 वेर कोलेजीच्या शतमानोत्तर रुपयोत्सव (125 वरसां) आचरण संपणे सुवाळयांत निवृत्त प्रिनसिपाल आनी कोंकणी संस्थ्याचो दिरेकतोर फा. प्रशांत माडतान बरयिल्लो, कोलेजीच्या चरित्रेचो बृहत संशोधनात्मक ग्रंथ 'ON EAGLES WINGS' - An Intimate History of 125 Years of St Aloysius College' मोकळीक जालो. कोलेजीच्या अलयुमनी एसोसियेशनान हो ग्रंथ प्रगट केल्लो. जेजवीत प्रोविनशियल बा. विजय प्रभु, एम.एल.सी. ब्लेसियस सोज, मंगळूर विश्वविद्यालयाचो कुलपती प्रो. बी. हनुमंतय्या, रेकटर फा. फ्रानसीस सेरावो आनी सबार मान मनीस उपस्थित आसल्ले.

1.6.2005 वेर कानडी लिपीन कोंकणी शिकंवक कर्नाटक कोंकणी साहित्य अकाडेमीन आपयिल्ल्या समालोचन सभेंत आनी मैसूर मानस गंगोत्रीच्या भारतीय भासांचा केंद्र संस्थ्यान आसा केल्ल्या पद्य पुस्तक रचना समितीचा सभेंत कोंकणी संस्थ्या तरफेन श्रीमती ग्लेडीस रेगो हाजर जाल्ली.

9.7.2005 वेर कर्नाटक कोंकणी साहित्य अकाडेमीची 2004 वरसाची गौरव साहित्य प्रशस्ती कोंकणी संस्थ्यांतली वावराडी श्रीमती ग्लेडीस रेगो हिका लाभली. बेळगांवची मेयर श्रीमती वंदना मोहन हिणे बेळगांव कुमार गंधर्व रंगमंदिरांत प्रशस्ती प्रदान केली.

2005 आगस्ट 14 वेर सां. लुवीस कोलेज संस्थो आनी कर्नाटक

कोंकणी भाशा मंडळ हांच्या सहयोगान श्री पावलु मोरासान बरयिल्लो कोंकणी चळवळ सरणीचो दुसरो ग्रंथ पत्रिकोद्यमाचो पयलो भाग 'जागरण' मोकळीक कारये देरेबयल फिरगज होलांत चल्लें.

2005 आगस्ट 20 दिसा कर्नाटक कोंकणी साहित्य अकाडेमीन कोंकणी भाशेक मान्यताय मेळल्लो 13 वरसांचो दीस आचरणा बाबतीन आसा केल्ल्या दिवया भंवडेर कोंकणी संस्थो आनी सां. लुवीस कोलेज कोंकणी संघा तरफेन लोयोला गेटीलागीं येवकार करून, दिवो घेवन दिवया भंवडेक गौरव दिलो.

2005 दशंबर 17-24 – ह्या दिसांनी बिकरनकट्टे कार्मेल गुडयार कोंकणी साहित्य अकाडेमीन कोंकणी लेखक, प्रगटनार, संगीत रचणार, निर्मापक आनी पत्रकारांक प्रोत्साह दिंवच्याखातीर पुस्तकांच्या विकर्याक कोंकणी बजार आसा केल्लें. ह्या बजारांत बुकस्टाल घालन कोंकणी संस्थ्यान सातयी दिसांनी भाग घेतलो.

2006 फेब्रेर 22 वेर सां. लुवीस कोलेज अडिटोरियमांत कोंकणी संस्थ्याचो रुपयोत्सव, दे. बेनेट पिंटो स्मारक तिसर्या वरसाचो उपन्यास, कोलेजिचा कोंकणी संघाचो दशमानोत्सव, कोंकणी संस्थ्यान प्रगट केल्ल्या नवया पुस्तकांचें मोकळीक कारयें सांगाता मांडून हाडल्लें. रेकटर बा. फ्रानसीस सेरावो हाच्या अध्यक्षपणार जेप्पु सेमिनरीचो रेकटर मा. विक्टर मचादो मुकेल सयरो जावनासोन कर्नाटक कोंकणी अकाडेमीचो अध्यक्ष श्री एरीक ओझेरियोन संदेस पाटयले. दो. एडवर्ड नजरेतान दे. बेनेट पिंटो स्मारक उपन्यास दिलो. ह्या संदरभार कोंकणी संस्थ्यान प्रगट केल्ले – श्रीमती ग्लेडीस रेगोन बरयिल्लो दे. फा. वालेरियन सोजाची जीवन चरित्रा 'जळल्ली वात', जो.सा. आलवरिसाची कादंबरी 'कमलाचें घर भरल्लो आजो' दुसरो छापो, 'वोवियो आनी वेरस', तिसरो छापो आनी सां लुवीस कोलेज कोंकणी संघाचें दशमानोत्सव अंको 'पर्जळ' मोकळीक जाले.

2006 मे 19 दिसा केंद्र साहित्य अकाडेमी आनी इनस्टिट्यूट मिनेजस ब्रगांझा गोंय हाणीं पणजींत चलोवन व्हेल्ल्या कारयांत हळियाळ तालूकांतल्या सिद्धी जनांगाचा जानपदा विशयाचेर कोंकणी संस्थ्यांतल्या श्रीमती ग्लेडीस रेगोन प्रबंध मंडन केलो.

2006 जून 30 वेर सां. लुवीस कोंकणी संस्थ्यान आपल्या पंचवीस वरसांच्या रुपयोत्सवाच्या उडासाक कोंकणी अध्ययनाचा विद्यार्थीक पाठ पुस्तक जावन 'कोंकणी सिरी' म्हळ्ळो कविता, मटव्यो काणियो आनी आत्म चरित्रा आटापचो बूक प्रगट केलो. प्रांशुपाल पा. एवजीन लोबो आनी प्राध्यापकी स्टेल्ला देकोसता हांच्या जोड संपादकपणाखाल हो बूक बरयला.

2006 आगस्ट 17 दिसा 'नम्म टी.वी.' चानेलांत प्रसाराखातीर कोंकणी संस्थ्या तरफेन 'कविता कलासंगम' म्हळ्ळें कारयें सादर जालें. कोंकणी संस्थ्याची श्रीमती ग्लेडीस रेगोन आपलीं स्वंत दोन कवनां, कोंकणी स्नातकोत्तर पदवी करेसपोंडेन्स कोरसाचो विद्यार्थी श्री संतोश डिसोजान आपलें एक कवन वाचन, त्याच वेळा आमच्या कोलेजीच्या कोंकणी विद्यार्थींनी संगीत गायन आनी विलसन कय्यारान कला रचून दिल्लें हें कार्यक्रम कोंकणींत पयिल्लो प्रयोग जावनासा.

21.04.2007 वेर शाळांनी कोंकणी शिकंवक सरकाराची परवणगी लाभल्ल्या उडासाक कर्नाटक कोंकणी भाषा मंडळान कोंकणी संस्थ्यान केल्ल्या कोंकणीचा प्रेरणात्मक वाव्राक मानून, एलोशियस कोलेजीच्या सभा सालांत आसा केल्ल्या कार्याक्रमांत उपकार बावडून परगट सनमान केलो. हो सनमान कोलेजीचो प्रांशुपाल फा. स्वीबर्ट डिसिलवा हांणी स्वीकार केलो.

14.07.2007 ह्या दिसा कोंकणी संस्थ्यान कोलेजीचा ए.वी. होलांत कोंकणी भास, साहित्य, संस्कृती आनी संसोधाच्या वाडावळीक कोंकणी संस्थ्या मुखांतर कार्यारूपाक हाडयेत जाल्ल्या योजनाविशीं वेवेगळे प्राध्यापक संशोधक, साहिती, आनी पत्रकारांक जमवन तांचे अभिप्राय एकटायले. प्रांशुपाल बा. स्वीबर्ट डिसिलवाच्या मार्गदर्शनार चलल्ल्या ह्या विचार सात्यांत रेकटर बा. फ्रानसीस सेरावो हांच्या अध्यक्ष पणार सुमार 50 बरवपी, प्राध्यापक आनी पत्रकारांनी भाग घेतल्लो.

2008 जनेर 20 ह्या दिसा सां. लुवीस कोलेजिच्या ए.वी. होलांत कोंकणी संस्थ्यान, कोंकणी लेखकांच्या एकवटाचा सहयोगान 'भाशांतर – आयची गर्ज' म्हळ्ळें एका दिसाचें कामासाळ चलयलें. कार्यकारी दिरेकतोर एडवीन जे.एफ. डिसोजान 'भाशांतर म्हळ्यार कितें? आनी

ताची गर्ज कितें?' ह्या विशीं उपन्यास दिलो. दो. एडवर्ड नजरेतान पवर पोंयट तांत्रीकता द्वारीं भाशांतराची पुरातन चरित्रा, आधुनीक चिंतप, कन्नडा थावन कोंकणीक भाशांतर करचीं, ततवां आनी हुन्नर विवरिले. सुमार 50 प्रतिनिधींनी भाग घेवन, सगळो दीस साहिताच्या सबार प्रकारां वयर भलायकेभरीत भासाभास आनी चिंतप वाळ्ळें. भागीदारांक रेकटर बा. फ्रानसीस सेरावो हांणी प्रमाण पत्रां वांटलीं.

सां. लुवीस कोंकणी संस्थ्याचो कार्यकारी दिरेकतोर एडवीन जे. एफ. डिसोज 1 जनेर 2008 दिसा डेल्ली साहित्य अकाडेमिच्या जेराल मंडळेंत कर्नाटकांतलो सांदो जावन पांच वरसां आवदेक विंचून आयलो. तांणी 20-24 फेब्रेर 2008 वेर डेल्लींत चलल्या साहित्य अकाडेमीच्या जेराल मंडळेचा अधिवेशनांत आनी अंताराष्ट्रीय मट्टाच्या साहित्योत्सवांत सक्रीय पात्र घेतलो.

10.8.2008 वेर मंगळूर बिसपाच्या निवास सभा सालांत कोंकणी लेखकांचो एकवट, राकणो हफताळें आनी सां. लुवीस कोंकणी संस्थ्याच्या सहयोगान 'कोंकणी लेखकांचें मुक्त उलवप' म्हळ्ळें कारयें मांडून हाडल्लें. कोंकणींतले प्रथम कादंबरी (कानडी लिपी) 1950 वरसा प्रगट जाल्ली जो.सा. आलवरिसाची 'आंजेल' कोंकणी संस्थ्यान दुसरें मुद्रण छापून ह्या कार्यक्रमांत मोकळीक केली. कोंकणी संस्थ्याचो कार्यकारी दिरेकतोर एडवीन जे.एफ. डिसोज आनी हेच.एम. पेरनाल ह्या कारयाचे प्रमुख उलवपी आसल्ले.

12.1.2009 – सां. लुवीस हायस्कूल ग्राउंडांत चलल्ल्या .. संभ्रमांत 'अमर कोंकणी' 50वो विशेस अंको कोंकणी संस्थ्याचो पयिल्लो कार्याकारी निर्देशन प्रो. आल्बन कास्तेलिनो – हाणे मोकळीक केलो.

2009 आगस्ट 29-30 सां. लुवीस कोलेजीच्या ए.वी. रूम सभासालांत कोंकणी संस्थ्यान साहित्य अकाडेमी डेल्लीच्या सहयोगान 'अंतराज्य आनी प्रादेशिक कोंकणी समांतर सब्द कामासाळ' मांडून हाडलें. साहित्य अकाडेमीचो सलहा समिती सांदो राकणो संपादक फा. फ्रानसीस रोड्रीगस आनी डोलफी कास्सिया मुखेल सयरे जावन आसल्ल्या ह्या कामासाळेचे प्रमुख संपनमूळ वेक्ती गोंयचो डा. तानाजी हळरणकर आनी

कोच्चीची संशोधकी डा. सुनीती बायी आसल्लीं. कोलेजीचो रेकटर बा. जोसेफ रोड्रीगस, प्रांशुपाल फा. स्वीबर्ट डिसिलवा आनी 117 प्रतिनिधी ह्या कामासाळांत भागीदार जाल्ले. आनी डेल्ली साहित्य अकाडेमीचो जेराल मंडळेचो सांदो एडवीन जे.एफ. डिसोज ह्या कार्याचो संचालक आसल्लो.

2009 नवंबर 29 दिसा सां. लुवीस कोंकणी संस्थ्यान कोलेजीचा ए.वी. सभा सालांत 'कोंकणी साहितांतलीं तीन प्रकारां' म्हळ्ळो अपूर्व परिसंवाद आनी कोंकणी पदवयुत्तर पदविका प्रमाण पत्रां हातांतराचें कार्यें चलयलें कोंकणी मटव्या काणियां विशीं मैसूरचो श्री वल्ली वग्गा, कोंकणी नाटकां विशीं श्री डोलफी कास्सिया, कोंकणी कवितां विशीं श्री हेच. एम. पेरनाल – हाणीं विचार मंडन केले. श्री पावलु मोरासान 'कोंकणी भाशेची चरित्रा' ह्या विशीं प्रबंध मंडन केलो. कोंकणी संस्थ्याचो प्रथम कार्यकारी निर्देशक प्रो. आलबन कास्तेलिनोन कोंकणी संस्थो चलोन आयिल्ली वाट विवरसिली. कार्यकारी दिरेकतोर एडवीन जे.एफ. डिसोजाच्या संचालकपणार चलल्ल्या ह्या विचारगोष्ठींत प्रांशुपाल फा. स्वीबर्ट डिसिलवा आनी रेकटर बा. जोसेफ रोड्रीगस हांच्या हुजरीं घटिकोत्सव चलवन कोंकणी पदवयुत्तर पदविका विद्यार्थींक प्रमाण पत्रां वितरण केलीं.

2010 आगस्ट 29 – सां. लुवीस कोंकणी संस्थो आनी साहित्य अकाडेमी डेल्ली हांच्या सहयोगान कोलेजिच्या ए.वी. सभासालांत 'कादंबरी आनी कादंबरी कर्त' विशाया वयर विचार संकिरण चलयलें. साहित्य अकाडेमी मुंबय घटकाचो प्रादेशिक अधिकारी डा. खुरशीद आलम मुकेल सयरो आसल्लो. कानडी लिपिंतली पयिल्ली कादंबरी जो.सा. आलवरिसाची 'आंजेल' – एडवीन जे.एफ. डिसोज, एडवीनाची 'हांव जियेता' कादंबरी – डोलफी कास्सीया, वीजेपी सलडानाची 'मोगा म्हाका शिकय' – राकणो संपादक फा. फ्रानसीस रोडरीगस – ह्या तेगांनी तीन कादंबरी वयर विचार संकिरण चलयलें. ह्या कार्याचो समनवयी सां. लुवीस कोलेज पत्रिकोद्यम विभाग मुखेस्त फा. रिचर्ड रेगो जे.स. आसल्लो. कार्याचें संचालकपण एडवीन जे.एफ. डिसोज आनी कार्यें निर्वहण सिरिल जे. सिकवेरान चलयलें.

2010 नवंबर 28 – सां. लुवीस कोंकणी संस्थ्यान कोंकणी संघटन उडुपी जिल्लो हांच्या सहयोगान कल्याणपुर मिलाग्रीस कोलेजीच्या सभा सालांत एका दिसाचें 'साहितीक कामासाळ' आसा केल्लें. मिलाग्रीस

कोलेजीचो प्रिन्सिपाल फा. विजय लोबो अध्यक्ष वसल्ल्या ह्या कामासाळाक फा. मार्सेल सलडान्हा सयरो जावनासल्लो. 53 प्रतिनिधि हाजर आसल्ल्या कामासाळेचें उगतावण साहिती कटपाडीची श्रीमती क्याथरीन रोड्रिगस हिणें केलें. मटव्या काणियां विशीं कोंकणी संस्थ्याचो कार्याकारे दिरेकतोर एडवीन जे.एफ. डिसोज, नाटकां विशीं डोलफी कास्सिया आनी लेखनां बरंवच्या विशीं डा. जेराल्ड पिंटो संपनमूळ वेक्ति जावन विचार मंडन केले.

2012 जून 24 वेर कोंकणी संस्थ्याचें नवें दफतर कोलेजिच्या रेड बिलडिंगाचे माळियेर उगतावण, विश्रांत रेक्टर/प्रिन्सिपाल फा. लियो डिसोजा जे.स. हाणीं केलें. उपरांत कोलेजिच्या ए.वी. सभासालांत कोंकणी संस्थ्यान 'कोंकणी साहितांत रेडियो/अंतरजाळिंचो प्रवेस, पात्र आनी प्रभाव' ह्या विशयाचेर परिसंवाद कोंकणी भास आनी संस्कृती प्रतिष्ठानाचो सहनिर्देशक श्री गुरु बाळिगा, आकाशवाणी निर्वाहकी श्रीमती फ्लोरीन रोच हिणें 'कोंकणी साहित्य आनी आकाशवाणी', एडवीन जे.एफ. डिसोजान 'कोंकणी साहित्य आनी अंतरजाळ' म्हळ्ळ्या विशयांचेर विचार मांडताना मानेस्त हेच.एम. पेरनाल हाणें विचार गोष्ठियो समन्वय जावन कार्यें चलयलें. श्री गुरु बाळिगान माहिति तंत्रज्ञान उपयोग करून विविध लिपिंनी (देवनागरी, रोमी, कन्नड, मलयाळम) आस्चें कोंकणी साहित्य लिपयंतर करचें 'कोंकणवर्टर' आपुण तयार करून आसचा विशीं सविवर माहेत दिली. कोंकणी लेखक श्री एडी नेट्टो, श्री डेविड डिसोजा, राकणो संपादक फा. फ्रान्सीस रोड्रिगस हाणीं चर्चा चलयिल्ल्या ह्या सुवाळयांत 31 आसकतांनी सगळो दीस भाग घेतलो.

2012 दशंबर 16 दिसा कोलेजिच्या ए.वी. सभासालांत कोंकणी संस्थो आनी मंगळूर कोंकणी लेखकांच्या एकताराच्या जोड आसर्याखाल 'बरवपी-संपादपी-वाचपी' म्हळ्ळें विचार सातें माडून हाडलें. एडवीन जे. एफ. डिसोज आनी राकणो संपादक फा. फ्रानसीस रोडरीगस संपनमूळ वेक्ति जावन विचार मंडन केल्ल्या ह्या कार्याचो समन्वय किटाळ संपादक हेच. एम. पेरनाल आसल्लो आनी सुमार 55 प्रतिनिधींनी भाग घेतलो.

कोंकणी संस्थ्यांतलो ग्रंथालय एक पुरातन आनी अपरूप कोंकणी पुस्तकांचें म्यूसियम म्हणयेत. हांगासर आसचे सबार्शें ग्रंथ हेर ग्रंथालयांनी लभ्य नांत जावयेत. थोडया असल्या ग्रंथांचीं नांवां काडचीं तर – क्रिस्त

पुराण, दि हिसट्री आफ दि डयोसीस आफ मेंगलोर, दि क्यापटिविटी आफ केनरा क्रिशचियन्स, टि. डबल्यू वेन्न हाची मेंगलोर, फा. माफेयीची डिक्षनरी, क्रिस्त पुराणाच्यो विविध आवृत्त्यो; इतलेंच न्हय, थोडया ग्रंथांचो हात प्रतियो देकीक कोंकणींत महाभारत, स्वामी सुप्रिया, दे. ए.टी. लोबो, विजेपी सलडान हांच्यो हात प्रतियो अमूल्य रेलिकें परीं जगवन दवरल्ल्यो पळेंवक मेळतात. संवसारांत मेळच्या थोमास स्टीवनसाच्या थोडयाच हात प्रतियां पैकी सोळावया शेकडयांतली थोमास स्टीवनसाची एक हात प्रती ह्या ग्रंथालयांत जोगासाणेन सांबाळन दवरल्या. ह्या संस्थ्याक हरयेक नेमाळें येता आनी वरसाचे आखरेक हांचे खंड करून दासतान केल्यात. कोंकणी दिरवें, पयणारी, सुख-दुख, मित्र, झेलो, जेजुराय, आंज, काणीक, राकणो, उमाळो, आमची माय... इत्यादी आनी गोंयच्या नेमाळयांचोयी संग्रह आसा. चडावत कोंकणी मोगींनी तांच्या खासगी संग्रहालयांतलीं पुस्तकां आनी नेमाळीं संस्थ्याक दान दिल्यंत म्हळ्ळी संगत भरमाची. असले संग्रह आरावन हाडचांत प्रो. आलबन कास्तेलीन, दे. बेनेट पिंटो, मानेस्त एडवीन जे. एफ. डिसोज, मानेस्त रोकी मिरांद, श्रीमती ग्लेडीस रेगो, मानेस्त गोपाल गौडा, जेजवीत/सेक्युलर याजकांनी आनी अभिमानींनी सक्रिय वावर दिला.

कोंकणी साहित्यांतल्या म्हालघडयां सरणिंतलो फामाद साहिती मानेस्त एडवीन जे.एफ. डिसोजा 27.09.2007 वेर कोंकणी संस्थ्याचो कार्यकारी निर्देशक जावन नेमक जालो आनी ताची आमोलिक सेवा 24 मे 2018 परयांत कोंकणी संस्थ्याक निरंतर व्हाळ्ळी. ह्या आवदेंत ताच्या 'काळें भांगार' कादंबरेक 22.6.2014 वेर कर्नाटक कोंकणी साहित्य अकाडेमिची 2013 वरसाची 'श्रेष्ठ पुस्तक प्रशस्ती', ता. 6.11.2014 वेर शक्तिनगर विश्वकोंकणी केंद्रा थावन कोंकणी भास आनी संस्कृती प्रतिष्ठानान दींवची 'श्रीमती विमला वी. पै प्रशस्ती' आनी ताच्या 'काळें भांगार' कादंबरेक 22.2.2017 वेर साहित्य अकाडेमी देहलीची 2016 वरसाची 'साहित्य प्रशस्त्यो' प्राप्त जल्या. त्याच प्रमाणें 15 नवंबर 1999 थावन कोंकणी संस्थ्यांत सह वाव्राडी जावन सेवा दितेत आसच्या जानपद कलाकार गोपाल गौडा हाणें 24.8.2013 वेर कर्नाटक कोंकणी साहित्य अकाडेमीची 2002 वरसाची 'गौरव जानपद प्रशस्ती', ता. 1.11.2014 वेर जिल्ल्या राज्योत्सव प्रशस्ती आनी शक्ति नगर मांड सोभाण संस्थ्यान दिंवची '13 वी कारवाल घराणें प्रशस्त्यो आपणायला. कोंकणी संस्थ्यांत वावराडी आसल्ली श्रीमती ग्लेडिस

रेगो – हिका कर्नाटक कोंकणी साहित्य अकाडेमीची 2004 वरसाची 'गौरव साहित्य प्रशस्ती' ता. 9.7.2005 ह्या दिसा प्राप्त जाल्या.

सां. लुवीस कोलेजीक शेंभर वरसां भरताना स्थापित केल्ल्या ह्या कोंकणी संस्थ्यान कोंकणी भाशेच्या उदरगतीक वेवेगळे ध्येय घेवन कार्याक देंवल्ल्या पयकी पुस्तक परगटणीयी एक. कोंकणी संस्थ्यान वेवेगळ्या काळार प्रगट केल्ल्या पुस्तकांची पट्टी ह्या परीं आसा –

1. अमर कोंकणी – संसोधीत बरपांचें षणमासीक जनेर 1981 वेर प्रारंभ जावन 71 निरंतर अंके प्रगटल्या. 72 वो अंको छापयांत आसा.
2. 1982 – कमलाचें घर भरलोलो आजो
   – जो. सा. आल्वरीस – कादंबरी
3. 1983 – गोलगोथा – एं. गोविंद पै (तर्जुमोः एडवर्ड नोरोन्हा
   – काव्या रूपार नीळगथा)
4. 1986 – अर्थाभरीत सांगणयो – पी. दिनेश पै
   – गादींचो विमर्शात्मक विवरण
5. 1987 – वोवियो आनी वेरस – सं: आलबन कास्तेलीन
6. 1996 – कावयां पेळो – कवन संग्रह
7. 1996 – कोंकणी दायज – प्रबंध संकलन
8. 1996 – आंकवार आवै – ए.टी. लोबो – नाटक
9. 1996 – भांगार मनीस – चा. प्रा. देकोस्ता – नाटक
10. 1998 – वोवियो आनी वेरस – दूसरी आवृत्ती
    – सं: आलबन कास्तेलीन
11. 2001 – कोंकणी कलियोण – प्रेम कुमार
12. 2002 – कोंकणी चळवळ – पावलु मोरास
13. 2004 – कोंकणी पिकोळीं – फा. प्रशांत माडता
    – 10,000 सांगणयांचें संग्रह
14. 2004 – सानिध्या – फा. प्रशांत माडता (तर्जुमो:

The Cloud of Unknowing)

15. 2004 – निन्नंते नानागलु – फा. प्रशांत माडता (तर्जुमो: Imitations of Christ)

16. 2004 – शंभोर किटाळं – फा. प्रशांत माडता – लेखन संग्रह

17. 2004 – राटावळ – फा. प्रशांत माडता – हास्य लेखनां

18. 2005 – जागरण – पावलु मोरास (कोंकणी चळवळेचो दुसरो ग्रंथ

19. 2005 – कमलाचें घर भरलोलो आजो – जो.सा. आलवरीस (दुसरी आवृत्ती)

20. 2005 – वोवियो आनी वेरस – सं: ग्लेडीस रेगो (तिसरी आवृत्ती)

21. 2005 – जळल्ली वात – ग्लेडीस रेगो (फा. वालेरीयन डिसोजाची जिणिये चरित्रा)

22. 2006 – कोंकणी सिरी – सं: बा. एवजीन लोबो आनी श्रीमती स्तेल्ला देकोस्ता (कोंकणी पदवी विद्यार्थींक पाठपुस्तक)

23. 2006 – अमर दिरवें – सं: बा. एवजीन लोबो आनी श्रीमती स्तेल्ला देकोस्ता (कोंकणी संस्थ्याचो रुपयोत्सव अंको)

24. 2008 – आंजेल – जो.सा. आलवरीस (कादंबरी: दुसरो छापो)

25. 2008 – अमर कोंकणी 50 विशेषांक – सं: एडवीन जे.एफ. डिसोज

26. 2009 – वोवियो आनी वेरस – चवती सुधारित आवृत्ती

कोंकणी भाशेच्या वाडावळीक, ती जिवाळ दवरूंक कोंकणी संस्थो उघडून जेजवीतांनी शिकपाक आवकास करून दिलो. कोंकणी ग्रंथालय स्थापन करून अध्ययनकारांक संपनमूळ संस्थो जालो. कोंकणी भास आनी शिकप गांवांत तशें संसारभर विस्तारोंक संस्थ्याचे जेजवीत रेक्टर, प्रिन्सिपाल, दिरेकतोर आनी कार्यकारी दिरेकतोरांनी प्रोत्साह आनी आमोलीक सेवा दिल्या. तांची नांवां आनी आवदी ह्या सकयल दिल्या –

1. रेक्टर:

1. फा. मेथयू लुवीस जे.स. – 1977–1980
2. फा. रोनी प्रभु जे.स. – 1980–1986
3. फा. आवेलीन डिसोजा जे.स. – 1986–1992
4. फा. लियो डिसोजा जे.स. – 1992–1998
5. फा. रालफ ड कोस्ता जे.स. – 1998–2001
6. फा. विजय कुमार प्रभु जे.स. – 2001–2004
7. फा. फ्रानसीस सेरावो जे.स. – 2004–2009
8 फा. जोसेफ रोड्रीगस जे.स. – 2009–2013
9. फा. डेनजील लोबो जे.स. – 2013–2016
10. फा. डयनीसियस वाज जे.स. – 2016–

2. प्रिन्सिपाल:

1. फा. एल.एफ. रसकीन्हा जे.स. – 1966–1980
2. फा. ज्यूलियान फेरनांडीस जे.स. – 1980
3. फा. लियो डिसोजा जे.स. – 1980–1990
4. फा. जोसेफ नेलपती जे.स. – 1990–1994
5. फा. प्रशांत माडता जे.स. – 1994–2003
6. फा. एवजीन लोबो जे.स. – 2003–2007
7. फा. स्वीबर्ट डिसिलवा जे.स. – 2007–2017
8. फा. प्रवीण मार्टीस जे.स. – 2017–

3. दिरेकतोर:

1. फा. जोसेफ नेलपती जे.स. – 1990–1994
2. फा. प्रशांत माडता जे.स. – 1994–2003
3. फा. एवजीन लोबो जे.स. – 2003–2007
4. फा. स्वीबर्ट डिसिलवा जे.स. – 2007–2017
5. फा. प्रवीण मार्टीस जे.स. – 2017–2018

6. प्रस्तुत 2018 जून थावन फा. मेलवीन पिंटो जे.स. दिरेकतोर जावन नेमक जाला.

4. कार्यकारी दिरेकतोर:

1.	प्रो. आलबन कास्तेलिन	–	1980
2.	फा. हरबर्ट नोरोन्हा जे.स.	–	1986
3.	श्री जोन इ. डि'सिलवा	–	1992
4.	फा. प्रशांत माडता जे.स.	–	1994–1997
5.	प्रो. बेनेट पिंटो	–	1997–2002
6.	फा. स्टेनी डिसोजा जे.स.	–	2003
7.	फा. एवजीन लोबो जे.स.	–	2004–2006
8.	फा. स्वीबर्ट डिसिलवा जे.स.	–	2007
9.	श्री एडवीन जे.एफ. डिसोजा	–	2007–2018

कोंकणी संस्थ्यान, कोंकणी साहित्य, संस्कृति, जानपद, भाशा शास्त्र, विज्ञान, व्याकरण.... इत्यादि संगती वयर फामाद तज्ञांचीं संसोदीत बरपांचें षणमासीक 'अमर कोंकणी' जनेर 1981 थावन कानडी आनी देवनागरी – दोन लिपींनी प्रगटूंक सुरु करून निरंतर आजून प्रकटण चालतेर आसा. प्रारंभार थावन आतां मेरेन नांवाडदीक साहितींनी आनी जेजवीत सभेच्या सांदयांनी ताचें संपादकपण यशसवी थरान चलयलां. तांचीं नांवां आनी आवदी ह्या सकयल्या प्रमाणें आसा –

1. वी.जे.पी. सलडान्हा: जनेर 1981 – जुलाय 1985
(1–7=7 अंके)

2. प्रो. आलबन कास्तेलीन: जनेर 1986 – जनेर 1994
(8–22=15 अंके)

3. एडवीन जे.एफ. डिसोजा: जुलाय 1994 – दशंबर 2000
(23–35=13 अंके)

4. प्रो. बेनेट पिंटो: जनेर 2001 – दशंबर 2002
(36–38=3 अंके)

5. फा. स्टेनी डिसोजा जे.स.: जनेर 2003 – दशंबर 2003 (39–40=2 अंके)
6. फा. एवजीन लोबो जे.स.: जनेर 2004 – दशंबर 2006 (41–46=6 अंके)
7. फा. स्वीबर्ट डि'सिलवा जे.स.: जनेर 2007 – जून 2007 (36–38=1 अंको)
8. एडवीन जे.एफ. डिसोजा: दशंबर 2007 – जून 2018 (48–69=22 अंके)
9. प्रस्तुत फा. मेलवीन पिंटो जे.स.: दशंबर 2018 – 70व्या अंक्या थावन अमर कोंकणीचें संपादकपण चलयता.

कोंकणी संस्थ्यान प्रारंभ केल्ल्या पदव्युत्तर डिपलोमाच्या आखरेक विद्यार्थींक कोंकणिंतल्या विंचणार विशयां वयर तज्ञ अध्ययनकारांच्या मार्गदर्शनार एक घन प्रबंध बरंवक आवकास करून दिल्लो. ह्या लगतीं प्रारंभार थावन सबार आसक्त आनी उमेदवंत विद्यार्थिंनी म्हिनत काड्न तांचे अध्ययनात्मक प्रबंध मंडन केल्या. हांतले थोडे प्रबंध आमचें संसोधीत षणमासीक 'अमर कोंकणींत' आमी फायस केल्यात. आनी थोडया विद्यार्थिंनी तांचे स्वंत पुस्तकयी प्रगटल्यात. त्या विद्यार्थिंची आनी तांच्या प्रबंधांची पट्टी ह्या सकयल दिल्या –

1. सि. ह्यारियेट (मेटिलडा) पिंटो – दक्षिण कन्नड क्रिसतांव कोंकणी भाशेंत गाळी उतरां
2. श्रीमती ग्लेडीस रेगो – रांदपा कुडांतली साहेत आनी आयदां तांची नांवां – विशेशता आनी आळवाल्ली रीत
3. फा. क्षेवियर लोबो – मूळ लिपी
4. मधुकर मल्ल्या – आमचीं गांवची ओकता आनी वयज
5. डा. सूर्या अशोक – केरळांतुली कोंकणी कविता
6. शरतचंद्र शेणै – केरळांतुलो कोंकणी लोकवेद
7. सि. लूसी बेनेडिकटा – मंगळुरी लोकवेदांतली वयजापणाची विद्या
8. श्रीमती चंद्रमती एस. राव – गांवटी वक्कद

9. सि. मेबल सलदान्हा – आमचीं गांवटी ओकतां आनी वयज
10. श्रीमती फ्रानसेस जी. कोलासो – रांदपा कूड, साहेत आनी आयदां
11. फा. जोसेफ वाज एसवीडी – कोंकणी भाशेंत इतर भासांचो प्रभाव
12. सि. एम. सेलीन फुरटाडो – कोंकणेंतलो अमर साहिती आनी कवी मो। सिलवेस्तर मिनेज – हाणी केल्ली मातेची सेवा
13. सि. हिलडा लुवीस – 'तांबडी पितूळ' कादंबरिचो विमर्सो
14. सि. मरलीन वास – 'विंचून काडलेली परजा' कादंबरी विश्लेषण
15. श्री प्रकाश एम. बेन्निस – नाटकाची परंपरा आनी नाटक कला
16. डा. जेराल्ड पिंटो – कोंकणी कुडमी लोकवेद
17. डा. स्नेहलता शरतचंद्र – गौड सारस्वत समाज – एक परिचय
18. श्री ग्रेसियन पी. फ्रांक – कोंकणी नाटक आनी चलन चित्रां
19. ब्र. स्टीफन लुवीस – कोंकणी भास
20. श्रीमती ग्रेसी मोंतेरो – कोंकणी भाशेंत उलो उतरां – हांची सामाजिक–भाषिक विश्लेषण
21. श्रीमती फ्लोरा डिसोजा – राजकीय क्षेत्रांत कोंकणी क्रिस्तांव फुडारी
22. श्री अशोक क्लिफर्ड डिसोजा – आमचीं गांवटी वोकतां आनी वयज
23. ब्र. स्टीफन अरुण लोबो – कोंकणी भास
24. फा. पावल सिकवेरा – कोंकणी पत्रिकोद्यम चलोन आयिल्ली वाट
25. श्री विलसन पिंटो – पयलें विश्वकोंकणी सम्मेळन 1995
26. श्री मनोहर मेरवीन डिसोजा – कोंकणी जागृती
27. श्रीमती सोनिया देकोस्ता – सुणें माजर हासता नाटकाचें एक अध्ययन
28. श्री विवियन डिसोजा – आमचीं कोंकणी भकतीत गितां आनी तांचो विमरसो
29. श्री लारेनस डिसोजा – संप्रदायेची बदलावण

30. श्री हेच.एम. मारुती रायकर – कोंकणी भास आनी दैवज्ञ ब्राह्मण समुदाय
31. श्री मैकल कुतिन्हो – मंगळुरी कोंकणी क्रिस्तांवांचो तांदळा पोळियो आनी खाणां
32. श्रीमती सुचित्रा एस. शेणै – श्री मंजेशवर गोविंद पै, आमघेले म्हालघडे आनी मंजेशवर देवळाचे प्राचीनता
33. श्रीमती लूड्र्स मेंडोनसा – नाटक क्षेत्रांत कोडियालगार
34. ब्र. जेमिनियन विलफ्रेड मस्करेन्हस– कोंकणी लोकवेद
35. श्रीमती ग्लेडीस रेगो – हळयाळ तालूकांतले सिद्धी
36. सि.एम. एमिलियान ए.सी. – मंगळूर दियेसेजिंत कोंकणी पत्रिकोद्यमाच्या अभिवृद्धेंत प्रमुख संपादक याजकांचो पात्र
37. श्री जोर्ज रोड्रिगस – ड्यूयी पद्धते परमाणें कोंकणी पुस्तकांचें वर्गीकरण
38. श्री पावलु मोरास – कोंकणी भाशेची आनी साहिताची चरित्रा
39. सि. आन्ना स्तेल्ला मथायस – नाटक कलेची चरित्रा
40. श्री प्रेम कुमार – कोंकणी जानपद / लोकवेद
41. श्री सुनील पिंटो – मांड सोभाण आनी कोंकणी संस्कृति
42. श्री एल.एफ. पायस – Linguistic base for learning and teaching
43. श्री राजेश जे.ओ. फेर्नांडिस – कोंकणी चरित्रा – मराठी कोंकणी समस्या
44. श्री विनसेंट कुवेल्लो – संगीत क्षेत्रांत मंगळूरगार
45. श्री नोयेल प्रकाश कुतिन्हो – राजकीय क्षेत्रांत मंगळूरी कोंकणी कथोलीक
46. ब्र. मैकल डयास – कोंकणेंत लितुरजिक तर्जुमो, विश्लेषण आनी सुचनां

47. फा. जयप्रकाश डिसोजा – मंगळूरी कोंकणी क्रिस्तांव लोकाचेर पाश्चात्य संस्कृतेचो प्रभाव

48. श्री एडवर्ड डिसोजा – दक्षिण कन्नड जिल्ल्यांत शिक्षण आनी ताची प्रगती

49. ब्र. प्रकाश लोबो कापुचिन – केनरा सारस्वतांचो इतिहास

50. ब्र. प्रकाश रेमंड लोबो – शिकपा शेताक सारस्वतांची देणगी

51. श्री हेच. राघवेन्द्र राव – दक्षिण कन्नड जिल्लेंतु शिक्षण क्षेत्राक जी.एस.बी. आनी सारस्वत कोंकणयाले देणिग

52. सि. आयरीन तावरो – विलफी रेबिंबसाचीं पदा – एक अध्ययन

53. सि. मरिया ज्योती ए.सी. – मंगळूरी कोंकणी जानपद

54. श्री लोरेन्स लोबो – साहितीक ठिका – कोंकणी साहितांत ठिकेचें महत्व

55. श्री प्रेम कुमार – कोंकणी भाशेचे क्रम आनी नेम

56. श्री संतोष डिसोजा – मंगळूरी कथोलीक देव स्तुतेचें संगीत आनी कोंकणी भकतीक गितां

57. सि. पावलीन सलडान्हा – आमचीं गांवटी वकता आनी वयज

58. श्रीमती एस. जयश्री शेणै – कोंकणी भाशेची आनी साहिताची चरित्रा

59. श्रीमती सेलेस्टिन मोरास – कोंकणी कुडमी जानपद

60. श्रीमती फ्लाविया आलबुकर्क – कोंकणी क्रिस्तांव लोकाचें रांदपा कूड आनी रांदपा साहेत

61. श्री लोरेन्स विनोद बारबोजा – राजकीय क्षेत्रांत कोंकणी लोकाचें साधन

62. श्री जेसन पिंटो एस.वी.डी. – अखिल भारतीय पांवडयार कोंकणिचें प्रमाणीकरण – नियाळ आनी सुचोवणयो
63. श्री म्याक्षिम डिसोजा – कोंकणी कवि आनी संगीतकार
64. श्री राजेश डिसोजा – कोंकणी लोकवेद
65. श्रीमती आगनेस डोट्टी पिंटो – कोंकणी भाशेची आनी साहिताची चरित्रा
66. श्रीमती आगनेस आर डिसोजा – कोंकणी भाशेची आनी साहिताची चरित्रा
67. श्रीमती जोयस प्रीमा पिंटो – दक्षिण कन्नडाचें लोकवेद
68. कु. निकिता सिबिल रेबेल्लो – मंगळूरी कोंकणी क्रिस्तांवां मधें कोंकणी पदां, इतिहास, भलायकी आनी फुडार
69. श्री वेली फेर्नांडिस – आमचीं गांवटी वखदां आनी वयज
70. श्री फ्रेंक फेरनांडिस – आमचीं गांवटी वखदां आनी वयज
71. श्रीमती गीता मोहन शेट – कोंकणी भाशेची आनी साहिताची चरित्रा
72. श्रीमती प्रज्ञा पुंडलीक भटकळकर – कोंकणी भाशेची साहित्य चरित्रा
73. श्रीमती प्रीतन रेनिटा पिरेरा – रांदपा कुडांतली साहेत आनी आयदां
74. श्रीमती लोरेल डिसोजा – आमचीं गांवटी ओकतां आनी वयज
75. श्री क्रिस्टोफर जे. क्रास्ता – पत्रिकोदयम चलोन आयिल्ली वाट

कोंकणी संस्थ्याचें दफतर प्रारंभार सां लुवीस कोलेजिच्या बोरडिंग हौसाच्या माळीयेर उगतायलें. थंय थावन 1994 वरसा रेड बिलडिंगाक आयलें. उपरांत माफेयी होलाक आनी परत्यान रेड बिलडिंगाक स्थाळांतर जावन, प्रकृत रेड बिलडिंगाच्या माळियेर हें दफतर आसा. संस्थ्याच्या ग्रंथालयांत आसचे

कोंकणिंतले अपरूब पुस्तक वाचून कोंकणिचें ज्ञान वृध्दि करूंक अध्ययनकारांक आनी संसोधकांक मुकत आवकास आसा. दिरेकतोर जावन कोंकणिचो उमेदवंत युव साहिति, कवि फा. दो. मेलवीन पिंटो जे.स. आसा. सहायक वाव्राडी जावन मानेस्त गोपाल गौडा 1999 थावन सेवा दितेत आसा.

सां. लुवीस कोलेज स्थापन जावन 139 वरसां संपच्यार आसा. कोलेजींत इंगलीष माध्यमांत, तांत्रिक रितीन उन्नत शिक्षण जलोन अभिवृध्दि देकल्ल्या इडयांतयी कोंकणी भाशेक चिरमुटुंक सोडिनासताना फा. माफेयिच्या मेटानींच मुकार सरोन, कोंकणी संस्थ्या मुखांतर कोंकणी भाशेचा वाडावळेक जेजवितांची देणगी व्हाळत्त आसा. आज पासून सगळ्या कर्नाटक प्रांत्यांत खंयचाय शिकपा संस्थ्यांनी दींवक नासल्ली सेवा, स्थान आनी मान कोंकणीक सां. लुवीस कोलेजीन दिला. हाची कीर्त जेजवितांत फावो.

******

आधार साहित्य:

1. अमर कोंकणी आदले अंके
2. 'राकणो' चवतो दशमानोत्सव अंको – दशंबर 21–1978
3. सां. लुवीस कोलेज शतमानोत्सव स्मारक मेग्झीन 1980
4. ON EAGLES WINGS - An intimate history of 125 years of St Aloysius College - Fr Prashanth Madtha SJ - 2005
5. कोंकणी अध्ययन विभाग उगतावण स्मारक अंको 4.1.1992
6. अमर दिरवें – रूपयोत्सव अंको – 2005

साहित्य आनी विमरसो

– मेलवीन पिंटो, नीरुडे

कांय थोडया महीन्यां आदीं वाटसापार आयिल्ल्या एका हास्य संदेशाचो उल्लेक करच्या सवें हें लेकन आरंब करतां. वाटसापार एक संदेश आयलो. पावसाच्या अभावाक इंगलीश मीडियम इसकोलां कारण. कितयाक इंगलीश मीडियम इसकोलांनी 'rain rain go away' म्हण शिकयतात. पूण कन्नड मीडियम इसकोलांनी 'बारो बारो मळेराय' म्हण शिकयतात. अशें आसल्लो तो संदेश.

हास्य संदेशाचो उद्देश कितेंयी आसूं. पूण पावसा विशीं घडल्ल्या ह्या दोन बाळ गीतांचे विशलेशण केलयार, हर एक साहित्य प्रकारांत विमरशाची गरज कितें तें कळता. Rain rain go away इंगलीश गीत आनी हाचें उगम इंगलेण्डांत केदाळा पावस, केदाळा वोत म्हण सांगूंक जायना. थंयचें वातावरण अजीब रीतिचें. देकून जोनीन rain rain go away म्हण गांवच्यांत चूक दिसाना, कितयाक पावसांत खेळोंक ताका जायना. पावस येता तर ताका खेळ ना.

पूण आमचो कन्नडाचो रामू 'बारो बारो मळेराय' म्हण गायता, कितयाकगी म्हळयार वरसाच्या तीन-चार महीने मात्र येंवचो पावस ताका लागशिलो. आनी अशें ताका पावसांत खेळुंकयी कळीत आसा. पावसाचे म्हळ्ळेच खेळ ताचें लागीं आसात. तशें आसतां पावस येवनंच आसुंदी म्हळ्ळें भगाप ताचें.

हर एक साहित्य आनी साहित्य प्रकारांत एक संस्कृति आसता. आमी एक कला विमरशायाक ओपसिताना, त्या कले पाटली, साहित्या पाटली संस्कृति, आचार-विचार, text with context विसरून विमरसो करूंक जायना. अकेरीक विमरसो म्हळ्यार कितें? विमरसो या इंगलीश भाशेंत criticism म्हळ्यार एका कलेचें, साहित्याचें ओट्टारे अवलोकन करचें. तशें म्हळयार, खंयच्या आयामांनी ती कला बळीष्ठ आनी खंयच्या विचारांनी ती अस्कत म्हण वोरोंवचें विगयान. हांवे विगयान म्हळें. तशें म्हण विमरसो विगयानंच जायजय म्हण ना. विमरसो कलायी व्हय. पूण

हर एका विमरशाक एक आदार सूत्र कांय तरयी आसताना मात्र विमरसो पातयेंवच्या तसलो जाता; ना तर व्यक्तिगत जावन उरचो संभव आसा.

साहित्य विमरसो म्हळयार वाचपयान एक साहित्य कृतिये सवें करचो एक संवादयी व्हय. हो संवाद साद्य जायजय तर वाचपयाक त्या कृतियेचें पाट थळ (context) कांय थोडें अर्थ जायजय. दाकल्याक सोळावया शतमानांत शेकसपीयरान बरयिल्ले नाटक आज आमी अर्थ करीजे तर, त्या नाटक रचणेचो संदरभ, परिसर मातसें समजून घेजय जाल्ली गरज आसा. एका सादया वाचपयाक हें कष्ट जायत. देकुनंच एक हेळल्लो विमरशक वाचपयाक ह्या दिशीं कुमोक करूंक सकता.

हर एक व्यकती थंय एक विमरशातमक दीष्ट खंडीत आसा. तशें म्हण विमरसो म्हळयार खोडी काडचें न्हंय, जांवक हर एका विमरशांत खोडी जरूर आसतात. कशें हर एका कलाकारा थंय, साहिती थंय विमरशात्मक दीष्ट आसता, एका सहृदयी थंय, वाचपया थंययी विमरशातमक दीष्ट आसता, आसाजे पडता. 'मातयाक ओतल्लें पांयाक देंवता' म्हण एकलो कोणायी विशीं उलयता तर, थंय ताची विमरशातमक दीष्ट आसा. 'हो तांतयांतच साद घालता' म्हण एकलो अनयेका विशीं सांगता तर, थंयसरयी एक विमरशातमक नदर आसा. कोण खंयचया कालेतीचो, खंयचया संयभाचो म्हण विशलेषण करनंच उलोवपाक देंवची रीत हर एकलयाक अपलेसतकीं येता. 'ती लायो फुटल्ले बरी फुटता' म्हळ्ळे थंय एक विमरशातमक दीष्ट पळेवयेत. हाका पूरक जावन हर एक भास, आनी भाशेचो प्रयोग आमकां आमच्यां विमरशा नदरेक आदार जाता. मालघड्यांनी तेदाळा तेदाळा म्हणचें हांवें आयकलां: 'आमच्या काळार आमी गादयांक उदाक वाववन सागोळी केलया' म्हळयार त्या काळार कष्ट चड आसल्ले. आतांच्या पीळगेक कष्ट कळीत नांत, सरव सलीस जालां म्हळ्ळें विमरशातमक चिंताप आमी थंयसर पळेवयेत. तशें म्हण हर एक विमर्शा नदर साहितीक जाता म्हण न्हंय. पूण हर एक साहितीक विमर्शाक, मनशाची विमर्शा कालेत आदार जाता म्हळ्ळें मात्र सत.

'कले खातीर कला' (Art for Art's Sake)

साहित्य या खंयच्यायी प्रकाराच्या कले थावन कांय सामाजीक बरेपण या समाजे थंय जवाबदारी आसागी ? एकणिसाव्या शेकड्या लागायत ह्या लगती कांय थोडो वाद विवाद विमर्शा शेतांत जावनंच आसा. 'कले

खातीर कला' (Art for Art's Sake) म्हळ्ळें व्याखयान पयलें फ्रेंच कला संस्कृतेंत उदेल्लें तें उप्रांत इंगलीशांत आनी इतर भाशेंनिंयी लोकामोगाळ जालें. बेनजमीन कोनस्टांट, एडगर आलन पो हांचया साहितीक दिश्टींत कला, या साहित्याक हेर कसलोयी उद्देश ना, कलाच ताचो उद्देश म्हळ्ळो वाद दिश्टीक पडता. एक कला केवल एक अभिव्यक्ति जावनासतां, त्या कलेक नैतिकतेचो लेप दीवन सामाजिक जवाबदारी दीजय म्हण ना म्हळ्ळो तांचो वाद.

पूण हो वाद क्रमेण मार्कसिस्ट चिंतपयां थावन आनी इतर तत्वशास्त्रीं थावन विरोदाक ओळग जाल्लो दिसून येता. तत्वशास्त्री नीचेन सांगचे प्रकार, एक कलाकार आपल्या कलेंत आपलेंपण व्यक्त करता (Being). तशें आसतां एक कला कालाकारा थावन मेकळी न्हंय म्हळ्ळो वाद ताचो.

मार्कसिस्ट चिंतप्यांनिंयी 'कले खातीर कला' म्हळ्ळो वाद ओपून घेंवक ना. तांचे प्रकार, खंयच्या साहित्यांत कांय थोडें सामाजीक, तशेंच कामेल्यांक, दणसतेल्यांक आदार जांवचे तसलें कितेंयी नांगी, तसलें साहित्य पोकोळ. तितलें मात्र न्हंय 'कले खातीर कला' म्हळ्ळ्या तत्वाचेर घडल्लें साहित्य क्रमेण गिरेसतां आनी दुबळ्यां मदें चडीत अंतर रचता मात्र न्हंय तांकां पयसा पयस करता.

चारित्रीक दिश्टीन पळेल्यार, कला या साहित्यान थंय हांगा सामाजीक बदलावण हाडच्यांत खेळल्लो पात्र जरूर दिसून येता. रशयाच्या क्रांती संदरभीं, म्याकसीम गोरकी तसल्यांचें साहित्य निजाकी निरगतीक लोकाक चडीत स्पूरतेचें जावनासल्लें. पी.बी. शेल्लीच्यो कविता फ्रेंच क्रांतेक स्पूरती जाल्यो म्हळ्ळो वादयी आसा. इंडश्ट्रियल रेवेल्यूशनाच्या संदर्बीं इंगलेंडांत दुबळ्या लोकांनी भगल्ली इजा जारल्स डिकनसाच्या कादंबरींनी आमी वाचयेत. आमच्याच कन्नड दलित बंडाय साहित्यांतयी समाजेच्या अनीते विशीं, अत्याचारा विशीं निशटुर ठीका दिसून येता. पूण हें सामाजीक सुदरापा खातीर लिकल्लें साहित्यगी, या केवल कलाकाराची अभिव्यक्ति मात्रगी तें सांगचें कष्ट. आमच्याच कोंकणी समाजेच्या आचरणांची, थोडया उणेपणाची विमरशातमक नदर आमच्या मालघडया लेखकांच्या साहित्यांत आसल्ली. क्रिसतावांचेर जाल्ल्या जुलुमा विशीं वी.जे.पी.च्या चारित्रीक कादंबरींनी वाचूंक मेळता. तशें म्हण ह्या द्वारीं सामाजीक बदलावण जालयागी म्हण नक्की करूंक जायना.

बहुशः हर एका सामाजीक समस्यांक जवाब दींवचो एका कलेचो, साहित्याचो उद्देश खंडीत न्हंय. पूण साहित्यान या कलेन जापी दीनां तरी, सवालां खंडीत उटयजय. सहृदयींक चिंतपाक लायजय. तेदाळा मात्र साहित्य या खंयच्यायी कलेचो उद्देश सार्थक जाता. आनी असल्या सवालांची ओळोक कर्न दींवची जवाबदारी विमर्शाची जावनासा.

विमर्शा फोरमलिसम्

विमर्र्याचो आनयेक प्रकार फोरमालिसम्. तशें म्हळ्यार कलेच्या वसतुक न्हंय बगार ताच्या रूपाक चडीत गुमान दीवन करचो विमरसो. साहित्य तर, थंयसर वापारल्ली भास, सबद, व्याकरण, उतरांवोळ इत्यादीक गुमान दीवन हो विमरसो चलता. पावलो पिकासो तसलया कलाकारांनी क्यूबिसम कला लोकामोगाळ करताना, या रशयांत ऐसनस्टैन तसल्या चलनचित्र दिरेकतोरांनी निरमिल्लीं मोंटाज आदारीत फिलमां उदेवन येताना फोरमालिसम् चडीत प्रचलीत जालें.

केवल एका कलेच्या रूपाच्या आदाराचेर एका कलेचें विशलेषण करचें सारकेंगी ? केवल रूपाच्या आदारार एक कला संपूर्ण जातागी ? कलेची वस्त (subject) नासताना एक कलाकृती उदेंवक साद्य आसागी ? हीं सर्व सवालां वाजबी. तशे म्हण हांगासर कलेची वस्त नगण्य म्हण न्हंय; पूण ती वस्त अभिव्यक्त जाल्लें रूप आनी त्या रूपान सहृदयिंचेर उबजांवचो परिणाम प्रमुख जाता. तशें जाल्ल्यान हांगा पात्र कोण म्हळ्ळें प्रमुख न्हंय, पूण ते पात्र कसलें साहितीक रूप घेवन उगताडाक येतात म्हळ्ळें प्रमुख जाता. अशें त्या आदाराचेर विमरसो चलता.

नवयोत्तर विमर्शा संसार

नवयोत्तर विमर्शा संदर्भीं फामाद फ्रेंच नवयोत्तर चिंतपी रोलंड बारत्स हाचें 'डेत आफ दी आथर' वाद गरजेचो. ताणें सांगच्या प्रकार, केदाळा एक कला या एक साहित्य सृष्टि जालां, त्या उपरांत तें वाचप्याच्या आनी विमर्शकांच्या ताबेक वेता, आनी ताणीं दिल्ल्या विविध विश्लेषणाक ओळग जाता. तशें म्हळ्यार एक कला रचित जाल्या उपरांत वाचप्यांनी आनी विमरशकांनी तांचया खाशेलेपणान तर्क तीरप दिवयेत. रोलंड बारत्स हाणें असलें विमरशा चिंताप हाडलें तरी कितयाक? तेदोळ म्हणासर विमरसो literary criticism म्हण फामाद जाल्लो. म्हळयार एक साहिती/

कलाकारान कलाकृती रचित केल्लो उल्लेख आनी तें परिसर (context) गरजेचें म्हळ्ळ्या अरथार विमरसो चलतालो.

बारत्स हाणें सांगच्या प्रकार, कलाकाराचो उद्देश या परिसर संपूर्ण रितीं समजून त्या तेकीद विमरसो करचें असाध्य. एक कला या कृति रचित जालयार ती अमर. आतां मात्र न्हंय शेंबोर वरसां उपरांतयी ती कृति कोणे तरी वाचून/पळेवन अर्थ करूंक साध्य जायजे. त्या वकता कलाकार या साहिती थंयसर प्रमुक जायना, बगार ती कला या तें साहित्य प्रमुक जाता, अशें आसल्लो बारत्साचो वाद. कितयाक, कलाकारालागीं सवालांक जापी सोदुन वचुंक जायना; आनी कलाकाराचें परिसर, पाटपडदो संपला. आतांच्या परिसराक तें साहित्य कशें लागू जाता तें मात्र गरजेचें जाता.

दाकल्याक घेंवचें तर शिवराम कारंताची 'मूकज्जिया कनसुगळु' कादंबरी. हांगाची मूकज्जी शेंबोर वरसां आदली. पूण तिणें आपल्या नातवालागीं पातळांवचे तिच्या संदरभाचे आटेविटे आजिकी प्रसतुत. त्या देकून, आज ती कादंबरी वाचताना, कादंबरीचो लेखक प्रमुख जायना, पूण मूकज्जी आनी तिचे आटेविटे आजिकी प्रसतुत. कितयाक तसले आटेविटे आजिकी आसात रूप मात्र वेगळेंच जालां. कोंकणेच्या संदर्बीं आमी आमच्या अव्वल साहित्या विशिंयी हेंच सांगयेत. चाफ्राचो 'सुणें माजार हासता', 'भांगार मनीस' इत्यादी नाटक दशकां आदीं लिकल्ले तरी, तांतलो विशय आजूनी प्रस्तूत. कितयाक म्हळयार, आज सहृदयी ते नाटक देकताना आपल्या संदरभाच्या पाटपडदयान ते पळेता.

वाचप्या केंद्रित विमरसो

'डेत आफ दी आथर' वादाक पूरक जावन असल्या विमरशकांनी (Roland Barthes, Norman Holland, C. S. Lewis) अनयेक रितीचें विमरशा साहित्य लोकांमोगाळ केलें. तें जावनासा Reader Response Theory या वाचप्या-केंद्रित विमरसो. तशें म्हळयार हांगा साहित्य आनी साहितीक सांडून वाचपयाच्या परिसरा थावन, पाट पडदया थावन, आपल्या जिणये अनबोगाच्या नदरेन वाचपयान दींवची प्रतिक्रिया. एक कृति वाचल्या उपरांत, या एक कला आपणें देकल्या उपरांत सहृदयी ती कृति आपल्याच नदरेन पळेता आनी आपल्या जिणयेक, आपल्या अनबोगांक सरी करूंक पळेता.

हांगा एक सवाल जरूर उटता. एका वाचपयान या सहृदयीन आपल्या अनबोगा नदरेन दिल्लो विमरसो कितलो वस्तुनिष्ट? ह्या वादाक विरोध करच्या थोडया चिंतप्यांनी म्हणचे प्रकार असलो वाचप्या केंद्रित विमरसो anarchic subjectivism या 'व्यक्तिनिष्ट अराजकता' जाता. हाका जवाब जावन वाचप्या केंद्रित विमरशकांनी म्हणचें, ह्यो विमरसो वस्तुनिष्टयी व्हय, व्यक्तिनिष्टयी व्हय.

तशें पळेंवक गेलयार खंयचो विमरसोयी संपूर्ण वस्तुनिष्ट उरता म्हण सांगचें कष्ट. हर एका विमरशांत, जशें साहित्यांत, वाचप्याचें धोरण कांय थोडें खंडीत मेळून आसता तें नेगारूंक जायना.

'डेत आफ दी आथर' वादाचे सकारातमक आनी नकारातमक विषय कितेंयी आसूं. पूण एक कलाकार या साहिती, एक कृति या एक साहित्य रचताना, इल्लो इल्लोच मेलया शिवाय एक प्रामाणीक कृति उदेंवक साद्यगी म्हळ्ळें सवाल हांगा गरजेचें. जशें एक पत्रकर्त, आपलें धोरण कितेंयी आसूं, जाल्ले घडित वस्तुनिष्ट रितीं पळेवन त्या घडिताक नीत दिंवचें प्रेतन करताना मात्र एक प्रामाणीक पत्रकर्त जातागी, तशेंच साहितीन एक साहित्य लिकताना, आपल्या पात्रांच्या भितर घसून तांचेबरी चिंतुंक, तांचेबरी उलंवक सुरू करीजे पडता. हें केदाळा जायना, साहित्य अपूर्ण जाता.

एक दाकलो दितां. आलनहळ्ळी कृष्ण हाची एक अपूर्व कादंबरी 'परसंगदा गेंडतिम्मा' हांगासर गेंडतिम्मा नाडकार, अविद्यावंत. पूण ताका मेळल्ली बायल आधुनीक – पौडर घालची, बाडी (ब्रेसीयर) घालची. आतां, आलनहळ्ळीन हे पात्र लिकताना, गेंडेतिम्मा जांवक आसा, मरंकी (गेंडेतिम्माची बायल) जांवक आसा आनी आलनहळ्ळीन हें बोवच नाजून रितीन केलां.

कोंकणेंत एटयेलाच्या 'वेळ घडी' कादंबरींतले पात्र – लुजे आनी दुजे. हांगासर एटयेल लुजेबरी उचांबळीयी जाता, दुजेबरी राजांवीक आनी प्रशांतयी जाता. 'अमास' एंबुदु अमासन हेसरु' म्हण देवनूरु महादेव आपली 'अमास' काणी आरंभ करता. अमासा म्हळ्ळ्या निम्न वरगाच्या चेरक्याच्या पात्रा भितर महादेव परकाय प्रवेश करता.

साहित्याक विमरसो कितल्या गरजेचो?

विमरशांत सबार पावटीं व्यक्तिनिष्टता येता व्हय. पूण चडताव राजकीययी घुसता. कन्नडांत नवोदया साहित्य उदेवन आयिल्ल्या संदरबीं लिकचे चडताव

कवी भामणांचे जावनासल्ले. कुवेंपु एकलो मात्र शूद्र कुळियेचो. देकून परोक्ष रितीं कुवेंपुक हे भामुण कवी आनी विमरशक हिणसिताले. तांकां जवाब दींवक म्हळ्ळयाबरी कुवेंपून संस्कृत काव्य शैलेर 'श्री रामायण दरशनं' बरयलें. ताच्या एका कवितेंत कुवेंपु आपल्या विमरशकांक आनी विरोदयांक विचारता:'नानेरुवेत्तरके नीनेरबल्लेया?' कुवेंपुन ताच्या काळाच्या विमरशा राजकीयाक ह्या परीं जाप दिल्ली.

सबार पावटीं आमकां कळीत आसूनगी, कळीत नासतानांगी, आमच्या सर्व विमरशांनी राजकीय मिसळून आसता. खंयच्या परिसरांतयी आमी राजकीया थावन मुकती जोडचें बोव कष्टांचें, तशें म्हण साहित्य या इतर कला विमरशांत जर राजकीय मिसळात, त्या विमरशाची दिशाच चुकता आनी बरेपणाच्याकी वड देसवाट जाता तें आमी समजाजय. निशटुर विमरसो खंडीत जायजय. पूण विमरशकान राजकीया थावन या राजकीय लगती धोरणां थावन एक वृत्तिपर अंतर (professional distance) दवरचें गरजेचें.

आयच्या संदरबीं विमरशाची गरज कितें? आयच्या आदुनीक काळार, विमरशाची गरज हर काळाच्याकी चडीत आसा तें आमी ओपून घेजय. आयचो काळ जावनासा सामाजीक अंतर जाळीचो, वाटसाप आनी फेसबुकाचो काळ. आज फट गजाली सत म्हळ्ळ्या रितीं हर एका मादयमांत फायस जावनंच आसात. फट धा पावटीं उचारताना तें सत जाता म्हळ्ळें धोरण आज दिसून येता. आयचो काळ post truth काळ म्हळ थोडे वोलावन आसात. तशें म्हळयार एक विषय ताच्या वस्तुनिष्ट जावन पळेंवच्याकी चड, भगणांक सिंतिमेंतांक जाग्रत करच्या दिशेन उलोंवची संस्कृतीच ही post truth संस्कृती. सतयी आज सांदरभीक शिवाय संपूर्ण (absolute) न्हंय म्हळ्ळें आमच्या राजकीय मुकेल्या थावन आमी समजूंक सकतांव. वस्तुनिष्ट जावन समजूंचयाकी, अर्थ कर्न घेंवच्याकी आपणाक कितें दृढ भोगता तेंच सत म्हण ओपून घेंवचो काळ आयचो. हाका पूरक जावन आयचीं सामाजीक माद्यमां समाजिक माद्यमां समाजेक चड आनी चड पोकोळ आनी ततलीच समाज विरोदी मौलयांनी भरून आसात. असल्या आयिन्न घडये हर एकल्यान आपली विमरशात्मक दीष्ट आनीकी चडीत तेज करीजय जाल्ली गरज आसा. पळेल्लें सक्कड, वाचल्लें सक्कड एकाच उसवासान ओपून घेंवच्याकी तजवीज करिजय तें आयच्या संदरभीं चडीत फायदयाचें मात्र न्हंय अनिवार्ययी व्हय.

साहित्याच्या संदरबींयी असली तीक्ष्ण दीष्ट ना तर साहित्य प्रोपगांडा जांवची साद्यता आसा. तशें आसतां साहित्याची खोड काडची जवाबदारी एका विमरशकाची. दाकल्याक 'ड विंची कोड' बरयिल्लो डयान ब्राऊन सबार पावटी सतां म्हळ्ळ्या रितीन व्याखयान दिता. एस.एल. भैरप्पान 'आवरण' कृति बरयताना ताका आसल्लो उद्देश कसलो? कितया खातीर ताणें मुसलिमां विरोदी कृति बरयली तें रुजू करूंक असाद्य. पूण ताच्या कृतियेंत ताणें वापारल्ल्या वस्तुच्या आदाराचेर आनी रूपाच्या आदाराचेर विमरशकान विशलेषण करयेत. पुणयाक ह्या दोनयी कृतियाँ वयर विमरशकांनी निशटुर विशलेषण केल्लें पलेवयेत.

समारोप

आकेर करच्या पयलें, कोंकणेच्या संदरबीं विमरशा प्रबेद आनीकी वाडाचे जाल्ली गरज आसा म्हळ्ळें हांवें खंडीत सांगाजय. विमरसो एका रितीं पळेल्यार साहित्याचो संभरमयी व्हय. तसलो संभरम करच्यांत कोंकणी साहिती आनी वाचपी भारीच सुराती. व्यक्तिगत ठीका करच्या ताळणे थावन आमी पयस सराजाय. विनस्टन चरचिल हाणें म्हळ्ळें एक उतार आसा:

"Criticism may not be agreeable, but it is necessary. It fulfils the same function as pain in the human body. It calls attention to an unhealthy state of things."

(विमरसो एका रितीचें असमाधान हाडता जांवक पुरो. पूण कुडींत आसच्या दूकिबरी, ताची गरज हर एका कलेक आसा. कुडींत भलायकी पाटीं हाडूंक कशें दूक आदार जातागी, विमरसो या ठिका साहित्यांत तसलेंच काम करता.)

हर एका विमरशाक भास, साहित्य, संस्कृतेचें बरेंपणंच मानदंड जायजय शिवाय हेर कितेंच न्हंय. त्या दिशीं हर विमरशकान आपलें धोरण स्पष्ट करची गरज आसा. सर्व विमरशाचें, विमरशकांचें बरें जांव.

***

(हें लेकन, जून 20, 2019 वेर कर्नाटक कोंकणी लेखकांचो एकतार हांणीं मांडून हाडल्ल्या कार्यागारांत मंडन केल्ल्या उलोवपाचो विस्तृत भाग)

(लेखक कोंकणी साहिती आनी प्रस्तुत सा. लुवीस कोंकणी संस्थ्याचो निर्देशक)

कोंकणी कथासाहित्य केरळांत

– गोकुलदास प्रभू

सुरवात आनी पार्श्वभूंय

केरळांतल्या कोंकणी साहित्याचो नियाळ केल्यार पद्य उपरांत गद्य उबजालां अशें दिसून येता. 1880 थाकून 1970 मेरेनच्या काळमानांत चडांत चड पद्यरूपाचें साहित्यच निरमाण जाल्यां. वीसाव्या शेकड्यांच्या पूर्वार्धांत विरळ जावन कांय लेखकांचे कोंकणी गद्य बरप उजवाडा आयल्यां तरी कथा साहित्य 1970 उपरांतच वाडून आयलां हे स्पष्ट.

गोंयच्या स्वातंत्र्याचो कांय प्रमाणान केरळाचे कोंकणी समाजाचेर प्रभाव पडलो. 1966-त कोंकणी भाशा प्रचार सभेची स्थापना जाली आनी तिच्या वावराक लागून केरळांत लोकांची भासीक/साहित्यीक चळवळेक नेट आयलो. 1972 वरसा 'कोंकण जनता' म्हहिन्याळें नेमान येवपाक लागलें. केरळाच्या कोंकणी मनशाक आपलें साहित्य उजवाडा हाडपाक एक नवेंच व्यासपीठ मेळ्ळें. 1978 वरसा पयलेच पावटी कोंकणी परिशदेचें (बारावें) अधिवेशन कोच्ची घडलें आनी पयलें केन्नाच घडूंक ना तसो कोंकणी लोकांक आपले भाशेंतलें साहित्य, तिची संस्कृति हांचो दिशटावो जालो. त्या दिशटावयांतल्यान नवे नवे लेखक कोंकणींत बरोवपाक तयार जाले आनी जे मलयाळम भाशेंत बरयताले तेंयी कोंकणीकडेन वाळ्ळे. कोंकणी परिशदे उपरांत गोंयचीं कांय नेमाळीं केरळांत मेळूंक लागली. थळावया कोंकणी लेखकांक/वाचपयांक गोंयच्या कोंकणी साहित्याची/लेखकांची वळख जावपाक लागलें. दोन वरसा उपरांत पयलें केरळ कोंकणी कला साहित्य सम्मेळन जालें आनी रोखडीच केरळ कोंकणी अकादेमीची स्थापणूक जाली. केरळांत कथा साहित्याची सुरवात, वाड आनी विकास जांवक वयर सुचयिल्ल्या सगळया घटकांचो प्रत्यक्ष वा परोक्ष रितीन वांटो आसा.

थळावया कथाकारांच्यो कथा संग्रहीत करून उजवाडा हाडपाचें काम सुरवेक 'कोंकणी जनता' प्रकाशन हाणी केलें. तांचे दोन कथा संग्रह उजवाडा आयल्यात –कोंकणी कथाष्टक (1978) आनी काणयाम घोस

(1979). त्या उपरांत केरळ कोंकणी अकादेमीन दोन संग्रह प्रसिद्ध केले – कथा 1983–84–85 (1986) आनी साहित्य पंचांग (1998). साहित्य दीपती (2005) हो बायलाचे बरपावळीचो संग्रह शरतचंद्र शेणै हाणी संकलन/ संपादन करून उजवाडा हाडला. ह्या सगळ्या संग्रहांनी 42 कथाकारांनी बरयिल्लो ओट्टु 51 कथा आसपावल्यात. तांतूंतल्या कांय लेखकानी सकयल सांगिल्ले प्रमाण आपली बरपावळी पुस्तक रूपान उजवाडा हाडल्यांत.

क्र. सं.	लेखक	पुस्तकाचें नांव	साहित्य विभाग	उजवाडव–पाचे वरस
1.	सुदास शेणै	एक स्वपनाचो अरथु	कथा संग्रह/ बाल साहित्य	1980
2.	इंद्रकांत शेणै	गोडी गोडी काणयो	कथा संग्रह/ बाल साहित्य	1981
3.	प्रो. डी. विश्वनाथ मल्ल्या	काणियां झेलो	अणकार	1986
4.	गोकुलदास प्रभु	प्रथिवै नमः*	नवलिका	1986
5.	गोकुलदास प्रभु	अंतर आयामी*	कथा संग्रह	1991
6.	प्रो. के.आर. वसंतमणी	भांगारा दांत	कथा संग्रह	1993
7.	प्रो. के.आर. वसंतमणी	निमज्जन	कथा संग्रह	1999
8.	वी. कृष्ण वाध्यार	दुरपती	नवलिका	2002
9.	वी. कृष्ण वाध्यार	बालु	कादंबरी/ बाल साहित्य	2017
10.	आनंदी मुंबई	अयोध्या	कादंबरी	2008
11.	सूर्या अशोक	पुनरजनी	कथा संग्रह	2005

क्र. सं.	लेखक	पुस्तकाचें नांव	साहित्य विभाग	उजवाडव-पाचे वरस
12.	सूर्या अशोक	विशवास	कादंबरी	2013
13.	सूर्या अशोक	दरपण	कथा संग्रह	2015
14.	पी. गोपिनाथ कामत	काणयो, घरा घराचयो	कथा संग्रह	2008
15.	पी. गोपिनाथ कामत	सप्त सरणी घराचयो	कथा संग्रह	2010
16.	पी. गोपिनाथ कामत	नवतरंग	कथा संग्रह	2018
17.	वासुदेव लक्षमण प्रभु	काळकांतु उजवाडू	कथा संग्रह	2012
18.	सुशीला त्रिविक्रम भट	साळग्राम	कथा संग्रह	2014
19.	के.के. सुब्रह्मण्यन	कनियो पुसतक	कथा संग्रह	2014

(*ह्या लेखांत उल्लेख ना)

वयले वळेरेंतल्यान एक गजाल स्पष्ट जाता – कथा साहित्यांत चड करून मोटवयो कथाच दिसतात. फकत पांच नवलिका/कादंबरी उजवाडा आयल्यांत. देकून कथा साहित्याचो नियाळ करताना मोटवया कथांचोच उल्लेख करचो पडटा. हो नियाळा चड करून वयर सुचयल्या पुस्तकांचेर आदारून आसा. पूण कोंकणी नेमाळयांनी उजवाडा आयिल्ल्यो केरळाच्यो कोंकणी कथायी विशलेषणाक घेतल्यात.

कथा तंत्राचीं घटकां

खंयचीयी कथा वा कादंबरी वाचताना पयलीं तांतूंतली कथापात्रां

आमकां दिशटी पडटात. ह्या कथापात्रांचो एकामेकां कडेन संबंध आसा. तीं एकामेकां कडेन उलयतात. तांच्यो कांय करणयो घडटात. जाणा जावन वा कळानासताना पात्रांच्यो कांय घडणुकेंत वांटो आसता. ह्या कथापात्रांच्या संवादावयल्यान, तांगेल्या विचारांतल्यान आनी भावनेंतल्यान, आनी हेर आंतरीक/भायल्या कारणांक लागून घडिल्ल्या घडणुकांतल्यान कथा वा कादंबरी मुखार सरता, खास रूप घेता. ह्या रूपाक कथानक म्हणया. कथेंत/कादंबरींत साहित्यिकाचें एक दिशटिकोन तसोच ताचो जिणेविशिंचो विचार प्रकट जांवयेत. देकून कथेचीं/कादंबरिचीं सकयल सांगल्ले प्रमाण घटकां आसात–

1. कथानक
2. पात्र निर्माण
3. पात्रा आनी कथानक हांचो संबंध
4. संवाद
5. भावना
6. सामाजिक पारश्वभुंय, काळ आनी वेळ
7. शैली, आनी
8. कथा/कादंबरिकारालें जीवित दरशन

कथासाहित्याचो नियाळ घेताना वयर सूचयिल्ल्या निरणायक घटकांचो आदार घेवपाक जाय. ह्या घटकांक कथेच्या निरमाणांत वांटो आसा इतलेंच न्हय, तांच्या गुणांक लागून कथा/कादंबरिचो दरजो वाडटा वा उणो जाता.

कथासाहित्यांत आयिल्ले विशय

केरळाच्यो सबार कथा कुटुंब वेवस्तेचेर आदारिल्ल्यो आसात. मोग, लगन, मरण, सोयर्यांचें वेसन, आरथीक दुबळेपण आदि घटकांक लागून कुटुंबांतल्या संबंधांत आयिल्लो वा येवचेलो बदल जायित्तया कथांचो विशय, पूण तितलेंच महतवाचें आसा कथांतले वैयकतीक अणभव बेकारीक लागून जाल्लीं आवातिकाय, दुःख, इशटांचो आदार आदि. बायलांचे मुद्दे, समाजांतली डोंगी, फटिंगपण आनी अन्याय, भौशीक क्षेत्रांतलो भ्रष्टाचार, समाज सेवा आदि विशय ह्या प्रदेशाच्या कथांनी आयल्यात.

'अयोध्या' हीं कादंबरी संयुक्त कुटुंबाचे संकलपनेचेर आदारून आसा आनी ती चार पिळगयांची काणीं सांगता. सुमित्राकाल्या लगना नंतर तिच्या घोवागेर आसपदेची वांटणी जाता आनी तिच्या घरकाराक ल्हानसो वांटोच मेळता. सुमित्राक्का कादंबरीचे केंद्रस्थानार रावोन मोगान, मायेन, समंजसपणान घोवाक, भुरग्यांक, सुनांक, नात्रांक आनी इतर सोयरयांक धायरयांक फाटबळ दीवन एक संयुक्त कुटुंब कशें उबें करता आनी सांबाळटा, हो कादंबरिचो विशय.

'दुरपती' हीं नवलिका भुरगेपणांतच विधवा जाल्ले एके बायल मनशाची काणीं सांगता. नवलिकेचो विशय म्हणून दुरपतेचें वेक्ती चित्रण इतलेच मुखेलपण तिचे संकट आनी संघर्श आयल्यात. पूण ताचे परस महतवाचें म्हळयार हीं नवलिका विसावया शेकड्यांच्या पूर्वार्धातल्या एका उच्च वरगीय, परंपरावादी कोंकणी समाजाच्या शोषक आनी क्रूर सबावाचेर आनी रूढिंचेर उजवाड घालता. प्रो. आर. वसंतमणी हांगेले 'मणकु भटमाम' कथेंतयी जाणटेल्याचें ल्हान चलिये कडेन लगन आनी ताच्या मरणाक लागून भुरग्यापणांतूच तिचें रांडावपण हे विशय आयल्यात.

भौशीक मळावयलो – खास करून भलायकेच्या क्षेत्रांतलो – भ्रष्टाचार हो 'बालु' नवालिकेचो विशय. आसपत्रेंत वापरून उडोवपाचीं सिरिंजा नाश करिनासताना, तीं पुंजावन गुपीतपणान नितळ करून परत विकून दुडू करपाचो वायट दंदो आनी ताचे विरुद्ध बाळून आनी तांचया शाळेच्या मासटरांनी केल्ली चळवळ हें नवलिकेंत आयल्या. एल. मुकुंद पै हांगेले कथेचोय (सत्यं एवं...) विशय भ्रष्टाचारच.

'विशवास' कादंबरिचो विशय सामकी नवो आनी समकालीन. कोच्ची बंदरांतल्यान गेल्ल्या भारतीय तारवाचेर कांय दिसां उपरांत सोमालियाचे लूटारू धुरी घालून कपितांव रामनाथ प्रभूक आनी इतर णव तारवटींक धरून व्हरतात आनी दुडवा खातीर तांका आडावन दवरतात. लुटार्यांकडेन झगडटाना रामनाथाकतांचो गुळो लागलो अशीं बातमी येता. कांय काळा उपरांत केनियाचे सैनिक वचून णव तारवटयांक स्वतंत्र करतात. पूण रामनाथाची कांय माहिती मेळना. तो गुळो लागून मेलो असो सगळो संवसार

निष्कर्ष करता तरीय ताची बायल सुचित्रा तें पातयेना. आपलो घरकार परत येतलो अशी तिचो घट विशवास. ज्या विशवासाक लागून तिचे जिणेंत, खास करून तिच्या मनाचेर, भयंकर परिणाम जाता तो कादंबरिचो विशय.

जायत्या लेखकांच्या कथांनी लगन, हीं जिणेंतली महतवाची घडणूक विशय म्हणून आयला. पूण हो विशय हातांत घेताना लेखक रोमांटिक जायनांत. तें व्हरडिकेचे प्रक्रिये कडेन सूक्षिम दिशटेन नियाळटात. देकून तांगेलया कथांत व्हरडिकें संदरभांत वैयक्तिक जीवितांत येंवचें ताण, कुटुंबाक जांवचो त्रास, समाजांतल्यो समस्या आनी संघर्श पळोंवक मेळता.

प्रो. वसंतमणी (भांगारा दांत) आनी सूर्या अशोक (जातक, धांतु धा, भितरचें भांगार) हांगेल्या कथांनी लगना पयलींच सयरीक, जातक आनी चली पळोवप हे प्रक्रियेचो उल्लेख येता.

श्रीमती सुशीला त्रिविक्रम भट हांगेले कथेंत (मांगल्य सौभागय) दुबळेपणाक आनी स्त्री धनाचे समसयेक लागून एक चलयेक म्हातरयाची दूसरी बायल जंवची पडटा. देणयाचो प्रशन पय्यन्नूर रमेश पै बी हाताळता (चान्निणें) सयरीक जोडचे निबान चलियांक पळेंव्क येंवचा दादलयांची के.एन. रमेश भट विडंबना करता आनी चलयांची मानसिक ताण दाखवन दिता. 'एक फूल लगेन करपोन गेले' कथेंतली चली सोबीत दिसाना आनी गोरीयी न्हय देकून तिचो परत परत तिरसकार आनी अपमान जाता. व्हरडिके हुंबरार पावल्ली ती आपलो जीव घेता. अशीच एक कुरून चलयेक बी.एस. आशा हिणेयी चित्रायलां (जनमाचें उणत्व). ह्या पत्रान आपणाली व्हरडिक केन्नाच जांवची ना म्हण बरे भशेन समजोन घेतलां तरीयी तिचो आवयपणाचो उतकट इतसा दाखवन ती 'बळीक' (Small pox) लागिल्ल्या एक भुरग्याक ती मोग दीवन ताचो रोग आपणायता. वतसला रामचंद्रन हांगेले कथेंत (मोचन) विमला ही एक शोषित चली व्हरडिके खातीर तानेता. पि.एन. शिवानंद शेणै (सान सान फूल) आनी शरतचंद्र शेणै (आवरतन) हांगेल्या कथांत व्हरडिके उपरांत घोव बायल्यांच्या जीवितांत येंवचो संघर्ष आनी तुंटल्लो लगनाचो संबंध पळेंवक मेळटा.

अशीच एक विफळ मोगाची काणी आर.के. सुरेश (नष्ट सौभाग्य)

सांगता. हे कथेंत मोग आनी मोगया कडेन लगन जावप ह्या दोन गजालीं मदें आरथीक परिस्थिती आड येता. अरथीक परिस्थिती लागूनच एन. आर. मल्या हांगेले 'मोगरे फूल' हे कथेंतलो रतनाकर व्हरडिकेची आशा सोडून बसल्लो पूण वसंताक पळयना फूडे ताचें मन बदलता. तो लगनाक तयार जाताना ताची जनमा कुंडलीची आडचण येता.

जात धरमाचो फरक आनी ताका लागून निरमाण जांवची सामाजीक परिस्थिति मोगयांची व्हरडीक कापाक आड येता, ही गजाल वा. लक्षण प्रभु (पै आनी प्रभु) आनी आर. सुभाशचंद्र प्रभु (स्वपना जीवित) हांगेल्या कथांनी दिशटी पडटा. उरफाटें सामाजिक विरोधाक तोंड करन मिश्र विवाह जांवयेता म्हणपाचो पुरावो पी. गोपिनाथ कामत (मेगेले चूकी) आनी शरतचंद्र शेणै (परको) हांगेल्या कथांनी मेळता. हे कथेंत व्हरडिके उपरांत घोव अपघातांत मोरता तरीयी उषा हें पात्र स्वजातीच्या आपल्या मोगयाचो तिरसकार करता.

कांय कथांनी गरीबी, कुटुंबाचो विरोध, हेर प्रतिकूळ परिस्थिति हांका लागून ऐन वेळार चले चलयांचो मोग मोडटा, पूण कांय वरसां उपरांत तीं परत मेळतात, मोग जागो जाता आनी उसरां तरीय त्या जोडप्यांचें लगन जाता. देखीक सूर्या अशोकाची कथा 'पुनरजनी'. पी. गोपिनाथ कामत हांगेले कथेंतयी (ती मुकती पावली) राघव आनी रमा हांचे मधें तिची गरीबिचे समस्या येता आनी उपाय नासताना तीं व्यभिचारा करपाक लागता. पूण आखेर राघवाक पश्चात्ताप पावोन तो तिका बायल म्हण स्वीकारता.

आर्थिक दुबळेपण आनी जिणेचेर ताचो ओटो प्रभाव ह्या विशयाचेर जायत्या कथाकारांनी बरयलां. आर. के. प्रकाश (एक पिशयाची काणी, उदयाचें असतमन), एन.आर. मल्या (पाप परिहारू), जी. मुरळीधर पै (सत्य आनी मिथया), पी. श्रीनिवास प्रभु (भिके शीत), ए. सदानंद पै (रुचिकर हाप्पळ), वी. वेंकटेश (मरण) हांगेल्या कथांनी दुडवाच्या उणावान मनशांक मनीशपण होगडांवचें पडटा.

आर्थिक दुबळेंपण मनीशपणाक मारून उडोंवची एक भिरांकूळ शक्ती जावन दोळयां मुखार येता. तीं शक्ती वेग-वेगळे नमूनेन परगटता आनी

मनशाचेर नाना प्रकारांचो परिणाम येता. गोपिनाथ कामत (ती धन्य जाली), जीवित हें विरूप, चाम्त बल्लाव, म्हाका आनी कोण आधार?), नारायण नायक (अंतिम भीक), प्रो. आर. वसंतमणी (अम्माली तालीमाळा) हांगेले कथांनी मनशां मदलो संबंध दळीद्रपणाचे पारश्वभुंयचेर घडता.

कुटुंबांतल्या भरगयांच्या शिक्षणाक कशें बादता, हो कांय कथांचो विशय आसा. देखीक पी. गोपिनाथ कामत हांगेली 'म्हाका आनी कोण आधार?' कथा दुबळेपण वरीच दुडवांचो गरव आनी दुराग्रह मनशांचो संबंध मोडता म्हणपाचें कांय कथांनी प्रकट जाता. आर.के. प्रकाश (चिकलांतलो देव), एस. प्रकाश (चार बरपां) आनी गोपिनाथ कामत (देवु-दान, पिरडुके माळा), गिरेस्त लोकांचे वायट चालीचेर उजवाड घालतात. सूर्या अशोक हांगेले कथेंत (देवदूत) आवय-बापयच्या 'स्टेटस'-गरवाक लागून पूत-सून पयस वतात पूण जीव वांचोवपाक ऐन वेळार सुनेचोच आदार जाय पडटा.

कुटुंबांतल्या तरनाटयां कडलयान म्हांतर्यांची उपेक्षा आनी तिरसकार जालयांचें चित्रयी खूब लेखकांले कथांनी मेळता. देखीकः सुशीला भट (स्मारक, ब्रह्मगांटी), पी. श्रीनिवास प्रभु (भिके शीत), सूर्या अशोक (साफल्य, आदयचें वेतन, गंगी आयी, तिरुपती देवालो निवेदु) आनी ए. सदानंद पै (रुचिकर हाप्पळ) हांगेल्यो कथा. हे उपेक्षेचो हुसको वा. लक्षमण प्रभु हांगेल्या कथांनी (काळखंतु उजवाडु, आयची सून फायची...) परत परत दिसून येता तर 'जीविताचो सायाहनु' कथेंत जाणटेलो पयस पाविल्ल्या नातरांच्या सांगाता खातीर वळवळटा.

सुशीला भट (मांगल्य सौभाग्य, शुध्दिकलश), शिवानंद शेणै (सान सान फूल), वतसला रामचंद्रन (मोचन), शेट बलराज (भूक आनी भीक), के.एस. रमेश भट (एक फूल लेगेन करपून केलें), पी. गोपिनाथ कामत (स्त्रीधन) आनी सुभाशचंद्र प्रभु (स्वपन जीवित) हांगेल्या कथांनी पुरुषप्रधान समाजांत बायलांचेर कसो अन्याय जाता म्हणपाची देख मेळता.

शेंकडयांनी समाजांतले एक पिळगेन आनियेक पिळगेक दीवन आयच्या काळाक पाविल्ले कांय धार्मिक विचार आसात, पाप-पुणयाची भावना आसा. असल्या विचारांक आनी भावनांक लागून केन्ना केन्ना

मनीस रूढ़िवादी जातात, तांचो विचार संकुचित आनी विशवास कुरडो जाता, ही गजाल सुशीला भट (शापाचें बीं), रामचंद्र कामत (भटपण) आनी एन.आर. मल्ल्य पळूर (मोगरे फूल) हांगेले कथांत दिसोन येता. प्रो. आर. वसंतमणी हांगेल्या कांय कथांनी (आराट) सम्माजांतल्यो रूढ़ी गळून गेलयाचो खेद दिसता तर आनी कांय कथांनी (अम्माली ताली माळा) रिवाजाचो विरोध दिसोन येता.

सूर्या अशोक 'चोरु बुद्दि शिकता' हे कथेंत साहित्यिक चोरीच्या मुद्दयाचेर उजवाड घालता. एन.एन. आनंदनयी साहित्य निरमाणाची तांक नाशिल्ल्यांचो उल्लेख करता.

पी. गोपिनाथ कामत (मेगेले दुःख) आनी वेंकटेश (तमसोमा ज्योतिरगमय) हांगेल्या कथांनी शिक्षणा उपरांत योगयताय आसोनयी नौकरी मेळूंक नाशिल्ली निरशेवण आनी बेकारिची वेदना दिसता.

एकामेकांची मदत आनी समाज सेवा हो विशय केरळाच्या साहित्यांत उटोन दिसता. 'अयोध्या' कादंबरिंतली जयंती पात्रां गरज पडता तेन्ना एकामेकांचे मदतेक पावतात. 'बालू' नवलिकेंतली हेडमास्टर समाज सेवकाचें महतवाचें काम करता. सूर्या अशोक (शोडदि मारली) आनी पी. गोपिनाथ कामत (चांग–बल्लाव, आशीर्वाद, चांगपण केल्यार, तो मुक्त जालो, दनपराचो सयरो, मागेल मागणें) हांगेल्या जायत्या कथा पात्रांक समाज सेवा प्रेरक शक्ती जावन आसा. तांगेल्या कारया पाटल्यान हो मनोभाव परत परत दिसून येता. पूण दुसर्यांचे – इशटांचे लेगीत – काकुळटेक येवन दोळे धांपून दुडवाची मदत करप म्हळयार मूर्खपणच आनी तशें केल्लें तर मदत करपीच वाटेर पडटलो हो विशय प्रो. आर. वसंतमणी हांगेले 'मागणे' कथेंत आयला.

केरळाच्या कोंकणी कथासाहित्यांत आयिल्ले इतर विशय अशें आसात: सूद (प्रतीकार – शिवदास मल्या), भुरगेपणाचें, शिक्षणाचें आनी शाळेचें वातावरण (छलं: ताजें फल, गुलाब शेंवत्याचो परमळ – रमेश पै) वैयकतीक गुणांक लागू व्यकतींक, कुटुंबांत आनी समाजांत जांवचे

संघर्श (सोस्से, अलमेलु, परको, रेणु, आवर्तन – शरतचंद्र शेणै). सूर्या अशोकाच्या कथांनी विशयांची विविधताय आसा – भुरगयांक फारावन परपयां विशींचें भय (सनयासी), अकसमात येवपी सयर्यांची कटकट (शेजाराची पै माय, सयरी), मनजाती वरी आपल्या संतानांक सोडून वचपी आवय (ज्वालामुखी), गुनयावाची भावना (चोर), तरणाटयांचेर घुंवळी वखदाचो प्रभाव (कांचेचें रावळार), मनोरोग (तीन दीस), विकासाच्या नांवार सैमाचो नाश (गांव), रीत रिवाजांचो अस्थिरताय (आचार आनी विचार) आदि.

चडावत कथांचो सूर गंभीर आसा पूण कांय कथाकार सामाजीक समस्या विनोदान हाताळतात. देखीक: शरतचंद्र शेणै (पावली). पूण केरळांतल्या कथाकारां मदें हास्य कथा बरोवपांत जैतिवंत जाल्लो लेखक म्हळयार प्रो. के.आर. वसंतमणी. तांगेल्या चडावत कथांचो सूर विनोदाचो, पूण तांतुच सामाजीक वेवस्थेची तशेंच धारमीक रीत रिवाजांची विडंबनाय उटोन दिसता. तांगेल्या कांय कथांचे action स्वपणांत घडता आनी हो अवासतवीक स्वभाव कथेक हास्य रूप दिवपाक काराण जाता. सूर्या अशोकयी ‘सनयासी’ कथेंतयी सपनाचो वापर करता.

के.के. सुब्रहमणयन हांगेल्या कांय कथांनी सैमाचेर अवलंबून जियेवपी कुणबी लोकांचे पडबिंब आसा. ‘पावुसा काल’, खारचा मेले जाला जाले, ना जालार ना’ (खांवच्या मेळ्ळें जालयार जालें, ना जालयार ना), उरवा उदाक ह्या कथांनी पावसाक आनी हुंवाराक लागून नुसतें मारून जियेवपी कुणबयांचे जिणेचो त्रास चितरायला. ‘अड्डा मोडोण दंध केलयार दांत कन्नोतसी खाववयेत’ (हाडा मोडून दंध केलयार दांत कातरता तशें खाववयेता) हे कथेंत केरळांत पयलेच पावटीं शेतकामतीचो विशय आयला. तांगेल्या हेर कांय कथांक बोध कथेंचें रूप आसा.

कथाबीज वाडोवन कथा पुष्ट करपाक सगळयांक साध्य जाला म्हण सांगोंक जायना. जायितया कथाकारांनी कथा बीज वाडोंवक वावर करूंकच ना. देखीक: के.के. सुब्रहमणयन हांगेल्यो उवरा उदाक, किरातू, कसू कपोड, जयदीसु, अरे सान्न पुत्तो तुं कच्चे गेल्लो रे, नतुरांक उज्जालो पुरसकार – ह्यो कथा. हेर कांय लेखकांचे कथेची सुरवात आनी शेवट

हांचे मदें व्हडलें कांय लेखकांचे कथेची सुरवात आनी शेवट हांचे मदें व्हडलें कांय घदाना. पात्रांची वळक जावन तीं पूर्ण विकास पांवचें आदींच कथा सोंपता. देखीक: चार बरपां (आर. प्रकाश), मरण (वी. वेंकटेश), संगूबाय (डा. गोविंद शेणै), पाल्या उदक (प्रेमा भकतन), निधी कलशु आनी शापाचें भीं (सुशीला भट) आनी दोन अक्षरां प्रेमाचीं (ए. सदानंद पै) ह्यो कथाभावनेन पोसूंक नाशिल्ल्यान विकसित जांवक नांत. त्यो आपरोसाचें रूप घेतात. कथा येवजणे खातीर फावोती कलपना करून त्यो कथा खूब वाडोवयेताल्यो. पूण तशें जांवक ना.

जायतया लेखकांची कलपना बळादीक आसा तरीयी कलपना शकती आनी वस्तुस्थिती हांचो समतोल सांबाळून कथा पूर्ण करूंक ना. कथाकाराली कल्पना वस्तुस्थिती सोडून पयस गेली तर कथेक वास्तवीक रूप नष्ट जातलें आनी fantacyचें रूप येतले. पूण तसो प्रयोग जाताना कथेची विशवसनीयता नष्ट जांवचो ना हाची खातरी आसूंक जाय. कांय लेखकांनी हें तत्व लक्षांत घेंवक ना अशें दिसता.

देखीक: 'मांगल्य सौभाग्य' हीं कथा. एकलो तरनाटो आपल्या बापसूले धाकटे भायलेक उकत्या जागयार व्हरून बलातकार करता आनी ताका लागून ती रोखडीच मोरता. केरळांतल्या परंपरावादी कोंकणी समाजांत बापसूले धाकटे बायलेचो बलातकार करपी निषटुर आसा हें पातयेंवक जायना. पूण तसो एक बलातकार जालोच तर बत्तीस वरसाची एक बायल मनीस, एकाच मनशाच्या बलातकाराक लागून रोखडीच मोरता म्हण सांगच्याक साध्य ना.

भूक आनी भीक (शेट बलराज) हें कथेंत विशवसनीयतेचो प्रशन उपरासता. कथेंतली सुशीला सांगता – "फाल्यार हांव जाग जाली. मंचार थाकून उट्टांवक जायना. आंग सगळेंच दूकी.. कोणे की मेगेले चारित्राक ध्वंस केलो" ह्या उतरां वयल्यान गैरसमज जांवयेता – बलातकार जालो म्हणपाचें तिका दुसर्या दिसाच कळ्ळें? अत्याचार जाताना कळानासल्लें? तिणें विरोध केलो काय ना? "कोणे की मिगेलें..." म्हणटाना तिका त्या मनशाची वळख मेळूंक नाशिल्ली म्हण स्पष्ट आसा. वळख नाशिल्ल्या

त्या नीच मनशालो रुमालो तीन वरसांक ती कितयाक सांबाळून दवरता? आनी आपणाचेर आत्याचार केल्ल्या त्या मनशाक प्रत्यक्षपणान पळयतानाय रोखडोच वळखून घेंवक तिका जायना, तेन्ना कथेंक रुमालाचो वांटो कसलो? कथा वाचताना मनांत असले खूब प्रशन उपरासतात.

'अभयदान' (सुशीला भट) हे कथेंत सरोजा हांवपणान घोवाक सोडन वेता, पूण एकवीस वरसां उपरांत तिका ताचो उगडास जाता, ताचया सांगाताची तिका ओड येता. तो तिचो तिरसकार करता तरयी ती ताचे विणे जियेवपाची ना म्हणटा. तिका आपणावपाक तो तयार ना, पूण वनयेन सांगाना पूडें तो जायत म्हणटा. पूण वाचकाक विशवास जायना.

'ती धन्य जाली' (पी. गोपिनाथ कामत) हे कथेंत अनाथाश्रमांतलें एके चलयेक बेंगळूरचो एकलो समाज सेवक दोतोर येवन व्हरडीक करता. ते चलयेक व्हडले सौंदर्य, बुद्धी, शिकवण वा आनी खंचेयी असाधारण गूण आसा अशें कथाकार सांगाना. दोतोर येता, तिका पळयता, तिचे लागीं उलयता आनी तिका व्हरडीक करून घेवपाचो निरणय घेता. कथेक fantacyचें रूप मेळता.

'पै आनी प्रभू' (वा. लक्षमण प्रभु) ही तशी एक हास्य कथा न्हय. कथेचो स्वभाव गंभीर. पात्रांचो मोग आनी विचार गंभीर. कथेक एक हास्य रूप येता एक आड नांवाक लागून. नारायण पै नीना प्रभूचो मोग करता. पूण ती गोयंची क्रिसतांव म्हण ताका कळाना. आनी कळता तेन्ना तो सामकी गोंदाळता. पूण वाचक गोंदळना. खंयचयायी कोंकणी मनशाक ताचे उलोवपाचे शैली वयल्यान वळखूंयेत. नीना प्रभू गोंयची क्रिसतांव चलीच जालयार तिचे भासेवयल्यान ताका कळूंक जाय आशिल्लें. दूसरें, आनी महतवाचें म्हळयार, मोगांत पडिल्ल्या चले-चलियांक जात धरमाचो, भासेचो, प्रदेशाचो - कितयाक, राष्ट्रीयतेचो लेगीत प्रश्न जायना, हें आमीं वासतवीक जिणेंत पळयतात. केरळांतल्या कोंकणी समाजांतले व्यकती लेगीत हेर जातिच्या/धरमाच्या व्यक्तिकडेन लगन जातात. देकून नीनाचो मोग करूनयी, आवय-बापयचो विरोध नासूनयी, व्हरडीकेच्च्या निरणयाकडेन पांवताना नारायण पै कितयाक पाटीं सरता म्हण समजाना. नीनालो आनी नारायण पैलो मोग खरया अर्थान मोग नाशिल्लो अशें म्हणजे पडता.

वासतवीक जिणेंत असल्यो अतिकाल्पनीक घडणुको घडनांत अशें न्हय, अपरूप जावन घडता. देखूनच कथाकारान त्या अपरूप घडणुकांचो उल्लेख करताना वाचपयांक विशवास जांवचो तशें बरोवपाची गरज आसा. कांय गजाली वचपी दोळे धांपून मानून घेतले. तेन्ना willing suspension of disbelief हें तत्व प्रयोगांत येता. आधुनीक कथांत ह्या तत्वाक व्हडली सुवात ना. अतिकाल्पनीक घटकांचो प्रयोग कलात्मक रीतिन वापरून कथेचो प्रभाव वाडोवपाचो रोवपयान मुद्दम वावर करूंक जाय. 'अभयादान', 'मांगल्य सौभाग्य', 'ती धन्य जाली' ह्यो कथा वाचताना तसो वावर करूंक ना.

'दोन अक्षर प्रेमाची' (ए. सदानंद पै) हे कथेंत एक म्हांतारो आनी पारवो हांचो संबंध आसा. पूण पात्रां वाडोवन हाडपाक जाय तितल्यो घडणूको नांत देकून कथेंत हालचाल ना. कथा फूडें सराना. कथेंतली भावना फुगत वेता तितलीच ती भितर पोकळ जायत वेता. कथेचो व्हडलोसो प्रभाव जायना. श्रीनिवास प्रभू (वाट पवीत्र), पी. गोपिनाथ कामत (देनपाराचो सयरो), मागेल मागणे, रायु भुरगयालें मदयें, अपूर्व प्रतिष्टा), सूर्या अशोक (आचार आनी विचार) आनी शरतचंद्र शेणै (सोस्सो) हांगेले कथांतयी असोच एक अणभव जाता. ह्यो कथा बरयताना लेखकांचे दृष्टीन कथानका परस व्यक्तिचित्रण चड महत्व आसलें अशें दिसता.

पात्र निरमिती

कथा साहित्यांत कथाबीज, कथायेवजण आनी घडणूको हें सगळेंच एक माध्यम, मनशांची जीण चित्रावपाचें एक निमित्त, कथानका उपरांत कथा साहित्याचें मुख्य घटक म्हळयार पात्रच. जिणेंतलें मनीस साहित्यांत पात्रां जावन येतात. पात्रां एकामेकांक कडेन संपरक करतात. संबंध जोडटात, आपले विचार आनी अणभव प्रकट करतात. स्वताच्या आनी दुसर्यांचया अणभवांतल्यान जिणी फूडें वरतात. देकून कथा साहित्यांतलीं पात्रां आनी तांचो अणभव केंद्र स्थानार आसता.

साहित्यांतलीं पात्रां जितलीं जिवाळ जावन दिसलीं, तटतटीत जावन आमचे मुखार रावलीं तितलें बरें हें सांगपाची गरज ना. लेखकान केल्लो मनीस सबाराचो अभयास आनी पात्रांकडेन एकरूप जावपाचें ताचो सामर्थ्य

हेंच पात्र निरमिती पाटली शक्ती. कथा कादंबरींत पात्रां जीवाळ जावन तांचें अस्तित्व वाचपयांचेर प्रभाव घालीत जाल्यार कथा साहित्यांतल्यो हेर त्रुटी दामून उरतात.

ह्या नियाळांत आयिल्ल्या कथासाहित्यांत चडावत जावन मध्य दक्षिण केरळांतल्या कोंकणी समाजांतले व्यक्ति दिसतात. खरें म्हळयार केरळचे कथ/कादंबरिकार कथातंत्राच्या आनी खंचयायी आंगानी पाटीं उरले तरीयी वासतवीक जिणयेंतल्या मनशांक पात्रांच्या रूपान चित्रांवक ते जैतिवंत जालयात. के. नारायण नायक हांगेलो रंगू, कमलक्का, पडकळी नेणडु (रंगु सुंटोलो) आनी जोगेश (पाक उडले), शेट बलराज हांगेली सुशीला (भीक आनी भूक) मुरळीधर पै हांगेले कथेंतली 'हांव', तिगेलो घोव, मांय आनी नणंद (सत्य आनी मिथया), श्रीनिवास प्रभू हांगेले कथेंतलो (वाट पवीत्र), नायक माम गोविंद, कृष्णु, कृष्णाली आवसू आनी भयण (भिके शीत), रामचंद्र कामत हाणें चित्रायिल्लो भटालो पूत (भटपण), वेंकटेशाल्या कथांतलो सुबट (मरण) आनी सुधाकर भट (तमसो मा ज्योतिरगमय) हीं पात्रां, प्रेमा भकतान दाकवन दिंवचो रामु आनी नारायण नायक (पाल्या उदाक), एल. मुकुंद पै हांगेले कथेंतलो (सत्यं एव...) रमेश, सुशीला भट हांगेले कथांतलो बालू (ब्रह्मगांट), प्रदीप, सुजाता, सत्या (कर्मबंधन), सुमित्रा आनी भटमाम (मांगल्य सौभाग), गोपिनाथ कामत, ताजी व्हनी आनी रजनी (अभय दान), एन.आर. मल्ल्या हांगेलो रतनाकर, रंगभट (मोगरे फूल) आनी बप्पी माम (पाप परिहारू), के.एन. रमेश भट हांणी चित्रांवची राधिका, तिगेले आवस-बाप्पूस आनी भयण (एक फूल लेगेन करपून गेले), बी.एस. आशा हिणें निरमाण केल्लें शीला हें पात्र (जनमाचे ऊणत्व) वत्सला रामचंद्रन हांणी दाकोवन दींवची विमला (मोचन), पी. एन. शिवानंद शेणै आनी शरतचंद्र शेणै हांगेले कथांतली पात्रां सगळींच खूब वळखीचीं दिसतात.

पूण लेखक पात्रचित्रणांत मरयादा पाळतात. केरळचो कोंकणी समाज हेर भाशिकां मधें भरसून रावला. दिसपटल्या जीवितांत तो मलयाळी, तमिळ, कन्नड, गुजराती, जुदेव आनी आंगलो इंडियन मनशांचा भुजांक भुज तेंकोवन जियेता. वेगवेगळ्या जातिच्या, धरमाच्या, भासांच्या आनी

संस्कृतिच्या लोकांकडेन ताचो संबंध येता. देकून हांगाचे कोंकणी कथांतल्या पात्रांच्या पंगडांत पारकय समाजाच्या प्रतिनिधिंची अपेक्षा करुंयेता. पूण अजाप म्हळयार सूर्या अशोक, पी.एन. शिवानंद शेणै, पी. गोपिनाथ कामत आनी शरतचंद्र शेणै सोडून दुसर्या खंयच्याय लेखकांले कथेंत परकया समाजाचीं पात्रां दिसतात. चडांत चड कथाकार बरोंवक बसताना आपल्या समाजाचे अस्मितायेचे परिघांत भीतर ओडून रावल्ले दिसतात.

'सान सान फूल' हे कथेंत शिवानंद शेणै जोसेफ ह्या मलयाळी पात्राची वळक करून दिता. हें पात्र कथेचे देगेर रावता, पयस रावोन आपलें परकेंपण सांबाळता. पूण पयस रावोन मुख्य कथापात्रांचेर प्रभाव घालून कथागती वेगळेच कडेन पावयता. निर्मलाक सोरो पिवंवक लावन ताचो स्वभाव सगळोच बदलन कथानकांत वळन हाडपांत जोसेफाचो व्हडलो वांटो आसा. आनी ते नदरेन पळयताना जोसेफाक एक खळनायकाचें रूप लाबता. हीं गजाल कौतूलहाची आनी तीं साबावीक जावन घडटा. हेर भासांचया साहित्यांतयी परकयांची उपस्थिती व्यंगयचित्र वा दुसमान म्हणून जाल्लें दिसोन येता आनी केन्ना केन्ना परकयांक लागूनच नीच काम घडिल्लें आसता. जोसेफयी ह्या तत्वाक आडवाद न्हय.

पूण सूर्या अशोक (विशवास) आनी शरतचंद्र शेणै (सोस्से, परको, अलमेलु) हांगेले पात्रनिर्मितींत असो पक्षपात दिसाना. जांव कोंकणी समाजांतले जांव परकी, सगळया पात्रांचें समान रीतिन निरमाण जाला. तांगेले कथांनी कोंकणी मनशालें आनी परकया मदें वासतवीक जिणेंत घडटा तसलो संपर्क आनी संबंध जाता. हो संबंध मोगाचें रूप घेवन वाडून व्हरडीके कडेन लेगीत पावता (परको). अलमेलूंत त्याच नंवाची तमिळ चेडूं मुख्य कथा पात्राचे भयणीले जागयार येवन रावता.

कथापात्रां लागीची आनी वळकीचीं दिसली म्हण उतकृष्ट कथा जाली असो अर्थ ना. आनी उतकृष्ट पात्र म्हळयार आदर्श पात्र अशेंय ना. मनशाच्या वेग-वेगळ्या भावनांची व्यापत आनी खोळाय प्रकट करपी आनी मनीसपणाचो संकीर्ण स्वभाव दाखोवपी पात्रांच उतकृष्ट, पात्रां उतकृष्ट जांवचीं जालयार लेखकाक तांगेल्या अंतरंगांत रिगोन तांगेल्यो

भावना आनी विचार, तांगेलो मोग आनी माया, दुसवास आनी विदवेस, सुख आनी दुख, जाळ आनी कांटाळो, कोप आनी थंडाय, अस्वस्थताय, संघर्श आनी समाधान, तांगेलें सगळें अस्तित्व आपणांवचें पडटा. उणेच उतरांनी सांगचे जालयार कथाकारान तांचे कडेन एक रूप जावन बरोंवचें पडटा. हें कांय लेखकांक साध्य जालां.

कृष्ण वाधयार (दुरपती आनी बालु), वी. वेंकटेश, (तमसो मा ज्योतिर्गमया), प्रिय दुख मिगेलें मात्र, मरण), शिवानंद शेणै (सान सान फूल), वी. शिवदास मलया (प्रतीकार), के.एस. रमेश भट (एक फूल लगेन करपून गेले), वतसला रामचंद्रन (मोचन), रामचंद्र कामत (भटपट), पी. गोपिनाथ कामत (मिगेलें दुख), शरतचंद्र शेणै (रेणु, सोस्से, परको, आवरतन, अलमेलु), रमेश पै (चान्निणें), सुशीला भट (शुद्धि कलशु, पलायन, कर्मबंधन, अभयदान, ब्रह्मगांट), आर.के. सुरेस (नष्ट सौभाव्य), आर.के. प्रकाश (एक पिशयाची काणी, उदयाचे अस्तमन), एन.आर. मल्या (मोगरे फूल, पाप परिहारु) हांकां कथा पात्रांकडेन एकरूप जावन जीवितांतले सान-व्हड संकट, अकांत, धोक्के, हुसके, अर्थ आनी अर्थशूनयताय वाचका मुखार हाडपांत जैत मेळ्ळा.

कृष्ण वाधयार, वी. वेंकटेश, सूर्या अशोक आनी शरतचंद्र शेणै हीं कथा पात्रांकडेन इतले एकरूप जातात की तांगेल्यो कथा/नवालिका/कादंबरी निवेदनाची शैली सोडून पात्रांच्या उतरांच्या अणभवाच्या पांवडयार मुखार सरता. हे कथाकार पात्राच्या भायल्या रूपाकडेन लक्ष्य दीनांत. तांकां ते गजालीचो व्हडलोसो उपेग दिसाना. ते कथा बरोवपाक सुरू करतानाच सामकी पात्रांच्या मनांत रिगोन अंतरंगाचो नियाळ घेतात. मनशांच्या मनांत बुडोन थंयच्या जीवित नियाळप तांगेले पात्र निरमितीचें खाशेलेंपण. देकूनच कृष्ण वाधयार आनी सूर्या अशोक हांगेले पात्रां वास्तवीक दिसतात. शरतचंद्र शेणैली आनी वेंकटेशालीं पात्रां संकीर्ण स्वभावाचीं जालयांत. शिवानंद मलया, एन.आर. मल्या आनी मुरळीधर पै ह्याच पंगडांत आसपावतात. पूण हे लेखक पात्रांचे मनांत रिगताना तांची भायली परिस्थिती विसरनांत.

रमेश पै, रामचंद्र कामत, बी.एस. आशा, के.एन. रमेश भट, शिवानंद

शेणै, वतसला रामचंद्रन, वा. लक्ष्मण प्रभु, आर. के. प्रकाश आनी श्रीनिवास प्रभु कथा पात्रांक चितरायतात. आनी मागीर कथेक चालना मेळताना कथाकार पाटीं सरतात, पात्रां जिवाळ जातात, कथा मुखार पावता.

सुशीला भट हांगेले पात्र निरमितीची शैली वेगळी. लेखिका पात्रांचो विवरण करता तेन्ना तीं निशचल, निरजीव चित्रां जावन रावतात. आमकां तीं भायल्यान दिसतात, पूण त्या पात्रांचे मनोवृत्तिचो दिशटावो मेळाना. पूण केना केना ही लेखिका आपल्या पात्रां कडेन एकरूप जावन तांच्या मनोधरमाचेर उजवाड घालता. अभय दानांतलो गोपिनाथ कामत आनी शुद्धिकलशांतलो बालु भावनेच्या तणावान आपणाकच विसरून उलयतात तेन्ना रोखडेच जिवाळ, सक्रिय आनी बळादीक जावन, वाडोन येतात.

प्रो. आर. वसंतमणी हांगेल्या जायत्या कथांनी आमकां विशयावरस व्यक्तिचित्रांत दिसतात. देखीक: मोडें मरतो, बडका केरी द्रुपदक्का, खबरे माम आनी धोल्लकार विट्टुमाम ह्या कथांतली, त्याच नांवांची पात्रा. खबरे माम हें पात्र तर सबार कथांनी वाचप्या मुखार येता. प्रो. वसंतमणी हर एका पात्राक खाशेलें व्यक्तिमहत्व दिवपाक जैतिवंत जाला.

एक गजाल – कृष्ण वाधयार, सुशीला भट, प्रो. वसंतमणी, के. एन. रमेश भट आनी शेट बलराज हांकां सोडल्यार हेर लेखकांची पात्रां आपल्यो भावना संयमांत दवरतात. अयोध्या कादंबरींत ह्या संयमाची महतवाची देख मेळटा. हेर लेखकांच्या कथांतयी आप–नियंत्रणाचो गूण दिशटी पडटा. बेकार तरणाटो निरशेता (मिगेलें दुख) आनी आपणाक मेळल्लें प्रमाणपत्र लासून उडयताय बी (तमसो मा ज्योतिरगमया). मोगांत फटवल्ली चली (कर्मबंधन), मोग सफळ जांवक नाशिल्ले चले–चलियो (नष्ट सौभाग्य, पै आनी प्रभु, स्वपन जीवित आनी परको) अत्याचाराक लागून व्यभिचारांत पावल्ली चली (भूक आनी भीक) सामाजिक आनी धार्मिक कारणांक लागून शिक्षणाची आशा सोडून दिंवचो भुरगो (भटपण) परदेशांतल्या कामाखातीर भायर सरोन फटवून आयिल्लो तरणाटो (चार बरपां), हीं सगळीं पात्रां आपली प्रतिक्रिया दामून दवरतात. तांची निरशेवणी, व्यथा आनी निस्सयायता वाडाना, वाडून तांका आहवानाक तोंड करपाक

लायना. कांय जाणांचें दुख इतलें चड जाता, तें आमकां आपडून वेता, पूण पात्रां विचारांचे आनी भावनांचे सीमे भायर वचनांत. शरतचंद्र शेणै हांगेलें एक पात्र (आवरतन) जीव घेवपाचो निरधार करता, पूण तो प्रयोगांत हाडिना. बेकार मनीस निरशेता, पूण विद्रोही जायना. समाजा आड केन्ना क्रोध जागो जाता पूण क्रोधित लागून फुडली क्रिया जायना.

भोवा विरळ जावन दळिद्रपणांतल्यान वयर येवपा खातीर कांय जाण वायट चालीक लागतात. देखीक: 'शुद्धि कलशु' आनी 'भूक आनी भीक' कथेंतली वेशया, 'पाक उडलें' कथेंतलो स्मगलर जोगेश. के.एन. रमेश भट हांगेले कथेंतली (एक फूल लेगीन करपून गेले) राधिका इतली निरशेता, तिचें मन मोडता की मरण शिवाय तिका दुसरी वाट दिसाना. आनी तीं आत्महत्येचो उपाय घेतां बी.

पात्रांच्यो भावना पूर्ण जावन परगटांवक स्वातंत्र्य दिता फकत सुशीला भट. शुद्धि कलशांतलो नन्नू जीवितभर दामून धरल्लो राग परगटायता आनी समाजाक न्हय करता. तो इतलो विद्रोही जाला की आपणाले आवसूक अभय दिल्ले वेशयेले चलयेक व्हरडीक करून घेवपाक लेगीत तयार जाता. 'मांगल्य सौभाग्य' हें कथेंत भटमामाल्या पुताचें निशट्टुरपण आनी लैंगिक आसक्त इतली बळादीक आसा की तो बापसूले धाकटे बायलेचो बलातकार करता. अभयदानांत गोपिनाथ कामत आपणाक सोडन गेल्ले बायलेक मुखार पळोवन इतलो खुबाळता, तो सुणयावरी तिका आंबुडता. पलायनांत रम्मय्यामाम पुतांली आनी सुनांली उपेक्षा समजून आपणायला पांयार स्वतंत्र जावन रावपाचो निर्णय घेवन पुतालें घर सोडन वेता.

'विशवास' कादंबरींत सूर्या अशोकान 'सुचित्रा' हें पात्र तिच्या विचारांच्या आनी भावनांच्या पांवडयार बरे रीतिन वाडोवन हाडलां. घोवाक बंदी करून दवरला म्हण आयकून ह्या पात्राचेर धसको जाता आनी तिचो मानसीक तोल चुकता, तिचें मन वासतवीक आनी भ्रमिष्ट अशीं दोन स्थितिंनी भरकटता, तिचो घोव खंचयान घरा परत येवनयी दुसर्या दिसा तिचें मन गोंदळता, हें सगळें लेखिकान खात्री जायत तशीं चित्रायलां.

जायतया कथाकारांच्या बरपांत आमकां पात्रां परस लेखकच सक्रिय

ान दिसतात. ह्या लेखकांनी पात्रांक सामकी पोसूंक ना. त्या दुबळया ांक लेखकाच्या निवेदनाचेर तेंकून रावजें पडता. आनी लेखकाल्या दनाचो आधार सोडल्यार तीं पडतात. 'अयोध्या' कादंबरिंतली चड उणें ळीं पात्रां ह्या तराचीं. सगळीं पात्रां सुमित्रक्काचे भोंवतणी घुंवचीं उपग्रहां ों दिसनात. सुमित्रक्कालो घोव, तिगेले पूत, सुनो, नात्रां अशीं तांचें म्नित्व आसा. तांचीं आपलीं नांवांयी आसात. पूण खंयचायी पात्राक खेकान दैहिक, मानसिक, बौद्धिक आनी भावनांची वळख दींवक ना, तंत्र व्यक्तित्व दींवक ना. देकुनंच सगळयांचे विचार, भावना, ततवां ्सारकीं. दुबळया कथानका भायर ह्या एकसारकया पात्रांत लागूनयी हीं दंबरी निरजीव जालया.

ए. सदानंद पै हांगेली कथा (दोन अक्षरा प्रेमाची) खंचया अर्थान ् भाव कथा. कथेचो विशय म्हळयार गिरी आनी तागेलो पारवयांचो ग. कथाकार त्या मोगा पासत सांगता. पूण गिरिल्या मनांत दोवोन त्या गाची दिशटी घेंवक आमका सोडिना. गिरी एक सावळी जावन दिसता वाय मनीशपणाच्यो भावना आनी विचार घेवन येना.

जी. मुरळीधर पै, पी. श्रीनिवास प्रभु आनी पी.ए. श्रीधर कामत त्र निरमितीची ताक आसोनयी केन्ना केन्ना पात्रांचे आनी वाचपयांचें मदें ान रावतात. आर. सुभाशचंद्र प्रभुयी ह्याच पंगडांत आसपावता.

आनी पात्रांच्या चित्रीकरणांत मनीस स्वभावाची व्याप्त आनी ळाय अपेक्षे प्रमाण दिसाना. चडांत चड पात्रांची पार्श्वभूंय आर्थिक ळेपणाची. आर्थिक दिशटीन तीं दुबळीं न्हय जाल्यार पात्र निर्माणाचे शटीन दुबळींच. तीं परिस्थिति आड उबी जांवक जाय तितलें बळ ानी सामर्थ्य दाखयनांत. पी. गोपिनाथ कामत हांगेल्या कथांचीं जायतीं त्रां ह्या सबावांची. 'भटपणां'तलो नारायण, 'सत्यं एवं...' कथेंतलो रमेश, ी आनी प्रभु' कथेंतलो नारायण पै, 'रंगु सुंटोलो' कथेंतलो रंगु, 'अंतिम ोक' कथेंतलो सानु, सानी आनी मनोज, 'तमसो मा ज्योतिरगमया' आनी दयाचें अस्तमन' कथांतलो 'हांव', 'भिके शीन' कथेंतलो गोविंद आनी ंगेलें दुख' हांतलो राजा आनी तागेलीं आवस्-बापुस तकलेर परिस्थितिचें

वजन घेवनयी निष्क्रिय जावन बसतात. शरतचंद्र शेणै हांगेले 'आवरतन' कथेंतलो राम जीवितांत सामकी हार खावन आत्माहुतिचो निर्णय घेता पूण ताका तो निर्णय लेगीत प्रयोगांत हाडूंक जायना.

केरळाच्या कथासाहित्यांत पात्र निर्मितीची मर्यादा लक्षांत आयले बगार रांवची ना. कथा/कादंबरिचो आंकडो उणो देकून जायत. पूण पात्रांची विविधता मर्यादीत आसा. विविधतायेचे दिशटीन प्रो. वसंतमणी, सुशीला भट आनी सूर्या अशोक हांगेल्या पात्रांचो उल्लेख करुंयेता. सुशीला भट आनी सूर्या आशोक हांगेल्या पात्रांच्या पंगडांत वेगळेंपणयी दिसून येता. तांचे मदें दुबळीं तशींच बळादीक पात्रांय आसात. भिजूट आनी धिटायेचीं, निशटूर आनी दयाळु, शांत आनी सातवीक तशींच विद्रोही आनी क्रांतिकारी पात्रां आमका दिशटी पडतात. पात्रां सातवीक गुणांचीं वा वायट आसुंदी, पूण चडांत चड पात्रां बळादीक जावन आसात.

संवादाचो प्रयोग

उलोवप कथा संवाद कथातंत्राचें एक मुख्य अंग. आनी केरळाचे चडांत चड बरोवपी संवादाचो बरो प्रयोग करतात. संवाद, सहजपणान, थळाची शैलींत जाता.

सुशीला भट हांगेलीं पात्रां संवादांतल्यान विकसित जातात अशें वयर सांगलां. संवादांतल्यान पात्रांचो विकास जाता इतलेंच न्हय. पात्राचो स्वभाव, तांगेले व्यक्तित्व, दुडवाची परिस्थिति, जिणेची शैली, अस्मिताय, एकमेकांकडलो संबंध आनी सामाजिक पांवडो संवादावयल्यान स्पष्ट जाता. देखीक: शरतचंद्र शेणै 'रेणु' कथेंत पात्रांविशीं कांयच निवेदन करना. पूण संवादावयल्यान तांगेले पिराय, अस्मिताय आनी गांगेलो एकामेकांकडेन संबंध आदी आमकां कळोन येता. जिणेचें आकरषण, मरणाचें निश्चितपण आनी गुपीत स्वभाव, भुरगेपणाचो सरळ स्वभाव आनी जाणटेल्यांचो मनोभाव संवादावयल्यान स्पष्ट जाता.

'शुद्धिकलश' हांतलो नन्नू आनी 'अभयदान' हांतलो गोपिनाथ कामत हांगेलो स्वभाव संवादा पयलीं आनी उपरांत एकच वरी आसात. कथेचे

वार्तेंत नन्नू एक विनम्र, बुदवंत आनी समाज सेवेक भायर सरल्लो गाटो असो दिसता पूण ताच्या भाशणांतल्यान जीण भर ताणें दामून रिल्लो राग, ताचे स्वतंत्र दिशटीकोण, समाजांतले रीत रिवाजांचो तिरस्कार नी क्रांतिकारी मनोभाव उक्तो जाता. ताचे जिणेची भूमिका सगळीच ष्ट जाता. गोपिनाथ कामतयी संवादा वयल्यान आपलो इतिहास, आनी इतिहासांतल्यान घडून आयिल्लो मनोभाव आनी मानसिक निबरसाण खयता.

सूर्या अशोकयी संवादाचो बरो प्रयोग करता. पात्र निर्मितीच न्हय कथेचो विकास लेगीत संवादाच्या पांवडयार जाता. ताका लागून संवाद था निवेदनाचें कायम करना. देखीक: 'शेजाराची पै मांय', 'प्रायश्चीत', ातक', 'साफल्य' ह्यो कथा चड उणें संवादाच्या रूपानच विकसित ल्यान. प्रो. वसंतमणीच्या कथातंत्रांतयी संवादाचो महतवाचो वांटो आसा.

आर.के. प्रकाश एक खास कथापात्राची वळख करून दिता – टमाम (चिकलांतलो देवु) भटमाम दळिद्रपणांत बुडोन मनोरोगाचे देगेर वताना ताका एक सोडनी लागता. कोणेयी उलोंवक नाशिल्लीं उतरां च्या कानार पडतात. देवालीं उतरां लेगीत ताका आयकुपाक येता. ताच्या वादा वयल्यान आमकां ताचे मनोरोगाची वळक जाता इतलेंच न्हय, च्या मरणाचीं पवलांय आयकातात.

थांचो सुर – गंभीर आनी विनोदी

केरळाच्या कथा साहित्याचें बरप चडावत जावन गंभीर स्वभावाचें. .आर. वसंतमणी वरी कांय जाणां कथांत विनोद हाडतात. देखीक: गेली कथा 'घोणी', 'दुवाळो' आनी 'बाळनुवों', 'बडका केरी दुर्पदक्का', रेताक देखुयेना!', 'बी.बी.सी. मीग', 'हरण', 'खबरे माम', 'रामायण', र्या अशोक (शेजाराची पै मांय), सन्यासी आनी कृष्ण वाधयार (दुरपती) संवादांत तशेंच निवेदनांत गंभीरताय आनी विनोद भरसिता.

पूण सामान्य जावन केरळाच्या कथांचो स्वभाव गंभीरच अशें म्हणयेता. लेखक जीवितांतल्या दुबळेपणा पासोन आनी संघरशाविशीं बरयतात देखून

पात्रं, घडणुको आनी भावना गंभीर जावनच आसता. मनशालें सुख-दुख, मोग आनी दुसमानकाय, करुणा आनी निशटुरपण, कोप आनी थंडाय, सहानुभूति आनी जाळ, प्रमाणीकरण आनी फटिंगपण असल्या भावांचेर कथा निर्माण जाता. सगळयो कथा शोकांतीक न्हय तरयी तांचो गंभीर सुर मात्र चुकाना.

समाजाचें पडबिंब

ह्या लेखकांनी चित्रायिल्लो समाज पडच्या पाटल्यान बळादीक जावन रावला. तो प्रगतीक फाट करून रावपी आनी परंपरेन चलपी अशें म्हणयेता. ताच्यो रीत रिवाज पोकळ, पूण तांतूंतल्यान सुटोन भायर सरप सोंपें न्हय (दुरपदी, विश्वास).

समाजांत आर्थिक दुबळेंपण भरलां. (अंतिम भीक, मांगल्य, भिके शीत, रुचिकर हाप्पळ, उदयाचें अस्तमन, नष्ट सौभाग्य, पाप परिहारू, मोगरे फूल आनी चान्निणें) पूण समाज आर्थिक दुबळेपणाकडेन आड नदर करता. तो दुडवाक मान दिता, दुडु जोडपाक सारें घालता आनी घडिये दुडवाचो दुराग्रोह वाडोवन मनीशपण चिरडून दवरता (ब्रह्मगांट, कर्म बंधन, आवरतन), सामान्य मनशांक पिसो म्हण घेता (रंगू सुंटोलो) अथवा खरयानच पिशेणांत धुकलून घालता (चिकलांतलो देवु).

वैयक्तिक जिणेंतले बरे गूण म्हळयार मायेमोग, करुणा, सहानुभूति आनी नितळ स्वभाव, त्यागाची भावना, व्यक्तिचो अभिमान, स्वातंत्र्य असल्या गुणांक समाजांत व्हडलेशें मोल ना (उदयाचें अस्तमान, एक पिशयाची काणीं, आवरतन, मोचन). नीत-न्याय कांय समाजाक पडिल्लो ना. तो संदर्भावादी जावन आसा (शुद्धि कलशु). तरीयी केन्ना केन्ना व्यक्ति, कुटुंब हांचेर मोटो संकष्ट येता, तेन्ना समाज वोगीच रावना. इष्ट, शेजारी, बरे मागपी हेर लोक सगळे ते व्यक्तिचे/कुटुंबाचे मदतेक पांवतात (विश्वास, बालु).

समाजांतले कुरडे विश्वास आनी कांय रीत रिवाज खास सगळयांक बादता. पूण खास करून बायल्यांक तांचो चड त्रास भोगचे पडता. विसाच्या

खेंकडयाच्या पूर्वार्धांत चालू आशिल्ल्या ह्या कुरडया विश्वासांचो/रूढिंचो प्रभाव (जो दुरपदी नवलिकेंत पडबिंबित जाला) तो एकविसाव्या शेंकडयांत लेगीत उणे जांवक ना म्हणपाचें चित्र 'विश्वास' कादंबरींत दिसोन येता.

बजारांत वचून म्हाल मोलांवचे बरी सोयरिके निमित्तान चलयेगेर वचून तिका पळोवन मानून घेवप वा तिचो तिरस्कार करप आनी स्त्रीधन घेवन चलयेची व्हरडीक करप समाजान वाडोवन हाडल्ली एक अकांताची समस्या. तिका लागून चलयांचेर (एक फूल लेगेन करपून गेलें) आनी चलयांचे कुटुंबाचेर (चान्निणें) संकट येता, चले-चलयांचो मोग मोडता, दोगांकयी नाका आशिल्ल्यो सोयरीको घटतात आनी घोव-बायल्यांच्या जीवितांत कोडवाण येता (कर्म बंधन).

बायलांक दादल्यां इतलेंच स्वातंत्र्य ना देकून समाजान निरमाण केल्ली अडकळ बालांटून वचपाक कष्ट जाता (दुरपती, मोचन), भूक आनी भीक, रुचिकर हाप्पळ, भिके शीत). ते परिस्थितिंत खंयचेय एके बायल मनशेन लैंगीक दिशटीन चुकिंचे एक पावल उखल्यार समाज तिका माफ करिना. तिचेर सामाजिक बहिष्कार जाता, तीं वाटेर पडता (शुद्धि कलशु), तिका भीक मागची पडता वा व्यभिचार करचो पडता (भूक आनी भीक). दुरपदी हे कथापात्राची परिस्थिति इल्ली बरी आसा. तीं तिचे दायज्यांचेर चाकरी करन रावता.

सामाजिक वेवस्था बायलांक इतली विरूद्ध आसा देकून तांका खंचयायी एका मानेस्त दादल्याची मदत घेंवची पडता. समाजेंत जायते दयाळु दादले आसात आनी तें बायलांचें राखण करतात. (ती धन्य जाली, भिके शीत) केना केना बायलांचेर अन्याय केल्ले दादले लेगीत आपली चूक मानून घेतात आनी बायलांक न्याय दितात (भूक आनी भीक).

पूण सगळे दादले तशे मानेस्त आनी दयाळु न्हय. आनी बायलांक आपणावरीच मनीस म्हण समजुपी न्हय. ते बायलांचें सामाजिक, आर्थिक आनी दैहिक दुबळेंपण लक्षांत घेवन तांचें शोषण करतात (मांगल्य सौभाग्य). घडये दादाल्यां मदले दुसमानकायेक लागून लेगीत बायलांचेर बलातकार

जाता (भूक आनी भीक, मांगल्य सौभाग्य). दादल्यांचे हे मानसिकतेक लागून कांय बायलो नवें मनोबळ आनी एकामेकांचे मदतेक पावतात (शुद्धि कलश, अभय दान) केन्ना केन्ना कांय फटवल्लो चलयो आपल्या पांयार उबी रांवक शिकतात (सान सान फूल) हें स्वावलंवन दुसर्यांक उपेग जांवचे खातीर आसुंयेता (परको, कर्म बंधन) अथवा वायट चलींचे जांवयेता (शुद्धि कलशांतली गुलाबी). पूण तो चलयो स्वतंत्र जातात आनी आतां खंयच्याय दादल्याची शक्ति तांचेर प्रभाव घालूंक सकाना.

म्हांतारपणांत जीण घडये सुणया पाशट जांवन येता, हें खरेंपण कांय कथांनी तटतटीत जावन दिसता (पलायन, स्मारक, ब्रह्मगांट, रुचिकर हाप्पळ). तशेंच सामाजिक कारणांक लागून बेकार तरणाटपणालें जीवित अशांत आनी पोकळ जाता (मिगेलें दुख). धार्मिक, सामाजिक आनी आर्थिक कारणांक लागून भुरग्यांक शिक्षणाची इच्छा सोडन दींवक पडटा (रंगो सुंटोलो, भटपट) पर दुसरे कांय चलयांक/चलियांक मोगयांकडेन व्हरडीक करप साध्य जायना (पै आनी प्रभु, स्वप्न जीवित). सामकी शिक्षण मेळूंक नाशिल्ल्यान समाजांत कुरडो विशवास वाडून येता (मोगरे फूल) आनी कुरडया विश्वासाक लागून मनीस खून करूंक लेगीन पाटीं सराना. (शापाचें बीं).

जायते बरोवपी सामाजिक परिस्थिति नागडी उगडी करून दाखयतात. आनी ते परिस्थिति आज तांगेले प्रतिक्रिया प्रत्यक्ष वा परोक्ष रीतिन कळयतात. ह्या संदरभार सुशीला भट हांगेले मनोभाव धाडसाचो. समाजांतलें फटिंगपण, डोंग, निशटुरपण, थंड मनोवृत्ति, व्यक्तिंचेर येंवचें बंधन, बायलांचें शोषण आनी सगळे तरेच्या अन्याया आड त्यो गरजेतात. तांगेले दर एक कथेंत समाजाचें दर्शन मेळता. तशीच त्यो सामाजिक रीत रिवाजांची खर निंदा करतात.

एकविसाव्या शेकडयांत वैयक्तिक आनी सामाजिक जिणेंत आयिल्लो माध्यमाचो – चड दरून टी.वी. चानलांचो – प्रभाव विशवास नवलिकेंत पळोंवक मोळता.

के. नारायण नायक हांगेले कथेंत सामाजिक जाणविकाय आनी मनीषपणाची सहानुभूति उटोन दिसता. सामाजिक टीका करचे बगर ते विरोधाभासाचो आनी विडंबनेचो प्रयोग करून चुकिच्या दिकान बोट दाखयतात. शरतचंद्र शेणै, वी. वेंकटेश आनी शिवानंद शेणै विशाल मनीशपणाच्या संदरभांत कोंकणी समाजाचीं चित्रां काडतात. खूब कथाकार आदरशाचे सावटेंत बोधकता बरयतात.

वातावरण निर्मिती

खंयचेय कथेंत कथानकाच्या वा पात्रांच्या विकासाक योग्य तशी पार्श्वभूंय तयार करपाक वातावरण उपकारता. केन्ना केन्ना कथेचो मूड आनी कथापात्रांचो भावना परिणामकारी करपाक आनी कांय गजाली संकेतांनी उकत्यो करपाक वातावरणाचो फायदो जाता. हे दिशटीन, कथातंत्राचें एक मुखेल अंग म्हणून वातावरणाचें महत्व न्याय करपाक जायना. पूण कांय लेखकांच्यो कथा सोडल्यार सामान्य जावन केरळाच्या कथा साहित्यांत वातावरण निर्मितिकडेन फावो तशें लक्ष वचूंक ना. आपले खंयचेयी कथेंत योग्य वातावरण निर्माण करपांत पी. गोपिनाथ कामत जैतिवंत जाला. सैम भोंवतण आनी हवामान हें सगळें सूक्ष्मतायेन पळोवन कथाकार तांचें संयमान आनी गरज पडटा थंय आसपांव करता. सूर्या अशोकाच्या कथानिंय वातावरणाचो वापर जाला. देकीक: ‘गांव’ हीं कथा. विकासांच्या नांवान सैमाचेर जाल्ली घुरी आनी ताचो मनशांचेर जाल्लो परिणाम हांचेर उजवाड घालपी हे कथेंत लेखिकेन सुंदर वातावरण निर्माण केलां.

कथानक, पात्रांचो स्वभाव आनी सामाजिक परिस्थिति लक्षांत घेवन पळेयलार ‘दुरपती’ नवलिकेच्यो कथा विसांव्या शेंकडयाच्या पयल्या सात–आठ दशकांच्या काळखंडांत घडता अशें म्हणयेता. प्रो. आर. वसंतमणी हांगेल्या कांय कथांतल्यो (मोडें, मरतो, मणकु, भटमाम, आपि माम, काशी) घडणुकोय ह्याच काळखंडातल्यो. अयोध्या कादंबरिंतले कथेचो काळखंड सुमार 1930 उपरांतच्या सत्तर वरसांचो. चडावत कथांचो काळ पाटली सुमार पन्नास वरसां जाल्यार बालु आनी विश्वास ह्यो कृति एकविसाच्या शेंकडयांतल्या घडणुकांचेर आधारून आसात.

भास आनी शैली

सगळे कथाकार/कादंबरिकार सहजपणान मध्य कोंकणिंत बरयतात. के.के. सुब्रह्मणयन थंयच्या कुणबी समाजिची कोंकणी बरोवपाक वापरता. सुब्रह्मणयन आनी कृष्ण वाध्यार सोडन हेर कथाकारांचे शैलींत उलयताना येंवची तितलीं मलयाळम उतरां बरपांत दिसानांत. तोंडावयली भास आनी बरपांतली भास हांचे मदें व्हडलोसो फरक ना जालयारयी बरयताना मुद्दाम मलयाळम उतरां काडून उडोवपाचो प्रयत्न केला, हे स्पष्ट.

उतरावळिचो उणाव अणघवताना लेखक हिन्दी आनी संस्कृत उतरांचो आधार घेतात. बरयताना मलयाळम उतरांक लागून जितलें असमाधान जाता, तितलें हिन्दी–संस्कृत उतरांच्या प्रयोगान जायना. जायते लेखक उतरावळीची समस्या येताना मंगळूरी आनी गोंयचे शैलिंतली उतरां रीण घेतात. पूण संस्कृत/हिन्दी भाशेंतल्यान तितले सहजपणान कोंकणीचे इतर शैलिंतल्यान घेनांत.

चडावत लेखकांची भास सरळ नीट आनी ल्होव आसा. अपवाद म्हळयार के. नारायण नायक आनी के.एन. रमेस भट. हांगेले शैलिचेर अलंकाराचो प्रयोग आसा आनी ताका लागून भास अडेची दिसता. पूण ताचे निमित्तीं भाशेच्या प्रवाहाक अडचण येंवक ना.

आनंदी मुंबयी आनी प्रो. वसंतमणी ह्या म्हालगडल्या लेखकांचें निवेदन निव्वळ केरळी कोंकणींत आसा. लेखकांचे शैलींत थळावे पोटभाशेंतल्यो भरपूर म्हण, वाकप्रचार आनी वाकप्रयोग आयिल्ल्यान वाचपाक बरें जाता. आनंदी मुंबयी हांगेले शैलींत मातशें एकसुरेंपण आयलां तरीयी प्रसन्न भाव दिशटी पडता.

प्रो. वसंतमणी, शरतचंद्र शेणै आनी सूर्या अशोक कथेच्या मूडाक/सबावाक अनसरून निवेदनाची शैली बदलतात. हे लेखक निवेदना खातीर गजालीचो सुर, संवाद, वर्तमान पत्रांतली खबर, आपले भितर उलोवप, विचारांचो व्हाळ, फोडणिशी आशा वेग–वेगळया प्रकारांचे प्रयोग करतात.

तरियी सामान्यतायेन सांगचें जाल्यार निवेदना खातीर भाशेंच्या प्रयोगांत चड आनी नवीं परीक्षणां कोणे केल्लीं दिसानांत.

नवेंपणाची गरज

'विशवास' आनी 'बालु' सोडल्यार हेर कथांनी विशयाचे दिशटीन नवें अशें कितेंयी दिसाना. लेखकांचो अणभव बोव मर्यादीत जावन आसा आनी समकालीन सामाजिक, राजकारिणीय मुद्द्यां कडेन कोणाचेंय लक्ष्य दींवक ना. देखुनंच, कथांची व्याप्त आनी वैविध्य भोव उणें दिसता. अणभवाच्या आनी कथातंत्राच्या दळिद्रपणाक लागून कथेचें आशय आनी बरपाची शैली पारंपरीक रीतिन सांबाळून दवरिल्ल्या बरी दिसता. कथाकार बहुशः एका आदरशाच्या प्रचार खातीर बरयतात कांय, असोय केन्ना केन्ना दुबाव जाता. कथा बरयताना लेखक चड करून आपले धार्मीक-दार्शनीक शिकवणेच्या परिमितींत रावोनच बरयतात देखून चडांत चड कथांक बोधकतेचो स्वभाव आयिल्लो दिसता.

विशय, पात्रां, वातावरण, शैली इतर परिणामकारी घटकां हें सबळेच परतून आदले परीं वापरल्यार उपकारता. साहित्य मुखार पांवोवपाची दोन मुख्य घटकां म्हळयार नवेंपण आनी प्रभाव. परंपरेची परिमितिंतल्यान सुटून साहित्य जेन्ना वाचनाचो नवो अणभव दिता, आस्वादकाचेर आजापाचो प्रभाव घालता तेन्नाच तें प्रगतिचे वाटेर पांवता. कथा आनी कादंबरिकारांनी ह्यो गजाली लक्षांत घेवपाक गरज आसा.

****

Note

ದಾಯ್ಜ್
ತೊಂದೊರ್

Tondor [tóndór, -tóndrâ], chondor [chóndór]

ಸಾನ್ನಾಂ, ಪಾತೊಳ್ಯೊ (ಕೆಂಳ್ಬ್ಯಾ ಖೊಲ್ಯಾಂಚ್ಯೊ, ಫುಟ್ಯೊ; ಪಣ್ಸಾಚ್ಯೊ, ಇಡ್ಯೊ; ಪೊಂಗೆರಾಚ್ಯಾ ಖೊಲ್ಯಾಂಚ್ಯೊ; ಹಳ್ದಿ ಖೊಲ್ಯಾಂಚ್ಯೊ; ಸಾವ್ಲ್ಯಾ ಖೊಲ್ಯಾಂಚ್ಯೊ) ಉಬೆರ್ ರಾಂದುಂಕ್ ವಾಪರ್ಚೆಂ ಆಯ್ದಾನ್. ಹೆಂ ಉದ್ಕಾಚೆಂ ವಾಟ್ಕುಳೆಂ, ಪೆಂಕಡ್, ಸಾನ್ನಾಂ ಘಾಲ್ಚ್ಯಾ ಫುಲಾಂಥಾಲ್ಯೆಚೆಂ ಮಾಟೆಂ, ಧಾಂಪ್ಣೆಂ, ವಯ್ರ್ ಆನಿ ದೊನೀ ಕುಶಿಂಕ್ ಹಾತಾಳೆ, ತವ್ರ್ಯಾಚಿ ಕಲಯ್ ಕಾಡಿಲ್ಲಿ ಭಿತರ್ಲಿ ಭಿಂಟಿ ಆಟಾಪ್ತಾ. ತಾಕಾ ಚೊಂದೊರ್, ಚಂದ್ರ್ಯಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಗೊಂಯ್ಚೊ ಲೋಕ್ ತಾಕಾ ಕೊಂಫ್ರೊ, ಪಾತೆವ್ರೊ, ಸಾಂಡೊ ಆನಿ ತೊಂದ್ರೊ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಕಿನಾರಾಂತ್ಲೆ ಕೊಂಕಣೆ (ದೊರ್ಕೆ, ಶೆಣ್ವಿ, ಭಾನಪ್) ಆನಿ ಕೇರಳಾಂತ್ಲೆ ತಾಕಾ ಕೆಡವನ್ ಯಾ ಪೆಡವನ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಸಾನ್ನಾಂ ಕರುಂಕ್ ಆದಿಂ ಪಿರಿ, ಗಿಡ್ಲಾಂ ವಾಪರ್ತಲೆ ತರ್ ಅಯ್ಲೆವಾರ್ಚ್ಯಾ ಆಲುಮಿನಿಯಾಮ್ ಆನಿ ಸ್ಟೀಲಾಚ್ಯಾ ತೊಂದೊರಾಂನಿ ಗುಳ್ಮಾಂ, ಗಿಂಡ್ಯೊ ವಾಪರುನ್ ಸಾನ್ನಾಂ ಉಕಡ್ಟಾತ್. ಗಿಂಡ್ಲಾಂಚೆ ಹಾತಾಳೆಯಿ ವಾಪರ್ತಲೆ ಆಸಾತ್.

दायज़
तोंदोर

सान्नां, पातोळ्यो (केंळब्या खोल्यांच्यो, फुट्यो; पणसाच्यो, इड्यो; पेंगेराच्य खोल्यांच्यो; हळडी खोल्यांच्यो; सावल्या खोल्यांच्यो) उबेर रांदुंक वापरचें आयदान हें उदकाचें वाटकुळें, पेंकड, सान्नां घाल्च्या फुलांथाल्येचें मार्टें, धांपणें, वयर आनि दोनी कुशिंक हाताळे, तवरयाची कलय काडिल्ली भितरली भिंटी आटाप्ता. ताक चोंदोर, चंद्रयी म्हणतात. गोंयचो लोक ताका कोंफ़रो, पातेवो, सांडो आनी तोंद्र म्हणतात. किनारांतले कोंकणे (दोरके, शेण्वी, भानप) आनी केरळांतले ताका केडव या पेडवन म्हणतात. सान्नां करुंक आदीं पिरी, गिडलां वापर्तेले तर अयलेवारच आलुमिनियाम आनी स्टीलाच्या तोंदोरांनी गुळमां, गिंड्यो वापरून सान्नां उकडटात गिंडलांचे हाताळेयी वापर्तले आसात